

LLO.430.2.2023

Nr ewid. 80/2023/P/23/069/LLO

Informacja o wynikach kontroli

**OBSŁUGA OBYWATELI
POLSKICH I CUDZOZIEMCÓW
W JEDNOSTKACH
ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**

**DELEGATURA NIK
W ŁODZI**

MISJA

Najwyższej Izby Kontroli jest niezależna, profesjonalna kontrola zadań publicznych w interesie obywateli i państwa

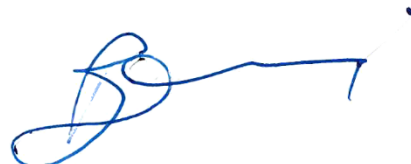
p.o. Dyrektor Delegatury NIK w Łodzi

Piotr Walczak

Zatwierdzam:

Prezes Najwyższej Izby Kontroli

Marian Banaś
Warszawa, dnia

28. 11. 2023,

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
T/F +48 22 444 50 00

www.nik.gov.pl

SPIS TREŚCI

WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW, SKRÓTOWCÓW I POJĘĆ	4
1. WPROWADZENIE	8
2. OCENA OGÓLNA	12
3. SYNTEZA WYNIKÓW KONTROLI	14
4. WNIOSKI.....	24
5. WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI	25
5.1. Przygotowanie, organizacja i poziom zasobów kadrowych urzędu do realizacji wybranych zadań związanych z obsługą klienta	25
5.1.1. Urzędy wojewódzkie.....	25
5.1.2. Starostwa Powiatowe/Urzędy miast na prawach powiatu	48
5.2. Realizacja przez urząd wybranych zadań związanych z obsługą klienta.....	66
5.2.1. Urzędy wojewódzkie.....	66
5.2.2. Starostwa powiatowe / urzędy miast na prawach powiatu.....	80
6. ZAŁĄCZNIKI.....	88
6.1. Metodyka kontroli i informacje dodatkowe	88
6.2. Zestawienie Mankamentów SI CEPIK i rekomendacje zmian (wskazania użytkowników w kontrolowanych jednostkach).....	112
6.3. Dane dotyczące spraw cudzoziemców realizowanych w kontrolowanych jednostkach.....	124
6.4. Dane dotyczące spraw paszportowych realizowanych w kontrolowanych jednostkach.....	126
6.5. Dane dotyczące spraw realizowanych w kontrolowanych wydziałach komunikacji	127
6.6. Analiza stanu prawnego i uwarunkowań organizacyjno-ekonomicznych	128
6.7. Wykaz aktów prawnych dotyczących kontrolowanej działalności	151
6.8. Wykaz podmiotów, którym przekazano informację o wynikach kontroli.....	153

WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW, SKRÓTOWCÓW I POJĘĆ

- B_81** raport udostępniany w SI CEPIK pn. „Brak zgłoszenia zbycia/nabycia pojazdu powyżej 30 dni”;
- B_82** raport udostępniany w SI CEPIK pn. „Brak zgłoszenia sprowadzenia pojazdu z zagranicy”;
- BOK** biuro obsługi klienta;
- CEK** Centralna Ewidencja Kierowców, uregulowana w Dziale IV rozdziale 1a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym¹, w której gromadzone są dane o osobach: posiadających lub którym cofnięto uprawnienia do kierowania pojazdami, nieposiadających takich uprawnień, które kierując pojazdem popełniły naruszenie ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami², w stosunku do których orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów, ubiegających się o uzyskanie uprawnień do kierowania pojazdami, a także m.in. dane o wykładowcach, egzaminatorach, instruktorach i lekarzach uprawnionych do przeprowadzania odpowiednich badań lekarskich;
- CEP** Centralna Ewidencja Pojazdów, uregulowana w Dziale III rozdziale 2a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym, w której gromadzone są między innymi dane identyfikujące pojazdy oraz dane właścicieli, posiadaczy i użytkowników pojazdów, o zbyciu pojazdu, o obowiązkowym ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu, o dokumentach pojazdu, o profesjonalnej rejestracji pojazdu;
- EZD** system teleinformatyczny funkcjonujący w Urzędzie, służący do elektronicznego zarządzania dokumentacją i umożliwiający wykonanie w nim czynności kancelaryjnych, dokumentowanie przebiegu załatwiania spraw oraz gromadzenie i tworzenie dokumentów elektronicznych;
- FAMI** Fundusz Azylu Migracji i Integracji;
- k.p.a.** ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego³;
- POK** punkt obsługi klienta;
- PPSA** ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo postępowania przed sądami administracyjnymi⁴;
- RDP** Rejestr Dokumentów Paszportowych – rejestr prowadzony w systemie teleinformatycznym, uregulowany w Rozdziale 7 ustawy z dnia 27 stycznia 2022 r. o dokumentach paszportowych⁵, w którym gromadzone są m.in. dane o dokumentach paszportowych i zamieszczanych w nich danych, w tym w szczególności dane osobowe ich posiadaczy i osób ubiegających się o ich wydanie;
- RO** regulamin organizacyjny;

---

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1047, ze zm.

² Dz. U. z 2023 r. poz. 622, ze zm.

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.

⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 1634, ze zm.

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 1302, ze zm.

SI CEPIK	system informatyczny Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców, który łączy i obejmuje CEK oraz CEP; SI CEPIK jest prowadzony przez Ministra Cyfryzacji; integruje dane pochodzące z różnych źródeł i powstał w celu zapewnienia wsparcia dla: <ul style="list-style-type: none"> – procesów związanych z rejestracją pojazdów i wydawaniem dokumentów potwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, – procesów związanych z przeprowadzaniem badań technicznych pojazdów, – działań organów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa i obywateli;
SI CEWiUDP	system informatyczny centralnej ewidencji wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych, uregulowany w Rozdziale 6 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych ⁶ , w którym gromadzone są dane o dokumentach paszportowych i zamieszczanych w nich danych, w tym w szczególności dane osobowe ich posiadaczy i osób ubiegających się o ich wydanie;
SIS	System Informatyczny Schengen – europejska baza danych, w której przetwarzane są określone przepisami kategorie danych osób i przedmiotów, poszukiwanych i wprowadzanych do systemu przez państwa strefy Schengen; SIS utworzono i jest użytkowany głównie w dziedzinie współpracy policyjnej i współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych oraz w dziedzinie odpraw granicznych;
SKO	samorządowe kolegium odwoławcze;
SP	starostwo powiatowe;
ST POBYT	system teleinformatyczny wykorzystywany m.in. do prowadzenia krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców; w systemie prowadzone są m.in. sprawy w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców, co umożliwia w prosty sposób tworzenie całej historii pobytowej cudzoziemca z wyłączeniem wiz wydanych przez konsulaty;
UdSC	Urząd do Spraw Cudzoziemców;
UE	Unia Europejska;
UM	urząd miasta / urząd miejski;
UW	urząd wojewódzki;
WSA	wojewódzki sąd administracyjny;
WSOiC	Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców;
cudzoziemiec	każdy, kto nie posiada obywatelstwa polskiego;
dokument paszportowy	paszport, paszport tymczasowy, paszport dyplomatyczny, paszport służbowy Ministerstwa Spraw Zagranicznych;
kara pieniężna	kara pieniężna za naruszenie obowiązku rejestracji pojazdu lub obowiązku zawiadomienia starosty o nabyciu lub zbyciu pojazdu, określona w art. 140mb ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym;
klient	interesariusz będący obywatelem polskim lub cudzoziemcem korzystający lub zamierzający korzystać z usług świadczonych na jego rzecz przez jednostki administracji publicznej;

---

⁶ Dz. U z 2022 r. poz. 197, ze zm.

kontrola zarządcza	ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy; zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków ministra w kierowanym przez niego dziale administracji rządowej, wójta (burmistrza, prezydenta miasta, przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego) oraz kierownika jednostki sektora finansów publicznych (art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych ⁷);
obsługa cudzoziemców	obsługa klientów nieposiadających obywatelstwa polskiego w szczególności w sprawach: przedłużania wiz Schengen lub wiz krajowych; przedłużania okresu pobytu cudzoziemców w ramach ruchu bezwizowego; udzielenia lub cofnięcia zezwoleń na pobyt czasowy, na pobyt czasowy i pracę, na pobyt stały, na pobyt rezydenta długoterminowego UE, wydania karty pobytu, polskiego dokumentu podróży dla cudzoziemca, polskiego dokumentu tożsamości dla cudzoziemca, tymczasowego polskiego dokumentu podróży dla cudzoziemca, przyznania Karty Polaka lub przedłużenia jej ważności;
obsługa paszportowa	obsługa klientów posiadających obywatelstwo polskie w zakresie wydawania i odmowy wydawania dokumentów paszportowych;
ogólne rozporządzenie o ochronie danych	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE ⁸ ;
rozporządzenie w sprawie dokumentów do kierowania	rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami ⁹ ;
rozporządzenie w sprawie ochrony przeciwpożarowej	rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów ¹⁰ ;
rozporządzenie w sprawie warunków technicznych budynków	rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie ¹¹ ;
rozporządzenie I w sprawie rejestracji pojazdów	rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie rejestracji i oznaczenia pojazdów oraz wymagań dla tablic rejestracyjnych ¹² ;
rozporządzenie II w sprawie rejestracji pojazdów	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie rejestracji i oznaczenia pojazdów, wymagań dla tablic rejestracyjnych oraz wzorów innych dokumentów związanych z rejestracją pojazdów ¹³ ;
sprawną obsługą klienta	obsługa klienta oparta na komunikacji z nim, poprzez stosowanie w możliwie szerokim zakresie przyjaznych dla klienta mechanizmów kontaktu z urzędem, ułatwiających załatwienie sprawy (np. łatwość dodzwonienia się w celu uzyskania informacji, uzyskania odpowiedzi w drodze mailowej, itp.);
standardy kontroli zarządczej	standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych, określone w Komunikacie nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. ¹⁴ ;

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.

⁸ Dz. U. UE. L z 27.04.2016 r. Nr 119, s. 1.

⁹ Dz. U. poz. 231, ze zm.

¹⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 822.

¹¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1225.

¹² Dz. U. poz. 2355, ze zm.

¹³ Dz. U. poz. 1847, ze zm.

¹⁴ Dz. Urz. MF Nr 15 poz. 84.

Urząd	urząd obsługujący odpowiednio wojewodę, prezydenta miasta lub starostę powiatu;
ustawa COVID-19	ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych ¹⁵ ;
ustawa o cudzoziemcach	ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach ¹⁶ ;
ustawa o dokumentach paszportowych z 2006 r.	ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych;
ustawa o dokumentach paszportowych z 2022 r.	ustawa z dnia 27 stycznia 2022 r. o dokumentach paszportowych;
ustawa o kierujących	ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami;
ustawa o Karcie Polaka	ustawa z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka ¹⁷ ;
ustawa PRD	ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym;
wniosek pobytowy	wniosek złożony przez cudzoziemca w sprawie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę lub zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego;
wydział komunikacji	komórka organizacyjna w urzędzie obsługującego starostę lub prezydenta miasta na prawach powiatu, której powierzono realizację zadań w sprawach wydawania praw jazdy i rejestracji pojazdów.

---

¹⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 1327, ze zm.

¹⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 519, ze zm.

¹⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 192.

1. WPROWADZENIE

Pytanie definiujące cel główny kontroli

Czy wybrane organy administracji publicznej zapewniły prawidłową, sprawną i rzetelną obsługę obywateli polskich i cudzoziemców?

Pytania definiujące cele szczegółowe kontroli

1. Czy przygotowanie, organizacja i poziom zasobów kadrowych jednostek administracji publicznej były adekwatne do realizacji wybranych zadań związanych z obsługą klienta?

2. Czy wybrane zadania związane z obsługą klienta były realizowane prawidłowo, sprawnie i rzetelnie?

Jednostki kontrolowane

Kontrolą objęto 20 jednostek – pięć urzędów wojewódzkich realizujących zadania w zakresie obsługi cudzoziemców i obsługi paszportowej oraz 15 organów administracji publicznej właściwych w sprawach wydawania praw jazdy i rejestracji pojazdów, w tym: siedem starostw powiatowych i osiem urzędów miast na prawach powiatu

Okres objęty kontrolą

Lata 2021–2023 (do dnia zakończenia kontroli), z wykorzystaniem także dowodów sporządzonych przed tym okresem

Zmieniająca się od co najmniej kilku lat sytuacja międzynarodowa spowodowała zwiększony napływ cudzoziemców do Polski, w szczególności ze wschodu Europy. Powodem takiego stanu rzeczy są przede wszystkim migracje obcokrajowców mające głównie podłoże ekonomiczne, tj. lepsze niż w kraju pochodzenia możliwości zarobkowe, wyższy standard życia oraz możliwości edukacyjne. W przypadku obywateli Białorusi, Ukrainy, a także poszczególnych państw Bliskiego Wschodu przyczynami migracji do Europy, w tym do Polski, są prześladowania oraz represje na tle politycznym, religijnym, etnicznym, wojna lub konflikt zbrojny, a także zagrożenie wojną lub konfliktem zbrojnym. Wszystko to powoduje zwiększone zainteresowanie cudzoziemców legalizacją pobytu i pracy w Polsce. Dane statystyczne jednoznacznie dowodzą, że z roku na rok rośnie liczba spraw dotyczących legalizacji pobytu cudzoziemców w Polsce, przy czym w roku 2022 przyrost liczby wniosków pobytowych w odniesieniu do roku 2018 był już blisko 2,5-krotny (137%), podobnie jak przyrost liczby wydanych decyzji rozstrzygających w tych sprawach (127%).

Tabela nr 1

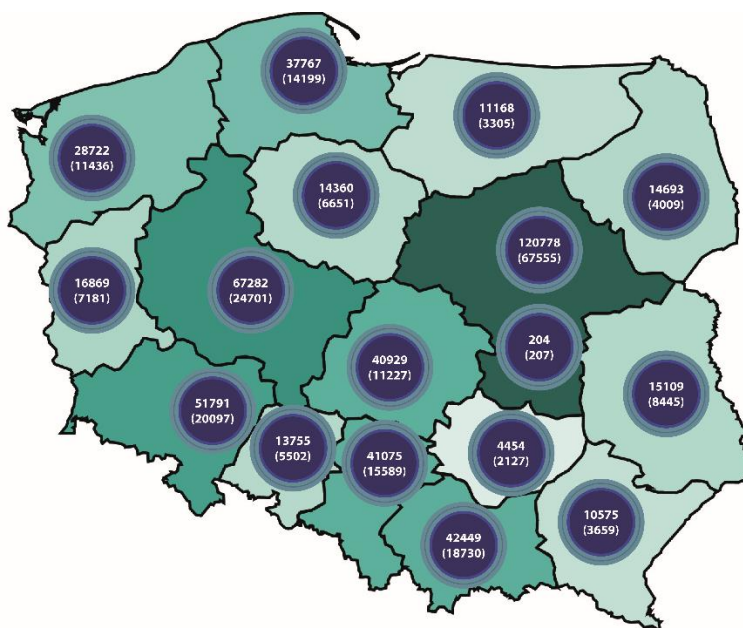
Liczba złożonych wniosków pobytowych i liczba wydanych w tych sprawach decyzji przez UW w latach 2018–2022

Rok	Liczba złożonych wniosków pobytowych	Liczba wydanych decyzji rozstrzygających wnioski pobytowe
a	b	c
2022	541 757	391 936
2021	405 096	276 078
2020	283 435	211 948
2019	253 985	207 286
2018	228 588	172 561
Ogółem	1 712 861	1 259 809

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie danych statystycznych UdSC.

Infografika nr 1

Wzrost liczby wniosków pobytowych złożonych w Polsce w 2022 r. w porównaniu do 2018 r. (dane w nawiasie)

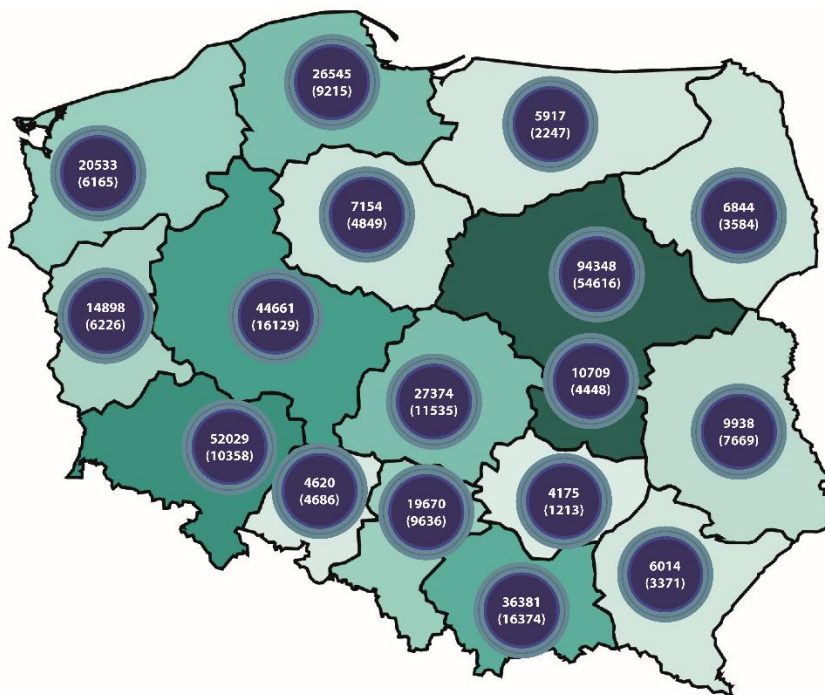

Źródło: opracowanie UdSC – migracje.gov.pl

Infografika nr 2

Wzrost liczby rozstrzygnięć dot. wniosków pobytowych wydanych w Polsce w 2022 r. w porównaniu do 2018 r. (dane w nawiasie)

Źródło: opracowanie UdSC – migracje.gov.pl

Determinuje to istotne wyzwania i problemy urzędów wojewódzkich zaangażowanych w obsługę cudzoziemców. Powinny być one właściwie przygotowane pod względem organizacyjnym, finansowym, kadrowym, technicznym i proceduralnym do sprawnego obsługi cudzoziemców, którzy stanowią ważną grupę ich klientów. Dodać należy, że obciążenie tych urzędów zadaniami w zakresie obsługi cudzoziemców dodatkowo wzrosło po wejściu w życie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa¹⁸.

Doniesienia medialne wskazywały, że sprawy dotyczące legalizacji pobytu cudzoziemców w Polsce prowadzone są w sposób nieprawidłowy oraz przewlekły, a w wielu przypadkach ma miejsce rażące naruszenie przepisów prawa¹⁹.

Problematyka dotycząca obsługi cudzoziemców była przedmiotem kontroli P/18/105 *Przygotowanie administracji publicznej do obsługi cudzoziemców* przeprowadzonej w 19 jednostkach, tym w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Urzędzie do Spraw Cudzoziemców, ośmiu urzędach wojewódzkich i ośmiu urzędach pracy. Z ustaleń kontroli, którą objęto lata 2014–2018, wynika m.in., że:

- w urzędach wojewódzkich nie zapewniono sprawnego i terminowego procedowania spraw związanych z obsługą cudzoziemców;
- z naruszeniem obowiązujących przepisów procedowanych było aż 70 % spraw skontrolowanych w urzędach wojewódzkich;
- z trudnościami w dostępie do legalizacji pobytu cudzoziemcy mierzyli się jeszcze przed wszczęciem procedury administracyjnej. Wynikało to w głównej mierze z ograniczeń organizacyjnych w urzędach wojewódzkich związanych z możliwościami przyjmowania wniosków składanych osobiście przez cudzoziemców.

¹⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 103, ze zm.

¹⁹ Rzeczpospolita z 8 grudnia 2022 r. str. D6 (1/2).

Kontrola P/23/069 w istotnej części badawczej dot. obsługi cudzoziemców jest w części uzupełnieniem ww. kontroli.

W Polsce wydawaniem paszportów zajmują się wydziały paszportowe urzędów wojewódzkich.

Tabela nr 2
Liczba wydanych dokumentów paszportowych przez UW w latach 2019–2022

Rok	Liczba
	wydanych dokumentów paszportowych
a	c
2022	2 128 657
2021	1 095 258
2020	721 721
2019	1 765 081
Ogółem	

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie danych Centrum Personalizacji Dokumentów MSWiA – <https://dane.gov.pl>

Z doniesień prasowych wynikało, że w związku ze znacznie zwiększoną liczbą składanych wniosków paszportowych w UW pojawia się problem. Na przykład w UW w Lublinie „chętni do wyrobienia paszportu przychodzą do urzędu około 3 rano – nie mając gwarancji, że danego dnia sprawę załatwią”²⁰.

W sprawach obsługi cudzoziemców i obsługi paszportowej skontrolowano pięć urzędów wojewódzkich.

Każdego roku do Polski przyjeżdża około miliona pojazdów używanych. Rośnie zatem również liczba pojazdów zarejestrowanych. W roku 2022 r. było to 1 618 459 zarejestrowanych pojazdów, nieco mniej niż w rekordowym w ostatnich latach roku 2021 r. (1 848 117)²¹. Z doniesień prasowych wynika, że formalności zajmują nierzadko cały dzień, a w niektórych sytuacjach nawet kilka tygodni²². Przy każdym przeniesieniu własności samochodu wymagane jest zarejestrowanie w miejscu przypisanym do meldunku nowego właściciela. Sytuację pogorszyła nowelizacja ustawy PRD, która weszła w życie od 1 stycznia 2020 r. Dodany nią art. 140mb, który wprowadził kary pieniężne za naruszenie obowiązku rejestracji pojazdu lub obowiązku zawiadomienia starosty o nabyciu lub zbyciu pojazdu. Według doniesień prasowych, w wielu miejscach w Polsce nabywcy/zbywcy pojazdów skazani są na płacenie kar, ponieważ nie są w stanie zarejestrować pojazdu w przewidzianym terminie. Niechlubnym rekordzistą jest Wydział Komunikacji w Pile, w którym samochód rejestrowany był po upływie 60 dni.²³

Starostwa powiatowe realizując zadania w zakresie rejestracji pojazdów najczęściej w tych samych wydziałach i lokalach obsługi realizują zadania związane z wydawaniem praw jazdy.

Problematyka dotycząca m.in. wydawania praw jazdy w wąskim zakresie była przedmiotem kontroli P/20/030 *Eliminowanie z ruchu drogowego kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu lub środków odurzających*, przeprowadzonej w 26 jednostkach. Z ustaleń kontroli, którą objęto lata 2017–2020 wynika m.in., że w działalności starostów stwierdzono przypadki nierzetelnych działań oraz naruszenia obowiązujących przepisów prawa niemal w każdym kontrolowanym obszarze.

²⁰ www.monitorlocalnews.com/na-paszport-trzeba-sporo-czekac-w-usa-i-polsce-problemy-sa-te-same.

²¹ Dane CEPIK – statystyki na stronie www.cepik.gov.pl.

²² <https://moto.pl/MotoPL/7,88389,24095725,problemy-z-rejestracja-samochodu-w-tych-przypadkach-moze-to.html>.

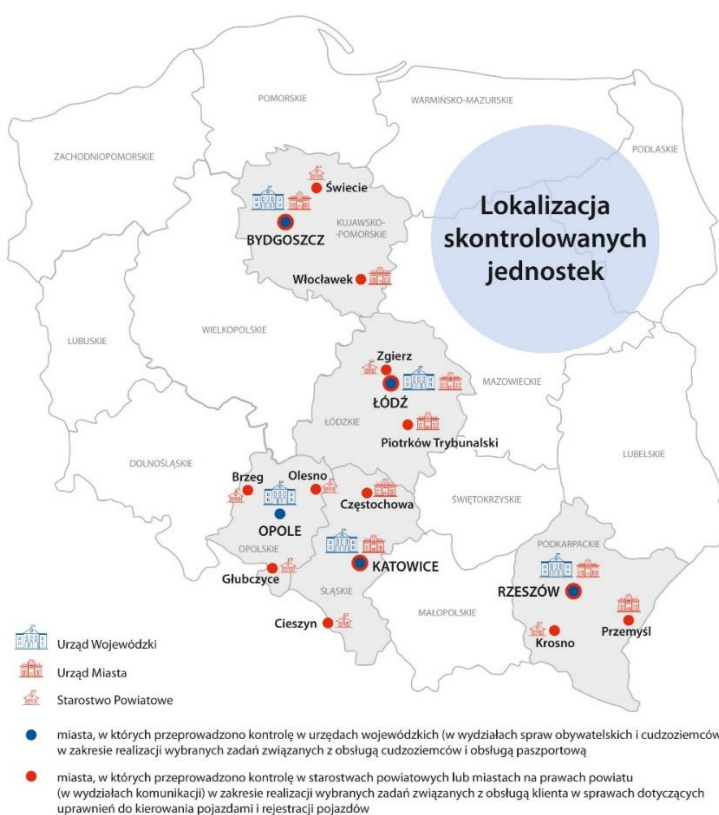
²³ <https://polskiautohandel.pl/sytuacja-jest-dramatyczna-bedziemy-placic-kary-bo-wydzialy-komunikacji-sa-zakorkowane/>.

Problematyka dotycząca obsługi klienta w administracji publicznej w zakresie wydawania paszportów oraz rejestracji pojazdów nie była dotychczas przedmiotem kontroli NIK.

NIK przeprowadziła niniejszą kontrolę z inicjatywy własnej, zgodnie z sugestią organu Sejmu RP. Sugestia Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych Sejmu RP odnosiła się do obsługi cudzoziemców przez urzędy wojewódzkie w kontekście opóźnień w wydawaniu decyzji administracyjnych. Innym impulsem uzasadniającym podjęcie kontroli we wspomnianych urzędach były doniesienia medialne o bardzo długim okresie oczekiwania na wydanie paszportów obywatelom RP, jak również na rejestrację pojazdów i uciążliwe załatwianie spraw w umiejscowionych w starostwach powiatowych, wydziałach komunikacji. Kontrola NIK skupiła się zarówno na zagadnieniach przestrzegania obowiązujących przepisów jak i organizacji kontrolowanych procesów wraz z oceną ich dostępności dla obywateli.

Infografika nr 3

Lokalizacja skontrolowanych jednostek

Źródło: opracowanie własne NIK

2. OCENA OGÓLNA

Wybrane do kontroli organy administracji publicznej nie zapewniły w pełni prawidłowej, sprawnej i rzetelnej obsługi klienta

Wybrane do kontroli organy administracji publicznej nie zapewniły w pełni prawidłowej, sprawnej i rzetelnej obsługi obywateli polskich i cudzoziemców. Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia procedowanie w urzędach wojewódzkich spraw związanych z obsługą cudzoziemców. Natomiast nie odnotowała istotnych nieprawidłowości odnoszących się do procesu obsługi paszportowej. W objętych kontrolą urzędach realizujących zadania starosty w sprawach wydawania praw jazdy i rejestracji pojazdów, co do zasady zapewniono sprawną obsługę klienta, niemniej jednak w większości urzędów postępowania administracyjne w ramach tych zadań realizowane były z naruszeniem przepisów k.p.a.

W urzędach wojewódzkich z naruszeniem obowiązujących przepisów, procedowanych było aż 60 %skontrolowanych spraw cudzoziemców. Stwierdzono nieprawidłowości dotyczące bezczynności tych jednostek i niekiedy rażąco przewlekłość postępowań w sprawach dotyczących cudzoziemców (najdłuższy ujawniony czas rozpatrywania wniosku pobytowego dotyczącego wydania zezwolenia na pobyt czasowy wyniósł 2,7 tys. dni, tj. siedem lat, cztery miesiące i 29 dni). Długi czas oczekiwania na rozstrzygnięcie rodzi zarówno po stronie państwa, jak i po stronie cudzoziemców stan niepewności prawnej co do legalności pobytu w Polsce. W obsłudze cudzoziemców stwierdzono również inne nieprawidłowości, w szczególności dotyczące uniemożliwienia lub ograniczenia cudzoziemcom złożenia kompletnych wniosków pobytowych oraz dotyczące naruszeń praw wynikających z przepisów regulujących postępowania administracyjne. Przyczyn takiego stanu należy upatrywać m.in. w niewystarczającym poziomie zatrudnienia pracowników realizujących w WSOiC obsługę cudzoziemców, przy jednoczesnej dużej ich rotacji. Z uwagi na ograniczone zasoby kadrowe WSOiC, przy rosnącej z roku na rok liczbie składanych wniosków w sprawach legalizacji pobytu i pracy w Polsce, we wszystkich skontrolowanych jednostkach podejmowane były działania w celu zwiększenia zatrudnienia. Tym niemniej w ocenie NIK działania te były nieproporcjonalne do potrzeb i nieskuteczne, biorąc pod uwagę nisko opłacane stanowiska pracy. NIK zwraca uwagę, że jedynie ok. 60 %naborów zakończyło się zatrudnieniem na wolne stanowiska pracy.

W wyniku przeprowadzenia badania próby spraw związanych z obsługą paszportową stwierdzono, że dokumenty paszportowe wydawane były prawidłowo i zasadniczo w przewidzianych prawem terminach.

W poddanych kontroli urzędach wojewódzkich co do zasady struktura organizacyjna, warunki lokalowe i sprzętowe do realizacji spraw związanych z obsługą cudzoziemców i obsługą paszportową obywateli polskich umożliwiały w okresie objętym kontrolą wykonywanie zadań wojewody wynikających z ustawy o cudzoziemcach, ustawy o Karcie Polaka (od 30 lipca 2022 r.) oraz z ustaw o dokumentach paszportowych. NIK pozytywnie ocenia podejmowane w tych urzędach działania informacyjno-komunikacyjne (w tym w części dla cudzoziemców również w niektórych językach obcych), ułatwienia i usługi cyfrowe oraz kompetencje pracowników niezbędne w obsłudze cudzoziemców i obsłudze paszportowej. Przełożyły się one na wyrażane w udostępnionych przez kontrolerów NIK anonimowych ankietach, zadowolenie zdecydowanej większości klientów korzystających z obsługi cudzoziemców i obsługi paszportowej w kontrolowanych jednostkach.

W większości urzędów zadania starosty w sprawach wydawania praw jazdy i rejestracji pojazdów realizowane były z naruszeniem przepisów k.p.a., przy czym nieprawidłowości dotyczyły przede wszystkim prowadzenia postępowań administracyjnych z przekroczeniem terminu przewidzianego w art. 35 § 3 k.p.a. (co stwierdzono w ponad połowie spraw objętych

badaniem) oraz niezawiadomienia stron o niezafatwieniu spraw w terminie i niewyznaczenia nowego terminu ich załatwienia połączonego z pouczeniem o prawie do złożenia ponaglenia (art. 36 k.p.a.). W działalności tych jednostek stwierdzono także inne nieprawidłowości, głównie w obszarze realizacji zadań związanych z rejestracją pojazdów. W szczególności zaliczyć do nich należy nieprawidłowości związane z procesem obsługi zgłoszeń nabycia i zbycia pojazdu oraz z realizacją wprowadzonego od 1 stycznia 2020 r. obowiązku nakładania przez starostę kar pieniężnych za brak lub nieterminowe składanie ww. zgłoszeń lub niezarejestrowanie pojazdu sprowadzonego z zagranicy. W ocenie NIK, nieprawidłowości te wynikały z podejmowania z opóźnieniem działań o charakterze organizacyjnym, w stosunku do rozpoczęcia obowiązywania niektórych przepisów relatywnie często nowelizowanej ustawy PRD, nakładających na urząd nowe obowiązki.

Starostowie i prezydenci miast poprzez zapewnienie odpowiedniej struktury organizacyjnej, warunków lokalowych i sprzętowych oraz zasobów kadrowych do realizacji tych zadań, a także przyjęcie rozwiązań polegających np. na prowadzeniu szerokich działań informacyjnych i komunikacyjnych (w tym na stronach internetowych) – stworzyli właściwe warunki do sprawnego przebiegu realizacji ww. zadań i zapewnili dostępność świadczonych usług. Przeprowadzone przez kontrolerów NIK badania ankietowe dotyczące satysfakcji z poziomu obsługi klientów w tych jednostkach potwierdziły ich zadowolenie z jakości obsługi.

Najwyższa Izba Kontroli podkreśla jednak, że mający zapewniać wsparcie dla procesów obsługowych System Informatyczny CEPIK, z uwagi na szereg braków, niezgodności i problemów w funkcjonowaniu, nierzadko procesy te zakłócał i w konsekwencji wydłużał.

3. SYNTEZA WYNIKÓW KONTROLI

<p>Struktura organizacyjna UW umożliwiła realizację zadań wojewody związanych z obsługą cudzoziemców i obsługą paszportową</p>	<p>Struktura organizacyjna urzędów wojewódzkich pozwalała na realizację zadań wojewody, związanych z obsługą cudzoziemców i obsługą paszportową. We wszystkich urzędach, zgodnie z ich statutami zadania związane z obsługą cudzoziemców i obsługą paszportową powierzono WSOiC. [str. 25–26]</p>
<p>Trzy z pięciu UW na bieżąco aktualizowały RO w zakresie realizowanych zadań</p>	<p>W trzech z pięciu skontrolowanych UW RO były odpowiednio aktualizowane i prawidłowo określały zadania wojewodów dotyczące obsługi cudzoziemców wskazane w ustawie o cudzoziemcach i ustawie o Karcie Polaka oraz w ustawach o dokumentach paszportowych z 2006 r. i z 2022 r. Brak bieżącej aktualizacji RO stwierdzono w przypadku Śląskiego UW i Łódzkiego UW. W pierwszym z nich od 21 lipca 2022 r. nie aktualizowano RO w części dotyczącej zadań realizowanych przez WSOiC, wynikających z wejścia w życie z dniem 30 lipca 2022 r. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wyznaczenia wojewody właściwego w zakresie prowadzenia postępowań o przyznanie lub przedłużenie ważności Karty Polaka. W Łódzkim UW, Wojewoda pomimo przekazania mu do realizacji nowych zadań wynikających z ww. rozporządzenia Rady Ministrów, zaktualizował RO w tym zakresie dopiero po upływie ośmiu miesięcy od wejścia w życie ww. rozporządzenia. W obu przypadkach były to działania nierzetelne. Znaczne opóźnienie w aktualizacji RO naruszały Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych pkt A.3 Struktura organizacyjna. [str. 26–27]</p>
<p>Nieadekwatne do potrzeb wewnętrzne procedury dotyczące obsługi cudzoziemców i obsługi paszportowej</p>	<p>Jedynie w dwóch UW opracowano i wprowadzono do stosowania wewnętrzne procedury w zakresie obsługi klienta, choć nie były to procedury regulujące tę obsługę w sposób kompleksowy. Obsługa klienta najczęściej odbywała się w sposób zwyczajowy, zgodnie z przyjętą praktyką, choć podlegającą modyfikacjom w toku bieżącego nadzoru nad realizacją zadań. [str. 27–28]</p>
<p>W Śląskim UW nie przestrzegano regulacji dotyczących systemu zarządzania dokumentami</p>	<p>W Śląskim UW nie przestrzegano regulacji wynikających z wewnętrznego zarządzenia Wojewody w sprawie zasad postępowania z dokumentacją i wykonywania czynności kancelaryjnych w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach. [str. 28–29]</p>
<p>Zapewniono warunki lokalowe i sprzętowe do obsługi cudzoziemców i obsługi paszportowej, jednak w części były one niewystarczające</p>	<p>W skontrolowanych UW co do zasady, warunki lokalowe i sprzętowe komórek organizacyjnych właściwych do realizacji spraw związanych z obsługą cudzoziemców oraz obsługi paszportowej umożliwiały w okresie objętym kontrolą wykonywanie wybranych do kontroli zadań wojewody. Tym niemniej w dwóch UW nie zapewniono we wszystkich lokalizacjach stanowisk obsługi warunków w zakresie poufności załatwianych spraw – co naruszało obowiązki określone w ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych osobowych. [str. 29–32]</p>
<p>Niewystarczające zasoby kadrowe do obsługi cudzoziemców</p>	<p>W ocenie NIK zasoby kadrowe UW do realizacji zadań związanych z obsługą cudzoziemców nie były wystarczające, co utrudniało sprawną i terminową realizację tych zadań. Pomimo notowanego wzrostu zatrudnienia pracowników do obsługi cudzoziemców zasoby te nie były proporcjonalne do potrzeb. Systematycznie zwiększało się bowiem obciążenie pracowników liczbą przydzielanych spraw związanych z obsługą cudzoziemców, w tym w szczególności obciążenie pracowników liczbą składanych wniosków pobytowych. Liczba takich wniosków na jednego pracownika wahała się od 146 (Podkarpacki UW) do 448 (Łódzki UW) według stanu na 31 grudnia 2021 r. oraz od 189 (Podkarpacki UW) do 500 (Łódzki UW) wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. Wskazane wyżej rosnące obciążenie zadaniami w powiązaniu z dużą rotacją kadr i niskim poziomem wynagrodzeń proponowanych nowo zatrudnianym pracownikom (o czym niżej), w ocenie NIK, było jedną z istotnych przyczyn przewlekłości prowadzonych postępowań i nieuzasadnionego przekroczenia ustawowych, w szczególności wynikających z k.p.a. terminów na prowadzenie postępowań w sprawach dotyczących cudzoziemców. [str. 32–33, 36–37]</p>

Zasoby kadrowe do obsługi paszportowej pomimo zwiększającego się obciążenia pracowników pozostały wydolne

Wraz z notowanym wzrostem zatrudnienia pracowników do obsługi paszportowej w latach 2021–2023 zwiększało się obciążenie pracowników, wynikające ze wzrostu liczby składanych wniosków paszportowych. Na jednego pracownika liczba takich wniosków wahała się od 1007 (Łódzki UW) do 1991 (Śląski UW) według stanu na 31 grudnia 2021 r. oraz od 1859 (Łódzki UW) do 3675 (Śląski UW) według stanu na 31 grudnia 2022 r. Kontrola NIK nie wykazała, aby ww. wzrost liczby składanych wniosków skutkował nieterminową realizacją zadań w zakresie wydawania dokumentów paszportowych, tym niemniej w ocenie NIK, wynoszący w badanym okresie nawet dwukrotny wzrost liczby wniosków na jednego pracownika rodzi ryzyko pogorszenia sprawności obsługi klienta w tym zakresie. [str. 33–34]

Fluktuacja kadr UW i wysokość proponowanych wynagrodzeń pracowników UW jako jedno z przyczyn niepełnego stanu zatrudnienia

W większości jednostek następowała znacząca fluktuacja pracowników, której przyczyną był m.in. fakt, że wynagrodzenia w administracji rządowej, które proponowano kandydatom do pracy w UW, były mało konkurencyjne. To przekładało się często na brak rozstrzygnięć naborów, co z kolei wpływało na dużą czasochłonność skutecznego pozyskania pracowników. W wyniku porównania wysokości wynagrodzeń nowo zatrudnionych pracowników korpusu służby cywilnej ze wskaźnikami obrazującymi sytuację na rynku pracy stwierdzono, że wynagrodzenie to w kontrolowanych jednostkach utrzymywało się na bardzo niskim poziomie, tj. w roku 2021 na poziomie 2800 – 3922 zł brutto (średnio 3323,8 zł brutto), a w roku 2022 na poziomie 3011 – 4582 zł brutto (średnio 3662,8 zł brutto). W 2021 r. był to poziom stanowiący od 53,9 %w Podkarpackim UW do 61 %w Śląskim UW, a w 2022 r. poziom od 53,2 %w Podkarpackim UW do 64 %w Śląskim UW, przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Analiza przeprowadzanych w latach 2018–2023 (do końca I kwartału) naborów na wolne stanowiska pracy korpusu służby cywilnej wykazała, że z wyjątkiem Podkarpackiego UW²⁴ relatywnie często nie kończyły się one podpisaniem umów – w czterech pozostałych UW udział nieskutecznych naborów we wszystkich wszczętych procedurach w tym zakresie wyniósł 40,8%. Wynikało to najczęściej z niezłożenia oferty, rezygnacji kandydata z objęcia stanowiska po jego wyborze, rezygnacji kandydata na etapie rekrutacji, niespełnienia przez kandydata oczekiwań na etapie rozmowy kwalifikacyjnej. [str. 35–36]

Niewystarczające działania Wojewody Łódzkiego w zakresie zapewnienia właściwego poziomu zatrudnienia

Wojewoda Łódzki, w okresie objętym kontrolą, wbrew obowiązkowi określonymu w art. 68 oraz 69 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, nie zapewnił właściwego nadzoru oraz organizacji systemu zarządzania jednostką, w wyniku czego nie zapewniono właściwego poziomu zatrudnienia w WSOiC Łódzkiego UW, gwarantującego efektywną i prawidłową działalność jednostki. Skutkowało to niewłaściwym wykonaniem zadań związanych z rzetelnym i terminowym prowadzeniem postępowań dot. cudzoziemców. Pomimo systematycznego wzrostu w WSOiC, w okresie objętym kontrolą, liczby spraw w szczególności dot. wydawania decyzji w sprawie udzielenia cudzoziemcom zezwolenia na pobyt czasowy i pracę oraz przyznania Karty Polaka lub przedłużania jej ważności, Wojewoda nie podejmował wystarczających działań w celu zwiększenia poziomu zatrudnienia w WSOiC, który był niezbędny do sprawnej i terminowej realizacji zadań Wojewody, wynikających z ustawy o cudzoziemcach i ustawy o Karcie Polaka. W ocenie Wojewody Łódzkiego, w związku z systematycznym wzrostem w WSOiC liczby spraw, w szczególności wniosków cudzoziemców (głównie w zakresie zezwoleń na pobyt czasowy i pracę), minimalna liczba dodatkowych etatów pilnie potrzebnych do sprawnego i terminowego, w tym zgodnego z k.p.a. wykonywania zadań, wyniosła co najmniej 120 etatów, w tym: 80 etatów do obsługi cudzoziemców, 10 etatów do obsługi spraw dot. obywatelstw, 20 etatów do obsługi paszportowej i 10 do obsługi kancelaryjnej. Mimo to, w latach 2020–2022 Wojewoda podjął działania w celu zwiększenia poziomu zatrudnienia w WSOiC w znacznie mniejszym zakresie, tj. na poziomie ok. 26 %w stosunku do potrzeb zatrudnienia w ramach WSOiC. [str. 38–39]

²⁴ W którym w latach 2018–2022 nabory na 34 wolne stanowiska pracy zakończyły się podpisaniem umowy o pracę na 28 stanowisk, w tym w latach 2021–2022 nie stwierdzono nierozstrzygniętych naborów na wolne stanowiska pracy.

<p>W Śląskim UW zatrudniano cudzoziemców bez sprawdzenia ich niekaralności</p>	<p>W Śląskim UW nie weryfikowano niekaralności ośmiu cudzoziemców zatrudnianych w ramach projektów FAMI, wykonujących czynności merytoryczne w ramach postępowań w sprawach legalizacji pobytu cudzoziemców, czym naruszono art. 15a ust. 2 w zw. z art. 15a ust.1 pkt 2 ustawy o cudzoziemcach. [str. 39]</p>
<p>Odpowiednie przygotowanie pracowników UW do realizacji zadań w zakresie obsługi cudzoziemców i obsługi paszportowej</p>	<p>Kompetencje pracowników kontrolowanych jednostek nie budziły zastrzeżeń NIK, co stwierdzono m.in. na podstawie badania akt osobowych na próbie 76 niefunkcyjnych pracowników zajmujących się sprawami związanymi z obsługą cudzoziemców i 68 niefunkcyjnych pracowników zajmujących się obsługą paszportową. [str. 40–42]</p> <p>W okresie objętym kontrolą, we wszystkich skontrolowanych urzędach wpłynęło łącznie 187 skarg, z czego 116 dotyczyło obsługi cudzoziemców, a 71 obsługi paszportowej. Jedynie w dwóch przypadkach stwierdzono nieprawidłowości w ich rozpatrywaniu, w pozostałych zostały rozpatrzone bez zbędnej zwłoki, w ciągu miesiąca od daty wpływu do urzędu, co było zgodne z art. 237 § 1 k.p.a. Skarżący zgodnie z art. 237 § 3 k.p.a. byli zawiadamiani o sposobie załatwienia skargi, zaś pisma w tym przedmiocie zawierały wszystkie elementy wskazane w art. 238 § 1 k.p.a. [str. 42–43]</p>
<p>Większość cudzoziemców i obywateli polskich załatwiających sprawy paszportowe była zadowolona z poziomu obsługi klienta, choć nie bez uwag</p>	<p>W kontrolowanych UW 438 cudzoziemców wzięło udział w badaniach ankietowych przeprowadzonych przez NIK na temat ich zadowolenia z poziomu świadczonej obsługi. Z badania wynikało, że większość ankietowanych cudzoziemców, tj. średnio 95 %z nich, było zadowolonych²⁵ z poziomu obsługi swoich spraw [najmniej w Łódzkim UW (89,5%)], choć nie zawsze – bo dla 15,2 %ankietowanych – czas oczekiwania na załatwienie sprawy był niezadowolający [najmniej pozytywnych odpowiedzi w tym zakresie odnotowano w Kujawsko-Pomorskim UW (72,9%)].</p> <p>W kontrolowanych UW NIK przeprowadziła również badanie ankietowe na temat zadowolenia klientów z poziomu obsługi paszportowej. Wzięło w nim udział łącznie 262 obywateli polskich. Z badania wynikało, że większość ankietowanych, tj. średnio 94,2 %z nich było zadowolonych²⁶ z poziomu obsługi swoich spraw [najmniej w Opolskim UW (81%)]. Z kolei czas oczekiwania na załatwienie sprawy był zadowolający dla średnio 85,4%, przy czym najmniej w Opolskim UW – 68 %respondentów. W Urzędzie tym było też najwięcej zastrzeżeń do warunków lokalowych w jakich odbywała się obsługa klienta – jedynie 45,5 %ankietowanych uznało te warunki za odpowiednie, co mogło wynikać z braku w Oddziale Paszportów tego Urzędu większej liczby miejsc dla osób oczekujących na obsługę i braku wydzielonego miejsca do uzupełnienia dokumentacji.</p>

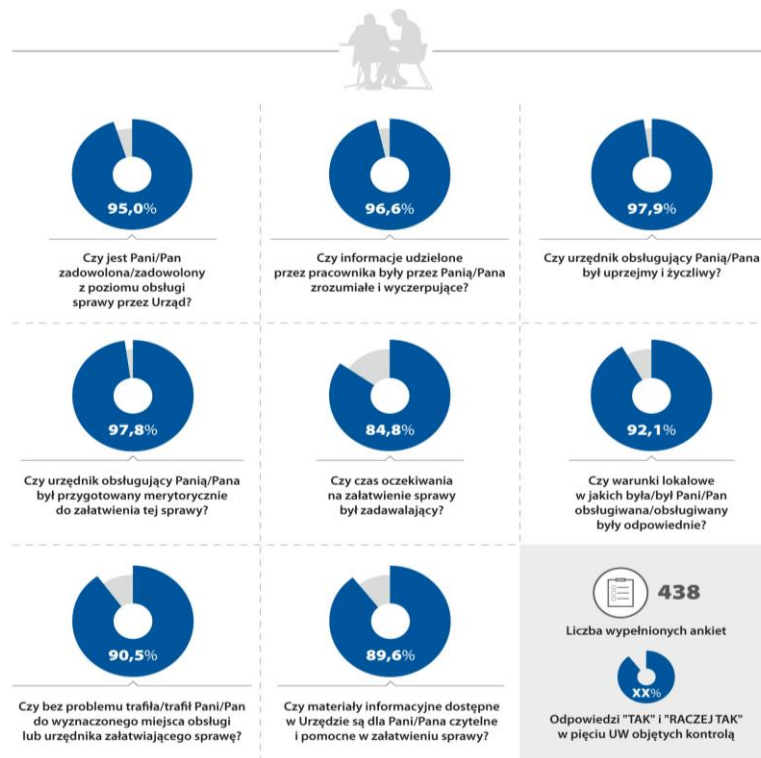
²⁵ Udzielili odpowiedzi „TAK” i „RACZEJ TAK” na pytanie: „Czy jest Pani/Pan zadowolona / zadowolony y z poziomu obsługi spraw przez urząd?”.

²⁶ Udzielili odpowiedzi „TAK” i „RACZEJ TAK” na pytanie: „Czy jest Pani/Pan zadowolona / zadowolony y z poziomu obsługi spraw przez urząd?”.

Infografika nr 4

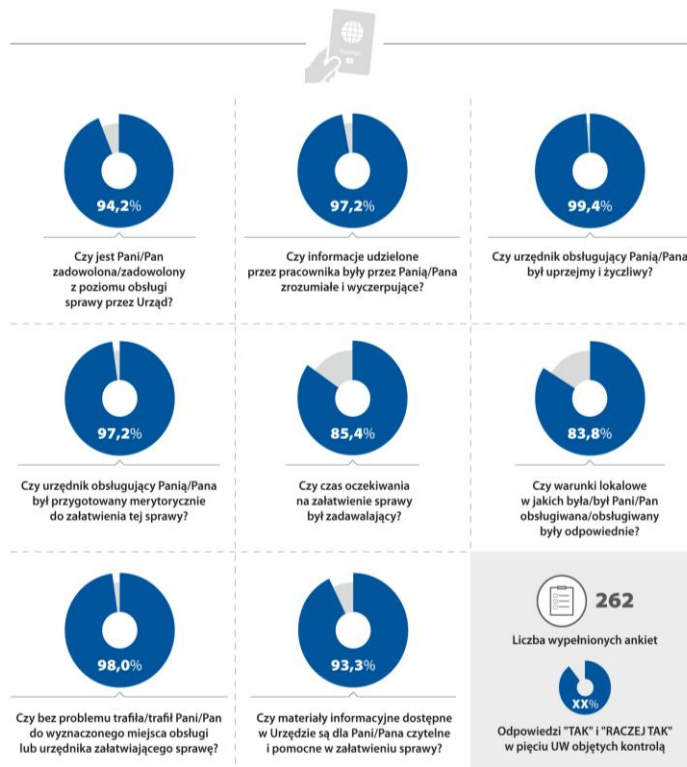
Zbiórce wyniki ankiet przeprowadzonych wśród cudzoziemców z poziomu ich zadowolenie z obsługi w UW

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych przez NIK badań ankietowych

Infografika nr 5

Zbiórce wyniki ankiet przeprowadzonych wśród klientów UW z poziomu ich zadowolenia z obsługi paszportowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych przez NIK badań ankietowych

Adekwatne działania informacyjno-komunikacyjne UW oraz zapewniona dostępność obsługi dla cudzoziemców i obywateli polskich

Przewlekłość prowadzonych postępowań i nieterminowa realizacja zadań w zakresie obsługi cudzoziemców

W ocenie NIK skontrolowane UW zapewniły zarówno cudzoziemcom, jak i obywatelom polskim załatwiających w UW sprawy paszportowe adekwatny do ich potrzeb dostęp do niezbędnej informacji. W jednostkach tych zapewnione zostały również warunki do przyjmowania klientów w trakcie ich osobistych wizyt w WSOiC, przy czym w przypadku trzech jednostek stwierdzono nierzetelnie działający internetowy system rezerwacyjny. [str. 66–70, 77–80]

W trakcie kontroli we wszystkich pięciu urzędach wojewódzkich badaniem objęto łącznie 384 sprawy w zakresie realizacji niektórych zadań wynikających z ustawy o cudzoziemcach i ustawy o Karcie Polaka. Nieprawidłowości stwierdzono we wszystkich urzędach wojewódzkich, łącznie w 231 sprawach (60,1% zbadanych spraw), przy czym dotyczyły one przede wszystkim przewlekłości postępowań i przekroczenia terminów określonych w art. 35 § 3 k.p.a. oraz w art. 210 ustawy o cudzoziemcach na prowadzenie postępowań dotyczących wniosków pobytowych i wniosków w sprawie przyznania lub przedłużenia Karty Polaka. W kontrolowanych urzędach stwierdzono liczne przypadki niepodejmowania działań lub nieuzasadnionych przerw w prowadzeniu postępowań, które prowadziły do długotrwałego, przewlekłego rozpatrywania wniosków pobytowych cudzoziemców.

W okresie objętym kontrolą, w Kujawsko-Pomorskim UW okresie niepodejmowania działań w objętych badaniem 11 postępowaniach dotyczących wydania zezwolenia na pobyt czasowy i pracę wyniósł od 92 do 249 dni, a spośród 28 z 30 spraw zakończonych wydaniem decyzji (na dzień badania), dziesięć zakończono w terminie od pół roku do roku, osiem od roku do 1,5 roku, a pięć – powyżej 1,5 roku do maksymalnie 575 dni. Średni czas prowadzenia badanych postępowań wyniósł 351 dni. Spośród 12 spraw zakończonych wydaniem decyzji (na dzień badania) w sprawie zezwolenia na pobyt stały, jedną zakończono w okresie od pół roku do roku, a jedenaście – od roku do maksymalnie 538 dni. Średni czas trwania tych postępowań wyniósł 417 dni.

W Łódzkim UW, w odniesieniu do wniosków w sprawach, o których mowa w art. 114 ustawy o cudzoziemcach: w 2021 r. – średni czas trwania postępowania wyniósł 384,1 dni, a w 2022 r. 171,2 dni, a w odniesieniu do pozostałych wniosków dotyczących legalizacji pobytu: w 2021 r. – 343,1 dni, a w 2022 r. – 137,9 dni.

W Śląskim UW nie podejmowano czynności niezwłocznie po złożeniu wniosków przez cudzoziemców i nie rozpatrywano spraw w terminach wynikających z k.p.a. oraz ustawy o cudzoziemcach. Opóźnienia w podejmowaniu czynności w próbie 79 badanych wniosków dotyczących udzielenia pozwolenia na pobyt czasowy, stały, pobyt rezydenta długoterminowego UE oraz przyznania, wydłużenia ważności lub wymiany KP wyniosły od dwóch do 283 dni. Zauważyć należy, że w przypadku Śląskiego UW średni czas rozstrzygania wniosków pobytowych cudzoziemców wyniósł:

- w 2021 r. – 381 dni (rok i 16 dni) dla spraw dotyczących zezwoleń na pobyt czasowy, przy czym najdłuższy czas realizacji to 2,7 tys. dni, tj. siedem lat, cztery miesiące i 29 dni), 261 dni (osiem miesięcy i siedem dni) dla spraw ws. zezwoleń na pobyt stały (najdłuższy czas realizacji 1,3 tys. dni – trzy i pół roku), 273 dni (dziewięć miesięcy) dla spraw ws. zezwoleń dla rezydenta długoterminowego UE (najdłuższy czas realizacji – 599 dni tj. rok i sześć miesięcy);
- w 2022 r. – 365 dni (rok) dla spraw dotyczących zezwoleń na pobyt czasowy (najdłuższy to 2,2 tys. dni, tj. pięć lat i 362 dni), 281 dni (dziewięć miesięcy i jedenaście dni) dla spraw ws. zezwoleń na pobyt stały (najdłuższy czas realizacji 1,1 tys. dni, tj. dwa lata 11 miesięcy i 18 dni), 273 dni (dziewięć miesięcy) dla spraw ws. zezwoleń dla rezydenta długoterminowego UE (najdłuższy czas realizacji - 1,8 tys. dni tj. pięć lat i jeden dzień).

NIK zauważa, że nieuzasadnione przerwy w prowadzeniu postępowania, lub wręcz niepodjęcie często żadnych czynności, w tym zakresie²⁷, narusza zasadę zaufania do władzy publicznej (art. 8 § 1 k.p.a.) oraz zasadę szybkości postępowania (art. 12 k.p.a.).

Bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowań w sprawach cudzoziemców miało odzwierciedlenie w licznie składanych do UdSC ponagleniach [w latach 2021 – 2023 (do końca stycznia) wpłynęło łącznie 1413 ponagleń dot. kontrolowanych UW] oraz składanych skarg do WSA [w latach 2021–2023 (do końca stycznia) wpłynęły łącznie 253 skargi na beczynność lub przewlekłe prowadzenie ww. spraw przez objętych kontrolą pięć UW].

W ocenie NIK wskazana wyżej beczynność i przewlekłe, niekiedy rażąco, prowadzenie postępowań w sprawach wniosków cudzoziemców rodzą stan niepewności prawnej co do legalności pobytu, uniemożliwiając jednocześnie cudzoziemcom realny wpływ na ten stan. Długi czas oczekiwania na rozstrzygnięcie powoduje negatywne konsekwencje i może prowadzić do zmiany podstawy ubiegania się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, np. w wyniku ukończenia studiów. Przedłużające się postępowania wzbudzają wątpliwości i zniechęcenie pracodawcy do dalszego powierzania cudzoziemcowi pracy. W przypadku nieotrzymania stempla w paszporcie wykonywanie i powierzanie pracy cudzoziemcowi może zostać uznane za nielegalne. Przewlekłość wpływa także na życie prywatne i rodzinne cudzoziemców, którzy oczekując na uzyskanie zezwolenia na pobyt nie mogą wyjechać z Polski, by odwiedzić rodziny. [str. 71–75]

**Inne nieprawidłowości
w obsłudze
cudzoziemców**

W toku kontroli stwierdzono ponadto liczne występowanie szeregu innych nieprawidłowości we wszystkich UW, sprowadzających się do:

- niepouczania lub nieudokumentowania faktu pouczenia cudzoziemca o jego prawach i obowiązkach oraz o trybie postępowania, wbrew wymogom art. 7 ust. 1 i art. 7 ust. 3 ustawy o cudzoziemcach;
- żądania od cudzoziemców dostarczenia dokumentów, którymi urząd już dysponował lub ponownego dostarczenia dokumentów, których ważność wygasła przed rozstrzygnięciem sprawy, albo takich, które nie były niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy – tj. niezgodnie z art. 220 k.p.a. oraz zasadami wnikliwości i szybkości postępowania oraz załatwiania sprawy bez zbędnej zwłoki, określonymi w art. 12 § 1 i art. 35 § 1 k.p.a.;
- kilkukrotnego wzywiania cudzoziemców do stawienia się w urzędzie lub wzywaniu do uzupełnienia dokumentacji w celu dokonania odrębnej, formalnej i merytorycznej, oceny złożonych przez nich wniosków, tj. niezgodnie z zasadami wnikliwości i szybkości postępowania, załatwiania sprawy bez zbędnej zwłoki oraz pogłębiania zaufania, określonymi w art. 8 § 1, art. 12 § 1 i art. 35 § 1 k.p.a.;
- prowadzenia postępowań administracyjnych z naruszeniem przepisów art. 10 § 1 k.p.a. (bez zapewnienia stronom czynnego udziału w każdym stadium postępowania) i 61 § 3 k.p.a. (poprzez ustalanie daty wszczęcia postępowania administracyjnego niezgodnie z zasadą, że datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej);
- nierzetelnego procedowania postępowań z wniosków pobytowych rodziców i małoletnich dzieci w sprawie dotyczącej wydania pozwolenia na pobyt czasowy poprzez brak jednoczesnego ich rozpatrywania;
- nierzetelnego rejestrowania w ST POBYT wpływających do urzędu wniosków cudzoziemców;
- nierzetelnego dokumentowania prowadzonych postępowań z wniosków cudzoziemców, polegającym na braku w teczkach spraw kompletnej dokumentacji potwierdzającej czynności, które zostały podjęte w sprawie.

[str. 75–77]

²⁷ Z wyjątkiem przyjmowania wniosków i ich rejestrowania do spisu spraw.

Prawidłowo i terminowo wydawane były dokumenty paszportowe

W trakcie kontroli we wszystkich pięciu urzędach wojewódzkich badaniem objęto łącznie 120 spraw w zakresie prawidłowości i terminowości realizacji zadań związanych z wydawaniem paszportów. Kontrola wykazała, z wyjątkiem jednego przypadku dokumenty paszportowe wydawane były terminowo i prawidłowo. [str. 80]

Struktura organizacyjna i organizacja pracy wydziałów komunikacji umożliwiła realizację objętych kontrolą zadań starosty

Struktura organizacyjna i organizacja pracy wydziałów komunikacji pozwalały na prawidłową realizację zadań starosty związanych z obsługą klienta w sprawach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami i rejestracji pojazdów. [str. 48–49]

Nie wszystkie Urzędy na bieżąco aktualizowały RO w zakresie realizowanych zadań

Z wyjątkiem SP w Brzegu i UM Rzeszowa, RO kontrolowanych Urzędów były odpowiednio aktualizowane i prawidłowo określały zadania starostów w zakresie objętym kontrolą. [str. 49–50]

Tylko ok. połowa kontrolowanych wydziałów komunikacji wdrożyła wewnętrzne procedury obsługi klienta

Osiem z 15 skontrolowanych wydziałów komunikacji stosowała w wydziałach komunikacji wewnętrzne procedury dotyczące obsługi klienta. Były to głównie zasady ogólne (standardy) postępowania w bezpośrednim lub telefonicznym kontakcie z klientem (takie jak np. zakaz dyskryminacji, nadużywania uprawnień, uprzejmości czy dyskrecji) obowiązki pracowników związane z obsługą klienta (m.in. stanowiące rozwinięcie ww. zasad ogólnych), opisy (instrukcje) dla poszczególnych czynności lub procesów, zasady przyjmowania klienta z wykorzystywanym systemem rezerwacyjnym lub/i kolejkowym, czy też zasady gromadzenia dokumentacji. Zdaniem NIK opracowanie, wdrożenie i przestrzeganie procedur wewnętrznych dotyczących realizacji kluczowych zadań pozwoliłyby oszczędzić czas, wyeliminować potencjalne błędy i podnieść jakość pracy. Opracowanie takich zasad oraz sprawowanie nadzoru nad ich przestrzeganiem mogłoby również ułatwić pracę urzędnikom. [str. 50–51]

W SP w Zgierzu nie przestrzegano przyjętej wewnętrznie procedury dot. tablic rejestracyjnych

W SP w Zgierzu nie przestrzegano obowiązującej w Urzędzie „Procedury wewnętrznej dotyczącej zamawiania i dystrybucji tablic” i m.in. wbrew zasadom określonym w tej procedurze nierzetelnie dokumentowano odbiór tablic rejestracyjnych. [str. 51]

Zapewniono warunki lokalowe i sprzętowe do obsługi klienta w wydziałach komunikacji, jednak w części były one niewystarczające

Podobnie jak w przypadku UW, we wszystkich pozostałych objętych kontrolą jednostkach co do zasady warunki lokalowe i sprzętowe wydziałów komunikacji właściwych do realizacji spraw związanych z obsługą klienta w sprawach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami oraz rejestracji pojazdów umożliwiały w okresie objętym kontrolą wykonywanie wybranych do kontroli zadań starosty. Tym niemniej w dwóch z 15 skontrolowanych jednostkach nie zapewniono we wszystkich lokalizacjach stanowisk obsługi warunków w zakresie poufności załatwianych spraw poprzez odpowiednie zorganizowanie tych stanowisk. Ponadto w dwóch Urzędach stwierdzono naruszenia ważnych dla osób niepełnosprawnych przepisów rozporządzenia w sprawie warunków technicznych budynków. Z kolei w przypadku dwóch jednostek z terenu województwa łódzkiego stwierdzono naruszenia przepisów przeciwpożarowych. [str. 51–55]

Wystarczający co do zasady stan zasobów kadrowych do obsługi klienta w wydziałach

Stan zatrudnienia pracowników skontrolowanych urzędów wykonujących zadania związane z obsługą klienta w sprawach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami oraz rejestracji pojazdów nie ulegał większym zmianom i był w zasadzie wystarczający. W przeciwieństwie do urzędów wojewódzkich w urzędach obsługujących starostów nie było znaczącej fluktuacji kadr, pomimo nieatrakcyjnego poziomu wynagrodzeń. W okresie objętym kontrolą poziom zatrudnienia wahał się od 8 (w SP w Głubczycach) do 90 (w UM Łodzi) – wg stanu na dzień 1 stycznia 2021 r. oraz od 9 (w SP w Głubczycach) do 91 (w UM Łodzi) – wg stanu na 1 stycznia 2023 r. We wszystkich wydziałach komunikacji większą część zasobów kadrowych stanowili pracownicy realizujący zadania dotyczące rejestracji pojazdów. [str. 56–59]

Właściwe kompetencje pracowników realizujących zadania w sprawach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami i rejestracji pojazdów

Co do zasady kompetencje pracowników kontrolowanych jednostek nie budziły zastrzeżeń NIK, co ustalono m.in. na podstawie badania akt osobowych na próbie 295 niefunkcyjnych pracowników zajmujących się sprawami związanymi z obsługą klienta w sprawach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami i rejestracji pojazdów we wszystkich 15 jednostkach. [str. 60]

Nieprawidłowości w obszarze zakresów zadań, uprawnień i odpowiedzialności pracowników wydziałów komunikacji

W czterech spośród 15 objętych kontrolą wydziałów komunikacji, stwierdzono nieprawidłowości związane z naruszeniem standardu kontroli zarządczej nr 3 „Struktura organizacyjna”, zgodnie z którym zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności jednostek, poszczególnych komórek organizacyjnych jednostki oraz zakres podległości pracowników powinien być określony w formie pisemnej w sposób przejrzysty i spójny, a aktualny zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności powinien być określony dla każdego pracownika. I tak: w działalności SP w Krośnie nie wyznaczono kierownika referatu ds. rejestracji pojazdów lub osoby upoważnionej do kierowania tym referatem, w SP w Zgierzu, w dziewięciu przypadkach (tj. w 24 % wszystkich zakresów obowiązków), zakresy te sporządzone w sposób nierzetelny, w SP w Oleśnie, obowiązek realizacji czynności, o których mowa w art. 12 ust. 2a w zw. z ust. 2b ustawy o kierujących nie został powierzony żadnemu z pracowników wydziału komunikacji, natomiast w SP w Brzegu zadania dotyczące nakładania kar pieniężnych nie zostały uwzględnione w zakresach obowiązków pracowników wydziału komunikacji, a dwóm pracownikom nie ustalono pisemnie szczegółowego zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności. [str. 58]

W okresie objętym kontrolą, we wszystkich skontrolowanych urzędach wpłynęło łącznie 85 skarg, z czego 73 dotyczyło obsługi klienta w sprawach związanych z rejestracją pojazdów, a 12 obsługi klienta związanej z uprawnieniami do kierowania pojazdami. W zbadanych przypadkach skargi zostały rozpatrzone bez zbędnej zwłoki, w ciągu 30 dni od daty wpływu do urzędu, co było zgodne z art. 237 § 1 k.p.a. Skarżący zgodnie z art. 237 § 3 k.p.a. byli zawiadamiani o sposobie załatwienia skargi, zaś pisma w tym przedmiocie, zawierały wszystkie elementy wskazane w art. 238 § 1 k.p.a. [str. 60–61]

Klienci wydziałów komunikacji wyrazili zadowolenie z poziomu ich obsługi

Infografika nr 6

Zbiornicze wyniki ankiet przeprowadzonych wśród klientów wydziałów komunikacji z poziomu ich zadowolenia z obsługi

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych przez NIK badań ankietowych

[str. 62–65]

W badaniu ankietowym przeprowadzonym przez NIK na temat zadowolenia klientów skontrolowanych wydziałów komunikacji z poziomu ich obsługi wzięło udział łącznie 1 150 osób. Z badania wynikało, że zdecydowana większość ankietowanych, tj. łącznie średnio 99,1 % z nich, było zadowolonych²⁸ z poziomu obsługi swoich spraw²⁹ [najmniej w SP w Zgierzu (92,9%)]. Z kolei czas oczekiwania na załatwienie sprawy był zadowalający dla 96,6 % z nich [najmniej w UM Katowice (90,2%)]. Jednocześnie z badania wynikało, że najgorzej ocenione zostały materiały informacyjne i formularze dostępne na stronach internetowych urzędów, które dla ponad 10 % ankietowanych nie zawsze były zrozumiałe i pomocne w załatwieniu sprawy [najmniej ankietowanych (74,5%) wyraziło pozytywną ocenę w tym zakresie w UM Katowice].

²⁸ Udzielili odpowiedzi „TAK” i „RACZEJ TAK” na pytanie: „Czy jest Pani/Pan zadowolona/zadowolony z poziomu obsługi sprawy przez urząd?”.

²⁹ W 11 z 15 jednostek 100% ankietowanych zaznaczyło odpowiedź „TAK” lub „RACZEJ TAK”.

Adekwatne działania informacyjno-komunikacyjne wydziałów komunikacji oraz zapewniona dostępność obsługi klienta
Liczne mankamenty SI CEPIK wg. wskazań użytkowników systemu w wydziałach komunikacji

W ocenie NIK skontrolowane wydziały komunikacji zapewniły klientom załatwiający sprawy związane z uprawnieniami do kierowania pojazdami i rejestracją pojazdów adekwatny do ich potrzeb dostęp do niezbędnej informacji. W jednostkach tych zapewnione zostały również warunki do przyjmowania klientów w trakcie ich osobistych wizyt w wydziale.

System Informatyczny CEPIK wraz z jego systemami pomocniczymi [Systemem Informatycznym POJAZD, Systemem Informatycznym KIEROWCA] w wersji 2.0 działających od listopada 2017 r. nie zapewniał oczekiwanego w wydziałach komunikacji wsparcia dla realizacji ww. zadań i utrudniał sprawną obsługę klienta w tych jednostkach. Pracownicy wydziałów komunikacji diagnozowali w okresie objętym kontrolą szereg problemów w funkcjonowaniu ww. systemów (często występujących po kolejnych aktualizacjach, np. konieczność wielokrotnego wykonywania tych samych czynności, brak aktualnych danych o pojazdach i kierowcach, etc.). [str. 83–84, 1012–123]

Charakterystyczne nieprawidłowości w obsłudze klienta w wydziałach komunikacji

We wszystkich objętych kontrolą jednostkach realizujących obsługę klienta w sprawach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami i rejestracji pojazdów badaniem objęto łącznie 889 spraw (postępowań). Nieprawidłowości stwierdzono we wszystkich skontrolowanych urzędach. Dotyczyły one przede wszystkim prowadzenia postępowań administracyjnych z przekroczeniem terminu przewidzianego w art. 35 § 3 k.p.a. Ponadto w działalności tych jednostek stwierdzono występowanie innych nieprawidłowości, przy czym do najczęściej występujących zaliczyć należy:

1. wprowadzanie do Centralnej Ewidencji Pojazdów danych o zbytych/ nabytych pojeździe ze znacznym opóźnieniem w stosunku do daty otrzymania informacji o zbyciu/ nabyciu pojazdu, tj. z naruszeniem art. 80ba ust. 3 ustawy PRD, skutkiem czego poprzez naruszenie zasady aktualności ewidencji uniemożliwione jest w pełni rzetelne wykonywanie zadań przez szereg organów i podmiotów, opierających swoje działania na danych CEP;
2. niepobieranie z SI CEPIK raportów B_81 i B_82, co skutkowało brakiem bieżącej informacji o przypadkach naruszeń obowiązku rejestracji pojazdów sprowadzonych z zagranicy lub obowiązku zgłoszenia zbycia/nabycia pojazdu, co NIK uznała za działanie nierzetelne;
3. niezawiadamianie strony o uchybieniu przez nią terminu na zgłoszenie zbycia/ nabycia pojazdu i możliwości złożenia wniosku o jego przywrócenie – zgodnie z art. 15zzzzzn² ust. 1 pkt 5 ustawy COVID-19;
4. niepodejmowanie działań zmierzających do wszczęcia postępowania w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej lub podejmowanie tych działań po upływie długiego okresu czasu, licząc od daty powzięcia informacji przez urząd o naruszeniu przez właścicieli pojazdów obowiązku określonego w art. 71 ust. 7 lub art. 78 ust.2 pkt 1 ustawy PRD, co NIK uznała za działanie nierzetelne;
5. niewystępowanie wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 12 ust. 2a ustawy o kierujących do odpowiednich organów państw, celem potwierdzenia, że osoba ubiegająca się o uprawnienie nie posiada prawa jazdy wydanego w jednym z tych państw;
6. nieuwzględniania przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej – dyrektyw jej wymiaru określonych w treści art. 140n ust. 4 ustawy PRD, tj. zakresu naruszenia, powtarzalności naruszeń jak i ewentualnych korzyści finansowych uzyskanych z tytułu naruszenia ustawy. [str. 84–87]

4. WNIOSKI

Najwyższa Izba Kontroli w związku z ustaleniami kontroli sformułowała w wystąpieniach pokontrolnych wnioski o:

województwie	1. Podjęcie działań zmierzających do terminowej realizacji zadań w zakresie obsługi cudzoziemców poprzez zapewnienie adekwatnej liczby etatów do obsługi spraw oraz wdrożenie skutecznych narzędzi nadzoru nad terminowością wykonywanych zadań; 2. Zapewnienie możliwości złożenia przez cudzoziemców kompletnych wniosków z jednoczesnym pobraniem odcisków linii papilarnych w siedzibie WSOiC; 3. Zapewnienie poufności obsługi klienta przy stanowiskach obsługi; 4. Rejestrowanie wniosków pobytowych w systemach i rejestrach w dniu złożenia wniosków oraz wszczynanie w tym samym dniu postępowań administracyjnych.
starostowie i prezydenci miast	1. Podjęcie działań organizacyjnych w celu zapewnienia prowadzenia postępowań administracyjnych zgodnie z przepisami k.p.a., w szczególności w zakresie dotyczącym szybkości i wnikliwości postępowania oraz terminów załatwiania spraw; 2. Niezwłoczne podejmowanie przewidzianych prawem działań w odniesieniu do właścicieli pojazdów, którzy nie wykonali lub wykonali z uchybieniem terminu obowiązki, o których mowa w art. 71 ust. 7 i art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy PRD, w tym wszczynanie bez zbędnej zwłoki postępowań dotyczących wymierzenia właścicielom pojazdów kary pieniężnej; 3. Zapewnienie niezwłocznego wprowadzanie do Centralnej Ewidencji Pojazdów danych, o których mowa w art. 80b ustawy PRD, w tym w szczególności danych uzyskanych na podstawie wszystkich zawiadomień o zbyciu/nabyciu pojazdów, które wpłynęły do Urzędu; 4. Rzetelne i regularne generowanie raportów B_81 i B_82 z SI CEPIK i podejmowanie działań zmierzających do wyjaśnienia nieprawidłowości wykazanych w tych raportach; 5. Zapewnienie poufności obsługi klienta przy stanowiskach obsługi; 6. Zapewnienie weryfikowania, czy osoba ubiegająca się o uprawnienie do kierowania pojazdami, nie posiada prawa jazdy wydanego w jednym państwie określonych w art. 12 ust. 2a ustawy o kierujących, ani nie rozpoczęła procedury wymiany prawa jazdy na krajowe prawo jazdy lub procedury wydania wtórnika polskiego krajowego prawa jazdy lub procedury wydania wtórnika polskiego krajowego prawa jazdy; 7. Podjęcie działań w celu zapewnienia dostępu do urzędu osobom niepełnosprawnym.

5. WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

5.1. Przygotowanie, organizacja i poziom zasobów kadrowych urzędu do realizacji wybranych zadań związanych z obsługą klienta

Przygotowanie i organizacja skontrolowanych urzędów były co do zasady adekwatne do realizacji wybranych zadań związanych z obsługą klienta. W urzędach wojewódzkich w zakresie zadań związanych z obsługą paszportową oraz w starostwach powiatowych (i urzędach miast na prawach powiatu) realizujących zadania dotyczące obsługi klienta w sprawach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami oraz rejestracji pojazdów – zapewniono także zasoby kadrowe, których poziom był w zasadzie wystarczający do wykonywania tych zadań. W ocenie NIK natomiast niewystarczający był poziom zasobów kadrowych pracowników realizujących w urzędach wojewódzkich obsługę cudzoziemców, co było jedną z istotnych przyczyn przewlekłości prowadzonych postępowań i nieuzasadnionego przekroczenia ustawowych terminów na ich prowadzenie.

5.1.1. Urzędy wojewódzkie

Wybrane zadania związane z obsługą klienta objęte kontrolą w urzędach wojewódzkich dotyczyły:

- 1) obsługi cudzoziemców w sprawach wynikających z niektórych przepisów ustawy o cudzoziemcach i ustawy o Karcie Polaka,
- 2) obsługi obywateli polskich w zakresie wydawania i odmowy wydawania dokumentów paszportowych (obsługa paszportowej).

Struktura organizacyjna urzędów wojewódzkich oraz organizacja pracy w tych urzędach pozwalały na realizację zadań wojewody związanych z obsługą cudzoziemców i obsługą paszportową. We wszystkich urzędach, zgodnie z ich Statutami³⁰ zadania związane z obsługą cudzoziemców i obsługą paszportową powierzono WSOiC. W wydziałach tych wyodrębnione zostały m.in. oddziały obsługi cudzoziemców³¹ i oddziały paszportowe³². W niektórych UW obsługę klienta realizowano także w oddziałach zamiejscowych³³ i w punktach obsługi klienta³⁴, a także w tzw. punktach terenowych³⁵.

Struktura organizacyjna i organizacja pracy UW

Przykład

W **Łódzkim UW**, zgodnie z obowiązującym w latach 2021–2022 RO, zadania Urzędu wynikające z obsługi cudzoziemców oraz obsługą paszportową przypisano do realizacji Wydziałowi Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców,

³⁰ Odpowiednio w: Kujawsko-Pomorskim UW – nadanym zarządzeniem nr 233/2016 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 maja 2016 r. w sprawie nadania Statutu Kujawsko-Pomorskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu w Bydgoszczy, ze zm.; Śląskim UW – nadanym zarządzeniem nr 279/13 Wojewody Śląskiego z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie nadania Statutu Śląskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu w Katowicach, ze zm.; Łódzkim UW – nadanym zarządzeniem nr 132/2016 Wojewody Łódzkiego z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie nadania Statutu Łódzkiemu Urzędowi Wojewódzkiemu w Łodzi, ze zm.; Opolskim UW – nadanym zarządzeniem nr 122/16 Wojewody Opolskiego z dnia 3 października 2016 r., ze zm.; Podkarpackim UW – nadanym zarządzeniem nr 164/20 Wojewody Podkarpackiego z dnia 13 sierpnia 2020 r. w sprawie nadania Statutu Podkarpackiemu Urzędowi Wojewódzkiemu w Rzeszowie, ze zm.

³¹ W Łódzkim UW, Kujawsko-Pomorskim UW i Opolskim UW.

³² W Łódzkim UW, Opolskim UW i Podkarpackim UW.

³³ Oddział Zamiejscowy Kujawsko-Pomorskiego UW w Toruniu, Oddział Zamiejscowy Kujawsko-Pomorskiego UW we Włocławku, Oddział Zamiejscowy Śląskiego UW w Bielsku Białej, Oddział Zamiejscowy Śląskiego UW w Częstochowie, Oddział Zamiejscowy Podkarpackiego UW w Krośnie, Oddział Zamiejscowy Podkarpackiego UW w Przemyślu, Oddział Zamiejscowy Podkarpackiego UW w Tarnobrzegu.

³⁴ W Łódzkim UW (POK w Piotrkowie Trybunalskim, POK w Sieradzu, POK w Skierniewicach).

³⁵ W Śląskim UW (w Bytomiu, w Cieszynie, w Gliwicach, w Jastrzębiu-Zdroju, w Pszczynie, w Raciborzu, w Rybniku, w Sosnowcu, w Tarnowskich Górach, w Tychach, w Wodzisławiu Śląskim, w Zabrze, w Zawierciu i w Żorach) i w Łódzkim UW (w Kutnie i w Bełchatowie).

a w jego ramach do Oddziałów: SO-I (Oddział Paszportowy), SO-III (Oddział cudzoziemców do spraw legalizacji pobytu i pracy), SO-IV (Oddział cudzoziemców do spraw legalizacji pobytu) oraz do stanowisk realizujących zadania w Punktach Obsługi Klienta w Piotrkowie Trybunalskim (SO-VI), Sieradzu (SO-VII) i Skierniewicach (SO-VIII) oraz (jako Terenowe Punkty Paszportowe³⁶) w Kutnie (SO-IX) i Bełchatowie (SO-X).

Brak tekstu jednolitego statutu Śląskiego UW przez ponad dziewięć lat pomimo licznych zmian w statucie

Śląski UW nie sporządził oraz nie opublikował tekstu jednolitego statutu UW w okresie od 20 listopada 2013 r. do 23 lutego 2023 r. pomimo, że w ww. okresie dokonano dziewięciokrotnie zmian w tym dokumencie, z czego ostatniej we wrześniu 2019 r. Tym samym Urząd naruszył art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych³⁷, zgodnie z którym tekst jednolity aktu normatywnego innego niż ustawa ogłasza się nie rzadziej niż raz na 12 miesięcy, jeżeli był on nowelizowany. W dniu 24 lutego 2023 r., Dyrektor Biura poinformowała, że 22 lutego 2023 r. Wojewoda Śląski podpisał obwieszczenie w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu zarządzenia w sprawie nadania Statutu Śląskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu w Katowicach, a samo obwieszczenie ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa z dnia 23 lutego 2023 r.

Przypisanie zadań wojewody w zakresie obsługi cudzoziemców i obsługi paszportowej w RO

W trzech³⁸ z pięciu skontrolowanych UW, RO były odpowiednio aktualizowane i prawidłowo określały zadania wojewodów dotyczące obsługi cudzoziemców wskazane w ustawie o cudzoziemcach i ustawie o Karcie Polaka oraz w ustawach o dokumentach paszportowych z 2006 r. i z 2022 r., tj. takie jak:

- prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach przedłużania wiz Schengen lub wiz krajowych;
- prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie przedłużania okresu pobytu cudzoziemców w ramach ruchu bezwizowego;
- prowadzenie postępowań w sprawach udzielenia lub cofnięcia zezwoleń na pobyt czasowy, na pobyt czasowy i pracę, na pobyt stały, na pobyt rezydenta długoterminowego UE;
- prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach wydania karty pobytu, polskiego dokumentu podróży dla cudzoziemca, polskiego dokumentu tożsamości dla cudzoziemca, tymczasowego polskiego dokumentu podróży dla cudzoziemca;
- prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie przedłużania okresu pobytu cudzoziemców w ramach ruchu bezwizowego;
- dokonywanie wpisu do ewidencji zaproszeń oraz wydawanie decyzji o odmowie lub unieważnieniu wpisu;
- prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach związanych z wydawaniem zezwoleń na pracę cudzoziemców oraz ich przedłużeniem;
- prowadzenie postępowań w sprawie przyznania Karty Polaka lub przedłużenia jej ważności;
- realizacja zadań dotyczących świadczeń przyznawanym posiadaczom Karty Polaka;
- prowadzenie postępowań administracyjnych związanych z przyjmowaniem i wydawaniem dokumentów paszportowych (paszportów i paszportów tymczasowych), odmową wydania lub unieważnieniem paszportu;
- potwierdzanie tożsamości i obywatelstwa wnioskodawcy lub osoby, której ma być wydany dokument paszportowy, na podstawie ważnego dokumentu paszportowego lub ważnego dowodu osobistego.

³⁶ Gdzie realizowane są wyłącznie zadania związane z obsługą paszportową.

³⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 1461.

³⁸ RO Kujawsko-Pomorskiego UW (wprowadzonego zarządzeniami nr 408/2018 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego nr z dnia 10 sierpnia 2018 r., ze zm. oraz zarządzeniem nr 98/2021 r. Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25 maja 2021 r., ze zm.), RO Opolskiego UW (wprowadzonego zarządzeniem Wojewody Opolskiego nr 2/2021 z dnia 7 stycznia 2021 r., ze zm.) i RO Podkarpackiego UW (wprowadzonego zarządzeniem nr 202/20 Wojewody Podkarpackiego z dnia 30 września 2020 r., ze zm. oraz zarządzeniem nr 98/22 Wojewody Podkarpackiego z dnia 25 kwietnia 2022 r., z zm.).

W Kujawsko-Pomorskim UW, organizację pracy WSOiC i zadania przypisane poszczególnym oddziałom i stanowiskom pracy dodatkowo określał regulamin wewnętrzny tego wydziału.

Brak bieżącej aktualizacji RO stwierdzono w przypadku Śląskiego UW i Łódzkiego UW. W pierwszym z nich od 21 lipca 2022 r. nie aktualizowano RO w części dotyczącej zadań realizowanych przez WSOiC, wynikających z wejścia w życie z dniem 30 lipca 2022 r. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wyznaczenia wojewody właściwego w zakresie prowadzenia postępowań o przyznanie lub przedłużenie ważności Karty Polaka³⁹, pomimo przesłania przez ten wydział w dniu 21 lipca 2022 r. wniosku do Dyrektora Biura UW ws. wyrażenia zgody na ich wprowadzenie do Regulaminu Urzędu. Z kolei w Łódzkim UW, Wojewoda pomimo przekazania mu do realizacji nowych zadań wynikających z ww. rozporządzenia Rady Ministrów, zaktualizował RO w tym zakresie dopiero po upływie ośmiu miesięcy od wejścia w życie ww. rozporządzenia. W obu przypadkach były to działania nierzetelne. Znaczne opóźnienie w aktualizacji RO naruszały Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁴⁰ pkt A.3 Środowisko wewnętrzne.

NIK podkreśla, że RO jest dokumentem obowiązkowym dla jednostek sektora finansów publicznych, pełniącym funkcje informacyjne i organizacyjne, a nadto porządkuje i hierarchizuje procesy odbywające się w organizacji, co pomaga w poprawnej ich realizacji oraz kontroli wykonywania zadań.

Procedury dotyczące obsługi cudzoziemców i obsługi paszportowej

Jedynie w dwóch UW opracowano i wprowadzono do stosowania wewnętrzne procedury w zakresie obsługi klienta, choć nie były to procedury regulujące tę obsługę w sposób kompleksowy.

Przykłady

W **Opolskim UW** dotyczyły one obsługi cudzoziemców (z wyłączeniem Karty Polaka). W okresie od 21 czerwca 2021 r. do 2 maja 2022 r. w Urzędzie tym wprowadzono do stosowania łącznie pięć procedur wewnętrznych w tym zakresie i dotyczyły one: przedłużania wiz, wydawania zezwoleń na pracę dla cudzoziemców, udzielenia zezwolenia na pobyt stały, czasowy oraz pobyt rezydenta długoterminowego UE, wpisania zaproszenia do ewidencji zaproszeń oraz odmowy i unieważniania wpisu do tej ewidencji⁴¹. Zawierały one instrukcje dla pracownika, co do poprawnego wykonania czynności od przyjęcia wniosku do wprowadzenia rozstrzygnięcia w sprawie o krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców, o którym mowa w art. 428 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach. Zapoznanie się z przyjętymi regulacjami pracownicy WSOiC potwierdzili swoimi podpisami. Stosowanie ww. procedur pozostawało bez wpływu na czas trwania obsługi cudzoziemca, ponieważ procedura nie określała czasu wykonania zadania, natomiast określała czynności, jakie należy wykonać.

Z kolei w **Śląskim UW** wprowadzono do stosowania w oddziałach i terenowych delegaturach paszportowych procedury postępowania z dokumentami przyjmowanymi i wydawanymi w związku z obsługą paszportową i obsługą cudzoziemców. Były to instrukcje opracowane w latach 2014–2022, dotyczące m.in. postępowania z dokumentami przy: zgłaszaniu przez cudzoziemca utraty lub uszkodzenia dokumentu, składaniu dokumentów przez cudzoziemców do wniosku o udzielenie zwolnienia

³⁹ Dz. U. poz. 1498.

⁴⁰ Komunikat Nr 23 Ministra Finansów w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych.

⁴¹ Do procedury udzielenia zezwolenia na pobyt stały, czasowy oraz rezydenta długoterminowego UE (obowiązującej od 2 maja 2022 r.) załączono: kartę weryfikacyjną braków formalnych oraz check listę „Jednolite zezwolenia na pobyt czasowy i pracę – wnioski złożone po 28 stycznia 2022 r. – kierowca ob. Ukrainy”. Nowe procedury dotyczyły potwierdzania danych cudzoziemców podróżujących w ramach wycieczek szkolnych w UE, postępowania w zakresie wpisania zaproszenia do ewidencji zaproszeń, odmawiania i unieważniania wpisu, a także postępowania w przypadku przedłużenia wizy.

na pobyt stały na terytorium RP ze względu na polskie pochodzenie, przedłużaniu wizy zarejestrowanej w Wizowym Systemie Informacyjnym VIS, przekazywaniu oraz przechowywaniu wydawanych przez Wojewodę Śląskiego tymczasowych dokumentów podróży dla cudzoziemca, wpisywaniu zaproszeń do ewidencji zaproszeń, a także dotyczące np. dokonywania zwrotów opłat i nadpłat paszportowych, zabezpieczania paszportów do chwili ich wydania. Przewidziano w nich okresowe weryfikowanie poprawności ich stosowania, przy czym w latach 2021–2022 nie wykonywano kontroli poprawności stosowania instrukcji w Punktach Paszportowych, w związku z epidemią koronawirusa COVID-19.

W pozostałych urzędach obsługa klienta najczęściej odbywała się w sposób zwyczajowy, zgodnie z przyjętą praktyką. Wskazywano, że przestrzeganie zasad weryfikowane jest w toku bieżącego nadzoru nad realizacją zadań.

NIK wskazuje, że zgodnie ze Standardami kontroli zarządczej, jedną z zasad jest zasada pisemności sporządzania wszystkich zarządzeń i procedur, obowiązujących w jednostce sektora finansów publicznych⁴². Zdaniem NIK opracowanie i wdrożenie procedur wewnętrznych dotyczących realizacji kluczowych zadań pozwala oszczędzić czas, wyeliminować potencjalne błędy i podnieść jakość pracy, w szczególności w sytuacji niewystarczającej obsady kadrowej. Opracowanie takich zasad mogłoby również ułatwić pracę urzędnikom i zwiększyć zaufanie do urzędów.

**W Śląskim UW
nie przestrzegano
regulacji dotyczących
systemu zarządzania
dokumentami**

W Śląskim UW stwierdzono nieprzestrzeganie regulacji wynikających z wewnętrznego zarządzenia Wojewody w sprawie zasad postępowania z dokumentacją i wykonywania czynności kancelaryjnych w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach⁴³, stanowiących m.in., że rejestracji w systemie EZD⁴⁴ nie podlegały w szczególności: wnioski paszportowe⁴⁵, wnioski cudzoziemców⁴⁶, wnioski w sprawie nadania obywatelstwa polskiego, uznania za obywatela polskiego oraz zrzeczenia się obywatelstwa polskiego⁴⁷. Jak wynika z treści ww. zarządzenia, uzasadnieniem do dokonania ww. wyłączenia wniosków był „(...) obowiązek rejestrowania przesyłek w systemach teleinformatycznych dedykowanych do realizowania określonych, wyspecjalizowanych zadań(...)”. Brak stosowania ww. zasad miał miejsce od połowy 2017 r., kiedy podjęto decyzję o zmianie procedury składania wniosków, w związku z czym były one (także w czasie trwania kontroli) składane w kancelarii Śląskiego UW (do kancelarii trafiały także wnioski przesyłane pocztą). Zdaniem Kierownika Oddziału Kancelarii Urzędu „(...)wnioski(...) nie powinny podlegać podwójnej rejestracji w ST POBYT i w systemach kancelarii. Klienci, którzy bezpośrednio przychodzą do Urzędu są odsyłani do Kancelarii w celu ich złożenia z uwagi na duże obciążenie pracą pracowników Wydziału oraz z uwagi na odpowiedzialność, która spada na pracowników kancelarii potwierdzających wpływ dokumentów”. Dalej wyjaśniła, że „(...) z informacji przekazywanych przez petentów (...) wynika, że pracownicy Wydziału(...) odsyłają petentów do kancelarii(...)”. Dyrektor Generalny Urzędu wyjaśnił natomiast „(...) iż składanie w punkcie kancelaryjnym i rejestrowanie w systemie EZD wniosków(...) przyjęto jako czasowe rozwiązanie usprawniające obsługę klienta. Duża ilość wniosków i uzupełnień do nich groziła uniemożliwieniem sprawnego i efektywnego załatwiania ich przez SO. Pracownik kancelarii, wydając potwierdzenie złożenia dokumentów (przybijając na kopii imienną pieczęć), wprowadzał następnie wniosek do systemu i dzięki temu można było prześledzić proces jego realizacji.

⁴² Standard 10 – Dokumentowanie systemu kontroli zarządczej.

⁴³ Zasadzenie Wojewody Śląskiego nr 15/2017 z 16 stycznia 2017 r. ze zm.

⁴⁴ System teleinformatyczny funkcjonujący w Urzędzie, autorstwa Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, służący do elektronicznego zarządzania dokumentacją umożliwiającą wykonanie w nim czynności kancelaryjnych, dokumentowanie przebiegu załatwiania spraw oraz gromadzenie i tworzenie dokumentów elektronicznych.

⁴⁵ Rejestrowane w systemie Paszportowy System Informatyczny.

⁴⁶ Rejestrowane w SI POBYT.

⁴⁷ Rejestrowane w SI POBYT.

Ponieważ ilość składanej korespondencji nie spada, ten sposób postępowania jest w dalszym ciągu kontynuowany. (...)". Dalej Dyrektor Generalny wyjaśnił, że „(...) przekazanie za pośrednictwem pracowników kancelarii jakiegokolwiek korespondencji automatycznie wiąże się z rejestracją w systemie - co stanowi zabezpieczenie jej przyjęcia i umożliwia później skierowanie klienta do właściwego referenta. (...)". Ponadto, Dyrektor Generalny stwierdził, że „(...) pomimo że zapisy Zarządzenia nie przewidują konieczności rejestracji niektórych pism w kancelarii, to takie działanie zostało czasowo podjęte w celu zwiększenia jakości obsługi".

NIK zwraca uwagę, że wspomniane przez Dyrektora Generalnego rozwiązania nie wpłynęły na poprawę jakości obsługi. Ponadto, w ślad za zmianą organizacji przyjmowania wniosków, Wojewoda nie dokonał odpowiedniej aktualizacji zapisów Zarządzenia ws. EZD, pomimo dokonywaniu zmian w ww. zarządzeniu ośmiokrotnie w latach 2017–2022).

Warunki lokalowe i sprzętowe

We wszystkich objętych kontrolą UW, co do zasady, warunki lokalowe i sprzętowe komórek organizacyjnych właściwych do realizacji spraw związanych z obsługą cudzoziemców oraz obsługi paszportową umożliwiały w okresie objętym kontrolą wykonywanie wybranych do kontroli zadań wojewody. I tak:

- a) we wszystkich pięciu jednostkach (w tym we wszystkich lokalizacjach stanowisk obsługi):
  - pomieszczenia, w których odbywa się obsługa cudzoziemców oraz obsługa paszportowa były oznaczone w sposób umożliwiający ich identyfikację;
  - stanowiska obsługi klienta były odpowiednio wyposażone w niezbędny sprzęt [meble (biurka, stoliki, szafki) zestawy komputerowe, czytniki linii papilarnych, kserokopiarki, skanery, urządzenia wielofunkcyjne, itp.];
- b) w czterech z pięciu jednostek:
  - we wszystkich lokalizacjach stanowisk obsługi – pomieszczenia, w których odbywała się obsługa klienta (odpowiednio cudzoziemców i obywateli polskich załatwiających sprawy paszportowe), w tym sale obsługi klienta, były odpowiednio przystosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową⁴⁸, tj. uwzględniających m.in. wymogi § 16 (dojścia i dojazdy) i § 74 (pomieszczenia ogólnodostępne) rozporządzenia w sprawie warunków technicznych budynków;
  - we wszystkich lokalizacjach stanowisk obsługi – w miejscach oczekiwania na obsługę wydzielono miejsca, przy których można było uzupełnić dokumentację⁴⁹;
- c) w trzech z pięciu jednostek:
  - funkcjonowały sale obsługi klienta⁵⁰;
  - we wszystkich lokalizacjach stanowisk obsługi – zapewniono odpowiednią liczbą miejsc siedzących, stwarzając adekwatne do potrzeb warunki dla klientów oczekujących na obsługę⁵¹;

⁴⁸ Tj. we wszystkich z wyjątkiem Podkarpackiego UW, w Ośrodku Zamiejscowym w Tarnobrzegu (w którym drzwi wejściowe do jednego pomieszczenia miały szerokość 0,7 m.) i w Ośrodku Zamiejscowym w Przemyślu (w którym drzwi wejściowe do pokoju rejestracji wniosków paszportowych, wydawania dokumentów paszportowych oraz pokoju obsługi cudzoziemców miały próg o wysokości 2 cm i szerokości 8 cm, co mogło powodować utrudnienia dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich).

⁴⁹ Tj. we wszystkich z wyjątkiem Oddziału Paszportów w Opolskim UW, w którym na sali obsługi nie było odrębnego stanowiska do uzupełniania dokumentacji.

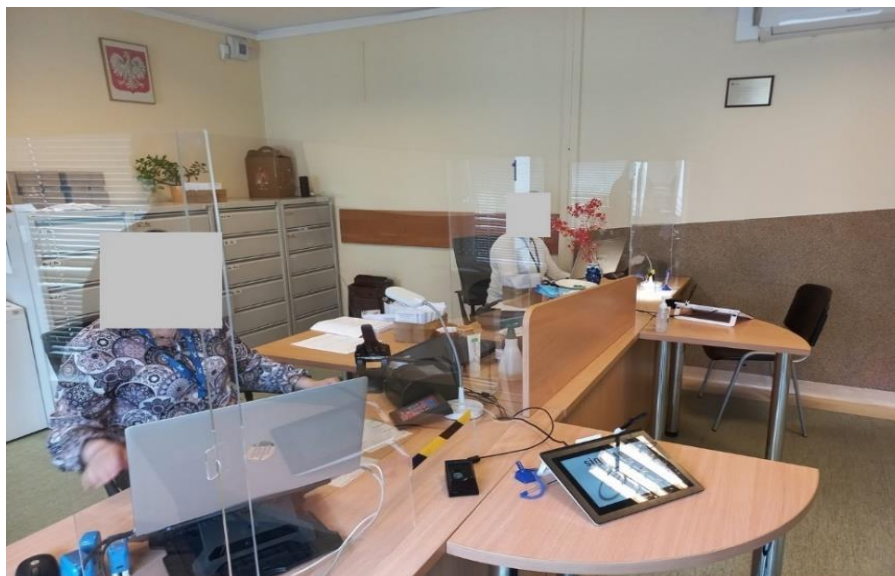
⁵⁰ W Śląskim UW (w dwóch z trzech lokalizacji, tj. w siedzibie w Katowicach i w Oddziale Zamiejscowym w Bielsku Białej), Łódzkim UW [w dwóch z pięciu lokalizacji, tj. w Łodzi w Oddziale paszportowym (SO-I), w Łodzi w Oddziale cudzoziemców do spraw legalizacji pobytu i pracy (SO-III) i w Łodzi w Oddziale cudzoziemców ds. legalizacji pobytu (SO-IV)] i Opolskim UW (w Oddziale Paszportów). W pozostałych lokalizacjach ww. Urzędów oraz w Kujawsko-Pomorskim UW i Podkarpackim UW obsługa cudzoziemców i obsługa paszportowa odbywała się w punktach obsługi klienta zlokalizowanych w wyznaczonych do tego pokojach Urzędu.

⁵¹ W Kujawsko-Pomorskim UW, Łódzkim UW i Podkarpackim UW. W przypadku Śląskiego UW warunki te nie zostały spełnione w siedzibie w Katowicach, a w przypadku Opolskiego UW w Oddziale Paszportów.

- we wszystkich lokalizacjach stanowisk obsługi – zapewniono warunki w zakresie poufności załatwianych spraw poprzez odpowiednie zorganizowanie tych stanowisk⁵².

Zdjęcie nr 1

Stanowisko obsługi paszportowej w Kujawsko-Pomorskim UW

Źródło: materiały własne NIK.

Przykłady

W budynkach **Kujawsko-Pomorskiego UW**⁵³ m.in.:

- zapewniono wolne od barier poziomych i pionowych przestrzenie komunikacyjne dla obsługiwanych obywateli polskich i cudzoziemców;
- dostęp ten umożliwiły m.in. automatycznie otwierane drzwi wejściowe, pochylnie z podwójną poręczą dla osób o ograniczonej zdolności poruszania się, przejścia w ramach ciągów komunikacyjnych pozbawione progów, windy, platforma schodowa;
- Urząd dysponował wózkami inwalidzkimi dla osób z niepełnosprawnością ruchową, którym w razie potrzeby pracownicy Urzędu udzielali asysty;
- każdorazowo dla klientów dostępna była wizualna informacja na temat rozkładu pomieszczeń oraz punkty informacyjne;
- w budynkach Urzędu znajdowały się miejsca wyposażone w pętle indukcyjne dla osób słabosłyszących;
- w pomieszczeniu POK w siedzibie Urzędu klienci mieli możliwość skorzystania z komputera z dostępem do aktów prawnych znajdujących się w sieci intranetowej Urzędu; za pośrednictwem tego komputera możliwy był też dostęp do usługi online tłumacza języka migowego;
- w siedzibie Urzędu przewidziano dwa stanowiska do obsługi infolinii ogólnej Urzędu oraz dwa stanowiska do obsługi infolinii przeznaczonej do spraw cudzoziemców.

W **Śląskim UW** w Katowicach oraz jego Oddziałach w Częstochowie i Bielsku-Białej:

- w każdej z siedzib wprowadzono udogodnienia dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich;
- przy wejściach znajdowały się skrzynki podawcze na dokumenty oraz tablice z informacjami o godzinach pracy Urzędu;

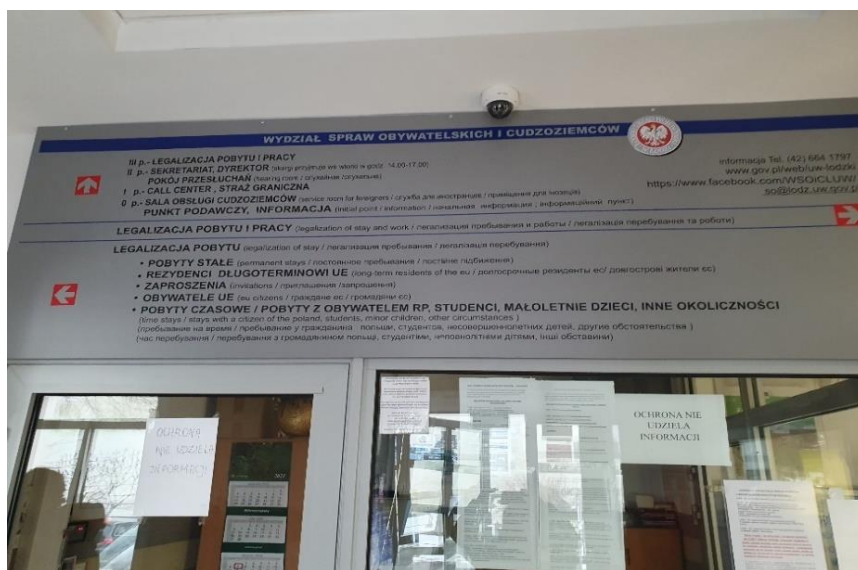
⁵² W Kujawsko-Pomorskim UW, Opolskim UW i Podkarpackim UW.

⁵³ Dotyczy siedziby Urzędu w Bydgoszczy oraz siedzib oddziałów zamiejscowych w Toruniu i we Włocławku.

- poczekalnie dla osób załatwiających sprawy, z wyjątkiem BOK w Urzędzie w Katowicach, były przystosowane do liczby obsługiwanych osób;
- na Sali obsługi BOK Urzędu w Katowicach znajdowały się miejsca siedzące dla oczekujących ale w liczbie niewystarczającej, zwłaszcza w dniach, kiedy godziny pracy Urzędu zostały wydłużone do godziny 18:00;
- w miejscach oczekiwania, przed salami obsługi oraz na Sali obsługi wydzielono miejsca przy których można było uzupełnić dokumentację;
- rozmieszczenie oraz konstrukcja stanowisk do obsługi paszportowej i obsługi cudzoziemców zapewniała poufność stronom wyłącznie w siedzibie Urzędu w Katowicach. Natomiast w Oddziałach Zamiejscowych, pomieszczenia oraz konstrukcja boksów do obsługi nie zapewniały stronom poufności ze względu na małą powierzchnię pomieszczeń oraz przegrody niewystarczającej szerokości znajdujące się pomiędzy stanowiskami.

Zdjęcie nr 2

Tablica informacyjna dot. obsługi cudzoziemców w Łódzkim UW

Źródło: materiały własne NIK.

Zdjęcie nr 3

Kolejka do Oddziału Paszportów w Opolskim UW

Źródło: materiały własne NIK.

Brak poufności obsługi klienta przy niektórych stanowiskach

W dwóch z pięciu skontrolowanych jednostkach nie zapewniono we wszystkich lokalizacjach stanowisk obsługi warunków w zakresie poufności załatwianych spraw poprzez odpowiednie zorganizowanie tych stanowisk. Miało to miejsce w obiektach Łódzkiego UW, tj. w POK w Skierniewicach i POK w Piotrkowie Trybunalskim nie zapewniono poufności obsługi klienta, uniemożliwiającej ujawnienie osobom trzecim danych klientów, podejrzenie dokumentów lub podsłuchanie rozmowy co było działaniem nierzetelnym, a także naruszało obowiązki określone w ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych osobowych. W POK w Skierniewicach dwa stanowiska do przyjmowania wniosków o wydanie paszportów nie były od siebie oddzielone, z kolei w POK w Piotrkowie Trybunalskim w pomieszczeniach do obsługi spraw paszportowych i do obsługi cudzoziemców znajdowały się po dwa nieodseparowane od siebie stanowiska. Po przedstawieniu przez NIK ww. uwaga odnośnie do braku zapewnienia poufności obsługi klienta, w Łódzkim UW zlecono Inspektorowi Ochrony Danych dokonania przeglądu stanu ochrony danych osobowych we wszystkich lokalizacjach.

Również w oddziałach Śląskiego UW w Częstochowie i Bielsku-Białej, w pomieszczeniach przeznaczonych do obsługi spraw cudzoziemców nie zapewniono poufności obsługi klienta, poprzez odpowiednie zorganizowanie stanowisk do tej obsługi, uniemożliwiającej ujawnienie osobom trzecim danych klientów, podejrzenie dokumentów lub podsłuchanie rozmowy, co było działaniem nierzetelnym, mogącym potencjalnie prowadzić do naruszenia ww., ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych. Jak ustalono w toku kontroli, w oddziałach tych stanowiska obsługi nie były od siebie należycie odseparowane.

Stan zasobów kadrowych do obsługi cudzoziemców

Stan zatrudnienia pracowników skontrolowanych UW, realizujących zadania związane z obsługą cudzoziemców wahał się w okresie objętym kontrolą od 29 (w Opolskim UW i Podkarpackim UW) do 99 (w Śląskim UW) – wg stanu na dzień 1 stycznia 2021 r. oraz od 33 (w Podkarpackim UW) do 135 (w Śląskim UW) – według stanu na 1 stycznia 2023 r. We wszystkich tych jednostkach następował systematyczny wzrost zatrudnienia ww. pracowników. W latach 2021–2023 wzrost ten wyniósł od 9,7 %w Kujawsko-Pomorskim UW do 36,3 %w Śląskim UW, a w stosunku do 1 stycznia 2018 r. wyniósł on od 17,8 %w Podkarpackim UW do 151,8 %w Łódzkim UW.

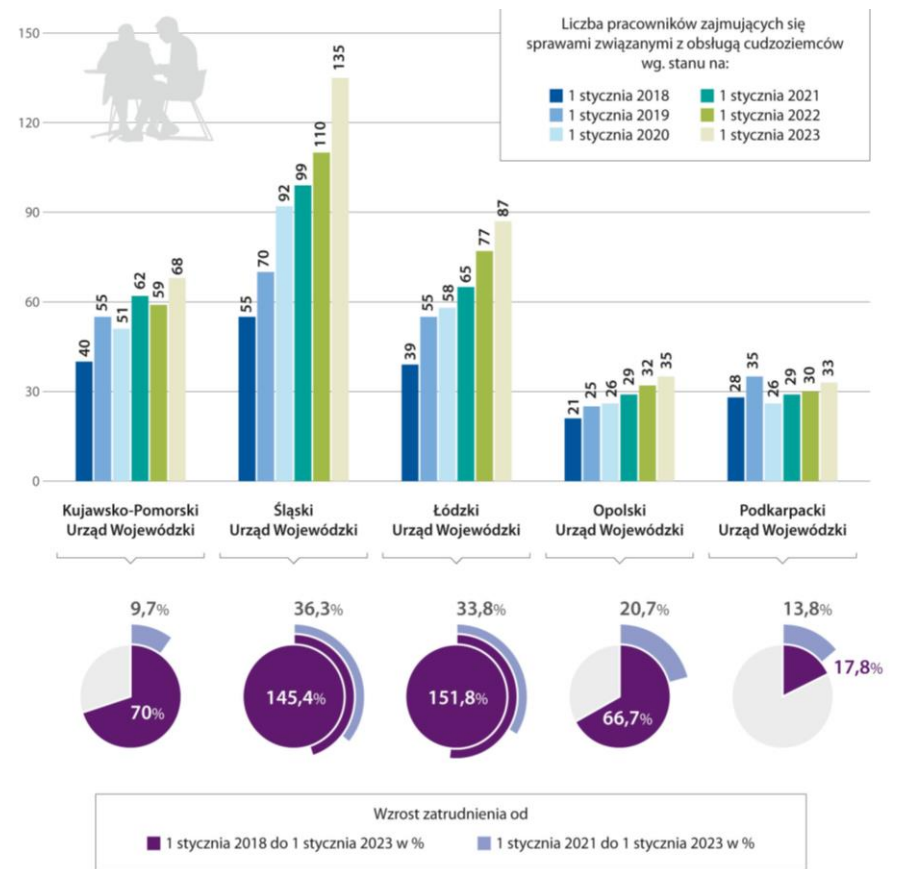
Pomimo notowanego wzrostu zatrudnienia pracowników do obsługi cudzoziemców zasoby te nie były proporcjonalne do potrzeb. Systematycznie zwiększało się bowiem obciążenie pracowników liczbą przydzielanych spraw związanych z obsługą cudzoziemców, w tym w szczególności obciążenie pracowników liczbą składanych wniosków pobytowych. Liczba takich wniosków⁵⁴ na jednego pracownika wahała się od 146 (Podkarpacki UW) do 448 (Łódzki UW) według stanu na 31 grudnia 2021 r. oraz od 189 (Podkarpacki UW) do 500 (Łódzki UW) wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. Największy wzrost liczby wniosków pobytowych przypadających średnio na jednego pracownika nastąpił w tym okresie w Podkarpackim UW, zarówno w okresie kontrolowanym (o 27,4%), jak i w porównaniu do roku 2018 (o 133,3 %). W latach 2021–2022 tylko w Kujawsko-Pomorskim odnotowano nieznaczny spadek liczby wniosków pobytowych przypadających średnio na 1 pracownika, natomiast w porównaniu do roku 2018 w Urzędzie tym nastąpił wzrost tej wartości (o 62,8%).

⁵⁴ Dla określenia liczby wniosków pobytowych składanych przez cudzoziemców na jednego pracownika jako stan zatrudnienia przyjęto średnią arytmetyczną tego stanu z początku i końca lat 2018 i 2022.

Infografika nr 7

Stan zatrudnienia w UW objętych kontrolą do obsługi cudzoziemców w latach 2018–2023

Źródło: opracowanie własne NIK.

Tabela nr 3

Liczba wniosków pobytowych przypadających na jednego pracownika UW w latach 2021 – 2022 i w relacji do 2018 r.

UW	Liczba wniosków pobytowych na 1 pracownika w 2018 r.	Liczba wniosków pobytowych na 1 pracownika w 2021 r.	Liczba wniosków pobytowych na 1 pracownika w 2022 r.
a	b	c	d
Kujawsko-Pomorski UW	140	243	228
Śląski UW	249	288	352
Łódzki UW	239	448	500
Opolski UW	239	331	335
Podkarpacki UW	81	146	189

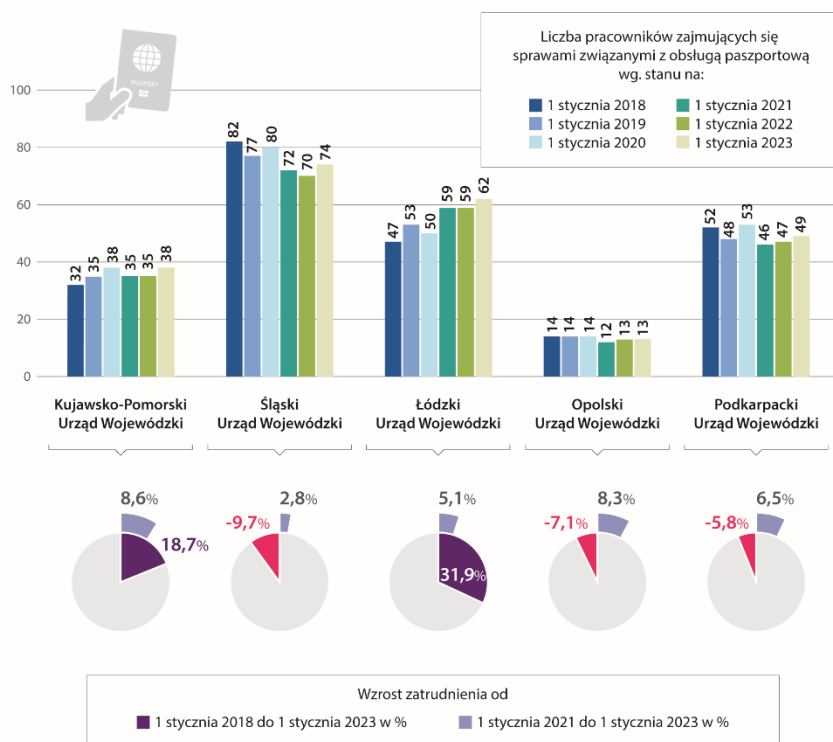
Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli.

Stan zasobów kadrowych do obsługi paszportowej

Stan zatrudnienia pracowników UW objętych kontrolą, realizujących zadania związane z obsługą paszportową wahał się w okresie objętym kontrolą od 12 (w Opolskim UW) do 72 (w Śląskim UW) wg stanu na dzień 1 stycznia 2021 r. oraz od 13 (w Opolskim UW) do 74 (w Śląskim UW).

Infografika nr 8

Stan zatrudnienia w UW objętych kontrolą do obsługi paszportowej w latach 2018–2023

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli.

W latach 2021–2023 nastąpił wzrost tego zatrudnienia we wszystkich skontrolowanych jednostkach (od 2,8 %w Śląskim UW do 8,6 %w Kujawsko-Pomorskim UW), natomiast w odniesieniu do 1 stycznia 2018 r. wzrost ten nastąpił tylko w dwóch Urzędach, tj. w Kujawsko-Pomorskim UW (o 18,7%) i w Łódzkim UW (o 31,9%), a w Opolskim UW utrzymywał się przez cały okres na niemal tym samym poziomie.

Wraz z notowanym wzrostem zatrudnienia pracowników do obsługi paszportowej zwiększało się obciążenie pracowników, wynikające ze wzrostów liczby składanych wniosków paszportowych. Liczba takich wniosków na jednego pracownika⁵⁵ wahała się od 1 007 (Łódzki UW) do 1 991 (Śląski UW) według stanu na 31 grudnia 2021 r. oraz od 1 859 (Łódzki UW) do 3 675 (Śląski UW) według stanu na 31 grudnia 2022 r. Największy wzrost liczby wniosków paszportowych przypadających średnio na jednego pracownika nastąpił w tym okresie w Podkarpacki UW (o 107,2%), a najmniejszy w Łódzkim UW (o 84,6%), natomiast w relacji do roku 2018 – największy w Kujawsko-Pomorskim UW (o 41,6%), a najmniejszy w Łódzkim UW (o 6,3%).

⁵⁵ Dla określenia liczby spraw związanych z obsługą paszportową na jednego pracownika jako stan zatrudnienia przyjęto średnią arytmetyczną tego stanu z początku i końca lat 2018 i 2022. Jako liczbę spraw do realizacji przyjęto liczbę złożonych wniosków:
 – o wydanie paszportu (w tym drugiego) dla osoby dorosłej,
 – o wydanie paszportu tymczasowego dla osoby dorosłej,
 – o wydanie paszportu (w tym drugiego) dla osoby małoletniej,
 – o wydanie paszportu tymczasowego dla osoby małoletniej.

Tabela nr 4
Liczba wniosków paszportowych przypadających na jednego pracownika UW
w latach 2021–2022 i w relacji do 2018 r.

UW	Liczba wniosków paszportowych na 1 pracownika w 2018 r.	Liczba wniosków paszportowych na 1 pracownika w 2021 r.	Liczba wniosków paszportowych na 1 pracownika w 2022 r.
a	b	c	d
Kujawsko-Pomorski UW	1 897	1 308	2 686
Śląski UW	2 597	1 991	3 675
Łódzki UW	1 749	1 007	1 859
Opolski UW	2 183	1 618	3 049
Podkarpacki UW	1 814	1 126	2 333

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli.

Fluktuacja kadr i wysokość wynagrodzeń pracowników UW

W większości jednostek następowała znacząca fluktuacja pracowników, której przyczyną był m.in. fakt, że wynagrodzenia w administracji rządowej, które proponowano kandydatom do pracy w UW, były mało konkurencyjne. To przekładało się często na brak rozstrzygnięć naborów, co z kolei wpływało na dużą czasochłonność skutecznego pozyskania pracowników. W wyniku porównania wysokości wynagrodzeń nowo zatrudnionych pracowników korpusu służby cywilnej ze wskaźnikami obrazującymi sytuację na rynku pracy stwierdzono, że wynagrodzenie to w kontrolowanych jednostkach utrzymywało się na bardzo niskim poziomie, tj. w roku 2021 na poziomie 2800 – 3922 zł brutto (średnio 3323,8 zł brutto), a w roku 2022 na poziomie 3011 – 4582 zł brutto (średnio 3662,8 zł brutto). W 2021 r. był to poziom stanowiący od 53,9 % w Podkarpackim UW do 61 % w Śląskim UW, a w 2022 r. poziom od 53,2 % w Podkarpackim UW do 64 % w Śląskim UW przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej⁵⁶. Stwierdzono ponadto, że wynagrodzenie to utrzymywało się w 2021 r. na poziomie od 12,5 % w Podkarpackim UW do 27,1 % w Śląskim UW, a w 2022 r. na poziomie od 14,6 % w Podkarpackim UW do 37,9 % w Śląskim UW – wyższym od minimalnego wynagrodzenia za pracę⁵⁷. W kontrolowanych jednostkach wynagrodzenia zasadnicze oferowane nowo zatrudnianym pracownikom korpusu służby cywilnej było co do zasady zbliżone do wynagrodzeń osób już pracujących na analogicznych stanowiskach, posiadających podobne zakresy czynności.

Przykłady

W **Łódzkim UW** średni okres zatrudnienia nowozatrudnionych pracowników w latach 2018 – 2023, którzy odeszli z pracy do końca I kw. 2023 r. (49 osób) wyniósł 20,2 miesiąca, z czego umowy 25 pracowników rozwiązały się przed upływem 12 miesięcy zatrudnienia, przy czym pięciu pracowników było zatrudnionych na zastępstwo. W 20 przypadkach inicjatywa zakończenia zatrudnienia była po stronie pracownika. Spośród umów, które trwały krócej niż 20 miesięcy, w ośmiu przypadkach stosunek pracy zakończył się z upływem okresu zatrudnienia w związku z powrotem zastępowanego

⁵⁶ Wynagrodzenie uśrednione dla lat w których podjęli pracę, w porównaniu z wartościami średnimi (z czterech kwartałów) przeciętnego wynagrodzenia w latach 2021–2022 według komunikatów Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego (<https://stat.gov.pl>); W pozostałych jednostkach utrzymywało się ono w 2021 r. na poziomie stanowiącym 54,9% w Łódzkim UW i 54,7 w Kujawsko-Pomorskim UW i Opolskim UW, a w 2022 r. na poziomie 53,3% w Kujawsko-Pomorskim UW, 55,1% w Opolskim UW i 56,9 w Łódzkim UW – przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej.

⁵⁷ Wynagrodzenie nowozatrudnionych uśrednione dla lat w których podjęli pracę, w porównaniu z wartościami minimalnymi, określanymi w odpowiednio: rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r. (Dz. U. poz. 1596) i rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 września 2021 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2022 r. (Dz. U. poz. 1690). W pozostałych jednostkach utrzymywało się ono w 2021 r. na poziomie 14,5% w Łódzkim UW, 19,6 w Opolskim UW i 19,7% w Kujawsko-Pomorskim UW, a w 2022 r. na poziomie 14,7% w Kujawsko-Pomorskim UW, 18,6% w Opolskim UW i 22,5% w Łódzkim UW – wyższym od minimalnego wynagrodzenia za pracę.

pracownika, w trzech Urząd podjął decyzję o niekontynuowaniu zatrudnienia po upływie pierwszej umowy o pracę a w jednym umowa została wypowiedziana przez pracodawcę. Wojewoda Łódzki wyjaśnił, że *biorąc pod uwagę, że w powyższych przypadkach okres zatrudnienia był czasami bardzo krótki nie można wykluczyć, że powodem zakończenia stosunku pracy, którym kierowali się pracownicy, mogło być zarówno duże obciążenie pracą, jak również pozyskanie innego zatrudnienia z wyższym wynagrodzeniem.*

W **Opolskim UW** średni okres zatrudnienia pracowników nowozatrudnionych w naborach w latach 2018–2023 w Oddziale ds. Cudzoziemców wyniósł 28 miesięcy, a w Oddziale Paszportów – 21 miesięcy.

Analiza przeprowadzanych w latach 2018 – 2023 (do końca I kwartału) naborów na wolne stanowiska pracy korpusu służby cywilnej wykazała, że z wyjątkiem Podkarpackiego UW⁵⁸ relatywnie często nie kończyły się one podpisaniem umów, co najczęściej wynikało z niezłożenia oferty, rezygnacji kandydata z objęcia stanowiska po jego wyborze, rezygnacji kandydata na etapie rekrutacji, niespełnienia przez kandydata oczekiwań na etapie rozmowy kwalifikacyjnej. I tak w Kujawsko-Pomorskim UW zorganizowano ogółem 42 nabory na 81 stanowisk związanych z obsługą spraw paszportowych lub cudzoziemców, z czego nabory na 22 stanowiska (tj. 27,2%) nie zakończyły się podpisaniem umów, a najwięcej nierozstrzygniętych naborów w stosunku do liczby naborów przeprowadzonych w danym roku stwierdzono w 2020 r. (47,1 %) i w 2022 r. (39,3%). W Śląskim UW przeprowadzono 97 naborów do pracy w Wydziale, z czego 75 (tj. 76%) do pracy na stanowiskach związanych z obsługą cudzoziemców i 22 (tj. 24%) do pracy na stanowiskach związanych z obsługą paszportową. Spośród ww. 97 naborów, 79 (tj. 81,4%) zakończyło się zatrudnieniem pracowników, z czego 63 (tj. 84%) na stanowiska związane z obsługą cudzoziemców i 16 (tj. 72,7%) na stanowiska związane z obsługą paszportową. W Łódzkim UW przeprowadzono 261 procedur naboru na wolne stanowiska pracy, z czego w 138 zakończyło się zatrudnieniem, a 111 nie rozstrzygnięto, czego główną przyczyną był m.in. brak możliwości wyłonienia najlepszego kandydata (97) lub nabór został anulowany (dziewięć). W Opolskim UW również występowały częściowe utrudnienia w rekrutacji nowych pracowników. Nabory w latach 2018–2023 zostały zorganizowane w celu obsadzenia 47⁵⁹ etatów związanych z obsługą cudzoziemców lub z obsługą paszportową. W wyniku 30 naborów zatrudniono 31 pracowników. Nie obsadzono ogółem 16 etatów.

Zasoby kadrowe UW do realizacji zadań związanych z obsługą cudzoziemców nie były wystarczające, co utrudniało sprawną i terminową realizację tych zadań. Wskazane wyżej rosnące obciążenie zadaniami w powiązaniu z dużą rotacją kadr i niskim poziomem wynagrodzeń proponowanych nowo zatrudnianym pracownikom, w ocenie NIK, było jedną z istotnych przyczyn przewlekłości prowadzonych postępowań i nieuzasadnionego przekroczenia ustawowych, w szczególności wynikających z k.p.a. terminów na prowadzenie postępowań w sprawach dotyczących cudzoziemców.

Działania jednostek wobec braków kadrowych

We wszystkich skontrolowanych UW wskazano na potrzebę dodatkowego zatrudnienia, które przede wszystkim umożliwiłoby sprawną obsługę cudzoziemców, podejmowano działania zmierzające do zwiększenia niezbędnych do realizacji tego celu zasobów kadrowych lub co najmniej informowano Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji i Szefa UdSC o problemach kadrowych.

⁵⁸ W którym w latach 2018–2022 nabory na 34 wolne stanowiska pracy zakończyły się podpisaniem umowy o pracę na 28 stanowisk, w tym w latach 2021-2022 nie stwierdzono nierozstrzygniętych naborów na wolne stanowiska pracy.

⁵⁹ Liczba naborów nie była równa liczbie etatów, ponieważ część postępowań była przeprowadzona na więcej niż jeden etat lub dotyczyła etatu, który nie został obsadzony w wyniku pierwszego postępowania.

Przykłady

W **Kujawsko-Pomorskim UW**, z uwagi na ograniczone zasoby kadrowe WSOiC, nieproporcjonalne do liczby obsługiwanych spraw, w kontrolowanym okresie Dyrektor WSOiC wielokrotnie⁶⁰ sygnalizował Dyrektorowi Generalnemu Urzędu konieczność wzmocnienia kadrowego tego wydziału. Z dokumentacji Urzędu oraz wyjaśnień **Wojewody Kujawsko-Pomorskiego** wynikało, że w celu dostosowania poziomu zatrudnienia do rosnącego obciążenia pracą w WSOiC w latach 2021–2023 podejmowano działania zwiększające ww. zatrudnienie, które polegały m.in. na organizowaniu naborów, jak i przeniesień pracowników wewnątrz Urzędu. Występowano też m.in. do właściwego ministra⁶¹ z prośbą o zwiększenie zatrudnienia, w szczególności: w 2021 r. – w zakresie obsługi cudzoziemców, a w 2022 r. – w zakresie obsługi paszportowej. Na skutek tych działań w 2021 r. ministerstwo przekazało środki na zatrudnienie, jednak bez środków na wyposażenie nowych stanowisk pracy, a wniosek z 2022 r. nie został uwzględniony.

Wojewoda Podkarpacki wyjaśniła, że na skutek znacznego wzrostu wpływających wniosków oraz przekazania wojewodom nowych zadań, dotyczących zarówno spraw cudzoziemców i spraw paszportowych, aby zapewnić prawidłową, sprawna i rzetelną realizację zadań kilkakrotnie występowano do organów centralnych z prośbą o przyznanie środków finansowych na nowe etaty⁶².

W latach 2021–2023 plan zatrudnienia pracowników WSOiC **Opolskiego UW** ulegał niewielkim zmianom. Wzrost liczby pracowników był rezultatem przyznania przez Ministra Finansów, za pośrednictwem dyrektora generalnego UdSC, środków na zwiększenie zatrudnienia. W roku 2021 i 2022 – plan zatrudnienia uwzględniał 32 etaty, a na dzień 1 stycznia 2023 r. – 35 etatów, podczas gdy w latach wcześniejszych wyniósł on 26 etatów w 2018 r. i 27 etatów w latach 2019–2020.

W latach 2021–2023 (do 15 stycznia) Wydział WSOiC **Śląskiego UW** pozyskał m.in. 15 dodatkowych etatów na zwiększenie zatrudnienia w obszarze zadań związanych z obsługą cudzoziemców⁶³ i w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw⁶⁴, a także w związku ze wzrostem liczby cudzoziemców legalizujących swój pobyt w województwie śląskim⁶⁵.

Poza działaniami, których celem było zwiększenie poziomu zatrudnienia korpusu służby cywilnej i bieżące uzupełnianie wakatów, kontrolowane jednostki podejmowały także inne kroki i posunięcia zmierzające do zapewnienia odpowiedniego do potrzeb stanu zasobów kadrowych. Dotyczyły one m.in.:

⁶⁰ Do Dyrektora Generalnego Urzędu skierowanych zostało 59 pism, w szczególności w sprawie: naborów na nowe stanowiska, oddelegowania pracowników z innych komórek organizacyjnych Urzędu, zatrudnienia stażystów, zatrudnienie pracownika w ramach prac interwencyjnych.

⁶¹ Tj. Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

⁶² Dyrektor Generalny Urzędu pismem z dnia 2 grudnia 2021 r. informował Sekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, że analiza proponowanych zmian w ustawie o cudzoziemcach oraz aktualnej sytuacji w WSOiC uprawnia do stwierdzenia, że należy wzmocnić ten wydział o co najmniej siedem nowych etatów z przeznaczeniem do Oddziału Obsługi Cudzoziemców (5 etatów) i Oddziału Zezwoleń na Prace (2 etaty). Dyrektor WSOiC pismem z dnia 10 marca 2022 r. zwróciła się do Dyrektora Generalnego Urzędu o zapewnienie trzech dodatkowych etatów do obsługi klientów w Oddziale Paszportów w Rzeszowie oraz po jednym etacie w Oddziałach Zamiejscowych w Krośnie, Przemyślu i Tarnobrzegu – łącznie sześć etatów. Pisma te nie odniosły skutku, gdyż nie nastąpiło zwiększenie etatów w ww. komórkach organizacyjnych WSOiC.

⁶³ Pismem z 9 lipca 2021 r. nr SO-II.6156.10.2021 kierowanym do Szefa UdSC zwrócono się o przyznanie 13 etatów w związku ze wzrostem liczby cudzoziemców legalizujących pobyt w Polsce.

⁶⁴ Dz. U. poz. 547.

⁶⁵ Pismem z 2 grudnia 2021 r. skierowanym do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji zawnioskowano o zwiększenie zatrudnienia o 20 etatów.

- zawierania umów zlecenia o udzielenie porad asystenta kulturowego klientom cudzoziemskim i udzielania porad w zakresie doradztwa zawodowego⁶⁶;
- oddelegowywania pracowników innych komórek organizacyjnych do pomocy w obsłudze WSOiC⁶⁷;
- wydawania poleceń wykonywania pracy w godzinach nadliczbowych⁶⁸;
- dokonywania przesunięć kadrowych wewnątrz WSOiC w celu zwiększenia liczby pracowników prowadzących postępowania dotyczące legalizacji pobytu cudzoziemców⁶⁹;
- zawierania z urzędami pracy umów o staże⁷⁰;
- korzystania z pomocy praktykantów⁷¹.

**Niewystarczające
działania Wojewody
Łódzkiego w zakresie
zapewnienia
właściwego poziomu
zatrudnienia**

Wojewoda Łódzki, w okresie objętym kontrolą, wbrew obowiązkowi określonymu w art. 68 oraz 69 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, nie zapewnił właściwego nadzoru oraz organizacji systemu zarządzania jednostką, w wyniku czego nie zapewniono właściwego poziomu zatrudnienia w WSOiC Łódzkiego UW, gwarantującego efektywną i prawidłową działalność jednostki. Skutkowało to niewłaściwym wykonaniem zadań związanych z rzetelnym i terminowym prowadzeniem postępowań dot. cudzoziemców. Pomimo systematycznego wzrostu w WSOiC, w okresie objętym kontrolą, liczby spraw w szczególności dot. wydawania decyzji w sprawie udzielenia cudzoziemcom zezwolenia na pobyt czasowy i pracę oraz przyznania Karty Polaka lub przedłużania jej ważności, Wojewoda nie podejmował wystarczających działań w celu zwiększenia poziomu zatrudnienia w WSOiC, który był niezbędny do sprawnej i terminowej realizacji zadań Wojewody, wynikających z ustawy o cudzoziemcach i ustawy o Karcie Polaka. Obsługa cudzoziemców w zakresie wydawania decyzji o przyznaniu Karty realizowana była przez jednego pracownika, zaś obsługa w zakresie wydawania decyzji w sprawie udzielenia cudzoziemcom zezwolenia na pobyt czasowy i pracę realizowana była przez 85 pracowników. W ocenie Wojewody Łódzkiego, w związku z systematycznym wzrostem w WSOiC liczby spraw, w szczególności wniosków cudzoziemców, (głównie w zakresie zezwoleń na pobyt czasowy i pracę), minimalna liczba dodatkowych etatów pilnie potrzebnych do sprawnego i terminowego, w tym zgodnego z k.p.a. wykonywania zadań, wyniosła co najmniej 120 etatów, w tym: 80 etatów do obsługi cudzoziemców, 10 etatów do obsługi spraw dot. obywatelstw, 20 etatów do obsługi paszportowej i 10 do obsługi kancelaryjnej. Mimo to, w latach 2020–2022 Wojewoda podjął działania w celu zwiększenia poziomu zatrudnienia w WSOiC w znacznie mniejszym zakresie, tj. na poziomie ok. 26 % w stosunku do potrzeb zatrudnienia w ramach WSOiC, występując trzykrotnie (po jednym wystąpieniu w każdym roku) do Ministra Finansów o zwiększenie planu finansowego z przeznaczeniem na zatrudnienia w Wydziale, co skutkowało we wskazanym okresie zwiększeniem łącznej liczby etatów o 32 (odpowiednio o 12 w 2021 r. i o 20 w 2022 r.) i nie podjął jednak żadnych dalszych działań w tym zakresie. Wojewoda wyjaśnił, że był informowany przez Dyrektora WSOiC na bieżąco o problemach kadrowych

⁶⁶ W Śląskim UW (dwie umowy zlecenia w ramach Projektu FAMI), Łódzkim UW [Urząd do obsługi cudzoziemców zawarł w latach 2021–2023 (I kw.) łącznie 135 umów zlecenie na realizację trzech dodatkowych zadań związanych z: obsługą tzw. dni otwartych dedykowanych cudzoziemcom w ramach projektu FAMI (71), obsługi w charakterze konsultanta stanowiska Call Center w ramach projektu FAMI (23) oraz usługi prawne związane z wykonywaniem władzy publicznej dotyczących spraw prowadzonych w oddziale ds. Legalizacji Pobytu i Pracy WSOiC ŁUW w Łodzi (41)].

⁶⁷ W Kujawsko-Pomorskim UW i Śląskim UW.

⁶⁸ W Opolskim UW, w którym w okresach wzmożonego ruchu klientów Oddziału Paszportów w czerwcu i lipcu 2021 r., jak również od kwietnia 2022 r. (w związku z wybuchem konfliktu zbrojnego w lutym 2022 r.) pracownicy Oddziału Paszportów otrzymywali polecenia wykonania pracy w godzinach nadliczbowych (praca w soboty). Dodatkowo Dyrektor Generalny Opolskiego UW delegował pracowników innych komórek organizacyjnych Urzędu do pracy w Oddziale Paszportów – łącznie oddelegował 11 pracowników w 2021 r. oraz dziewięciu – w 2022 r.) i Łódzkim UW.

⁶⁹ W Kujawsko-Pomorskim UW i Śląskim UW.

⁷⁰ W Kujawsko-Pomorskim UW.

⁷¹ W Kujawsko-Pomorskim UW.

W Śląskim UW zatrudniano cudzoziemców bez sprawdzenia ich niekaralności

wydziału, jednakże do dnia zakończenia kontroli wystąpił wyłącznie o 32 etaty na potrzeby realizacji zadań głównie w oddziale SO-III. Po powierzeniu Wojewodzie nowych zadań związanych z Kartą Polaka nie występował o etaty na ich realizację.

Ponadto w Śląskim UW w okresie objętym kontrolą pozyskano do pracy poza korpusem służby cywilnej 11 etatów do obsługi infolinii w Katowicach, Bielsku-Białej i w Częstochowie (w ramach projektu 2/170-2019/OG-FAMI pn. „Podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz obywateli państw trzecich w województwie śląskim”), pięć etatów do obsługi punktów informacyjno-doradczych w Katowicach i Częstochowie (w ramach projektu nr 14/8-2017/OG-FAMI pn. „Wsparcie integracji cudzoziemców w województwie śląskim”) i 30 etatów do obsługi punktów informacyjno-doradczych oraz infolinii w Katowicach, Bielsku-Białej i Częstochowie (w ramach projektu nr 5/14-2022/OG-FAMI pn. „Wsparcie integracji uchodźców z Ukrainy oraz obywateli państw trzecich w województwie śląskim”). NIK stwierdziła, że Urząd nie weryfikował niekaralności ośmiu cudzoziemców zatrudnianych w ramach ww. projektów FAMI, wykonujących czynności merytoryczne w ramach postępowań w sprawach legalizacji pobytu cudzoziemców. Jedną z osób zatrudnionych pierwotnie w ramach projektów FAMI wykonywała obowiązki służbowe polegające m.in. na bezpośredniej obsłudze klientów w sprawach cudzoziemców, w tym na przyjmowaniu wniosków oraz wydawaniu kart pobytu. Wszyscy pracownicy zatrudnieni w ramach projektów FAMI dysponowali dostępem do systemów informatycznych EZD, ST POBYT, Integracja, w których znajdują się m.in.: dane sensytywne cudzoziemców, historie legalizacji ich pobytu, odwzorowanie w formie elektronicznej papierowych wniosków pobytowych oraz decyzji organów rozstrzygających w sprawach cudzoziemców, a także poświadczali za zgodność z oryginałem odpisy dokumentów przedstawionych przez stronę na potrzeby prowadzonych postępowań, tj. wykonywali czynności wymienione w art. 268a k.p.a.

Zgodnie z art. 15a ust. 2 w zw. z art. 15a ust. 1 pkt 2 ustawy o cudzoziemcach, przed zatrudnieniem danej osoby na stanowisku związanym z wykonywaniem obowiązków dotyczących czynności postępowania administracyjnego w sprawach uregulowanych w ww. ustawie, określonych w przepisach działu II k.p.a. (w szczególności przygotowywania projektów załatwienia spraw i przeprowadzania dowodów, z wyłączeniem czynności kancelaryjnych, a także załatwiania tych spraw na podstawie upoważnienia, o którym mowa w art. 268a k.p.a.), powierza się po sprawdzeniu przez pracodawcę, że pracownik nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, o których mowa w ust. 1, a także przed powierzeniem pracownikowi nowych obowiązków.

Dyrektor Wydziału wyjaśniła, że „(...) Wszyscy cudzoziemcy są sprawdzani przy wjeździe m.in. w Systemie Informacyjnym Schengen, Interpol, KSIP, Ewidencja zleceń. Systemy te pozwalają krajowym organom kontroli granicznej, policyjnej, konsularnej i organom sądowym weryfikować informacje na temat poszukiwanych osób i przedmiotów. Obywatele państw trzecich, aby uzyskać zgodę na wjazd i pobyt na terytorium państw UE/Schengen muszą spełniać warunki określone w Kodeksie granicznym Schengen, m.in. dane osoby, która zamierza wjechać nie mogą figurować również w systemie SIS (innych bazach międzynarodowych, krajowych), jako osoby niepożądanego na tym terytorium lub stanowiącej zagrożenie dla porządku publicznego, zdrowia publicznego, bezpieczeństwa. Jeżeli ww. warunki nie zostały spełnione, następuje odmowa wjazdu na terytorium UE”.

W ocenie NIK, fakt, że cudzoziemcy zatrudniani w Urzędzie w czasie wjazdu na terytorium RP nie figurowali w rejestrach osób niepożądanych i nie byli w tym czasie poszukiwani przez organy ścigania, nie jest tożsamy ze spełnianiem wymogu niekaralności pracowników dokonujących czynności merytorycznych w postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy o cudzoziemcach, o którym mowa w art. 15a tej ustawy.

Kompetencje pracowników UW realizujących zadania w zakresie obsługi cudzoziemców i obsługi paszportowej

Co do zasady kompetencje pracowników kontrolowanych jednostek nie budziły zastrzeżeń NIK. Kontrola, w tym badanie akt osobowych na próbie 76 niefunkcyjnych pracowników zajmujących się sprawami związanymi z obsługą cudzoziemców i 68 niefunkcyjnych pracowników zajmujących się obsługą paszportową, we wszystkich pięciu UW wykazały, że:

- wszystkim pracownikom pisemnie określano zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności i je odpowiednio aktualizowano (z wyjątkiem 10 pracowników Oddziału Paszportów Podkarpackiego UW, których zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności nie zostały odpowiednio zaktualizowane, co zdaniem NIK powinno nastąpić niezwłocznie po likwidacji z dniem 13 listopada 2022 r. SI CEWiUDP i utworzenia RDP, na podstawie art. 104 ustawy o dokumentach paszportowych z 2022 r. Zakresy te zostały zaktualizowane w trakcie kontroli NIK. Zdaniem NIK brak ww. zapisów w zakresach obowiązków naruszał standard A3 kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych);
- w przypadku członków służby cywilnej, kwalifikacje wszystkich pracowników były zgodne z wymogami określonymi dla stanowisk urzędniczych⁷² i zawartymi w opisach tych stanowisk;
- odpowiednio do zakresów czynności i wskazań w opisach stanowisk pracy, pracownikom udzielano upoważnień do podejmowania czynności w sprawach, w tym podpisywania decyzji w zakresie realizowanych zadań (upoważnienia te odpowiadały wymogom art. 19 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie⁷³ oraz art. 268a k.p.a.);
- pracownikom realizującym obsługę cudzoziemców nadawane były uprawnienia do przetwarzania danych osobowych⁷⁴ w wykorzystywanych systemach informatycznych i aplikacjach, takich jak m.in. ST POBYT, Centralny Rejestr Wizowy, Centralny Rejestr Przyznaných i Unieważnionych Kart Polaka, VIS⁷⁵, PIA⁷⁶, SIS II, Źródło⁷⁷, Quorum⁷⁸, POL-ON⁷⁹, EZD, Zatrudnienie Cudzoziemców (w zależności od aktualnie realizowanych przez danego pracownika czynności służbowych nadawany był dostęp wyłącznie do wybranych systemów);
- pracownikom realizującym obsługę paszportową nadawane były uprawnienia do przetwarzania danych osobowych w wykorzystywanych systemach informatycznych i aplikacjach, takich jak m.in. SI CEWiUDP, RDP, PESEL⁸⁰, SRP⁸¹, PIA, Źródło, Quorum, EZD (w zależności od aktualnie realizowanych przez danego pracownika czynności służbowych nadawany był dostęp wyłącznie do wybranych systemów);
- większość pracowników wykonujących zadania w ramach obsługi cudzoziemców deklarowało znajomość języka obcego co najmniej na poziomie komunikatywnym, najczęściej języka angielskiego i rosyjskiego⁸²

⁷² W rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalenia wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej (Dz. U. z 2022 r., poz. 2024).

⁷³ Dz. U. z 2023 r. poz. 190.

⁷⁴ Podstawą upoważnień był przepis art. 29 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.

⁷⁵ Wizowy System informacyjny – system informacyjny służący wymianie danych wizowych między państwami członkowskimi układu z Schengen.

⁷⁶ Portal Informacyjny Administracji.

⁷⁷ Program do przetwarzania danych gromadzonych w Systemie Rejestrów Państwowych.

⁷⁸ Zestaw modułów adresowanych do jednostek administracji publicznej, wspomagający kompleksowo ich działalność na poziomie obsługi administracyjnej i organizacyjnej.

⁷⁹ Zintegrowana Sieć Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym.

⁸⁰ Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności – centralny zbiór danych prowadzony w Polsce przez ministra właściwego do spraw informatyzacji na mocy ustawy o ewidencji ludności.

⁸¹ System Rejestrów Państwowych.

⁸² W **Kujawsko-Pomorskim UW** trzech na 10 objętych badaniem pracowników posiadało certyfikaty potwierdzające znajomość jednego języka obcego (w tym: języka angielskiego – dwóch pracowników, języka rosyjskiego – jeden pracownik). Ponadto jeden pracownik posiadał historię zawodową wskazującą na biegłą znajomość języka angielskiego. Pracownicy w tej grupie deklarowali znajomość od jednego do trzech języków obcych przy czym

(w zdecydowanej większości nie były to umiejętności potwierdzone stosownym certyfikatem).

W objętych kontrolą UW realizacja działań związanych z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych, w tym w zakresie związanym z obsługą cudzoziemców i obsługą paszportową przez pracowników tych urzędów była bardzo zróżnicowana⁸³.

**W Podkarpackim UW
nie zrealizowano
planu szkoleń**

Kontrola w Podkarpackim UW wykazała, że pomimo obowiązywania w tej jednostce „Planu szkoleń i realizacji innych działań związanych z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych przez pracowników Urzędu”, nie był on realizowany. Spośród 20 wybranych do kontroli pracowników WSOiC 15 w 2021 r. i 15 w 2022 r. nie miało zaplanowanych żadnych szkoleń. Pozostali pracownicy mieli zaplanowane szkolenia, jednakże nie zostały one przeprowadzone. Jedynymi szkoleniami, w których wzięli udział analizowani pracownicy były szkolenia nieplanowane – w 2021 r. odbyło je pięciu, a w 2022 r. dziewięciu pracowników. Zastępca Dyrektora WSOiC wyjaśniła, że przeprowadzenie zaplanowanych w latach 2021–2022 szkoleń było znacząco utrudnione ze względu na wprowadzony stan epidemii wywołany zakażeniami wirusem

w przypadku ośmiu pracowników – znajomość przynajmniej jednego języka obcego na poziomie średnio zaawansowanym lub wyższym (języka angielskiego, rosyjskiego lub hiszpańskiego); W **Śląskim UW** spośród zatrudnionych w latach 2021–2023 (do 15 stycznia), języki obce na komunikatywnym poziomie i wyższym (potwierdzonym certyfikatem) znało 95 osób (tj. 34,3 % zatrudnionych), z czego 74 osób (tj. 26,7 %) znało jeden język obcy (56 osób znało język angielski, 13 osób język rosyjski i pięć osób (tj. 1,8%) znało odpowiednio: francuski, hiszpański, holenderski, niemiecki i włoski. Osób posługujących się w stopniu komunikatywnym bądź wyższym więcej niż jednym językiem było zatrudnionych 21 (tj. 7,2 %), z czego 12 pracowników (tj. 4,3%) posługiwało się angielskim i rosyjskim; czterech (tj. 1,4 %) posługiwało się angielskim i niemieckim. Trzech pracowników (tj. 1,1 %) władało: angielskim i słoweńskim; angielskim i węgierskim, angielskim i włoskim, a dwóch (tj. 0,7%) posiadało znajomość trzech języków: francuskiego, rosyjskiego i angielskiego oraz niemieckiego, rosyjskiego i angielskiego. Żaden z zatrudnionych nie legitymował się znajomością języka ukraińskiego; W **Łódzkim UW** wśród pracowników obsługi cudzoziemców języki obce w latach 2021-2023 (do 15 stycznia) znało odpowiednio: 65 (jeden język: angielski), 79 (jeden język: angielski) i 90 (82 osób znało jeden język: angielski – 81 i jedna osoba rosyjski; pięć osób znało dwa języki: angielski i rosyjski – trzy osoby, jedna osoba: angielski i ukraiński i jedna osoba angielski i armeński oraz trzy osoby znały trzy języki: angielski, rosyjski i ukraiński); Znajomość języka obcego w **Opolskim UW** zadeklarowało 15 z 27 pracowników, których dokumentację objęto badaniem, w tym trzech dysponowało certyfikatem potwierdzającym znajomość języka obcego; W Oddziale Obsługi Cudzoziemców **Podkarpackiego UW** spośród pracowników realizujących zadania z zakresu obsługi cudzoziemców trzy osoby miały certyfikaty potwierdzające znajomość języka obcego z języka angielskiego, jedna z języka niemieckiego i jedna z języka francuskiego oraz jeden pracownik Oddziału Zamiejscowego WSOiC w Przemysłu biegle posługiwał się językiem ukraińskim i językiem rosyjskim.

⁸³ W **Kujawsko-Pomorskim UW**, pracownicy WSOiC, w oparciu o plan zarządzania zasobami ludzkimi i politykę szkoleniową uczestniczyli: w 2021 r. – w pięciu szkoleniach, w 2022 r. – w siedmiu szkoleniach. Przedmiotem tych szkoleń było m.in. prowadzenie postępowań administracyjnych (w trzech przypadkach), zagadnienia specjalistyczne związane ze sprawami cudzoziemców (w dwóch przypadkach) i sprawami paszportowymi (w dwóch przypadkach); W **Śląskim UW** w szkoleniach z zakresu spraw dotyczących cudzoziemców, w ramach WSOiC, udział wzięło sześciu (tj. 2,2%) na 277 pracowników, z czego pięciu wzięło udział w szkoleniu pn. „Zasady legalizacji pobytu i wykonywania pracy przez cudzoziemców z państw trzecich na terytorium RP”, a szkolenie zostało zrealizowane w ramach realizowanego przez Wojewodę Śląskiego projektu nr 2/10-2019/OG-FAMI, a jeden pracownik wzięło udział w szkoleniach pn. „Zmiany w zatrudnianiu cudzoziemców” i „Zatrudnianie obywateli Ukrainy po wejściu w życie specustawy” przy czym ostatnie z wymienionych pracowników zrealizował we własnym zakresie; W **Łódzkim UW** w okresie objętym kontrolą realizowany był „Program Zarządzania zasobami Ludzkimi w Łódzkim Urzędzie Wojewódzkim na lata(...), w ramach którego zrealizowane zostały zaplanowane zadania, polegające m.in. na opracowaniu nowej Polityki szkoleniowej. W oparciu o tę politykę w Urzędzie przeprowadzono kilkanaście szkoleń dla pracowników WSOiC, w tym pn. „Praca z klientem z innego kręgu kulturowego”, „Wydawanie zezwoleń na pracę dla cudzoziemców oraz prowadzenie ewidencji oświadczeń i powiadomienia o powierzeniu pracy cudzoziemców”, „Zatrudnienie cudzoziemców w Polsce 2022 dla sektora publicznego”; W **Opolskim UW** pracownicy WSOiC brali udział m.in. w trzech szkoleniach związanych bezpośrednio z problematyką obsługi cudzoziemców, tj. w szkoleniu w zakresie pracy z klientem z innego kręgu kulturowego, szkolenie z zakresu metody przeprowadzania i spisywania protokołów z przesłuchania stron i świadków w prowadzonych postępowaniach administracyjnych dla pracowników zaangażowanych w obsługę obywateli państw trzecich i w szkoleniu „Prawo pracy I ubezpieczeń społecznych w kontekście legalnego zatrudniania cudzoziemców”. W **Podkarpackim UW** obowiązywał „Plan szkoleń i realizacji innych działań związanych z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych przez pracowników Urzędu”.

Skargi i wnioski składane przez cudzoziemców i obywateli polskich do UW

SARS-CoV-2 oraz wybuch konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy. Rozeznanie ofertowe na rynku szkoleniowym wykazało brak odpowiednich szkoleń dla pracowników wydziału. Z uwagi na częste zmiany przepisów prawa dotyczące legalizacji pobytu cudzoziemców oraz wprowadzenie ustawy o dokumentach paszportowych z 2022 r. przeprowadzone zostały wewnętrzne instruktarze przez bezpośrednich przełożonych. Pracownicy wydziału brali również udział w szkoleniach nieplanowanych.

W okresie objętym kontrolą, we wszystkich skontrolowanych urzędach wpłynęło łącznie 187 skarg, z czego 116 dotyczyło obsługi cudzoziemców (najwięcej w Łódzkim UW – 43, najmniej w Opolskim UW – cztery), a 71 obsługi paszportowej (najwięcej w Śląskim UW – 52, najmniej w Podkarpackim UW – jedna). Skargi w zakresie obsługi cudzoziemców dotyczyły w szczególności długiego czasu oczekiwania na rozpatrzenie wniosku, utrudnionego kontaktu z pracownikami urzędu, problemu z zarejestrowaniem wizyty, niekulturalnego zachowania pracownika obsługi, nienależytego wykonywania zadań przez pracownika urzędu, niewłaściwego pobierania odcisków linii papilarnych. Z kolei w zakresie obsługi paszportowej skargi dotyczyły w szczególności problemów ze skontaktowaniem się z urzędem, problemów z umówieniem się na wizytę czy też z zarejestrowaniem wizyty w celu złożenia wniosku paszportowego i niewłaściwego zachowania pracownika wobec klienta przy odbiorze paszportu. Z 68 objętych badaniem skarg, 56 zostało uznanych za bezzasadne (82,3%).

Ponadto w dwóch UW zostały złożone łącznie trzy wnioski, z czego dwa dotyczące obsługi cudzoziemców. Jeden z wniosków dotyczył zwrócenia uwagi na różne tempo prowadzenia spraw z zakresu zezwoleń na pracę, inny „usprawnienia procesu legalizacji pobytu cudzoziemców poprzez natychmiastowe zwiększenie zatrudnienia pracowników służby cywilnej oraz pogłębienie współpracy między organami administracji oraz ich jednostkami w celu szybszego uzyskania informacji koniecznych do zakończenia postępowania”.

W dwóch UW stwierdzono nieprawidłowości w załatwianiu skarg

W dwóch na pięć skontrolowanych UW⁸⁴ stwierdzono nieprawidłowości w rozpatrywaniu skarg, polegające na:

- braku realizacji obowiązku zawiadomienia skarżącego o sposobie załatwienia skargi, wynikającego z art. 237 § 3 k.p.a. – w jednej sprawie;
- załatwieniu skargi po upływie miesięcznego terminu określonego w art. 237 § 1 k.p.a. – w dwóch sprawach.

W pozostałych zbadanych przypadkach skargi zostały rozpatrzone bez zbędnej zwłoki, w ciągu 30 dni od daty wpływu do Urzędu, co było zgodne z art. 237 § 1 k.p.a. Skarżący zgodnie z art. 237 § 3 k.p.a. byli również zawiadamiani o sposobie załatwiania skarg, zaś pisma w tym przedmiocie zawierały wszystkie elementy wskazane w art. 238 § 1 k.p.a.

Przykłady

W **Kujawsko-Pomorskim UW** Wojewoda wskazał, że duża część skarg w obszarze obsługi paszportowej dotyczyła braku możliwości zarejestrowania się telefonicznego (ze względu na zajętą linię) oraz wydłużających się kolejek w rezerwacji telefonicznej, dlatego też zrezygnowano z tej formy rejestracji w większości punktów obsługi. Z kolei w obszarze obsługi cudzoziemców, jako że skargi dotyczyły przede wszystkim czasu załatwiania spraw i ich terminowości (z dokumentacji dotyczącej tych skarg wynikało m.in., że na tempo rozpatrywania wniosków o legalizację pobytu wpływ miały m.in.: ograniczone zasoby kadrowe, nieproporcjonalne do liczby wpływających wniosków, oraz brak możliwości szybkiego uzupełnienia tych zasobów) wystąpiono z wnioskiem do właściwego ministra o zabezpieczenie środków finansowych na kolejne etaty przeznaczone na zadania związane z legalizacją pobytu cudzoziemców.

⁸⁴ W Kujawsko-Pomorskim UW i Łódzkim UW.

Dyrektor Generalny **Śląskiego UW** wyjaśnił, że w związku z wpływającymi do Urzędu skargami na obsługę cudzoziemców oraz obsługę paszportową podjął następujące działania mające na celu poprawę sytuacji:

- wprowadzono System Powiadamiania SMS, informujący strony postępowania o poszczególnych etapach realizacji wniosków;
- w ramach Projektu pn. „Wsparcie integracji uchodźców z Ukrainy oraz obywateli państw trzecich w województwie śląskim” zatrudniono na etatach poza korpusem służby cywilnej na stanowiskach administratorów 30 pracowników (20 w siedzibie Urzędu w Katowicach i po pięć osób w Delegaturach terenowych Urzędu w Bielsku-Białej i w Częstochowie);
- wydłużono czas pracy infolinii w Katowicach od godziny 6:00 do 22:00;
- wprowadzono tzw. „szybką ścieżkę” składania wniosków (dotyczy wniosków na pobyt czasowy oraz stały)⁸⁵ w celu usprawnienia procesu wydawania zezwoleń pobytowych;
- od II kwartału 2022 r. dla kierowców z Ukrainy pracujących w transporcie międzynarodowym wprowadzono specjalną obsługę. W celu odbioru kart pobytu, uzupełnienia braków formalnych lub złożenia wniosków na pobyt wyznaczono dla nich odrębną kolejkę i stanowisko obsługi. Ponadto do końca listopada 2022 r. obsługa kierowców z Ukrainy prowadzona była przez sześć dni w tygodniu – również w soboty;
- w latach 2021–2022 w sezonie przedwakacyjnym i wakacyjnym w celu zwiększenia dostępności do usług paszportowych organizowano tzw. „soboty paszportowe” oraz wydłużono czas obsługi stron we czwartki.

Kontrole wewnętrzne i audyt

W okresie objętym kontrolą działalność dwóch UW⁸⁶ była objęta kontrolami wewnętrznymi w zakresie obsługi cudzoziemców i obsługi paszportowej, natomiast w trzech Urzędach przeprowadzono lub rozpoczęto realizację badań audytowych⁸⁷. W sprawozdaniu z kontroli w Łódzkim UW stwierdzono, że na 20 obszarów kontrolowanych, w 16⁸⁸ stwierdzono liczne nieprawidłowości, z czego jeden obszar obejmował dane statystyczne Wydziału. Kontrola sformułowała dziewięć⁸⁹ wniosków wynikających ze sposobu

⁸⁵ Wniosek procedowany w ramach „szybkiej ścieżki” musiał być prawidłowo wypełniony w portalu internetowym Modułu Obsługi Spraw dostępnym pod adresem mos.cudzoziemcy.gov.pl, a następnie wydrukowany, podpisany i złożony z kompletem wymaganych załączników w siedzibie Urzędu, bądź jego Delegatur terenowych.

⁸⁶ Śląskiego UW (w zakresie prawidłowości rozliczania i udzielania dotacji w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. – postępowanie w toku w trakcie kontroli NIK) i Łódzkiego UW (w zakresie efektywności prowadzenia wybranych postępowań administracyjnych w WSOiC).

⁸⁷ W Śląskim UW [dwa zadania audytowe (pierwsze dotyczyło obsługi w sprawach dotyczących cudzoziemców i ewidencji zaproszeń, uchyleń zezwoleń i współpracy z organami kontrolnymi, drugie dotyczyło procesu zarządzania uprawnieniami do systemów informatycznych i aplikacji rządowych) – oba zdania niezakończone w trakcie kontroli NIK], Opolskim UW i Podkarpackim UW.

⁸⁸ Obszary: 3. Wprowadzanie wniosków do systemu POBYT; 4. Długość okresu prowadzenia spraw; 5. Dochowywanie terminów administracyjnych na załatwianie spraw; 6. Podejmowanie pierwszych czynności w sprawach po wpływie wniosków; 7. Wzywanie do uzupełnienia braków formalnych wniosków oraz wszczynanie postępowań administracyjnych; Pobieranie odcisków linii papilarnych cudzoziemców; 9. Wzywanie do uzupełnienia materiału dowodowego na podstawie art. 50 k.p.a.; 10. Zawiadomienia o niezakończeniu sprawy w terminie; 11. Prowadzenie postępowań dowodowych; 12. Pozyskiwanie informacji od podmiotów, o których mowa w art. 109 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach; 13. Potwierdzanie kopii dokumentów za zgodność z oryginałem; 14. Wystosowanie dodatkowych istotnych dokumentów w sprawach; 15. Notatki służbowe i adnotacje. Telefoniczne wzywanie klientów do dokonania czynności administracyjnych; 16. Dowody doręczania korespondencji; 18. Wypełnianie dodatkowych druków/list stosowanych w WSOiC; 20. Stosowanie zasady pisemności postępowań administracyjnych.

⁸⁹ 1. Uporządkowanie dokumentacji i gromadzenie w aktach spraw oryginałów wniosków, dokumentowanie dat wpływu wniosków do Łódzkiego UW. 2. Wprowadzanie danych z wniosków do ST POBYT w możliwie krótkim czasie po wpływie wniosku oraz dokumentowanie powyższej czynności. 3. Skrócenie okresu prowadzenia postępowań administracyjnych, w tym skrócenia czasu, po którym następuje podjęcie przez organ legalizacyjny pierwszych czynności w sprawie. 4. Terminowe załatwianie spraw, a w przypadku braku możliwości załatwienia sprawy w terminie ustawowym, prawidłowe stosowanie dyspozycji art. 36 §1 k.p.a. 5. Wnikliwa analiza materiału dowodowego, w tym celu optymalnie jednokrotnego stosowania instytucji wezwania na podstawie art. 50 k.p.a. 6. Gromadzenie w dokumentacji spraw opinii podmiotów, o których mowa w art. 109 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach – w przypadku, gdy informacja wpłynęła oraz odnotowanie w dokumentacji informacji o wpływie opinii. 7. Należyte

przewodzenia postępowań administracyjnych oraz osiem⁹⁰ wniosków odnoszących się do kwestii organizacyjno-kadrowych WSOiC. Ze względu na krótki okres czasu od przekazania wyników kontroli wewnętrznej, w trakcie kontroli NIK, Łódzki UW był na etapie wdrażania zaleceń.

Audyt wewnętrzny w Opolskim UW, którym objęto prowadzenie postępowań w sprawie cudzoziemców, wykazał występowanie barier organizacyjnych utrudniających rzetelną realizację zadań związanych z ich obsługą, przy czym najważniejszą z nich – oprócz stałego przyrostu spraw przypadających na jednego pracownika – była nadmierna liczba pracowników podlegających jednemu kierownikowi (31 osób). Po zakończeniu audytu kierownictwo WSOiC otrzymało 13 zaleceń, w tym opracowanie pisemnych procedur określających tryb prowadzenia postępowań w sprawie legalizacji pobytu cudzoziemców oraz rozważenie utworzenia stanowiska zastępcy kierownika Oddziału⁹¹. Pierwsze z zaleceń zostało zrealizowane w maju 2022 r., drugie w trakcie kontroli NIK⁹².

W sprawozdaniu z przeprowadzonego audytu wewnętrznego w Podkarpackim UW w zakresie realizacji zadań dotyczących obsługi cudzoziemców, którego celem była ocena adekwatności, efektywności i skuteczności kontroli zarządczej w kontrolowanym obszarze, w związku z ustaleniami⁹³ audytu, sformułowano pięć zaleceń, z których zrealizowano trzy⁹⁴, jedno zrealizowano w części⁹⁵, a jednego⁹⁶ nie zrealizowano.

---

opracowywanie notatek służbowych i adnotacji – podpisywanie i opatrywanie datą. 8. Rzetelne wypełnianie dodatkowych list/*checklist* stosowanych w postępowaniach administracyjnych. 9. Gromadzenie w aktach spraw dowodów doręczania korespondencji.

⁹⁰ 1. Konieczność podejmowania działań celem uzupełniania braków kadrowych (działanie takie było realizowane i nadal występuje konieczność jego wykonywania. 2. W przypadku odchodzenia pracowników – wprowadzenie *exil-interview* – wywiadu wyjściowego mającego na celu poznanie przyczyn rozwiązania przez pracownika stosunku pracy. 3. Rozważenie występowania o przyjęcie większej liczby stażystów i praktykantów, którym powierzać można wykonywanie czynności materialno-technicznych. 4. Wprowadzenie ewidencjonowania szkoleń pracowników oraz udział pracowników także w szkoleniach zdalnych. 5. Ponowne rozważenie wdrożenia modelu, który proponowano już w wyniku poprzedniej kontroli, polegającej na prowadzeniu postępowania przez jednego pracownika, co mogłoby przyczynić się do zwiększenia poczucia odpowiedzialności za załatwianą sprawę, w tym polepszenia rzetelności. 6. Podejmowanie działań zmierzających do zwiększenia komfortu pracy, np. poprzez przeorganizowaniu przestrzeni pracy (wprowadzenie ścianek działowych między stanowiskami pracy w *open space*), wprowadzenie motywatorów w zakresie *work-life-balance*. 7. Bieżące porządkowanie przestrzeni pracy (dotyczy sposobu przechowywania dokumentacji papierowej) oraz zapewnianie dostępu do akt spraw wyłącznie uprawnionym osobom. 8. Bardziej efektywna weryfikacja w trakcie naborów do pracy, umiejętności i chęci do pracy.

⁹¹ Pozostałe zalecenia dotyczyły właściwego prowadzenia metryki spraw, zwiększenia nadzoru nad terminowością wprowadzania do systemu wniosków o wydanie zezwoleń na pracę.

⁹² Zatrudnienie dwóch zastępców kierownika w kwietniu 2023 r.

⁹³ a) niezgodności zapisów regulaminu wewnętrznego WSOiC z postanowieniami Regulaminu Urzędu dotyczącymi zadań realizowanych przez Oddział Zamiejscowy WSOiC w Przemysłu, b) możliwości usprawnienia działalności w zakresie obsługi cudzoziemców poprzez udostępnianie klientom Urzędu będących cudzoziemcami informacji, w tym Kart informacyjnych o usługach, sporządzonych także w językach obcych, c) wątpliwości czy doręczenia pism dokonywane za pomocą systemu „Zatrudnienie cudzoziemców” spełniają wymogi określone prawem dla doręczeń za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, a co za tym idzie czy doręczenia te są skutecznie prawne, d) ryzyka kilkukrotnego wykorzystania jednej opłaty za wniosek o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca lub za wniosek o przedłużenie zezwolenia na pracę cudzoziemca, w związku z brakiem w niektórych dowodach uiszczenia opłaty imienia i nazwiska cudzoziemca, którego wniosek dotyczył (na dowodach znajdowała się nazwa wnioskodawcy, czyli podmiotu powierzającego prace cudzoziemcowi), e) prowadzenie w systemie eDok rejestrów pomocniczych, które stały się niepotrzebne po wdrożeniu systemu „Zatrudnienie Cudzoziemców”.

⁹⁴ Dokonano zmiany regulaminu WSOiC w zakresie zadań wykonywanych przez Oddział Zamiejscowy Wydziału w Przemysłu zapewniającej zgodność jego zapisów z RO Urzędu oraz zadaniami faktycznie wykonywanymi przez tę komórkę organizacyjną; uzyskano od Departamentu Rynku Pracy Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii opinię, z której wynikało, że doręczenia dokonywane podmiotom powierzającym wykonywanie pracy za pomocą indywidualnego konta na portalu *praca.gov.pl* zintegrowanego z aplikacją Zatrudnianie Cudzoziemców jest w pełni skuteczne; wystąpiono do Dyrektora Generalnego Urzędu o udostępnienie na potrzeby działalności związanej z wydawaniem zezwoleń na pracę cudzoziemców odpowiednich informacji.

⁹⁵ Rejestry zostały zmodyfikowane do absolutnego minimum, jeśli chodzi o ich uzupełnianie i zawartość.

⁹⁶ Ze względu na dużą liczbę Kart informacyjnych i konieczność ich stałego aktualizowania

**Planowane działania
usprawniające obsługę
klienta**

W kwestii planowanych rozwiązań usprawniających obsługę paszportową Wojewoda Kujawsko-Pomorski wskazał m.in. utworzenie dodatkowych punktów paszportowych w kolejnych miastach powiatowych regionu, co w jego ocenie wychodziłoby naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców i pozwoliłoby rozładować kolejki w dotychczas istniejących punktach w Inowrocławiu i w Grudziądzu. Wprowadzenie tych rozwiązań Wojewoda uzależnił jednak od uzyskania większych środków finansowych do budżetu Urzędu. Wojewoda Śląski podał, że w IV kwartale 2023 r. zamierza przenieść Oddział ds. Cudzoziemców do nowej lokalizacji w budynku przy ulicy Damrota w Katowicach⁹⁷, w którym na potrzeby obsługi cudzoziemców oddane zostaną dwa piętra budynku oraz wielostanowiskowa sala obsługi. Ponadto wyjaśnił, że planuje wprowadzenie elektronicznego prowadzenia spraw w EZD obywateli Ukrainy w związku z wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw⁹⁸, w których przewidziano możliwość składania wniosków na pobyt czasowy przez obywateli Ukrainy będących uchodźcami wojennymi. Wojewoda Śląski wskazał również, że w lipcu 2022 r. skierowano wystąpienie do Dyrektora Departamentu Legalizacji Pobytu UdSC z propozycjami następujących zmian legislacyjnych:

- wprowadzenia możliwości rozpatrywania i opiniowania wniosków cudzoziemców za pośrednictwem ST POBYT – lub do dnia wprowadzenia takiej możliwości – wymiana informacji z Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego za pośrednictwem platformy e-PUAP,
- odstąpienia od wymogu osobistego stawiennictwa cudzoziemca i umożliwienie złożenia wniosku o wydanie karty pobytu drogą elektroniczną z jednoczesnym pobraniem odcisków palców w momencie jej wydania,
- utworzenia generatora wniosków pobytowych, za pomocą którego możliwe będzie wypełnienie i przesłanie wniosku do konkretnego urzędu wojewódzkiego wraz z podstawowymi załącznikami,
- utworzenia generatora decyzji w ST POBYT,
- rozszerzenia ST POBYT o możliwość wglądu w przekroczenia granicy,
- połączenia systemów informatycznych ŹRÓDŁO i Zatrudnienie Cudzoziemców z ST POBYT,
- udostępnienia wersji elektronicznej karty pobytu dla tych cudzoziemców, którzy wyrażą chęć posiadania wersji elektronicznej tego dokumentu,
- udostępnienia w ST POBYT lub innym ogólnopolskim systemie „strefy urzędnika”, na której udostępnione zostaną skatalogowane wytyczne z UdSC, interpretacje przepisów, czy wzory pism.

Wojewoda Podkarpacki wskazała na potrzebę wprowadzenia zmian legislacyjnych w zakresie umożliwienia cudzoziemcom przesyłania wniosków drogą elektroniczną, uproszczenia procedury uznawania kwalifikacji oraz połączenia dziedzicznych systemów elektronicznych z systemami np. Straży Granicznej, co nie leży w kompetencji Urzędu. W wyjaśnieniach Wojewoda Podkarpacki wskazała także na podjęte w Urzędzie działania usprawniające obsługę cudzoziemców, tj. umożliwienie korzystania z systemu wspierającego obsługę kancelaryjno-biurową spraw oraz bieżące śledzenie ich postępu, a także uproszczenie procesu obsługi klienta i złożonego podania (ograniczenie korespondowania z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Urzędem Skarbowym, uznawanie dokumentów, które uległy dezaktualizacji w toku sprawy oraz wydzielenie osobnych stanowisk – do przyjmowania wniosków, opracowania braków formalnych, wydawania dokumentów i prowadzenia postępowań).

---

zdecydowano, iż nie będą one udostępniane w językach obcych – wykonanie tego zalecenia wiązałoby się z dużym wydatkiem finansowym, dodatkowo Karty informacyjne w językach obcych nie funkcjonują w innych urzędach wojewódzkich.

⁹⁷ Nieruchomość zakupiona w dniu 6 listopada 2020 r. za kwotę 12 891 751,36 zł od Spółki Restrukturyzacji Kopalń Spółki Akcyjnej z siedzibą w Bytomiu.

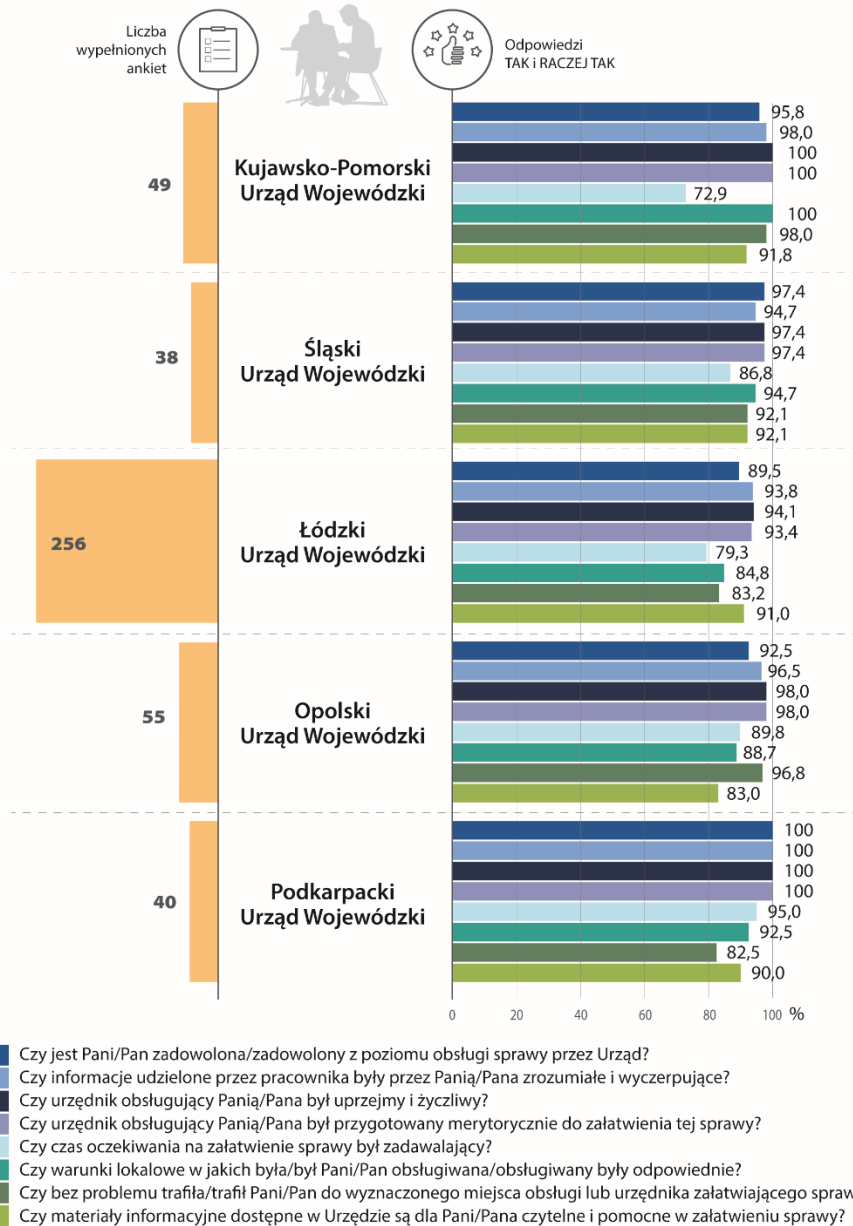
⁹⁸ Dz.U. poz. 185.

Badanie satysfakcji klienta z poziomu obsługi cudzoziemców

W badaniu ankietowym na temat zadowolenia cudzoziemców z poziomu ich obsługi w urzędach wojewódzkich wzięło udział łącznie 438 cudzoziemców⁹⁹.

Infografika nr 9

Wyniki ankiet przeprowadzonych wśród cudzoziemców z poziomu ich obsługi w UW

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie badań ankietowych

Z badania wynikało, że większość cudzoziemców, tj. 95%, było zadowolonych¹⁰⁰ z poziomu obsługi swoich spraw [najmniej w Łódzkim UW (89,5%)]. Z kolei czas oczekiwania na załatwienie sprawy był zadawalający dla 84,8 % z nich [najmniej w Śląskim UW (72,9%)]. Wśród rozwiązań mogących przyczynić się do usprawnienia pracy Urzędów cudzoziemcy wskazywali na m.in:

- skrócenie czasu załatwiania spraw [w Kujawsko-Pomorskim UW postulat

⁹⁹ Od 38 cudzoziemców w Śląskim UW do 256 cudzoziemców w Łódzkim UW. Badanie przeprowadzone w poszczególnych UW w okresie od stycznia do lutego 2023 r.

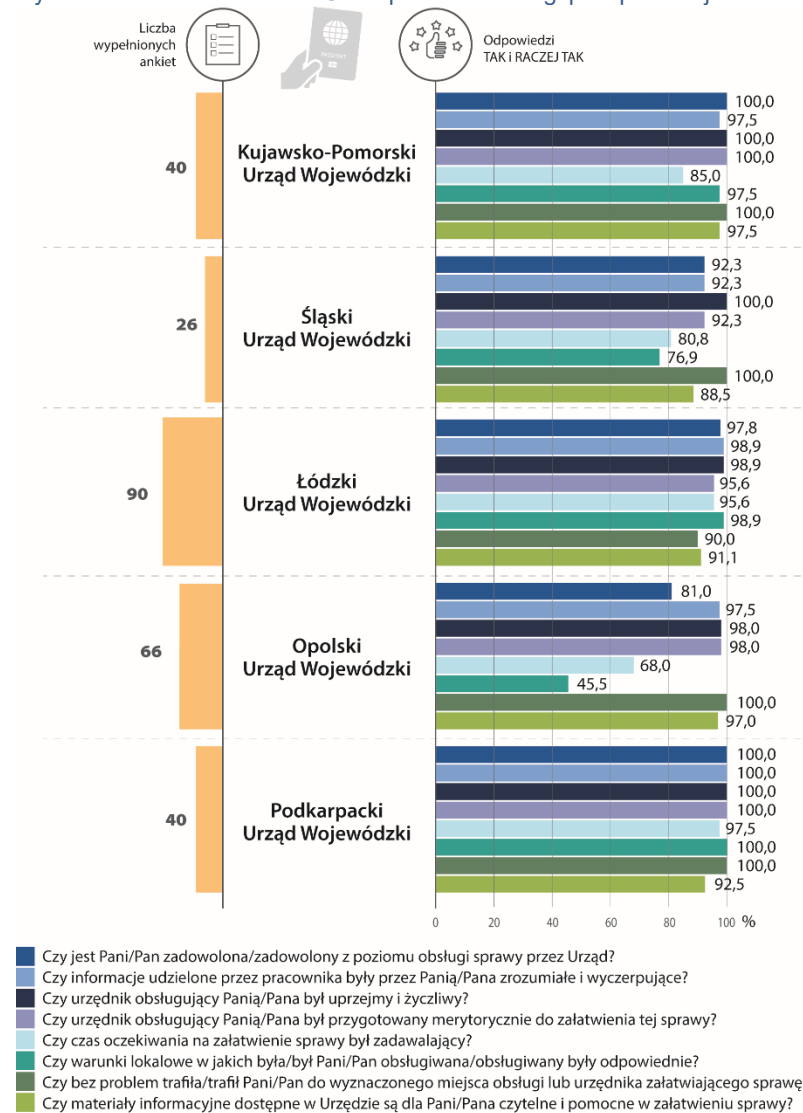
¹⁰⁰ Odpowiedzi „TAK” i „RACZEJ TAK”.

- taki został złożony przez co piątego ankietowanego¹⁰¹;
- zwiększenie liczby pracowników do obsługi (wskazania w ankietach dotyczących trzech z pięciu jednostek);
- wydłużenie godzin dostępności infolinii;
- udostępnianie online informacji na jakim etapie jest załatwiana sprawa;
- umożliwienie rezerwacji w systemie kolejkowym terminu na złożenie wniosku pobytowego,
- umożliwienie rejestracji terminu załatwienia sprawy paszportowej przez internet.

Badanie satysfakcji klienta z poziomu obsługi paszportowej

Badanie ankietowe przeprowadzono także na temat zadowolenia klientów z poziomu obsługi paszportowej w urzędach wojewódzkich, w których wzięło udział łącznie 262 obywateli polskich¹⁰².

Infografika nr 10
Wyniki ankiet wśród klientów UW z poziomu obsługi paszportowej

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie badań ankietowych.

¹⁰¹ Przykłady odpowiedzi ankietowanych cudzoziemców: „Najgorsze to czas oczekiwania na kartę pobytu”, „Bardzo długo trwa rozpatrywanie spraw”, „Rozpatrzenie spraw szybciej niż 12 miesięcy”, „Potrzeba w miarę możliwości szybszego rozpatrzenia spraw o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy”, „Czas rozpatrzenia sprawy i czas oczekiwania na Kartę Polaka”, „Możliwość uzyskania decyzji w odpowiednim terminie wskazanym w przepisach (przy warunku złożenia pełnego pakietu dokumentów)”, „Dziewięć miesięcy nie było nadanego numeru sprawy”, „Zmniejszyć czas oczekiwania na pierwsze wezwanie”, „Czas”.

¹⁰² Od 26 respondentów w Śląskim UW do 90 respondentów w Łódzkim UW. Badanie przeprowadzone w poszczególnych UW w okresie od stycznia do lutego 2023 r.

Z badania wynikało, że większość ankietowanych, tj. 94,2%, było zadowolonych¹⁰³ z poziomu obsługi swoich spraw [najmniej w Opolskim UW (81%)]. Z kolei czas oczekiwania na załatwienie sprawy był zadowalający dla 85,4 %z nich [najmniej w Opolskim UW (68%)].

Wśród rozwiązań mogących przyczynić się do usprawnienia pracy Urzędów respondenci wskazywali na m.in:

- dłuższe godziny otwarcia Urzędu;
- szybsze przyjmowanie wniosków;
- zwiększenie liczby pracowników do obsługi klientów;
- zmniejszenie kolejek.

5.1.2. Starostwa Powiatowe/Urzędy miast na prawach powiatu

Wybrane zadania związane z obsługą klienta objęte kontrolą w starostwach powiatowych i urzędach miast na prawach powiatu dotyczyły wykonywanych przez starostę, jako właściwego organu (w rozumieniu art. 38 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym¹⁰⁴) do realizacji zadań w sprawach:

- wydawania prawa jazdy (art. 10 ustawy o kierujących pojazdami),
- rejestracji pojazdów (art. 73 ust. 1 ustawy PRD).

Struktura organizacyjna oraz organizacja pracy wydziałów komunikacji w kontrolowanych Urzędach pozwalały na realizację zadań starosty związanych z obsługą klienta w sprawach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami oraz rejestracji pojazdów. We wszystkich urzędach, zgodnie z ich RO, zadania związane z obsługą klienta w ww. sprawach powierzono wydziałom komunikacji¹⁰⁵ lub referatom komunikacji¹⁰⁶. W niektórych urzędach wyodrębnione zostały w ramach ww. komórek organizacyjnych odrębne oddziały, referaty lub stanowiska, tj. ds. uprawnień do kierowania pojazdami i ds. rejestracji pojazdów.

Struktura organizacyjna i organizacja pracy wydziałów komunikacji kontrolowanych urzędów

Przykład

W **UM Łodzi**, zadania związane z rejestracją pojazdów przypisane zostały do kompetencji/zadań Oddziału Czasowej Rejestracji Pojazdów (w tym m.in. dokonywanie czasowej rejestracji pojazdów samochodowych, pobieranie opłat za wydane tablice rejestracyjne, przekazywanie do SI CEPIK danych i informacji o pojazdach zarejestrowanych oraz o ich właścicielach), Oddziału Ewidencji Pojazdów (w tym: dokonywanie wyrejestrowania pojazdów w sprawach niewymagających prowadzenia postępowań wyjaśniających, wydawanie wtórników dokumentów oraz wymiana tablic rejestracyjnych) oraz Oddziału Rejestracji Pojazdów (w tym: dokonywanie rejestracji pojazdów samochodowych oraz wydawanie decyzji w sprawie nakładania kar pieniężnych z tytułu naruszenia obowiązku zarejestrowania na terytorium Polski pojazdu sprowadzonego z kraju członkowskiego UE oraz naruszenia obowiązku zawiadomienia starosty o zbyciu / nabyciu pojazdu zarejestrowanego w Polsce oraz prowadzenie postępowań egzekucyjnych w tym zakresie). Całość zadań związanych z wydawaniem praw jazdy przypisana została do zadań Oddziału Praw Jazdy.

¹⁰³ Odpowiedzi „TAK” i „RACZEJ TAK”.

¹⁰⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 1526, ze zm.

¹⁰⁵ W UM Włocławek, SP w Cieszynie, SP w Zgierzu, SP w Brzegu, UM Rzeszowa, a także Wydziałowi Uprawnień Komunikacyjnych (w UM Bydgoszczy oraz w UM w Katowicach), Wydziałowi Komunikacji i Dróg w SP w Świeciu, Wydziałowi Spraw Obywatelskich i Komunikacji w UM Łodzi, Wydziałowi Komunikacji i Transportu (w SP w Oleśnie, SP w Głubczycach i SP w Krośnie) i Wydziałowi Transportu i Dróg w UM w Przemyślu.

¹⁰⁶ W Referacie Komunikacji w Wydziale Spraw Obywatelskich UM Częstochowy i Referacie Komunikacji w UM Piotrkowa Trybunalskiego.

W większości urzędów na bieżąco aktualizowano RO w zakresie objętych kontrolą zadań starosty

W przypadku trzech urzędów obsługę klienta realizowano także w oddziałach zamiejscowych¹⁰⁷, a w dwóch innych w filiach i punktach obsługi klienta¹⁰⁸.

W kontrolowanych urzędach w większości przypadków ich RO były odpowiednio aktualizowane i prawidłowo określały zadania starostów związanych z obsługą klienta w sprawach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami oraz rejestracji pojazdów, tj. w szczególności:

- wydawanie decyzji w sprawie wydania, zatrzymania, cofnięcia, zwrotu i przywracania uprawnień do kierowania pojazdami;
- wydawanie decyzji o skierowaniu osoby na kontrolne badania lekarskie i psychologiczne lub kontrolne sprawdzenie kwalifikacji;
- prowadzenie dokumentacji osób bez uprawnień;
- wydawanie decyzji w sprawie wymiany zagranicznego prawa jazdy na polski dokument prawa jazdy;
- prowadzenie spraw związanych z zatrzymywaniem praw jazdy dłużnikom alimentacyjnym;
- wprowadzanie danych do Centralnej Ewidencji Kierowców (CEK);
- wydawanie decyzji w sprawie rejestracji, czasowej rejestracji i wyrejestrowania pojazdów;
- wydawanie decyzji w sprawie czasowego wycofania z ruchu pojazdów;
- wymiana oraz wydawanie wtórników dokumentów komunikacyjnych oraz tablic rejestracyjnych;
- dokonywanie wpisu w karcie pojazdu oraz zmian danych w dowodach rejestracyjnych i kartach pojazdu;
- przyjmowanie zawiadomień o nabyciu i zbyciu pojazdu;
- nakładanie kar pieniężnych;
- wprowadzanie danych do Centralnej Ewidencji Pojazdów (CEP).

Powyższe ustalenia nie dotyczą SP w Brzegu oraz UM Rzeszowa. W pierwszym z tych Urzędów w RO żadnej z komórek organizacyjnych nie przypisano obowiązku realizacji czynności:

- 1) wprowadzania do CEP danych o pojazdach w zakresie określonym art. 80b ustawy PRD;
- 2) nakładania kar administracyjnych za naruszenie obowiązku rejestracji pojazdu lub obowiązku zawiadomienia starosty o nabyciu lub zbyciu pojazdu;
- 3) występowania do właściwych organów przy użyciu Europejskiej Sieci Praw Jazdy celem wykluczenia jednej z negatywnych przesłanek wydania prawa jazdy.

Z kolei w UM Rzeszowa, w okresie objętym kontrolą do 22 września 2022 r. nie dostosowano RO Urzędu do zadań realizowanych w tym czasie przez Wydział Komunikacji w zakresie:

- 1) nakładania kar administracyjnych za naruszenie obowiązku rejestracji pojazdu lub obowiązku zawiadomienia starosty o nabyciu lub zbyciu pojazdu;
- 2) generowania profili kierowcy (PKK) oraz kierowcy zawodowego (PKZ);
- 3) wydawania oraz wymiany kart kwalifikacji kierowcy (KKK);
- 4) wydawania międzynarodowych praw jazdy;
- 5) wysyłania informacji o obowiązku ukończenia kursu reedukacyjnego w zakresie problematyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałania narkomanii;
- 6) wysyłania informacji o obowiązku poddania się badaniu psychologicznemu w zakresie psychologii transportu w celu ustalenia istnienia lub braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdami.

¹⁰⁷ W SP w Świeciu (Oddział Zamiejscowy w Jeżewie, Oddział Zamiejscowy w Nowych i Oddział Zamiejscowy w Pruszczu), w SP w Zgierzu (Oddział Zamiejscowy w Głównie i Oddział Zamiejscowy w Ozorkowie) oraz w SP w Brzegu (Oddział Zamiejscowy w Grodkowie i Oddział Zamiejscowy w Lewinie Brzeskim).

¹⁰⁸ UM Bydgoszczy (poza siedzibą w filii Urzędu w Bydgoszczy i w galerii handlowej w Bydgoszczy) i UM Rzeszowa (poza siedzibą w dwóch centrach handlowych w Rzeszowie i w dwóch galeriach handlowych w Rzeszowie).

Stosowanie wewnętrznych procedur dotyczących obsługi klienta w wydziałach komunikacji

Według NIK, zaniechanie ww. czynności wskazuje na brak wymaganej rzetelności działań w zakresie przygotowania organizacyjnego Urzędu do realizacji zadań objętych niniejszą kontrolą. Zgodnie ze standardem kontroli zarządczej nr 3, o którym mowa w Standardach kontroli zarządczej, zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności jednostek, poszczególnych komórek organizacyjnych jednostki oraz zakres podległości pracowników powinien być określony w formie pisemnej w sposób przejrzysty i spójny.

Ponad połowa kontrolowanych jednostek (osiem z 15)¹⁰⁹ stosowała w wydziałach komunikacji wewnętrzne procedury dotyczące obsługi klienta. Były to głównie zasady ogólne (standardy) postępowania w bezpośrednim lub telefonicznym kontakcie z klientem (takie jak np. zakaz dyskryminacji, nadużywania uprawnień, uprzejmości czy dyskrecji) obowiązki pracowników związane z obsługą klienta (m.in. stanowiące rozwinięcie ww. zasad ogólnych), opisy (instrukcje) dla poszczególnych czynności lub procesów, zasady przyjmowania klienta z wykorzystywanym systemem rezerwacyjnym lub/i kolejkowym, czy też zasady gromadzenia dokumentacji.

Przykład

W **UM Włocławek** wprowadzono Regulamin Obsługi Klienta, który był wynikiem realizacji projektu partnerskiego pn. „Podniesienie kwalifikacji i rozwój potencjału zawodowego pracowników magistratów: Bydgoszczy, Grudziądza, Inowrocławia i Włocławka”¹¹⁰.

W **UM Katowice** obowiązywały wewnętrzne procedury dotyczące obsługi klienta, które Prezydent Miasta wprowadził zarządzeniami:

- **w sprawie wprowadzenia „Katalogu standardów obsługi klientów Urzędu Miasta Katowice**, w którym określone zostały m.in.: szczegółowe zasady zachowania urzędnika przy obsłudze klienta (zarówno obsługiwanego bezpośrednio, jak i telefonicznie), zakres informacji niezbędnych do przekazania wraz z podaniem przewidywanego terminu załatwienia poszczególnych spraw oraz opisy wyglądu strojów obowiązujących w trakcie wykonywania obowiązków służbowych (*dress code*);
- **w sprawie zapewnienia obsady stanowisk bezpośredniej obsługi klientów zewnętrznych oraz wprowadzenia zasad i standardów organizacji pracy w Biurze Obsługi Mieszkańców**, w którym określone zostały wymagania dot. liczby stale czynnych i obsadzonych stanowisk bezpośredniej obsługi klienta oraz zakresy obowiązków z tym związanych dla naczelnika i kierowników komórek organizacyjnych.

W **UM Częstochowy** oprócz zarządzenia 17 maja 2021 r. **w sprawie obsługi interesantów w Referacie** procedury dotyczące obsługi klienta w Urzędzie były uregulowane w Polityce Jakości¹¹¹, w Księdze Jakości Urzędu¹¹², w Regulaminie organizacyjnym Urzędu oraz w Kodeksie etyki pracowników Urzędu¹¹³.

NIK ponownie wskazuje, że zgodnie ze Standardami kontroli zarządczej, jedną z zasad jest zasada pisemności sporządzania wszystkich zarządzeń i procedur, obowiązujących w jednostce sektora finansów publicznych¹¹⁴. Zdaniem NIK opracowanie i wdrożenie procedur wewnętrznych dotyczących realizacji

¹⁰⁹ UM Włocławek, UM Katowice, UM Częstochowy, SP w Cieszynie, UM w Łodzi, UM Piotrkowa Trybunalskiego, SP w Zgierzu i UM Rzeszowa.

¹¹⁰ Wdrożony w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 Priorytet V Dobre rządzenie, Działanie 5.2. Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej, Poddziałanie 5.2.1. Modernizacja zarządzania w administracji samorządowej.

¹¹¹ Polityka jakości stanowiła załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr k. 15.2018 Prezydenta Miasta z dnia 2 sierpnia 2018 r.

¹¹² Księga jakości stanowiła załącznik do Zarządzenia Nr k. 19.2022 Prezydenta Miasta z dnia 21 września 2022 r., zmieniającego Zarządzenie Nr k.15.2018.

¹¹³ Kodeks etyki stanowił załącznik do Zarządzenia Nr k.7.2020 Prezydenta Miasta z dnia 21 stycznia 2020 r.

¹¹⁴ Standard 10 – Dokumentowanie systemu kontroli zarządczej.

kluczowych zadań pozwala oszczędzić czas, wyeliminować potencjalne błędy i podnieść jakość pracy, w szczególności w sytuacji niewystarczającej obsady kadrowej. Opracowanie takich zasad mogłoby również ułatwić pracę urzędnikom i zwiększyć zaufanie do urzędów.

W SP w Zgierzu nie przestrzegano przyjętej wewnętrznie procedury dotyczącej tablic rejestracyjnych

Na podstawie badania obejmującego dokumentację dotyczącą obowiązującej w Urzędzie „Procedury wewnętrznej dotyczącej zamawiania i dystrybucji tablic”¹¹⁵, stwierdzono, że w jednostce tej sprawy związane z dystrybucją tablic rejestracyjnych prowadzono z naruszeniem zasad określonych w tej procedurze, tj.:

- a) w 16 przypadkach (tj. we wszystkich objętych badaniem), podczas odbierania tablic protokół ich odbioru sporządzono z naruszeniem części II, pkt 2 ww. procedury. Pracownik odbierający tablice podpisywał się na protokole odbioru i wpisywał datę odbioru, w sytuacji, gdy zgodnie z ww. przepisem pracownik przy odbiorze zamówionych tablic winien był na protokole potwierdzić fakt odebrania poprzez wskazanie frazy „odebrałem” oraz zapisać numer zamówienia, którego dotyczy protokół,
- b) w trzech przypadkach (tj. we wszystkich objętych badaniem) protokoły likwidacji tablic sporządzane były z naruszeniem części III pkt 7 ww. procedury. Protokoły podpisywane były jedynie przez członków komisji ds. likwidacji niewykorzystanych lub anulowanych druków ścisłego zarachowania z zakresu komunikacji oraz tablic rejestracyjnych, w sytuacji, gdy zgodnie z ww. przepisem protokół ten winni podpisać członkowie komisji i pracownik odpowiedzialny za stan i dystrybucję tablic,
- c) wbrew wymogowi wynikającemu z pkt 3 części IV Procedury, Naczelnikowi Wydziału nie były przedstawiane na koniec każdego miesiąca informacje o wysokości wykorzystanych środków finansowych w ramach obowiązującej umowy z wykonawcą,
- d) w jednym przypadku na 16 objętych kontrolą, tablice zostały zamówione we wtorek, choć zgodnie z częścią II pkt 1 tablice zamawiane są dwa razy w tygodniu (w poniedziałek i środę).

Warunki lokalowe i sprzętowe

Podobnie jak w przypadku UW, we wszystkich pozostałych objętych kontrolą jednostkach co do zasady warunki lokalowe i sprzętowe wydziałów komunikacji właściwych do realizacji spraw związanych z obsługą klienta w sprawach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami oraz rejestracji pojazdów umożliwiały w okresie objętym kontrolą wykonywanie wybranych do kontroli zadań starosty. I tak:

- a) we wszystkich 15 jednostkach:
  - pomieszczenia, w których odbywa się obsługa klienta były oznaczone w sposób umożliwiający ich identyfikację;
  - w miejscach oczekiwania na obsługę wydzielono miejsca, przy których można było uzupełnić dokumentację;
  - w siedzibach wydziałów komunikacji, oddziałach zamiejscowych lub wyznaczonych punktach zapewniono odpowiednią liczbą miejsc siedzących, stwarzając adekwatne do potrzeb warunki dla klientów oczekujących na obsługę;
  - zapewniona została odpowiednia liczba stanowisk do obsługi klienta (od siedmiu w UM Piotrkowa Trybunalskiego i SP w Głubczycach do 66 w UM Łodzi)¹¹⁶;
  - stanowiska obsługi klienta były odpowiednio wyposażone w niezbędny sprzęt [meble (biurka, stoliki, szafki) zestawy komputerowe, kserokopiarki, skanery, urządzenia wielofunkcyjne, itp.];
- b) w 13 z 15 jednostek:
  - zapewniono warunki w zakresie poufności załatwianych spraw poprzez odpowiednie zorganizowanie stanowisk obsługi klienta¹¹⁷;

¹¹⁵ Badaniem objęto dokumentację dot. wskazanej procedury wytworzoną w jednym losowo wybranym kwartale.

¹¹⁶ Liczba stanowisk obsługi w filach, oddziałach zamiejscowych i punktach obsługi klienta zlokalizowanych w centrach i galeriach handlowych wyniosła od jednego do trzech.

¹¹⁷ We wszystkich jednostkach z wyjątkiem UM Bydgoszczy i UM w Przemyślu.

- pomieszczenia, w których odbywała się obsługa klienta, w tym sale obsługi klienta, były odpowiednio przystosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową, tj. uwzględniających m.in. wymogi § 16 (dojścia i dojazdy) i § 74 (pomieszczenia ogólnodostępne) rozporządzenia w sprawie warunków technicznych budynków lub była zapewniona odpowiednia pomoc dla takich osób¹¹⁸;
- c) w dziewięciu z 15 jednostek funkcjonowały sale obsługi klienta¹¹⁹.

Zdjęcie nr 4

Sala obsługi w UM Łodzi

Źródło: materiały własne NIK.

Zdjęcie nr 5

Poczekalnia w UM Katowice

Źródło: materiały własne NIK.

---

¹¹⁸ We wszystkich jednostkach z wyjątkiem SP w Cieszynie i w UM w Przemyślu.

¹¹⁹ W UM Bydgoszczy, SP w Świeciu, UM Katowice, UM Częstochowy, SP w Cieszynie, UM Łodzi, UM Piotrkowa Trybunalskiego, SP w Głubczycach i SP w Brzegu. W pozostałych Urzędach obsługa klienta odbywała się przy stanowiskach obsługi zlokalizowanych w wyznaczonych do tego pokojach Urzędu lub w innych punktach obsługi.

Niezapewnienie poufności obsługi klienta przy niektórych stanowiskach

W dwóch z 15 skontrolowanych jednostkach nie zapewniono we wszystkich lokalizacjach stanowisk obsługi warunków w zakresie poufności załatwianych spraw poprzez odpowiednie zorganizowanie tych stanowisk. Miało to miejsce w obiektach Wydziału Upnień Komunikacyjnych UM Bydgoszczy przy ul. Grudziądzkiej oraz przy ul. Emilii Gierczak, w których nie zapewniono poufności obsługi klienta, poprzez odpowiednie zorganizowanie sześciu narożnych stanowisk do tej obsługi, w szczególności poprzez zastosowanie parawanów lub przegród, uniemożliwiającej ujawnienie osobom trzecim danych klientów, podejrzenie dokumentów lub podsłuchanie rozmowy, co było działaniem nierzetelnym, a także naruszało obowiązki określone w ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych osobowych. Zgodnie bowiem z art. 4 pkt 12 ww. rozporządzenia – naruszenie ochrony danych osobowych oznacza naruszenie bezpieczeństwa prowadzące do przypadkowego lub niezgodnego z prawem zniszczenia, utracenia, zmodyfikowania, nieuprawnionego ujawnienia lub nieuprawnionego dostępu do danych osobowych przesyłanych, przechowywanych lub w inny sposób przetwarzanych. Brak zapewnienia poufności naruszała ponadto obowiązujące w Urzędzie Zasady Zabezpieczania Pomieszczeń (wersja 1.2).

Zdjęcie nr 6

Stanowiska obsługi klienta w obiektach UM Bydgoszczy

Źródło: materiały własne NIK.

Zdjęcie nr 7

Stanowiska obsługi klienta w obiektach UM w Przemyślu

Źródło: materiały własne NIK.

Również w Wydziale Komunikacji, Transportu i Dróg UM w Przemysłu nie zapewniono poufności obsługi klientów, co naruszało obowiązki określone w ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych osobowych. poprzez odpowiednie zorganizowanie stref i stanowisk do obsługi klienta, uniemożliwiającej ujawnienie osobom trzecim danych klientów, podejrzenie dokumentów lub podsłuchanie rozmowy. Prezydent wyjaśnił, że zaplanowane są działania w celu zapewnienia lepszej poufności przetwarzanych danych w tym wydziale.

W dwóch Urzędach stwierdzono naruszenia ważnych dla osób niepełnosprawnych przepisów dotyczących warunków technicznych budynków

W wyniku przeprowadzonych oględzin stwierdzono, że w Wydziale Komunikacji, Transportu i Dróg UM w Przemysłu, wejście do budynku, w którym znajdowała się siedziba Wydziału, zorganizowano w sposób nieuwzględniający potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową czym naruszono § 16 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych budynków, zgodnie z którym do wejść do budynku mieszkalnego wielorodzinnego, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej powinny być doprowadzone od dojeżdż i dojazdów, o których mowa w § 14 ust. 1 i 3, utwardzone dojścia o szerokości minimalnej 1,5 m, przy czym co najmniej jedno dojście powinno zapewniać osobom niepełnosprawnym dostęp do całego budynku lub tych jego części, z których osoby te mogą korzystać. Prezydent miast wyjaśnił m.in., że w roku 2022 została opracowana dokumentacja projektowa na przebudowę istniejącego parkingu przy ul. Wodnej 11 wraz z montażem windy zewnętrznej przy elewacji zachodniej budynku, która umożliwi osobom ze szczególnymi potrzebami bezpośredni dostęp do wszystkich Wydziałów Urzędu mieszczących się pod ww. adresem. Na rok 2023 Gmina Miejska Przemysł zaplanowała złożenie wniosku w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021–2023 dla działania 05.03 Dostępność, z którego będzie można uzyskać dofinansowanie na w/w inwestycję mającej na celu poprawę dostępności budynku użyteczności publicznej.

W SP w Cieszylinie z kolei, budynek Wydziału Komunikacji oraz jego otoczenie nie było dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, poprzez:

- a) brak w budynku przynajmniej jednego, odpowiednio wyposażonego pomieszczenia higieniczno-sanitarnego przystosowanego dla osób niepełnosprawnych – jedyna (oznaczona również jako damska) toaleta z przeznaczeniem dla klientów niepełnosprawnych nie posiadała przy sanitariatach (tj. misce ustępowej i umywalce) poręczy/uchwytów a lustro, umywalkę oraz toaletę zamontowano na nieodpowiednich wysokościach¹²⁰. Stanowiło to naruszenie § 86 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych budynków, zgodnie z którym w budynku, na kondygnacjach dostępnych dla osób niepełnosprawnych, co najmniej jedno z ogólnodostępnych pomieszczeń higieniczno-sanitarnych powinno być przystosowane dla tych osób;
- b) usytuowanie miejsc postojowych/parkingowych dla osób niepełnosprawnych w znacznej odległości od wejścia głównego Wydziału Komunikacji – co stanowiło to naruszenie § 20 ww. rozporządzenia, zgodnie z którym stanowiska postojowe dla samochodów osobowych, z których korzystają wyłącznie osoby niepełnosprawne, mogą być zbliżone bez żadnych ograniczeń do okien innych budynków, a miejsca te wymagają odpowiedniego oznakowania;
- c) brak dostosowania krawężnika przy przystanku autobusowym przylegającym do ściany budynku, w której znajdował się Wydział Komunikacji, do swobodnego zjazdu/wjazdu na chodnik przez osobę na wózku inwalidzkim (wysokość krawężnika wynosiła 0,15 m).

¹²⁰ Tj. na wysokościach trudnodostępnych dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Nieprawidłowości w obszarze ochrony przeciwpożarowej

W przypadku dwóch jednostek z terenu województwa łódzkiego stwierdzono naruszenia przepisów przeciwpożarowych. W siedzibie Wydziału Komunikacji UM Łodzi na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji, tj. w klatkach schodowych na poziomie piwnicy i parteru składowano materiały palne, czym naruszono § 4 ust. 1 pkt 11 rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej, zgodnie z którym, w obiektach oraz na terenach przyległych do nich jest zabronione składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości określonych w przepisach techniczno-budowlanych. Dyrektor Wydziału wyjaśniła, że w następstwie kontroli przeprowadzonej przez Państwową Straż Pożarną usunięto materiały palne z dróg komunikacji ogólnej służącej ewakuacji oraz dokonano zmian w zakresie instalacji kontroli dostępu w celu umożliwienia natychmiastowego użycia drzwi ewakuacyjnych z sali operacyjnej w kierunku klatek schodowych.

Natomiast w SP w Zgierz, w jego Oddziale Zamiejscowym w Głownie, biurka i krzesła (a zatem materiały palne) ustawiono na korytarzu będącym drogą ewakuacyjną, czym naruszono wyżej cytowany § 4 ust. 1 pkt 11 rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej. Dodatkowo ograniczony został tam dostęp do urządzenia przeciwpożarowego poprzez dostawienie do ściany (w której znajdował się hydrant), stolika z dokumentami dla klientów, co z kolei stanowiło naruszenie § 4 ust. 1 pkt 18 lit. a ww. rozporządzenia, zgodnie z którym w obiektach oraz na terenach przyległych do nich ograniczanie dostępu do gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych jest zabronione. Powyższe ustalenia NIK zostały również potwierdzone przez Państwową Straż Pożarną. W trakcie trwania kontroli nieprawidłowość ta została usunięta.

Zdjęcie nr 8

Materiały palne na drogach komunikacji ogólnej w UMŁ

Źródło: materiały własne NIK.

**Stan zasobów
kadrowych do obsługi
klienta
w kontrolowanych
jednostkach**

Stan zatrudnienia pracowników skontrolowanych Urzędów wykonujących zadania związane z obsługą klienta w sprawach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami oraz rejestracji pojazdów wahał się w okresie objętym kontrolą od 8 (w SP w Głubczycach) do 90 (w UM Łodzi) – wg stanu na dzień 1 stycznia 2021 r. oraz od 9 (w SP w Głubczycach) do 91 (w UM Łodzi) – wg stanu na 1 stycznia 2023 r. We wszystkich wydziałach komunikacji większą część zasobów kadrowych stanowili pracownicy realizujący zadania dotyczące rejestracji pojazdów. W okresie objętym kontrolą poziom zatrudnienia nie ulegał większym zmianom – tylko w dwóch jednostkach (SP w Cieszynie i UM Częstochowy) był to odpowiednio wzrost i spadek o cztery etaty, natomiast w pozostałych jednostkach odnotowano wzrost lub spadek o maksymalnie dwa etaty¹²¹, przy czym zmiany poziomu zatrudnienia dotyczyły niemal wyłącznie pracowników realizujących zadania dotyczące rejestracji pojazdów.

Tabela nr 5

Liczba pracowników wydziałów komunikacji kontrolowanych urzędów

8,5	Liczba	Liczba	Liczba
	pracowników wydziału komunikacji łącznie na 31 stycznia: 2021 r. / 2023 r.	pracowników wydziału komunikacji - rejestracja pojazdów na 31 stycznia: 2021 r. / 2023 r.	pracowników wydziału komunikacji - uprawnienia do kierowania na 1 stycznia: 2021 r. / 2023 r.
a	b	c	d
UM Bydgoszczy	66 / 66	37 / 38	15 / 15
UM Włocławek	23 / 23	b.d.	b.d.
SP w Świeciu	18 / 16	12 / 12	3 / 3
UM Katowice	53 / 53	40 / 41	13 / 12
UM Częstochowy	35 / 31	21 / 19	8 / 8
SP w Cieszynie	26 / 30	19 / 22	7 / 8
UM Łodzi	90 / 91	69 / 71	21 / 20
UM Piotrkowa T.	13 / 14	9 / 9	3 / 4
SP w Zgierzu	36 / 37	18 / 18	7 / 7
SP w Oleśnie	14 / 15	7 / 8	4 / 4
SP w Głubczycach	8 / 9	5 / 6	2 / 2
SP w Brzegu	21 / 20	b.d.	b.d.
UM Rzeszowa	52 / 54	30 / 30	9 / 9
UM w Przemyślu	20 / 19	b.d.	b.d.
SP w Krośnie	15 / 15	10 / 10	4 / 4

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli.

Obciążenie pracowników realizujących w skontrolowanych jednostkach zadania związane z rejestracją pojazdów (wliczając w to sprawy związane z obsługą zawiadomień o zbyciu / nabyciu pojazdów) charakteryzowało się znaczną nierównowagą. Obciążenie to na jednego pracownika¹²² wahało się od 1748

¹²¹ W SP w Świeciu (dwa), UM Łodzi (jeden), UM Piotrkowa Trybunalskiego (jeden), SP w Zgierzu (jeden), SP w Oleśnie (jeden), SP w Głubczycach (jeden), SP w Brzegu (jeden), UM Rzeszowa (dwa) i UM w Przemyślu (jeden)

¹²² Dla określenia liczby spraw związanych z rejestracją pojazdów do kierowania pojazdami na jednego pracownika jako stan zatrudnienia przyjęto średnią arytmetyczną tego stanu z początku i końca lat 2020 i 2022. Jako liczbę spraw związanych z rejestracją pojazdów przyjęto liczbę złożonych:

- wniosków o przerejestrowanie pojazdu (zmiana właściciela),
- wniosków o rejestrację pojazdu nowego,

(w UM Bydgoszczy) do 4933 (w SP w Krośnie) takich spraw, według stanu na 31 grudnia 2021 r. oraz od 1645 (w UM Bydgoszczy) do 3961 (w SP w Krośnie) ww. spraw, wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. Tylko w UM Częstochowy odnotowano niewielki wzrost tych spraw na jednego pracownika, co należy tłumaczyć zmniejszeniem zatrudnienia w tym Urzędzie o 1 etat w roku 2022 w porównaniu do roku poprzedniego.

Tabela nr 6

Liczba wszystkich spraw związanych z rejestracją pojazdów na jednego pracownika w latach 2020–2022 *)

Urząd	Liczba Spraw na 1 pracownika w 2020 r.	Liczba Spraw na 1 pracownika w 2021 r.	Liczba Spraw na 1 pracownika w 2022 r.
a	b	c	d
UM Bydgoszczy	1 325	1 748	1 645
UM Włocławek	X	X	X
SP w Świeciu	2 662	3 245	2 980
UM Katowice	3 536	4 349	3 857
UM Częstochowy	2 362	2 071	2 172
SP w Cieszynie	3 230	3 502	2 959
UM Łodzi	2 735	3 245	2 811
UM Piotrkowa T.	3 033	3 536	2 853
SP w Zgierzu	1 583	1 451	1 311
SP w Oleśnie	3 956	3 357	2 853
SP w Głubczycach	2 930	2 582	2 201
SP w Brzegu	X	X	X
UM Rzeszowa	3 040	3 850	3 834
UM w Przemyślu	X	X	X
SP w Krośnie	4 729	4 939	3 961

X - brak odpowiednich danych.

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli.

Jak zaznaczono wcześniej, znaczący udział w sprawach związanych z rejestracją pojazdów miały w okresie objętym kontrolą zawiadomienia o zbyciu / nabyciu pojazdu. Obciążenie pracowników obsługą zawiadomień o zbyciu / nabyciu pojazdów) charakteryzowało się także i w tym przypadku znaczną nierównowagą.

- wniosków o rejestrację pojazdu sprowadzonego z zagranicy,
- wniosków o rejestrację czasową pojazdu na wniosek właściciela,
- wniosków o wydanie dodatkowej tablicy rejestracyjnej,
- wniosków o wydanie wtórnika dokumentu komunikacyjnego,
- wniosków o wymianę tablicy rejestracyjnej i wydania wtórnika tablicy rejestracyjnej,
- wniosków o wyrejestrowanie pojazdu,
- wniosków o zmianę danych w dowodzie rejestracyjnym,
- wniosków o wymianę pozwolenia czasowego lub dotychczasowego dowodu rejestracyjnego na dowód rejestracyjny,
- zawiadomień o zbyciu/ nabyciu pojazdów.

Z uwagi na utrudnienia z pozyskaniem niektórych danych, liczba wszystkich spraw związanych z rejestracją pojazdów nie uwzględnia wszystkich składanych wniosków, np. w sprawie rejestracji pojazdu zabytkowego, rejestracji pojazdu typu SAM, wydania dowodu rejestracyjnego zatrzymanego przez Policję, wydania uwierzytelnionej kserokopii zatrzymanego przez Policję dowodu rejestracyjnego, czasowego wycofania pojazdów z ruchu, itp.

Tabela nr 7
Liczba zawiadomień o zbyciu/ nabyciu pojazdów na jednego pracownika
w latach 2020–2022

Urząd	Liczba zawiadomień na 1 pracownika w 2020 r.	Liczba zawiadomień na 1 pracownika w 2021 r.	Liczba zawiadomień na 1 pracownika w 2022 r.
a	b	c	d
UM Bydgoszczy	745	1 138	934
UM Włocławek	X	X	X
SP w Świeciu	526	657	716
UM Katowice	855	1 486	1 316
UM Częstochowy	X	1 554	1 009
SP w Cieszynie	382	865	716
UM Łodzi	1 012	1 200	999
UM Piotrkowa T.	X	1 727	1 200
SP w Zgierzu	369	479	455
SP w Oleśnie	1 118	943	842
SP w Głubczycach	352	419	407
SP w Brzegu	X	X	X
UM Rzeszowa	859	1 358	1 669
UM w Przemyślu	X	X	X
SP w Krośnie	1 508	1 584	1 062

X – brak odpowiednich danych.

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli.

Na jednego pracownika¹²³ przypadało od 419 (w SP w Głubczycach) do 1727 (w UM Piotrkowa Trybunalskiego) takich zawiadomień, według stanu na 31 grudnia 2021 r. oraz od 407 (w SP w Głubczycach) do 1669 (w UM Rzeszowa) zawiadomień, wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. W większości Urzędów w roku 2022 zmniejszyło się w porównaniu do roku 2021 obciążenie pracowników sprawami związanymi z obsługą ww. zawiadomień, a wzrost odnotowano jedynie w SP w Świeciu i UM Rzeszowa.

Natomiast liczba spraw związanych z uprawnieniami do kierowania pojazdami na jednego pracownika¹²⁴ wahała się od 643 (w UM Katowice) do 2013 (w SP w Świeciu), według stanu na 31 grudnia 2021 r. oraz od 612 (w UM Bydgoszczy) do 2838 (w UM Częstochowy), wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. Największy, blisko dwukrotny wzrost tych spraw przypadających średnio na jednego pracownika nastąpił w tym okresie w UM Częstochowy, a nieznaczny w dwóch innych jednostkach (UM Katowice i UM Łodzi). W pozostałych jednostkach w roku 2022 odnotowano spadek obciążenia tymi sprawami na 1 pracownika.

¹²³ Dla określenia liczby zawiadomień o zbyciu/ nabyciu pojazdów na jednego pracownika jako stan zatrudnienia przyjęto średnią arytmetyczną tego stanu z początku i końca lat 2020 i 2022.

¹²⁴ Dla określenia liczby spraw związanych z uprawnieniami do kierowania pojazdami na jednego pracownika jako stan zatrudnienia przyjęto średnią arytmetyczną tego stanu z początku i końca lat 2020 i 2022. Jako liczbę spraw związanych z uprawnieniami do kierowania pojazdami przyjęto liczbę złożonych wniosków:

- o wygenerowanie profilu kandydata na kierowcę,
- o wpis do prawa jazdy potwierdzający posiadanie kwalifikacji kierowcy zawodowego uzyskanego przed 6 kwietnia 2022 r.,
- o wydanie międzynarodowego prawa jazdy,
- o wydanie prawa jazdy po egzaminie państwowym,
- o wydanie wtórnika prawa jazdy z powodu utraty lub zniszczenia posiadanego dokumentu,
- o wymianę prawa jazdy wydanego za granicą, bez wymogu złożenia egzaminu państwowego z części teoretycznej,
- o zmianę danych i/lub przedłużenie ważności prawa jazdy.

Z uwagi na utrudnienia z pozyskaniem niektórych danych, liczba wszystkich spraw związanych z uprawnieniami do kierowania pojazdami nie uwzględnia wszystkich składanych wniosków, np. w sprawie przywrócenia cofniętego uprawnienia do kierowania pojazdami, wydania bądź wymiany karty kwalifikacji kierowcy, wymiany karty motorowerowej na prawo jazdy kategorii AM, itp.

¹²⁴ Próby dobrano w sposób celowy – kryterium wyboru próby były m.in. najkrótsze i najdłuższe terminy realizacji spraw.

Tabela nr 8

Liczba wszystkich spraw związanych z uprawnieniami do kierowania pojazdami na jednego pracownika w latach 2020–2022 *)

Urząd	Liczba Spraw na 1 pracownika w 2020 r.	Liczba Spraw na 1 pracownika w 2021 r.	Liczba Spraw na 1 pracownika w 2022 r.
a	b	c	d
UM Bydgoszczy	723	798	612
UM Włocławek	X	X	X
SP w Świeciu	1 496	2 013	1 737
UM Katowice	483	643	679
UM Częstochowy	1 063	1 451	2 838
SP w Cieszynie	1 285	1 234	987
UM Łodzi	870	1 053	1 080
UM Piotrkowa T.	737	889	858
SP w Zgierzu	1 120	1 541	1 487
SP w Oleśnie	789	1 033	731
SP w Głubczycach	796	939	867
SP w Brzegu	X	X	X
UM Rzeszowa	698	817	808
UM w Przemyślu	X	X	X
SP w Krośnie	1 248	1 225	1 068

X – brak odpowiednich danych.

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli.

Poziom wynagrodzeń w wydziałach komunikacji

W wyniku porównania wysokości wynagrodzeń nowo zatrudnionych pracowników kontrolowanych jednostek ze wskaźnikami obrazującymi sytuację na rynku pracy stwierdzono, że wynagrodzenie to w kontrolowanych jednostkach utrzymywało się na bardzo niskim poziomie, tj. w roku 2021 na poziomie 2800 – 4200 zł brutto (średnio 3549 zł brutto), a w roku 2022 na poziomie 3200 – 4800 zł brutto (średnio 3922 zł brutto). W 2021 r. był to poziom stanowiący od 49 % w UM Łodzi do 73,6 % w UM Bydgoszczy, a w 2022 r. poziom od 50 % w UM Włocławek do 75 % w UM Bydgoszczy przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej¹²⁵. Stwierdzono ponadto, że wynagrodzenie to utrzymywało się w 2021 r. na poziomie od równego z minimalnym wynagrodzeniem za pracę¹²⁶ (w UM Łodzi) do 50 % w UM Bydgoszczy, a w 2022 r. na poziomie od 6,3 % w UM Włocławek do 59,5 % w UM Bydgoszczy – wyższym od minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Analiza przeprowadzanych w latach 2021–2023 (do końca I kwartału) naborów na wolne stanowiska pracy w kontrolowanych jednostkach wykazała, że pomimo nieatrakcyjnego poziomu proponowanego wynagrodzenia – w łącznie 68 naborach (42 w 2021 r. i 26 w 2022 r.) jedynie 10 (po pięć w roku 2021 i 2022) nie zakończyło się podpisaniem umowy o pracę, przy czym miało to miejsce jedynie w trzech z 15 jednostek, tj. w UM Katowice (trzy nabory niezakończone zatrudnieniem), UM Łodzi (pięć naborów niezakończonych zatrudnieniem) i w SP w Zgierzu (dwa takie nabory).

¹²⁵ Wynagrodzenie uśrednione dla lat w których podjęli pracę, w porównaniu z wartościami średnimi (z czterech kwartałów) przeciętnego wynagrodzenia w latach 2021–2022 według komunikatów Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego (<https://stat.gov.pl>);

¹²⁶ Wynagrodzenie nowozatrudnionych uśrednione dla lat w których podjęli pracę, w porównaniu z wartościami minimalnymi, określanymi w odpowiednio: rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r. (Dz. U. poz. 1596) i rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 września 2021 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2022 r. (Dz. U. poz. 1690).

Kompetencje pracowników kontrolowanych Urzędów realizujących zadania związane z obsługą klienta w sprawach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami i rejestracji pojazdów

Co do zasady kompetencje pracowników kontrolowanych jednostek nie budziły zastrzeżeń NIK. Kontrola, w tym badanie akt osobowych na próbie 295 niefunkcyjnych pracowników zajmujących się sprawami związanymi z obsługą klienta w sprawach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami i rejestracji pojazdów we wszystkich 15 jednostkach wykazały, że:

- wszystkim pracownikom pisemnie określano zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności i je odpowiednio aktualizowano (z wyjątkiem pracowników SP w Oleśnie i SP w Brzegu (o czym niżej));
- kwalifikacje wszystkich pracowników były zgodne z wymogami określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagrodzenia pracowników samorządowych¹²⁷;
- odpowiednio do zakresów czynności i wskazań w opisach stanowisk pracy, pracownikom udzielono upoważnień do podejmowania czynności w sprawach, w tym podpisywania decyzji w zakresie realizowanych zadań;
- pracownikom realizującym obsługę klienta w wydziałach komunikacji nadawane były uprawnienia do przetwarzania danych osobowych¹²⁸ w wykorzystywanych systemach informatycznych i aplikacjach, takich jak m.in. SI CEPIK {wraz z systemami pomocniczymi [Systemem Informatycznym POJAZD¹²⁹, i Systemem Informatycznym KIEROWCA¹³⁰ – przy użyciu których wprowadzane są dane do Centralnej Ewidencji Pojazdów (CEP) i Centralnej Ewidencji Kierowców (CEK)]}, Źródło, EZD, portal HR, CEIDG;
- (w zależności od aktualnie realizowanych przez danego pracownika czynności służbowych nadawany był dostęp wyłącznie do wybranych systemów).

Nieprawidłowości w obszarze zakresów zadań, uprawnień i odpowiedzialności pracowników kontrolowanych urzędów

W czterech spośród 15 jednostek objętych kontrolą, realizujących zadania związane z obsługą klienta w sprawach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami i rejestracji pojazdów stwierdzono nieprawidłowości związane z naruszeniem standardu kontroli zarządczej nr 3 „Struktura organizacyjna”, o którym mowa w części II lit. A „Środowisko wewnętrzne” załącznika do komunikatu nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych, zgodnie z którym zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności jednostek, poszczególnych komórek organizacyjnych jednostki oraz zakres podległości pracowników powinien być określony w formie pisemnej w sposób przejrzysty i spójny, a aktualny zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności powinien być określony dla każdego pracownika. W działalności SP w Krośnie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na tym, że w okresie objętym kontrolą pomimo wymogu wynikającego z § 18 RO Starostwa, zgodnie z którym referatem kieruje kierownik lub osoba upoważniona przez Starostę, nie wyznaczono Kierownika Referatu ds. rejestracji pojazdów lub osoby upoważnionej do kierowania tym Referatem. W trakcie kontroli (23 stycznia 2023 r.) Starosta upoważnił jednego z inspektorów w Wydziale Komunikacji i Transportu do kierowania Referatem ds. rejestracji pojazdów.

W SP w Zgierzu, w dziewięciu przypadkach (tj. w 24 % wszystkich zakresów obowiązków), zakresy te sporządzone w sposób nierzetelny, tj. w części dot. wskazania osoby zastępującej i zastępowanej były niespójne. W ww. przypadkach osoba, która została wskazana jako zastępowana lub zastępująca w zakresie obowiązków innego pracownika nie posiadała analogicznych zapisów w swoim zakresie obowiązków, tym samym z zakresu obowiązków nie wynikała pełna informacja, kto zastępuje danego pracownika. W trakcie trwania kontroli sporządzono i przekazano pracownikom nowe zakresy obowiązków, w których prawidłowo wprowadzono zapisu o zastępowaniu oraz o osobie zastępującej.

Z kolei w SP w Oleśnie, obowiązek realizacji czynności, o których mowa w art. 12 ust. 2a w zw. z ust. 2b ustawy o kierujących polegający na występowaniu

¹²⁷ Dz. U. poz. 1960, ze zm.; analogiczna regulacja zawarta była w rozporządzeniu obowiązującym przed cytowanym rozporządzeniem.

¹²⁸ Podstawą upoważnień był przepis art. 29 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.

¹²⁹ Dalej: SI POJAZD.

¹³⁰ Dalej: SI Kierowca.

do właściwych organów – przy użyciu Europejskiej Sieci Praw Jazdy – o stosowne potwierdzenie, celem wykluczenia jednej z negatywnych przesłanek wydania prawa jazdy nie został powierzony żadnemu z pracowników Wydziału.

Natomiast w SP w Brzegu zadania dotyczące nakładania kar pieniężnych za naruszenie obowiązku rejestracji pojazdu lub obowiązku zawiadomienia starosty o nabyciu lub zbyciu pojazdu oraz występowania do właściwych organów przy użyciu Europejskiej Sieci Praw Jazdy celem wykluczenia jednej z negatywnych przesłanek wydania prawa jazdy nie zostały uwzględnione w zakresach obowiązków pracowników Wydziału Komunikacji. Ponadto w Urzędzie tym dwóm pracownikom Wydziału nie ustalono pisemnie szczegółowego zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności.

Według NIK, zaniechanie ww. czynności wskazuje na brak wymaganej rzetelności działań w zakresie przygotowania organizacyjnego ww. Urzędów do realizacji zadań objętych kontrolą.

Skargi i wnioski składane przez klientów wydziałów komunikacji w zakresie ich obsługi rozpatrywane były zgodnie z procedurą k.p.a.

W okresie objętym kontrolą, we wszystkich skontrolowanych urzędach wpłynęło łącznie 85 skarg¹³¹, z czego 73 dotyczyło obsługi klienta w sprawach związanych z rejestracją pojazdów (najwięcej w UM Łodzi – 26), a 12 obsługi klienta związanej z uprawnieniami do kierowania pojazdami (najwięcej w UM w Katowicach i w UM Częstochowy – po cztery). Skargi w sprawach związanych z rejestracją pojazdów dotyczyły w szczególności odmowy rejestracji pojazdu w związku z brakami formalnymi wniosków, odmowy przyjęcia klienta (w jednostkach w których wymagano rezerwacji wizyty), braku możliwości umówienia wizyty, godzin otwarcia stanowisk obsługi, niewłaściwego zachowania pracownika obsługi, otrzymania od pracowników obsługi sprzecznych informacji, braku kompetencji pracownika, wydania zmniejszonych tablic rejestracyjnych, procedur w zakresie rejestracji pojazdów w okresie występowaniu stanu epidemii związanego z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2. Z kolei w zakresie obsługi w sprawach związanych z uprawnieniami do kierowania pojazdami skargi dotyczyły w szczególności odmowy bezpłatnej wymiany prawa jazdy, podjęcia czynności dotyczących skierowania kierowcy na badania kontrolne, niewłaściwego zachowania pracownika obsługi, nienoszenia maseczek ochronnych w okresie epidemii. Z łącznej liczby 85 złożonych, 64 zostało uznanych za bezzasadne (75,3%).

Ponadto w dwóch urzędach zostały złożone łącznie cztery wnioski. Jeden z wniosków dotyczył przeprowadzenia szkoleń dla pracowników Wydziału Komunikacji UM Włocławek, natomiast trzy pozostałe (wszystkie złożone w UM Łodzi) dotyczyły usprawnienia procesu rejestracji pojazdu i usprawnienia funkcjonowania Wydziału Komunikacji tego Urzędu.

W zbadanych przypadkach skargi zostały rozpatrzone bez zbędnej zwłoki, w ciągu 30 dni od daty wpływu do Urzędu, co było zgodne z art. 237 § 1 k.p.a. Skarżący zgodnie z art. 237 § 3 k.p.a. byli zawiadamiani o sposobie załatwienia skargi, zaś pisma w tym przedmiocie zawierały wszystkie elementy wskazane w art. 238 § 1 k.p.a.

Kontrole wewnętrzne i audyt

W okresie objętym kontrolą w żadnym z urzędów, działalność wydziałów komunikacji w zakresie obsługi klienta w sprawach związanych z uprawnieniami do kierowania pojazdami oraz rejestracją pojazdów nie były objęte kontrolami wewnętrznymi, natomiast w trzech urzędach przeprowadzono badania audytowe w tym zakresie¹³².

¹³¹ W okresie objętym kontrolą skargi nie wpłynęły jedynie w SP w Oleśnie i w SP w Głubczycach, tj. w dwóch z 15 jednostek,

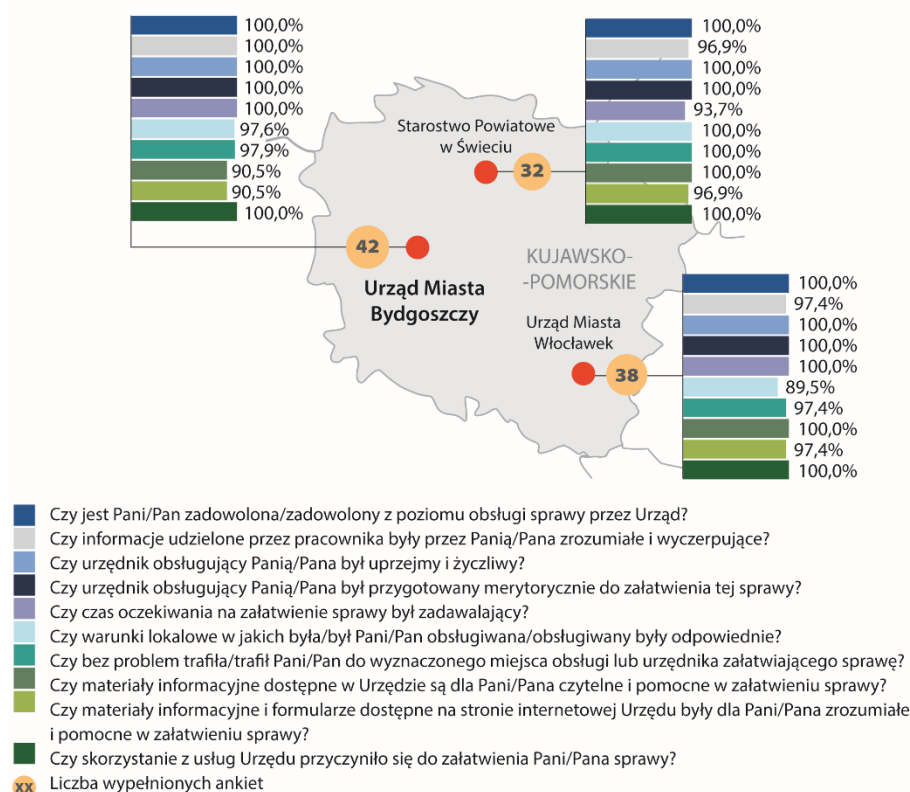
¹³² W UM Włocławek [zakres przedmiotowy badania obejmował rozwiązania strukturalne i organizacyjne procesu wydawania uprawnień do kierowania pojazdami, ewidencje uprawnionych do kierowania pojazdami oraz prawidłowość przebiegu procesu wydawania uprawnień do kierowania pojazdami. Sformułowane wnioski pokontrolne dotyczyły m.in. analizy podziału obowiązków pracowników wydziału komunikacji (zalecenia audytu wykonano), wzmocnienia nadzoru nad tym procesem (zalecenia audytu wykonano), terminowego i zgodnego z przepisami k.p.a. wydawania decyzji (zalecenia w tym zakresie zrealizowano nieskutecznie, co potwierdzają nieprawidłowości wykazane w trakcie kontroli

Badanie satysfakcji klienta z poziomu obsługi w wydziałach komunikacji

W badaniu ankietowym na temat zadowolenia klientów skontrolowanych wydziałów komunikacji z poziomu ich obsługi wzięto udział łącznie 1150 osób¹³³. Z badania wynikało, że zdecydowana większość ankietowanych, tj. łącznie 99,1%, było zadowolonych¹³⁴ z poziomu obsługi swoich spraw¹³⁵ [najmniej w SP w Zgierzu (92,9%)]. Z kolei czas oczekiwania na załatwienie sprawy był zadowalający dla 96,6 %z nich [najmniej w UM Katowice (90,2%)]. Z badania wynika, że najgorzej ocenione zostały materiały informacyjne i formularze dostępne na stronach internetowych urzędów, które dla ponad 10 % ankietowanych nie zawsze były zrozumiałe i pomocne w załatwieniu sprawy [najmniej ankietowanych (74,5%) wyraziło pozytywną ocenę w tym zakresie w UM Katowice].

Infografika nr 11

Wyniki ankiet przeprowadzonych wśród klientów wydziałów komunikacji w województwie kujawsko-pomorskim z poziomu ich obsługi

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie badań ankietowych.

NIK]), UM Częstochowy [badanie wewnętrznego audytu jakości „Przygotowanie Urzędu do procesu recertyfikacji Systemu Zarządzania Jakością wg. Normy ISO PN-EN ISO 9001:2015 – uzyskanie dowodów na potwierdzenia zdolności systemu do spełnienia wymagań, osiągnięcia oczekiwanych wyników oraz realizacji celów” w którym nie stwierdzono niezgodności], SP w Cieszynie [w sprawozdaniu z audytu w zakresie funkcjonowania i realizacji zadań WK, przeprowadzonego przez audytora wewnętrznego, nie stwierdzono nieprawidłowości w realizacji ww. zadań. Przedmiotem ww. audytu były m.in.: organizacja procesów w zakresie realizacji zadań oraz zgodność z obowiązującymi normami prawnymi oraz procedurami wewnętrznymi].

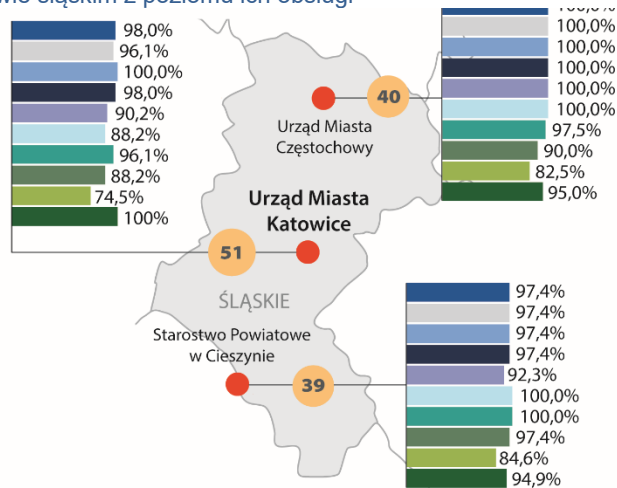
¹³³ Od 30 klientów w UM w Przemyśle do 268 klientów w SP w Zgierzu. Badanie przeprowadzone w Urzędach w okresie od stycznia do marca 2023 r.

¹³⁴ Odpowiedzi „TAK” i „RACZEJ TAK”.

¹³⁵ W 11 spośród 15 jednostek 100% ankietowanych zaznaczyło odpowiedź „TAK” lub „RACZEJ TAK”.

Infografika nr 12

Wyniki ankiet przeprowadzonych wśród klientów wydziałów komunikacji w województwie śląskim z poziomu ich obsługi

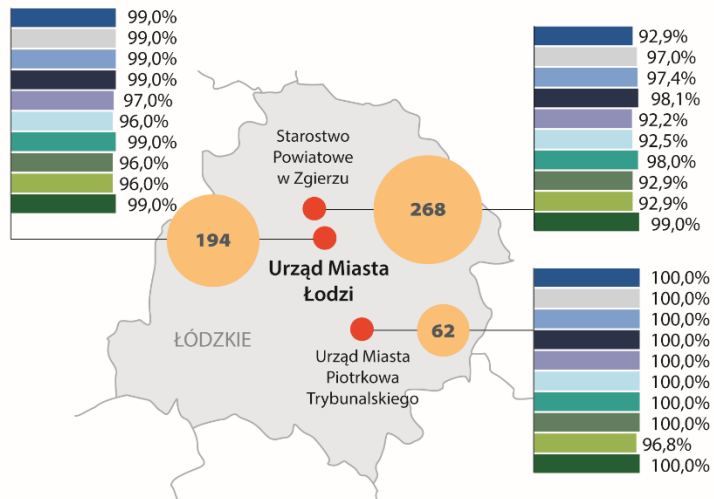

- Czy jest Pani/Pan zadowolona/zadowolony z poziomu obsługi sprawy przez Urząd?
- Czy informacje udzielone przez pracownika były przez Panią/Pana zrozumiałe i wyczerpujące?
- Czy urzędnik obsługujący Panią/Pana był uprzejmy i życzliwy?
- Czy urzędnik obsługujący Panią/Pana był przygotowany merytorycznie do załatwienia tej sprawy?
- Czy czas oczekiwania na załatwienie sprawy był zadowalający?
- Czy warunki lokalowe w jakich była/był Pani/Pan obsługiwana/obsługiwany były odpowiednie?
- Czy bez problem trafiła/trafił Pani/Pan do wyznaczonego miejsca obsługi lub urzędnika załatwiającego sprawę?
- Czy materiały informacyjne dostępne w Urzędzie są dla Pani/Pana czytelne i pomocne w załatwieniu sprawy?
- Czy materiały informacyjne i formularze dostępne na stronie internetowej Urzędu były dla Pani/Pana zrozumiałe i pomocne w załatwieniu sprawy?
- Czy skorzystanie z usług Urzędu przyczyniło się do załatwienia Pani/Pana sprawy?
- xx Liczba wypełnionych ankiet

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie badań ankietowych.

Infografika nr 13

Wyniki ankiet przeprowadzonych wśród klientów wydziałów komunikacji w województwie łódzkim z poziomu ich obsługi

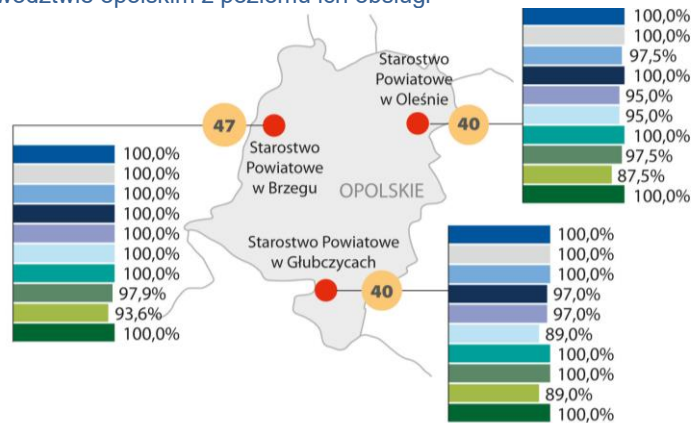

- Czy jest Pani/Pan zadowolona/zadowolony z poziomu obsługi sprawy przez Urząd?
- Czy informacje udzielone przez pracownika były przez Panią/Pana zrozumiałe i wyczerpujące?
- Czy urzędnik obsługujący Panią/Pana był uprzejmy i życzliwy?
- Czy urzędnik obsługujący Panią/Pana był przygotowany merytorycznie do załatwienia tej sprawy?
- Czy czas oczekiwania na załatwienie sprawy był zadowalający?
- Czy warunki lokalowe w jakich była/był Pani/Pan obsługiwana/obsługiwany były odpowiednie?
- Czy bez problem trafiła/trafił Pani/Pan do wyznaczonego miejsca obsługi lub urzędnika załatwiającego sprawę?
- Czy materiały informacyjne dostępne w Urzędzie są dla Pani/Pana czytelne i pomocne w załatwieniu sprawy?
- Czy materiały informacyjne i formularze dostępne na stronie internetowej Urzędu były dla Pani/Pana zrozumiałe i pomocne w załatwieniu sprawy?
- Czy skorzystanie z usług Urzędu przyczyniło się do załatwienia Pani/Pana sprawy?
- xx Liczba wypełnionych ankiet

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie badań ankietowych.

Infografika nr 14

Wyniki ankiet przeprowadzonych wśród klientów wydziałów komunikacji w województwie opolskim z poziomu ich obsługi

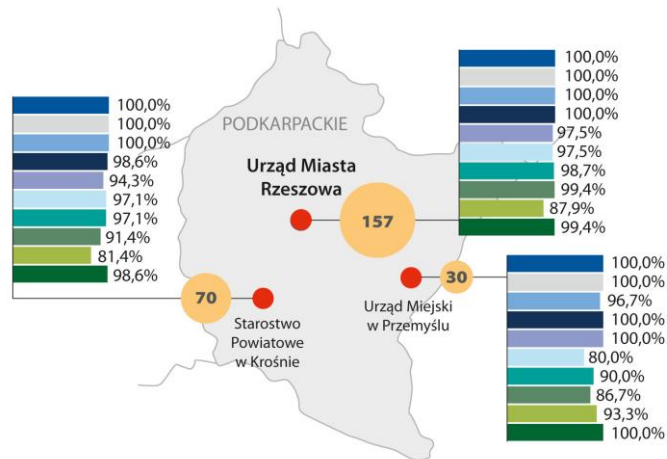
- Czy jest Pani/Pan zadowolona/zadowolony z poziomu obsługi sprawy przez Urząd?
- Czy informacje udzielone przez pracownika były przez Panią/Pana zrozumiałe i wyczerpujące?
- Czy urzędnik obsługujący Panią/Pana był uprzejmy i życzliwy?
- Czy urzędnik obsługujący Panią/Pana był przygotowany merytorycznie do załatwienia tej sprawy?
- Czy czas oczekiwania na załatwienie sprawy był zadawalający?
- Czy warunki lokalowe w jakich była/był Pani/Pan obsługiwana/obsługiwany były odpowiednie?
- Czy bez problem trafiła/trafił Pani/Pan do wyznaczonego miejsca obsługi lub urzędnika załatwiającego sprawę?
- Czy materiały informacyjne dostępne w Urzędzie są dla Pani/Pana czytelne i pomocne w załatwieniu sprawy?
- Czy materiały informacyjne i formularze dostępne na stronie internetowej Urzędu były dla Pani/Pana zrozumiałe i pomocne w załatwieniu sprawy?
- Czy skorzystanie z usług Urzędu przyczyniło się do załatwienia Pani/Pana sprawy?

XX Liczba wypełnionych ankiet

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie badań ankietowych.

Infografika nr 15

Wyniki ankiet przeprowadzonych wśród klientów wydziałów komunikacji w województwie podkarpackim z poziomu ich obsługi

- Czy jest Pani/Pan zadowolona/zadowolony z poziomu obsługi sprawy przez Urząd?
- Czy informacje udzielone przez pracownika były przez Panią/Pana zrozumiałe i wyczerpujące?
- Czy urzędnik obsługujący Panią/Pana był uprzejmy i życzliwy?
- Czy urzędnik obsługujący Panią/Pana był przygotowany merytorycznie do załatwienia tej sprawy?
- Czy czas oczekiwania na załatwienie sprawy był zadawalający?
- Czy warunki lokalowe w jakich była/był Pani/Pan obsługiwana/obsługiwany były odpowiednie?
- Czy bez problem trafiła/trafił Pani/Pan do wyznaczonego miejsca obsługi lub urzędnika załatwiającego sprawę?
- Czy materiały informacyjne dostępne w Urzędzie są dla Pani/Pana czytelne i pomocne w załatwieniu sprawy?
- Czy materiały informacyjne i formularze dostępne na stronie internetowej Urzędu były dla Pani/Pana zrozumiałe i pomocne w załatwieniu sprawy?
- Czy skorzystanie z usług Urzędu przyczyniło się do załatwienia Pani/Pana sprawy?

XX Liczba wypełnionych ankiet

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie badań ankietowych.

Wśród rozwiązań mogących przyczynić się do usprawnienia pracy wydziału komunikacji respondenci wskazywali na m.in:

- zlikwidowanie problemów z zachowaniem poufności obsługi;
- zwiększenie zakresu informacji wyświetlanych na monitorach systemu przywoławczego;
- zorganizowanie obsługi kasowej w wydziale komunikacji (możliwość płatności gotówką);
- wprowadzenie terminali płatniczych na stanowiskach obsługi;
- wydłużenie czasu pracy wydziału;
- zwiększenie liczby pracowników do obsługi;
- umożliwienie rejestracji terminu załatwienia sprawy przez internet.

5.2. Realizacja przez urząd wybranych zadań związanych z obsługą klienta

Wybrane zadania związane z obsługą klienta poza zadaniami związanymi z wydawaniem dokumentów paszportowych nie były realizowane w pełni prawidłowo, rzetelnie i sprawnie. Dotyczy to w szczególności obsługi cudzoziemców w urzędach wojewódzkich, w których nie zapewniono prawidłowego, w szczególności sprawnego i terminowego procedowania spraw związanych z obsługą cudzoziemców. Świadczą o tym nieprawidłowości dotyczące niekiedy rażącej przewlekłości postępowań w sprawach dotyczących cudzoziemców i nieuzasadnionego przekroczenia ustawowych terminów na ich prowadzenie, a także inne nieprawidłowości, dotyczące przede wszystkim naruszeń praw wynikających z przepisów regulujących postępowania administracyjne. Z naruszeniem obowiązujących przepisów, procedowanych było aż 60 % spraw cudzoziemców skontrolowanych w tych urzędach. Z kolei w przypadku większości starostw powiatowych (urzędów miast na prawach powiatu) NIK pozytywnie ocenił sprawność obsługi klienta, tym niemniej, nie zawsze szła ona w parze z prawidłowym i rzetelnym wykonywaniem zadań, w tym w szczególności z prowadzeniem postępowań administracyjnych, które w większości urzędów realizowane były z naruszeniem części przepisów k.p.a., przy czym nieprawidłowości dotyczyły przede wszystkim prowadzenia postępowań administracyjnych z przekroczeniem terminu przewidzianego w art. 35 § 3 k.p.a. (co stwierdzono w ponad połowie spraw objętych badaniem) oraz niezawiadomiania stron o niezafatwieniu spraw w terminie i niewyznaczenia nowego terminu ich załatwienia połączonego z pouczeniem o prawie do złożenia ponaglenia (art. 36 k.p.a.).

5.2.1. Urzędy wojewódzkie

Działania informacyjno-komunikacyjne UW w obsłudze cudzoziemców

W zakresie obsługi cudzoziemców

W ocenie NIK co do zasady skontrolowane UW zapewniły cudzoziemcom adekwatny do ich potrzeb dostęp do niezbędnej informacji, w szczególności w zakresie legalizacji pobytu i pracy w Polsce oraz w zakresie innych realizowanych przez WSOiC na rzecz cudzoziemców procedur i usług (w tym poprzez zamieszczanie opisów sposobu postępowania w poszczególnych sprawach, wzorów wypełnionych wniosków i innych dokumentów), zarówno bezpośrednio w jednostce (np. na tablicach informacyjnych) jak i na stronach internetowych. Jedynie w Kujawsko-Pomorskim UW stwierdzono udostępnianie nie w pełni rzetelnych informacji dla klientów Urzędu.

Przykłady

W sali obsługi **Śląskiego UW** udostępniono ulotki dotyczące m.in. procedur obowiązujących przy: wydawaniu karty pobytu członka rodziny obywatela UE; zarejestrowania pobytu obywatela UE; wydania dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu; minimalizowania ryzyka związanego z procederem handlu ludźmi oraz z zakresu: bezpłatnej pomocy prawnej i psychologicznej; opieki medycznej dla dzieci i dorosłych; funkcjonowania punktu informacyjno-doradczego dla cudzoziemców i innych form pomocy udzielanej uchodźcom. Na stronie internetowej Urzędu w zakładce „Cudzoziemcy” w językach: polskim, angielskim i rosyjskim można było uzyskać informacje na temat: przedłużenia: wizy Schengen lub wizy krajowej i pobytu bezwizowego; uzyskania zezwolenia na pobyt czasowy, stały, pobyt Rezydenta długoterminowego UE; świadczeń pieniężnych dla posiadaczy KP; wymiany kart pobytu; rejestracji pobytu obywateli UE, w tym: dokumenty potwierdzające prawo stałego pobytu obywatela UE, karty stałego pobytu członka rodziny obywatela UE, karty pobytu członka rodziny obywatela UE, wymiany lub wydania nowych dokumentów dla obywateli UE; zaproszeń dla cudzoziemców; zezwoleń i przedłużeń zezwoleń na pracę dla cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; informacji

dla obywateli Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej przebywających na terytorium RP w związku z Brexit'em, w tym dotyczącej: rejestracji obywateli UK i członków ich rodzin, pobytu obywateli UK i członków ich rodzin posiadających, jak i nieposiadających dokumentów pobytowych; informacji dla kierowców międzynarodowych z Ukrainy; zmian w prawie¹³⁶; KP, w tym: przyznania KP, zasad składania wniosków o wydanie KP, przedłużenia jej ważności oraz wymiany lub wydania duplikatu KP. W Urzędzie nie umożliwiono sprawdzenia przez Internet statusu spraw toczących się z wniosków złożonych przez cudzoziemców, tym niemniej do powiadamiania o stanie sprawy wykorzystywano udostępniony przez UdSC od kwietnia 2022 r. system powiadamiania SMS, za pośrednictwem którego stronom postępowań wysyłano powiadomienia o: zarejestrowaniu wniosku¹³⁷; wysłaniu wezwania do osobistego stawiennictwa¹³⁸, wysłaniu wezwania do uzupełnienia¹³⁹, wysłaniu decyzji¹⁴⁰, zrealizowaniu zlecenia wydruku karty pobytu¹⁴¹, gotowej do odbioru KP¹⁴², zaproszeniu¹⁴³, zwrocie opłaty skarbowej¹⁴⁴. Dla ułatwienia kontaktów z klientami, na stronie internetowej Urzędu¹⁴⁵ zamieszczono informacje dla cudzoziemców z zakresu załatwianych przez nich spraw, w tym m.in. wzory wniosków i załączników do wniosków, wykaz dokumentów niezbędnych do przedłożenia do wglądu w toku załatwiania sprawy oraz treść pouczenia o zasadach i trybie postępowania oraz o przysługujących cudzoziemcom prawach i obowiązkach. Zamieszczone informacje wskazywały m.in. kogo dotyczyła dana sprawa, warunki konieczne do spełnienia, podstawowe dokumenty do przedłożenia, wysokość opłat, miejsce złożenia wniosku. Zapewniono w Urzędzie również obsługę osobom niesłyszącym i słabosłyszącym, które mogły skorzystać z usług tłumacza języka migowego¹⁴⁶.

W pomieszczeniach przeznaczonych do obsługi cudzoziemców¹⁴⁷ **Podkarpackiego UW** zamieszczano informacje dotyczące zatrudniania cudzoziemców, zagrożeń związanych z pracą w niehumanitarnych warunkach oraz legalizacji pobytu cudzoziemców i rejestracji zaproszeń. Informacje te dostępne były w języku polskim, angielskim i ukraińskim. Na stronie internetowej Urzędu¹⁴⁸ w zakładce „Dla klienta/cudzoziemcy” zamieszczane były aktualności m.in. na temat zasad obsługi cudzoziemców i internetowej obsługi cudzoziemców (w języku polskim – jedynie w zakresie zmian dotyczących rezerwacji wizyt w sprawach cudzoziemców informacje te były dostępne również w języku ukraińskim i angielskim), kontakt do Urzędu

¹³⁶ W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 91).

¹³⁷ O treści: „Twój wniosek został zarejestrowany w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach pod numerem (numer sprawy) z uwagi na dużą liczbę składanych wniosków proszę o cierpliwe oczekiwanie na wezwanie do osobistego stawiennictwa”.

¹³⁸ O treści: „Wezwanie do osobistego stawiennictwa w sprawie (numer sprawy) zostało wystane na adres (adres). Proszę o odbiór korespondencji”.

¹³⁹ O treści: „Wezwanie do uzupełnienia dokumentów w sprawie (numer sprawy) zostało wysłane na adres (adres). Proszę o odbiór korespondencji”.

¹⁴⁰ O treści: „Decyzja w sprawie (numer sprawy) została wydana. Korespondencja została wysłana na adres (...)”.

¹⁴¹ O treści: „Zlecenie wydruku karty zostało zrealizowane. Informacja o możliwości odbioru karty zostanie przesłana kolejną wiadomością tekstową”.

¹⁴² O treści: „Karta pobytu jest gotowa do odbioru, aby ją odebrać zarezerwuj wizytę w systemie kolejkowym ŚUW” według miejsca załatwienia sprawy: Katowice, Bielsko-Biala, Częstochowa”.

¹⁴³ O treści: „Zaproszenie jest gotowe do odbioru, aby je odebrać, proszę zarezerwować wizytę w systemie kolejkowym ŚUW - Placówka w...”.

¹⁴⁴ O treści: „Twój wniosek o zwrot opłaty został przesłany do rozpatrzenia do Urzędu Miasta Katowice, jeżeli zwrot opłaty jest zasadny, pieniądze zostaną zwrócone na podany numer konta lub przekazem pocztowym”.

¹⁴⁵ <https://www.katowice.uw.gov.pl/usluga/cudzoziemcy> Zakładka dotycząca obsługi cudzoziemców zawierała możliwość zmiany języka z polskiego na angielski bądź rosyjski.

¹⁴⁶ W siedzibie Urzędu w Katowicach we wtorki w godzinach od 12:00 do 16:00 oraz w piątki od 10:00 do 14:00 (pok. 119), w Oddziałach Urzędu we wtorki w godzinach od 12:00 do 15:30 oraz w piątki w godzinach od 10:00 do 14:00. W sytuacjach nagłych istniała możliwość umówienia wizyty tłumacza języka migowego na inny dzień.

¹⁴⁷ W Podkarpackim UW w Rzeszowie oraz w Oddziale Zamiejscowym WSOiC w Przemyślu.

¹⁴⁸ <https://rzeszow.uw.gov.pl/dla-klienta./cudzoziemcy>.

(w języku polskim, angielskim, ukraińskim, rosyjskim) oraz karty informacyjne o usługach (67 kart w języku polskim). Na stronie tej zamieszczane były także wzory dokumentów¹⁴⁹ w języku polskim oraz pouczenie dla cudzoziemców o zasadach i trybie postępowania oraz o przysługujących im prawach i ciężących na nich obowiązkach w sprawach o przedłużenie okresu ważności wydanej wizy lub okresu pobytu objętego tą wizą udzielenie cudzoziemcom zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej. Ww. pouczenia zostały sporządzone w języku zrozumiałym dla cudzoziemców zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o cudzoziemcach (pouczenia te dostępne są w języku polskim, angielskim, ukraińskim, francuskim i rosyjskim). W sekcji „Kontakt” cudzoziemiec mógł uzyskać informację o punktach informacyjnych dla klientów, numerze infolinii i godzinach udzielania informacji (w języku polskim, angielskim, ukraińskim i rosyjskim). W sekcji „Pouczenia dla cudzoziemca o zasadach postępowania oraz prawach i obowiązkach” klient mógł uzyskać te informacje w języku polskim, angielskim, ukraińskim, francuskim i rosyjskim.

W **Kujawsko-Pomorskim UW**, na stronie BIP Urzędu znajdowały się informacje (z podaniem linków do formularzy wniosków i oświadczeń) dotyczące m.in. podstawowych przepisów prawa obowiązujących cudzoziemców (także w języku ukraińskim, rosyjskim i angielskim) – przy czym w części dotyczącej odbioru karty pobytu, uzupełnienia braków formalnych oraz zasad obsługi w związku z ogłoszeniem pandemii COVID-19 były one nieaktualne, procedury wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, form legalizacji pobytu dla obywateli państw spoza UE oraz obywateli państw członkowskich UE, procedury przyznania lub przedłużenia Karty Polaka, w tym dokumentów niezbędnych do załatwienia ww. spraw, obowiązujących opłat, procedury rejestracji wizyty (z podaniem linków do strony systemu rezerwacyjnego online), godzin pracy oddziałów, punktów obsługi i zakresu prowadzonych przez nie spraw (z podaniem danych kontaktowych). Na stronie Urzędu na portalu Gov.pl znajdowały się informacje dotyczące m.in. procedury składania wniosków, uzupełniania braków formalnych, odbioru karty pobytu, infolinii przeznaczonej dla obsługi cudzoziemców (z podaniem nr telefonu) i godzin pracy ogólnego Punktu Obsługi Klienta Urzędu oraz punktów obsługi klientów w WSOiC (z podaniem danych kontaktowych). Urząd utworzył także stronę przeznaczoną dla cudzoziemców¹⁵⁰ (dostępna także w języku ukraińskim, rosyjskim i angielskim), na której znajdowały się informacje dotyczące m.in.: poszczególnych form legalizacji pobytu (z formularzami wniosków), Karty Polaka, procedury rejestracji wizyty (z podaniem linków do strony systemu rezerwacyjnego online). Przypadki udostępniania niezrzetelnych informacji dla klientów w tym Urzędzie dotyczyły:

- na stronach internetowych Urzędu – nieaktualnych informacji dotyczących zasad obsługi¹⁵¹,
- na drzwiach i tablicach informacyjnych w siedzibach placówek Urzędu – niespójności informacji dotyczących godzin pracy Urzędu i godzin obsługi klienta oraz przeznaczenia części pomieszczeń,
- na tablicy informacyjnej dla budynków A, B i C przy ul. Konarskiego 1–3 w Bydgoszczy – niewskazania na pomieszczenia służące obsłudze cudzoziemców w budynku B,

¹⁴⁹ Oświadczenia do wniosków na pobyt czasowy, stały, rezydenta długoterminowego UE; Oświadczenia do wniosku o wpis zaproszenia; Oświadczenia do wniosków obywateli UE i członków ich rodzin; Oświadczenia do wniosków o obywatelstwo; Oświadczenia do wniosków na Kartę Polaka.

¹⁵⁰ <https://cudzoziemniec.bydgoszcz.pl>

¹⁵¹ Podane były następujące nieaktualne informacje o treści: „Od dnia 16.03.2020 r. do odwołania zmieniają się zasady obsługi w sprawach dotyczących cudzoziemców. Wszystkie wcześniej umówione wizyty w zakresie spraw załatwianych przez nasz Wydział zostały anulowane. Dbamy o Twoje bezpieczeństwo i chcemy ograniczyć możliwość zarażenia wirusem SARS-CoV-2 (koronawirus)”.

- na tablicy po lewej stronie wejścia do budynku C od ul. Konarskiego w Bydgoszczy – podania nieaktualnej informacji o treści: „Ksero, budynek B, parter” (przy faktycznym braku dostępności takiego urządzenia).

Wojewoda wyjaśnił m.in., że zlecił natychmiastowe zaktualizowanie danych zawartych na tablicach informacyjnych w siedzibie Urzędu w Bydgoszczy.

NIK zwraca uwagę, że rzetelność informacji udostępnianych klientom w obszarze obsługi paszportowej i obsługi cudzoziemców, zarówno na stronach internetowych jak i bezpośrednio w miejscach obsługi, ma istotny wpływ na jakość usług świadczonych w tym zakresie przez Urząd.

Dostępność obsługi dla cudzoziemców

We wszystkich pięciu jednostkach utworzono i udostępniono infolinie (telefoniczne punkty informacyjne lub centra obsługi telefonicznej) do obsługi cudzoziemców, przy czym w Kujawsko-Pomorskim UW, Łódzkim UW i Podkarpackim UW także w językach angielskim, ukraińskim i rosyjskim.

W objętych kontrolą UW zapewnione zostały warunki do przyjmowania cudzoziemców w trakcie ich osobistych wizyt w WSOiC, przy czym w czterech z pięciu kontrolowanych jednostek:

- zapewniona została odpowiednia liczba stanowisk do obsługi klienta, tj. we wszystkich z wyjątkiem Śląskiego UW, w którym zdaniem NIK zorganizowana do bezpośredniej obsługi cudzoziemców liczba stanowisk była zbyt mała;
- w siedzibach WSOiC lub wyznaczonych punktach umożliwiono obsługę cudzoziemców w godzinach popołudniowych (najczęściej w jednym dniu w tygodnia do godz. 17.00 – 19.00)¹⁵², przy czym w Opolskim UW istniała taka możliwość pomimo braku wyznaczenia stałych wydłużonych godzin pracy Urzędu;
- stworzono możliwość wcześniejszej rezerwacji wizyty drogą elektroniczną poprzez uruchomienie internetowego systemu rezerwacyjnego¹⁵³, choć badania przeprowadzone w trzech jednostkach wykazały, że system ten nie działał rzetelnie (o czym niżej);
- wdrożono systemy kolejkowe z wykorzystaniem biletomatów¹⁵⁴.

Brak możliwości zarejestrowania terminu wizyty w UW w ramach obsługi cudzoziemców

W trzech z czterech skontrolowanych UW, w których udostępniono możliwość rezerwacji wizyt on-line, symulacje w internetowym systemie rezerwacyjnym wykazały brak możliwości zarejestrowania terminu wizyty, co w ocenie NIK świadczy o nierzetelnie funkcjonującym systemie rezerwacyjnym. Miało to miejsce:

1. w Kujawsko-Pomorskim UW, w dniu 24 lutego 2023 r., w którym w punkcie obsługi w Bydgoszczy nie były dostępne terminy rezerwacji wizyty na złożenie wniosku o zezwolenie na pobyt oraz na złożenie odcisków linii papilarnych. Wojewoda wyjaśnił, że zgodnie z informacją udostępnioną dla klientów na stronie internetowej Urzędu brak możliwości wybrania daty z kalendarza rezerwacji wizyt oznacza, że na dany dzień nie ma już wolnych miejsc w systemie elektronicznej rezerwacji i wówczas klienci proszeni są o dokonanie rezerwacji kolejnego dnia. Wskazał, że Urząd nie ma możliwości zapewnienia klientom dokonania rezerwacji internetowej o każdej porze dnia. Kierownicy Oddziału Zezwoleń na Pracę oraz Rejestracji Zaprośzeń i Obywateli UE WSOiC wyjaśnili, że aktualizacja wolnych terminów na złożenie wniosku w sprawach cudzoziemców – następuje codziennie każdego dnia od godz. 14.00 do godz. 15.00. Wskazali, że przypadki braku

¹⁵² We wszystkich Urzędach z wyjątkiem Podkarpackiego UW.

¹⁵³ We wszystkich Urzędach z wyjątkiem Opolskiego UW. W okresie objętym kontrolą w urzędzie tym brak było możliwości umówienia wizyty w terminie wybranym przez cudzoziemca za pośrednictwem systemu rezerwacji internetowej – z powodu zawieszenia jego działania. Po złożeniu wniosku, wnioskodawca był pisemnie wzywany do stawiennictwa w Oddziale. Terminy wizyt były ustalane zgodnie z kolejnością wpływu wniosków oraz z co najmniej trzytygodniowym wyprzedzeniem.

¹⁵⁴ W Kujawsko-Pomorskim UW, Śląskim UW, Łódzkim UW o Podkarpackim UW.

- możliwości dokonania rezerwacji terminu wizyty wynikają z dużego zapotrzebowania na ww. usługi oraz z niewystarczających mocy przerobowych ww. oddziałów;
2. w Podkarpackim UW, w którym stwierdzono ograniczenia dostępności dla cudzoziemców w przypadku składania wniosków o przyznanie Karty Polaka w Oddziale Cudzoziemców w Rzeszowie. W aktywnym 14 dniowym okresie rezerwacji w ww. oddziale, w trakcie przeprowadzonej w dniu 6 marca 2023 r. symulacji rezerwacji wizyty brak było wolnych terminów na dokonanie rezerwacji wizyty na złożenie wniosku o przyznanie Karty Polaka. W przypadku Oddziału Zamiejscowego WSOiC w Tarnobrzegu na dokonanie rezerwacji wizyty na złożenie wniosku paszportowego w trakcie symulacji rezerwacji wizyty w dniu 25 kwietnia 2023 r. w aktywnym 30-dniowym okresie rezerwacji dostępny był tylko jeden wolny dzień. Dyrektor WSOiC wyjaśniła, że dokonano zwiększenia liczby przyjmowania wniosków o Kartę Polaka do 12 tygodniowo, co stanowi reakcję kierownictwa na bieżące potrzeby. Zastępca Dyrektora WSOiC w sprawie dostępności tylko jednego dnia na dokonanie rezerwacji wizyty na złożenie wniosku paszportowego w Oddziale Zamiejscowym WSOiC w Tarnobrzegu wyjaśniła, że wynika to z dużego zainteresowania klientów, ponadto Oddział ten obsługuje pewną część mieszkańców województwa świętokrzyskiego, zwłaszcza mieszkańców Sandomierza i okolic, którzy muszą pokonać znaczną odległość do Kielc i dlatego korzystają z możliwości złożenia wniosku o wydanie paszportu w Tarnobrzegu;
  3. W Śląskim UW w udostępnionym za pośrednictwem strony internetowej systemie rejestracji brak było wolnych terminów na umówienie wizyty w Urzędzie w terminie krótszym niż 30 dni kalendarzowych. Badanie w tym zakresie prowadzono od 3 lutego do 27 marca 2023 r. i ustalono, że w części ww. okresu nie było możliwości dokonania rejestracji internetowej¹⁴⁴.

NIK zwraca uwagę, że dostępność wolnych terminów rezerwacji wizyty w obszarze obsługi paszportowej i obsługi cudzoziemców ma istotny wpływ na jakość usług świadczonych w tym zakresie przez urząd.

Liczba spraw realizowanych przez UW w zakresie obsługi cudzoziemców

W 2022 r. liczba wszystkich spraw związanych z obsługą cudzoziemców¹⁵⁵ w kontrolowanych UW wyniosła 149 727, co oznaczało wzrost o 8,1 % w stosunku do roku 2021, w którym cudzoziemcy złożyli 138 528 wszystkich wniosków i o 82,3 % w stosunku do roku 2018 (82 108 wszystkich takich wniosków). Jednocześnie na koniec 2022 r. liczba wniosków pobytowych wyniosła 113 949, co oznacza wzrost o 27,1 % w stosunku do roku 2021 (89 576 tego rodzaju wniosków) i o 174,4 % w relacji do roku 2018 (41 519 wniosków pobytowych). Szczegółowe dane w omawianym zakresie zawarte są w załączniku nr 6.3 do niniejszej informacji o wynikach kontroli.

¹⁵⁵ Jako liczbę wszystkich spraw przyjęto liczbę złożonych wniosków (z wyłączeniem wniosków pozostawionych bez rozpatrzenia):

- o legalizację pobytu czasowego na terytorium RP (zezwolenia na pobyt czasowy w celu: wykonania pracy w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa, korzystania z mobilności długoterminowej, wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, wykonywania pracy przez cudzoziemca delegowanego przez pracodawcę zagranicznego na terytorium RP, prowadzenia działalności gospodarczej, kształcenia się na studiach, prowadzenia badań naukowych, zezwolenia na pobyt czasowy dla: stażysty, wolontariusza, członków rodzin obywateli RP i członków rodzin cudzoziemców oraz zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na: okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu, pracę sezonową, inne okoliczności),
- o legalizację pobytu stałego na terytorium RP (zezwolenia na pobyt stały),
- o legalizację pobytu na terytorium RP rezydenta długoterminowego UE (zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego RP),
- o wpisanie zaproszeń do ewidencji zaproszeń oraz wnioski składane przez obywateli UE i członków ich rodzin (w tym sprawy realizowane wobec obywateli Zjednoczonego Królestwa i Irlandii Północnej w ramach BREXIT),
- o przedłużenie wizy,
- o zezwolenie na pracę,
- o przyznanie Karty Polaka,
- o przedłużenie karty Polaka,

**Wyniki kontroli
terminowości realizacji
zadań wojewodów
w zakresie obsługi
cudzoziemców**

W trakcie kontroli we wszystkich pięciu urzędach wojewódzkich badaniem objęto łącznie 384 spraw¹⁵⁶ w zakresie realizacji niektórych spraw wynikających z ustawy o cudzoziemcach i ustawy o Karcie Polaka, w tym: 146 wniosków (postępowań) o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, 43 wnioski (postępowania) w sprawie Karty Polaka oraz 195 wniosków (postępowań) w innych sprawach, takich jak wnioski (postępowania) o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt stały, o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE, dotyczące wpisu zaproszenia dla cudzoziemca do rejestru zaproszeń oraz o przedłużenie wizy Schengen.

Nieprawidłowości stwierdzono we wszystkich urzędach wojewódzkich, łącznie w 231 sprawach (60,1 % zbadanych spraw). Dotyczyły one przede wszystkim przewlekłości postępowań i przekroczenia terminów określonych w art. 35 § 3 k.p.a. oraz art. 210 ustawy o cudzoziemcach na prowadzenie postępowań dotyczących wniosków pobytowych i wniosków w sprawie przyznania lub przedłużenia Karty Polaka. I tak:

- 1) w Kujawsko-Pomorskim UW stwierdzono to w 25 na 76 objętych badaniem spraw, w tym:
  - w jedenastu spośród 30 badanych postępowań dotyczących wydania zezwolenia na pobyt czasowy i pracę stwierdzono przypadki przekroczenia dwumiesięcznego terminu dla załatwienia spraw szczególnie skomplikowanych, określonego w treści w art. 35 § 3 k.p.a., liczonego od dnia złożenia wniosku do podjęcia pierwszej czynności w sprawie lub do 29 stycznia 2022 r. (tj. dnia wejścia w życie przepisu art. 112a ustawy o cudzoziemcach, wprowadzonego w życie nowelizacją ustawy o cudzoziemcach, określającego nowy sposób ustalenia terminu na załatwienie spraw). Okres niepodjęcia działań wyniósł w poszczególnych sprawach od 92 do 249 dni;

NIK zauważa, że choć naruszenia przepisów wyznaczających terminy załatwienia spraw stwierdzono w 11 badanych sprawach, to w 25 na 30 przypadków występowały ponad dwumiesięczne przerwy wprowadzeniu postępowań niewynikające z podejmowanych czynności, w szczególności między złożeniem wniosku a podjęciem pierwszych czynności w sprawie¹⁵⁷. Spośród 28 spraw zakończonych do dnia badania¹⁵⁸ wydaniem decyzji, cztery sprawy zakończono w okresie trzech miesięcy, jedną – od trzech miesięcy do pół roku, dziesięć – od pół roku do roku, osiem – od roku do 1,5 roku, pięć – powyżej 1,5 roku do maksymalnie 575 dni. Średni czas prowadzenia badanych postępowań wyniósł 351 dni.
  - w siedmiu spośród 20 badanych postępowań dotyczących wydania zezwolenia na pobyt stały stwierdzono przekroczenie trzymiesięcznego terminu określonego w art. 210 ustawy o cudzoziemcach (w brzmieniu obowiązującym do dnia do 29 stycznia 2022 r.). Okres niepodjęcia działań wyniósł w poszczególnych sprawach od 123 do 222 dni;
  - w pięciu spośród 10 badanych postępowań dotyczących wydania zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE stwierdzono przekroczenie trzymiesięcznego terminu określonego w art. 210

-
- o przyznanie świadczenia pieniężnego na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania na terytorium RP,
  - przedłużenie okresu pobytu w ramach ruchu bezwizowego na terytorium RP.

¹⁵⁶ Próby dobrano w sposób celowy – kryterium wyboru próby były m.in. najkrótsze i najdłuższe terminy realizacji spraw.

¹⁵⁷ Wejście w życie art. 112a ustawy o cudzoziemcach (29 stycznia 2022 r.), wprowadzonego ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 91), a następnie art. 100c ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy (15 kwietnia 2022 r. z mocą obowiązywania od 24 lutego 2022 r.) spowodowało, że występujące od tego momentu przerwy nie stanowiły naruszenia uregulowań odnoszących się do terminów prowadzenia postępowań, nie mogły także być także uznane za objaw przewlekłości lub bezczynności w badanych postępowaniach.

¹⁵⁸ Pierwsze czynności w sprawach podejmowano od 15 dni do 448 dni.

(w brzmieniu obowiązującym do dnia do 29 stycznia 2022 r.) Okres niepodejmowania działań wyniósł w poszczególnych sprawach od 107 do 255 dni;

NIK zauważa, że w badanych postępowaniach o wydanie zezwoleń na pobyt stały, a także wydania zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE, każdorazowo występowały ponad trzymiesięczne przerwy niewynikające z podejmowanych czynności, w szczególności między złożeniem wniosku a podjęciem pierwszych czynności w sprawie, przy czym w pięciu przypadkach w tym okresie zdezaktualizowały się dokumenty dołączone do wniosku o pobyt stały, co powodowało konieczność wzywania stron do ich uzupełnienia i wydłużało dalsze etapy postępowania. Spośród 12 spraw zakończonych do dnia badania wydaniem decyzji w sprawie zezwolenia na pobyt stały, jedną zakończono w okresie od pół roku do roku, a jednaście – od roku do maksymalnie 538 dni. Średni czas trwania tych postępowań wyniósł 417 dni. Spośród 10 spraw zakończonych do dnia badania wydaniem decyzji w sprawie pobytu rezydentów długoterminowych UE, trzy zakończono w okresie od pół roku do roku, cztery – od roku do 1,5 roku, pięć – powyżej 1,5 roku do maksymalnie 581 dni. Średni czas prowadzenia tych postępowań wyniósł 430 dni. Naruszenia przepisów wyznaczających terminy załatwienia spraw stwierdzono w przypadku siedmiu spraw w zakresie zezwoleń na pobyt stały oraz pięciu dotyczących zezwolenia na pobyt rezydentów długoterminowych UE.

- w jednym spośród 12 badanych postępowań dotyczących wydania Karty Polaka pierwszą czynność w sprawie podjęto po 62 dniach od dnia złożenia wniosku. Okres niepodejmowania żadnych czynności przekraczał zatem dwumiesięczny termin określony dla spraw szczególnie skomplikowanych w art. 35 § 3 k.p.a.;
  - w jednym spośród czterech badanych postępowań dotyczących przedłużenia wizy załatwienie sprawy nastąpiło w ciągu 55 dni, tj. 25 dni po upływie miesięcznego terminu na załatwienie sprawy przewidzianego w art. 35 § 3 k.p.a. (1 sierpnia 2022 r.);
  - w dwóch przypadkach zawiadomiono strony o niezakończonym w terminie bez podania przyczyn zwłoki, czy naruszono art. 36 k.p.a.
- 2) w Łódzkim UW stwierdzono prowadzenie postępowań z przekroczeniem terminów określonych w art. 35 § 3 k.p.a. Stwierdzono to w 51 postępowaniach z 68 objętych badaniem, w tym w 27 postępowaniach, wszczętych przed datą wejścia w życie art. 112a ust. 1a ustawy o cudzoziemcach oraz w pięciu z sześciu przypadkach w zakresie wydania Karty Polaka. We wszystkich ww. 51 postępowaniach stwierdzono, że zarówno od dnia złożenia wniosku przez stronę do pierwszej weryfikacji złożonych dokumentów, jak i na dalszym etapie prowadzenia postępowań administracyjnych, Wojewoda dopuścił się beczynności wynoszącej od 111 do 779 dni. Co więcej, pomimo przekroczenia maksymalnego ustawowego terminu załatwienia sprawy określonego w art. 35 § 3 k.p.a. – Wojewoda wbrew obowiązkowi określonemu w art. 36 § 1 k.p.a., nie zawiadomił strony o niezakończonym w terminie, przyczynach zwłoki z jednoczesnym wyznaczeniem nowego terminu jej załatwienia i pouczeniem o prawie do wniesienia ponaglenia.

Niezależnie od powyższego kontrola wykazała, że w latach 2021–2022 średni czas rozpatrywania wniosków złożonych do WSOiC w zakresie legalizacji pobytu przez cudzoziemców wyniósł:

- w odniesieniu do wniosków w sprawach, o których mowa w art. 114 ustawy o cudzoziemcach: w 2021 r. – 384,1 dni, a w 2022 r. 171,2 dni,
- w odniesieniu do pozostałych wniosków dotyczących legalizacji pobytu: w 2021 r. – 343,1 dni, a w 2022 r. – 137,9 dni.

- 3) w Podkarpackim UW stwierdzono:
- w 20 postępowaniach spośród łącznie 61 objętych badaniem (33%) wszczętych na skutek wniosków złożonych przez cudzoziemców na podstawie ustawy o cudzoziemcach stwierdzono nieuzasadnione przerwy w prowadzeniu postępowań wynoszące od 18 do 141 dni, co w konsekwencji prowadziło w tych sprawach do wydania decyzji lub innego rozstrzygnięcia z przekroczeniem terminów określonych w art. 35 § 3 k.p.a. i art. 210 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach;
  - 10 objętych badaniem postępowań w sprawie wydania lub przedłużenia Karty Polaka, liczba dni od daty złożenia wniosku do daty wydania rozstrzygnięcia w tych postępowaniach wyniosła od 56 dni w jednym przypadku, 67 i 74 dni w dwóch przypadkach, 90 dni w dwóch przypadkach, oraz 112, 120, 160, 173 i 193 dni w pozostałych pięciu przypadkach. Co więcej, pomimo przekroczenia maksymalnego ustawowego terminu załatwienia sprawy określonego w art. 35 § 3 k.p.a. – Wojewoda wbrew obowiązкови określoneму w art. 36 § 1 k.p.a., w dwóch przypadkach nie zawiadomił strony o niezałatwieniu sprawy w terminie, przyczynach zwłoki z jednoczesnym wyznaczeniem nowego terminu jej załatwienia i pouczeniem o prawie do wniesienia ponaglenia;
- 4) w Opolskim UW:
- w 25 z 70 badanych sprawach w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemca (w tym w 19 sprawach dotyczących zezwolenia na pobyt czasowy, w czterech dotyczących zezwolenia na pobyt stały oraz dwóch dotyczących zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE), w których postępowania zostały wszczęte przed dniem wejścia w życie art. 112a ust. 1 lub znowelizowanej treści art. 210 ust. 1 (z dniem 29 stycznia 2022 r.) ustawy o cudzoziemcach, decyzje wydane zostały po upływie ustawowego terminu załatwienia sprawy w postępowaniu administracyjnym, o którym mowa w art. 35 § 3 k.p.a., terminu wskazanego przez organ na podstawie art. 36 § 1 tej ustawy lub (w przypadku zezwoleń na pobyt stały) terminu, o którym mowa w art. 210 ustawy o cudzoziemcach (w brzmieniu obowiązującym do dnia 29 stycznia 2022 r.). Najdłużej trwającymi postępowaniami były sprawy dotyczące zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, w których wnioski wpłynęły do Urzędu w 2020 r. W jednym przypadku postępowanie trwało łącznie 822 dni (zakończone decyzją z 3 marca 2023 r.); w drugim – 743 dni. W 27 postępowaniach przekroczenia terminu załatwienia sprawy wyniosły: w przypadku postępowań w sprawach o wydanie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę – od 293 do 760 dni, a w przypadku postępowań o wydanie zezwolenia na pobyt stały – od 129 do 710 dni;
  - w trakcie dwóch miesięcy (tj. w sierpniu i we wrześniu 2022 r.) od nałożenia na Wojewodę obowiązku prowadzenia postępowań w sprawie przyznania lub przedłużenia ważności Karty Polaka, Wojewoda nie podejmował żadnych czynności, w tym zakresie¹⁵⁹, czym naruszył zasadę zaufania do władzy publicznej (art. 8 § 1 k.p.a.) oraz zasadę szybkości postępowania (art. 12 k.p.a.);
- 5) w Śląskim UW nie podejmowano niezwłocznie czynności po złożeniu wniosków przez cudzoziemców w Urzędzie i nie rozpatrywano spraw w terminach wynikających z k.p.a. oraz ustawy o cudzoziemcach, a opóźnienia w podejmowaniu czynności w próbie 79 badanych wniosków dotyczących udzielenia pozwolenia na pobyt czasowy, stały, pobyt rezydenta długoterminowego UE oraz przyznania, wydłużenia ważności lub wymiany KP wyniosły od dwóch do 283 dni¹⁶⁰.

¹⁵⁹ Z wyjątkiem przyjmowania wniosków i ich rejestrowania do spisu spraw.

¹⁶⁰ Postępowania administracyjne prowadzono w terminach wynoszących od 84 do 283 dni od wpływu wniosku (dla wniosków o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy), od 85 do 159

NIK podkreśla, że w okresie objętym kontrolą cudzoziemcy, którzy załatwiali sprawę w Śląskim UW nie mieli możliwości osobistego złożenia wniosku o legalizację pobytu na sali obsługi w BOK u pracownika Wydziału, a wnioski dotyczące ich spraw, związane z legalizacją pobytu (pobyt czasowy, pobyt stały oraz pobyt rezydenta długoterminowego UE) odbierane były z kancelarii Urzędu, skrzynek podawczych Urzędu, bądź z poczty. Tym samym Śląski UW uniemożliwił cudzoziemcom składanie kompletnych wniosków, ponieważ jednym z wymogów formalnych wniosku jest osobiste stawiennictwo, pozwalające na złożenie odcisków linii papilarnych, przedłożenie do wglądu aktualnego dokumentu podróży cudzoziemca oraz złożenie wzoru podpisu w obecności urzędnika. W ocenie NIK odstąpienie od przyjmowania bezpośrednio przez WSOiC tego Urzędu wniosków pobytowych od cudzoziemców, miało istotny wpływ na terminowość ich procedowania. Zauważyć należy, że w przypadku Śląskiego UW średni czas rozstrzygnięcia wniosków pobytowych cudzoziemców wyniósł:

- W 2021 r. – 381 dni (rok i 16 dni) dla spraw dotyczących zezwoleń na pobyt czasowy (najkrótszy czas realizacji wyniósł jeden dzień, a najdłuższy czas realizacji to 2,7 tys. dni, tj. siedem lat, cztery miesiące i 29 dni), 261 dni (osiem miesięcy i siedem dni) dla spraw ws. zezwoleń na pobyt stały (najkrótszy czas realizacji – dziewięć dni, najdłuższy czas realizacji 1,3 tys. dni – trzy i pół roku), 273 dni (dziewięć miesięcy) dla spraw ws. zezwoleń dla rezydenta długoterminowego UE (najkrótszy czas realizacji – 14 dni, najdłuższy czas realizacji – 599 dni tj. rok i sześć miesięcy); 47 dni dla spraw ws. wpisu zaproszeń do ewidencji (najkrótszy czas realizacji – siedem dni, najdłuższy czas realizacji 151 dni tj. pięć miesięcy) i 29 dni dla spraw ws. wydania wiz (najkrótszy czas realizacji – dwa dni, najdłuższy czas realizacji 77 dni tj. dwa miesiące i siedemnaście dni);
- W 2022 r. – 365 dni (rok) dla spraw dotyczących zezwoleń na pobyt czasowy (najkrótszy czas realizacji wyniósł jeden dzień, najdłuższy to 2,2 tys. dni, tj. pięć lat i 362 dni), 281 dni (dziewięć miesięcy i jedenaście dni) dla spraw ws. zezwoleń na pobyt stały (najkrótszy czas realizacji – 11 dni, najdłuższy czas realizacji 1,1 tys. dni, tj. dwa lata 11 miesięcy i 18 dni), 273 dni (dziewięć miesięcy) dla spraw ws. zezwoleń dla rezydenta długoterminowego UE (najkrótszy czas realizacji wyniósł jeden dzień, a najdłuższy czas realizacji - 1,8 tys. dni tj. pięć lat i jeden dzień), 55 dni dla spraw ws. wpisu zaproszeń do ewidencji (najkrótszy czas realizacji wyniósł trzy dni, a najdłuższy 147 dni tj. cztery miesiące i 27 dni), 20 dni dla spraw ws. wydania wiz (najkrótszy czas realizacji wyniósł dwa dni, a najdłuższy 252 dni, tj. osiem miesięcy i dwanaście dni).

Skargi do WSA na beczynność lub przewlekłość postępowań w UW w sprawach cudzoziemców

W związku z beczynnością wojewodów czy też przewlekłym prowadzeniem postępowań w sprawach udzielania zezwoleń na pobyt czasowy, pobyt stały, pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zmiany i cofnięcia tych zezwoleń, w sprawie przyznania lub przedłużenia ważności Karty Polaka, a także przedłużania wiz, cudzoziemcy korzystali z możliwości złożenia skargi do WSA. W latach 2021 – 2023 (do końca stycznia):

- do WSA zostały złożone łącznie 253 skargi na beczynność lub przewlekłe prowadzenie w ww. sprawach postępowania przez wojewodę (najwięcej na beczynność lub przewlekłe postępowanie Wojewody Łódzkiego – 121 skarg), z czego 75 w 2021 r., 149 w 2022 r. i 29 w 2023 r.;
- liczba wyroków wydanych w sprawie skargi na beczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowań w ww. sprawach wyniosła łącznie 152, z czego w 2021 r. – 50 (w tym 37 uwzględniających skargi z zobowiązaniem dla

---

dni od wpływu wniosku (dla wniosków o udzielenie zezwolenia na pobyt stały), od 97 do 256 dni od złożenia wniosku (dla wniosków o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE) i od dwóch do 57 dni od wpływu dla wniosków dotyczących przyznania KP, przedłużenia jej ważności, lub zmiany danych posiadacza KP wniosku (wszystkie wnioski zostały złożone osobiście u pracowników WSOiC).

- województwo do wydania decyzji w określonym terminie), w 2022 r. – 102 (w tym 76 uwzględniających skargi), a w 2023 r. – 16 (wszystkie uwzględniające skargi);
- liczba wyroków wydanych przez WSA, w których sąd orzekł o wymierzeniu wojewodzie grzywny lub przyznaniu skarżącemu sumy pieniężnej (na podstawie art. 149 § 2 PPSA wyniosła łącznie 43, z czego w 2021 r. – w 13 orzeczeniach), w 2022 r. – w 25 orzeczeniach), a w 2023 – w pięciu orzeczeniach WSA;
  - nie były składane skargi na niewykonanie wyroku WSA uwzględniającego skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania w ww. sprawach, złożonych do WSA z żądaniem wymierzenia organowi kary grzywny;
  - nie wpłynęły skargi na niewykonanie wyroku WSA uwzględniającego skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania we wskazanym przedmiocie i w związku z tym nie zapadły orzeczenia, w których WSA wymierzył organowi grzywnę i/lub przyznał od organu na rzecz skarżącego sumę pieniężną (należności, o których mowa w art. 154 § 6 i 7 PPSA).

Z tytułu rozstrzygnięć WSA Łódzki UW poniósł łączne koszty 13 400 zł (odpowiednio 8600 zł w 2021 r., 3500 zł w 2022 r. i 500 zł w 2023 r.), w tym, z tytułu wymierzonych grzywien – 7100 zł, i z tytułu przyznanych skarżącemu sum pieniężnych – 6300 zł. Ponadto Opolski UW w 2023 r. poniósł wydatki w łącznej kwocie 2500 zł, w tym 1500 zł z tytułu grzywny oraz 1000 zł z tytułu sumy pieniężnej.

Liczne przypadki ponagieł do UdSC

Ponadto, z danych pozyskanych z UdSC wynika, że do tego Prezesa tego urzędu, będącego organem wyższego stopnia w stosunku do wojewody w sprawach udzielania zezwoleń na pobyt czasowy, pobyt stały, pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej oraz zmiany i cofnięcia tych zezwoleń, w latach 2021–2023 (do końca stycznia) wpłynęło łącznie 1413 ponagieł na niezakończony w terminie lub przewlekłość postępowania wojewodów – odpowiednio 634 w 2021 r., 734 w 2022 r. i 45 w 2023 r. Najwięcej tego typu ponagieł dotyczyło postępowań dotyczących zezwolenia na pobyt czasowy – łącznie 1329 (94%). W 2021 r. 230 ponagieł (36,3%) zostało uznanych przez UdSC za uzasadnione, natomiast w latach następnych odpowiednio: 48 (6,5%) i 0. Znaczący spadek liczby ponagieł uznanych za uzasadnione nie wynikał jednak z poprawy terminowości załatwiania spraw cudzoziemców w UW, a był wypadkową zmian określenia terminów załatwiania spraw administracyjnych w zakresie długości prowadzenia tych spraw i sposobu ich liczenia, które wprowadzono do ustawy o cudzoziemcach w jej nowelizacji z 17 grudnia 2021 r., która weszła w życie 29 stycznia 2022 r.

Inne nieprawidłowości

W toku kontroli realizacji zadań wojewodów w zakresie obsługi cudzoziemców obejmującej badanie wskazanych wyżej 384 spraw w zakresie realizacji niektórych spraw wynikających z ustawy o cudzoziemcach i ustawy o Karcie Polaka, stwierdzono ponadto występowanie innych nieprawidłowości polegających na:

- nieudokumentowaniu faktu pouczenia cudzoziemca o jego prawach i obowiązkach oraz o trybie postępowania, wbrew wymogom art. 7 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach¹⁶¹;
- nieudokumentowaniu zgody cudzoziemca na przekazanie pouczenia w formie informacji o jego udostępnieniu na stronie internetowej, wbrew wymogom art. 7 ust. 3 ustawy o cudzoziemcach¹⁶²;
- niepouczeniu cudzoziemca o przysługujących mu prawach i ciążących na nim obowiązkach lub niepouczeniu cudzoziemca pisemnie w języku dla niego zrozumiałym o zasadach i trybie postępowania oraz o przysługujących mu

¹⁶¹ W Kujawsko-Pomorskim UW (w trzech spośród 64 spraw poddanych kontroli).

¹⁶² W Kujawsko-Pomorskim UW (w 23 spośród 64 spraw poddanych kontroli).

- prawach i ciężących na nim obowiązkach, co stanowiło naruszenie art. 7 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach¹⁶³;
- żądaniu od cudzoziemców dostarczania dokumentów, którymi urząd już dysponował¹⁶⁴ lub ponownego dostarczenia dokumentów, których ważność wygasła przed rozstrzygnięciem sprawy¹⁶⁵, co było niezgodne z art. 220 k.p.a. oraz zasadami wnikliwości postępowania, szybkości postępowania i załatwienia sprawy bez zbędnej zwłoki określonymi w art. 12 § 1 k.p.a. oraz art. 35 § 1 k.p.a.;
  - żądaniu od cudzoziemców dokumentów, które nie były niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy¹⁶⁶;
  - kilkukrotnym wzywaniu cudzoziemców do stawienia się w urzędzie lub wzywaniu do uzupełnienia dokumentacji w celu dokonania odrębnej, formalnej i merytorycznej, oceny złożonych przez nich wniosków¹⁶⁷;
  - rejestrowaniu w ST POBYT wpływających do urzędu wniosków ze zwłoką¹⁶⁸;
  - rejestrowaniu w ST POBYT wniosków cudzoziemców dotyczących zezwoleń na pobyt czasowy cudzoziemca oraz wydania Karty Polaka ze zwłoką, wynoszącą nawet 153 dni od daty ich złożenia, co było działaniem nierzetelnym¹⁶⁹;
  - nierzetelnym rejestrowaniu w ST POBYT dat złożenia wniosków pobytowych cudzoziemców¹⁷⁰;
  - nierzetelnym dokumentowaniu prowadzonych postępowań z wniosków cudzoziemców, polegającym na braku w teczkach spraw kompletnej dokumentacji potwierdzającej czynności, które zostały podjęte w sprawie¹⁷¹;
  - prowadzeniu postępowań administracyjnych, w których zawiadamiano strony o wszczęciu postępowania, wraz z informacją o niezłatwieniu tej sprawy w terminie zgodnym z art. 35 § 3 k.p.a.¹⁷²;
  - nierozpatrywaniu jednocześnie wniosków pobytowych rodziców i małoletnich dzieci w sprawie dotyczącej wydania pozwolenia na pobyt czasowy¹⁷³;
  - nierzetelnym prowadzeniu rejestrów spraw dotyczących zezwoleń na pobyt czasowy cudzoziemców, polegającym na oznaczaniu taką samą datą dnia rozpoczęcia i zakończenia sprawy¹⁷⁴;
  - prowadzeniu postępowań w sprawie pobytu czasowego i wydania Karty Polaka z naruszeniem art. 10 § 1 k.p.a., polegającym na niepoinformowaniu strony przed wydaniem decyzji, o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań przed jej wydaniem¹⁷⁵;
  - ustalaniu przez wojewodę daty wszczęcia postępowania administracyjnego niezgodnie z art. 61 § 3 k.p.a. – organ ten podejmując czynności w sprawie (często po upływie kilku miesięcy od wpływu wniosku urzędu) uznawał datę podjęcia tych czynności za datę wszczęcia postępowania, od której liczył dalsze terminy wprowadzonych postępowaniach¹⁷⁶.

¹⁶³ W Śląskim UW (odpowiednio w 13 i w czterech sprawach spośród 79 objętych badaniem; treść pouczenia była sformułowana wyłącznie w języku polskim).

¹⁶⁴ W Śląskim UW (w siedmiu na 79 spraw objętych badaniem).

¹⁶⁵ W Łódzkim UW (w sześciu z 68 spraw objętych badaniem).

¹⁶⁶ W Łódzkim UW (w siedmiu z 68 spraw objętych badaniem).

¹⁶⁷ W Łódzkim UW (w 14 z 68 spraw objętych badaniem).

¹⁶⁸ W Śląskim UW (w 79 sprawach objętych badaniem ze zwłoką wynoszącą od ośmiu do 365 dni) i w Opolskim UW (w 42 objętych badaniem postępowaniach, ze zwłoką wynoszącą od 15 do 375 dni od daty ich złożenia wniosków).

¹⁶⁹ W Łódzkim UW (68 sprawach objętych badaniem).

¹⁷⁰ W Łódzkim UW (w trzech spośród 68 spraw objętych badaniem).

¹⁷¹ W Śląskim UW (w 79 sprawach objętych badaniem).

¹⁷² W Śląskim UW (w 13 przypadkach spośród 79 spraw objętych badaniem).

¹⁷³ W Śląskim UW.

¹⁷⁴ W Łódzkim UW (w 19 spośród 68 spraw objętych badaniem).

¹⁷⁵ W Śląskim UW (w czterech na 79 objętych badaniem wniosków; w konsekwencji obraz danych statystycznych pozyskiwanych z systemów informatycznych nie odzwierciedlał rzeczywistej terminowości realizowanych postępowań w Urzędzie).

¹⁷⁶ W Opolskim UW [w 19 spośród 82 objętych badaniem spraw w zakresie wniosków pobytowych (wszczętych wnioskiem cudzoziemca, który wpłynął do Urzędu przed wejściem w życie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw), a także 11 spraw w zakresie przyznania Karty Polaka].

NIK ponadto ustalił, że w okresie od 1 listopada 2022 r. Łódzki US nie zapewnił cudzoziemcom możliwości złożenia w siedzibie WSOiC na ul. Piotrkowskiej 103 kompletnego pod względem formalnym wniosku o legalizację pobytu i pracę. W Urzędzie brak było bowiem możliwości złożenia odcisków linii papilarnych i potwierdzenia do dokumentu podróży. Jediną formą złożenia ww. wniosku w tym czasie była droga pocztowa lub elektroniczna, urna na dokumenty w Wydziale lub okienko informacyjne. Powyższe praktyki uniemożliwiały klientom złożenie kompletnego wniosku pod względem formalno-prawnym (w tym pobrania OLP). Zdaniem NIK, działanie to wydłużało czas załatwienia sprawy. Wobec braku możliwości złożenia kompletnego wniosku, cudzoziemcy wzywani byli do uzupełnienia braków formalnych wniosku i ponownego osobistego stawienia się w Urzędzie, co naruszało zasadę szybkości i prostoty postępowania (art. 12 § 1 k.p.a.).

W zakresie obsługi paszportowej

Działania informacyjno-komunikacyjne UW w obsłudze paszportowej

W ocenie NIK, analogicznie jak w przypadku obsługi cudzoziemców, wszystkie skontrolowane UW zapewniły obywatelom polskim dostęp do rzetelnej, niezbędnej informacji w zakresie spraw związanych z uzyskaniem dokumentu paszportowego, zarówno bezpośrednio w jednostce (np. na tablicach informacyjnych z wzorami wniosków i innych dokumentów), jak i na stronach internetowych. Informacja ta obejmowała w szczególności niezbędne i przydatne klientom komunikaty i wiadomości dotyczące m.in. zasad przyjęć interesantów, podstaw prawnych w sprawach paszportowych, punktów obsługi paszportowej, wymaganych opłaty, czy udostępnionych e-usług. Jedynie w Kujawsko-Pomorskim UW stwierdzono udostępnianie lub udzielanie nie w pełni rzetelnych informacji dla klientów Urzędu.

Przykłady

Łódzki UW zarówno bezpośrednio w Urzędzie, jak i na stronie internetowej¹⁷⁷ zapewnił swoim klientom rzetelną informację w zakresie obsługi paszportowej, tj. publikując w tych miejscach niezbędne i przydatne im komunikaty i wiadomości dotyczące m.in. zasad przyjęć interesantów, podstaw prawnych w sprawach paszportowych, punktów obsługi paszportowej, wymaganych opłaty i udostępnionych e-usługi. W POK w Sieradzu, Piotrkowie Trybunalskim i Skierniewicach dodatkowo funkcjonowały tzw. infokioski, ustawione w miejscach ogólnodostępnych dla klientów. W siedzibie Oddziału Paszportowego i w POK, a także na stronie internetowej www.gov.pl ŁUW udostępniał broszury przygotowane przez MSWiA, zawierające informacje dotyczące procedur związanych z ubieganiem się o dokument paszportowy oraz dotyczące usług *on-line*, funkcjonujących w tym zakresie. Klient ŁUW załatwiający sprawę paszportową miał możliwość sprawdzenia na dedykowanych do tego celu stronach internetowych, statusu procedowanej sprawy, tj.:

- czy paszport lub inny dokument paszportowy jest gotowy¹⁷⁸,
  - czy paszport lub inny dokument paszportowy jest ważny¹⁷⁹,
- a także sprawdzenia swoich danych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych¹⁸⁰ oraz zgłoszenia utraty lub uszkodzenia paszportu albo innego dokumentu paszportowego¹⁸¹.

W celu zapewnienia sprawnej obsługi paszportowej w **Śląskim UW** udostępniono, klientom poprzez stronę internetową w zakładce „Paszporty”, informacje dotyczące: sposobu i miejsc składania wniosków o wydanie dokumentów paszportowych, opłat za ich wydanie, wymogów dotyczących zdjęcia, przyczyn nieprzyjęcia wniosku, możliwości unieważnienia dokumentu paszportowego na wniosek obywatela, sprawdzenia czy paszport

¹⁷⁷ Strona: <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki/paszporty>.

¹⁷⁸ Strona: <http://www.gov.pl/gov/sprawdz-czy-paszport-jest-gotowy>.

¹⁷⁹ Strona: <https://www.gov.pl/web/gov/sprawdz-czy-paszport-jest-wazny>.

¹⁸⁰ Strona: <https://www.gov.pl/web/gov/sprawdz-swoje-dane-w-rejestrze-dokumentow-paszportowych>.

¹⁸¹ Strona: <https://www.gov.pl/web/gov/zglos-utrata-lub-zniszczenie-paszportu>.

jest gotowy i czy dany dokument jest ważny. Na stronie znajdowały się również informacje w jaki sposób można sprawdzić swoje dane w RDP, zgłosić utratę, zagubienie lub uszkodzenie dokumentu, czy uzyskać zgodę na wydanie dokumentu paszportowego osobie małoletniej. Przed 13 listopada 2022 r., tj. przed uchycieniem ustawy o dokumentach paszportowych z 2006 r. na sali obsługi osobom załatwiających sprawy paszportowe udostępniano ulotki z informacjami dotyczącymi warunków wydania: paszportu dla osoby pełnoletniej, paszportu dla małoletniego do 18 roku życia, paszportu tymczasowego. Od 13 listopada 2022 r. wnioski o wydanie dokumentów paszportowych – zgodnie z art. 31 ust. 1 ustawy o dokumentach paszportowych – składane były w formie dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej, przy użyciu formularza, wypełnianego przez organ paszportowy na podstawie danych podanych przez wnioskodawcę i danych zawartych w RDP lub w rejestrze PESEL, podpisanego przez wnioskodawcę za pomocą urządzenia umożliwiającego elektroniczne złożenie podpisu, o którym mowa w art. 32 ust. 1. tejże ustawy. Z uwagi na powyższe, na sali obsługi nie umieszczano ulotek z informacjami dotyczącymi sposobu składania wniosków, opłat za dokumenty paszportowe etc. Natomiast aktualne i kompletne informacje udostępniono na stronie internetowej Urzędu w zakładce „paszporty”.

Kujawsko-Pomorski UW w ramach obsługi paszportowej, zarówno na stronach internetowych Urzędu, jak i bezpośrednio w siedzibie głównej Urzędu oraz jego pozostałych lokalizacjach, udostępniał swoim klientom informacje odnoszące się do zasad i sposobów ich obsługi w tym obszarze. I tak na stronie BIP znajdowały się informacje dotyczące m.in.: procedury wydawania paszportu, w tym dokumentów niezbędnych do złożenia wniosku, dostępnych usług online umożliwiających sprawdzenie statusu sprawy dotyczącej wydania paszportu, ważności paszportu, danych w RDP, a także zgłoszenie utraty lub uszkodzenia paszportu (z podaniem linków do tych usług), procedury rejestracji wizyty (z podaniem linków do stron systemu rezerwacyjnego online), opłat paszportowych, godzin pracy punktów paszportowych i zakresu prowadzonych przez nie spraw (z podaniem danych kontaktowych). Na stronie Urzędu na portalu Gov.pl w części pn. „Załatw sprawę” umieszczone zostały dotyczące procedury odbioru dokumentu paszportowego oraz złożenia wniosku o wydanie paszportu, choć w części były one nieaktualne i niespójne m.in. z informacjami w części pn. „Paszporty”. Przypadki udostępniania nierzetelnych informacji dla klientów w tym Urzędzie dotyczyły:

- braku informacji na stronach internetowych wskazującej na systemowe zablokowanie możliwości dokonania internetowej rezerwacji wizyty w Bydgoszczy w celu odbioru paszportu
- na drzwiach i tablicach informacyjnych w siedzibach placówek Urzędu – niespójności informacji dotyczących godzin pracy Urzędu i godzin obsługi klienta oraz przeznaczenia części pomieszczeń a także nieaktualnych informacji dotyczących procedury rejestracji wizyt.

Ponadto w toku oględzin stwierdzono przypadek udzielenia przez pracownika Punktu Obsługi Klienta w siedzibie Urzędu w Bydgoszczy nierzetelnej informacji dotyczącej procedury odbioru paszportu. Na pytanie dotyczące sposobu załatwienia operacji pn. „odbiór paszportu” pracownik przekazał informację o treści: „możliwe jest dokonanie rezerwacji terminu wizyty w celu odbioru paszportu poprzez internetowy system rezerwacyjny, a następnie po przybyciu w umówionym terminie i wydrukowaniu biletu z systemu kolejkowego zrealizowanie operacji”. Tymczasem zgodnie ze stanem faktycznym możliwość rezerwacji przez Internet terminu wizyty w celu odbioru paszportu dla klientów obsługiwanych w Bydgoszczy była systemowo zablokowana.

We wszystkich pięciu jednostkach utworzono i udostępniono infolinię (telefoniczne punkty informacyjne lub centra obsługi telefonicznej) do obsługi paszportowej.

Dostępność obsługi w sprawach paszportowych

W objętych kontrolą UW zapewnione zostały warunki do przyjmowania w WSOiC interesantów w ramach obsługi paszportowej. We wszystkich pięciu jednostkach:

- w siedzibie WSOiC lub wyznaczonych punktach umożliwiono obsługę paszportową w godzinach popołudniowych (najczęściej w jednym dniu w tygodniu do godz. 17.00–19.00);
- została odpowiednia liczba stanowisk do obsługi klienta;
- stworzono możliwość wcześniejszej rezerwacji wizyty drogą elektroniczną¹⁸², choć badania przeprowadzone w trzech jednostkach wykazały, że system ten nie działał rzetelnie (o czym niżej);
- wdrożono systemy kolejkowe z wykorzystaniem biletomatów.

Brak możliwości zarejestrowania terminu wizyty w UW w ramach obsługi paszportowej

W dwóch z pięciu skontrolowanych UW, w których udostępniono możliwość rezerwacji wizyt on-line, symulacje w internetowym systemie rezerwacyjnym wykazały brak możliwości zarejestrowania terminu wizyty, co w ocenie NIK świadczy o nierzetelnie funkcjonującym systemie rezerwacyjnym. Miało to miejsce:

1. w Kujawsko-Pomorskim UW, w dniu 22 lutego 2023 r., terminy rezerwacji wizyty na złożenie wniosku o wydanie paszportu nie były dostępne w żadnym z trzech punktów obsługi objętych ww. systemem, a w dniu 23 lutego 2023 r. nadal nie były dostępne w jednym z tych punktów. Wojewoda wyjaśnił, że zgodnie z informacją udostępnioną dla klientów na stronie internetowej Urzędu brak możliwości wybrania daty z kalendarza rezerwacji wizyt oznacza, że na dany dzień nie ma już wolnych miejsc w systemie elektronicznej rezerwacji i wówczas klienci proszeni są o dokonanie rezerwacji kolejnego dnia. Wskazał, że Urząd nie ma możliwości zapewnienia klientom dokonania rezerwacji internetowej o każdej porze dnia. Kierownicy Oddziału Zezwoleń na Pracę oraz Rejestracji Zaprośzeń i Obywateli UE WSOiC wyjaśnili, że aktualizacja wolnych terminów na złożenie wniosku o paszport – następuje codziennie każdego dnia od godz. 8:00. Wskazali, że przypadki braku możliwości dokonania rezerwacji terminu wizyty wynikają z dużego zapotrzebowania na ww. usługi oraz z niewystarczających mocy przerobowych ww. oddziałów;
2. W Śląskim UW w udostępnionym za pośrednictwem strony internetowej systemie rejestracji w okresie od 3 lutego do 27 marca 2023 r. weryfikowano możliwość dokonania rezerwacji internetowej wizyty w celu załatwienia spraw paszportowych. W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że system internetowy nie dawał możliwości umówienia wizyty w terminie 30 dni kalendarzowych. Nie było możliwości dokonania rejestracji Internetowej w sprawach paszportowych zarówno w siedzibie Urzędu w Katowicach, jak i w jego Oddziałach w Bielsku-Białej i Częstochowie – w niżej wymienionych okresach: od 3 do 17 lutego 2023 r., od 14 lutego do 7 marca 2023 r., od 15 lutego do 8 marca 2023 r., od 16 lutego do 9 marca 2023 r. od 17 lutego do 10 marca 2023 r., od 18 lutego do 11 marca 2023r., od 21 lutego do 14 marca 2023 r., od 22 lutego do 15 marca 2023r., 23 lutego do 16 marca 2023r. od 24 lutego do 17 marca 2023 r. od 28 lutego do 21 marca 2023 r., od 1 do 22 marca 2023 r., od 2 do 23 marca 2023 r., od 3 do 24 marca 2023 r., od 4 do 25 marca 2023 r., od 7 do 28 marca 2023 r., od 8 do 29 marca 2023 r., od 9 do 30 marca 2023 r., od 10 do 31 marca 2023 r., od 14 marca do 4 kwietnia 2023 r., od 15 marca do 5 kwietnia 2023 r., od 16 marca do 6 kwietnia 2023 r., od 17 marca do 7 kwietnia 2023 r., od 18 marca do 8 kwietnia 2023 r., od 21 marca do 11 kwietnia 2023 r., od 22 marca do 12 kwietnia 2023 r., od 23 marca do 13 kwietnia 2023 r., od 24 marca do 14 kwietnia 2023 r., od 25 marca do 15 kwietnia 2023 r., od 27 marca do 19 kwietnia 2023 r.

¹⁸² W Kujawsko-Pomorskim UW możliwość internetowej rezerwacji terminu wizyty na odbiór paszportu została zablokowana, w celu zwiększenia przepustowości systemu rezerwacyjnego w zakresie liczby wolnych terminów na złożenie wniosku o paszport. W Opolskim UW w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 22 czerwca 2022 r. system rezerwacyjny nie funkcjonował.

Liczba spraw realizowanych przez UW w zakresie obsługi paszportowej

NIK zwraca uwagę, że dostępność wolnych terminów rezerwacji wizyty w obszarze obsługi paszportowej i obsługi cudzoziemców ma istotny wpływ na jakość usług świadczonych w tym zakresie przez Urząd.

W 2022 r. liczba wszystkich spraw związanych z obsługą paszportową¹⁸³ w kontrolowanych jednostkach wyniosła 626 775, co średnio oznacza niemal podwójny wzrost (o 96,4%) w stosunku do roku 2021, w którym złożonych zostało w tych jednostkach 319 158 wniosków paszportowych (największy wzrost – 141 % w Kujawsko-Pomorskim UW, najmniejszy wzrost – 87,2 % w Śląskim UW). W stosunku do roku 2018 wzrost liczby składanych wniosków paszportowych wyniósł średnio 30,9 % (największy wzrost – 54,3 % w Kujawsko-Pomorskim UW, najmniejszy wzrost – 23,5 % w Podkarpackim UW). Szczegółowe dane w omawianym zakresie zawarte są w załączniku nr 6.4 do niniejszej informacji o wynikach kontroli.

Wyniki kontroli realizacji zadań wojewodów w zakresie obsługi paszportowej

W trakcie kontroli we wszystkich pięciu urzędach wojewódzkich badaniem objęto łącznie 120 spraw w zakresie prawidłowości i terminowości realizacji zadań związanych z wydawaniem paszportów.

Nieprawidłowość stwierdzono jedynie w Kujawsko-Pomorskim UW, w którym w jednej spośród 39 badanych spraw dotyczących wydania paszportu nowy termin na załatwienie sprawy wyznaczono 25 dni po upływie miesięcznego terminu określonego w art. 35 § 3 k.p.a.

5.2.2. Starostwa powiatowe / urzędy miast na prawach powiatu

Działania informacyjno-komunikacyjne wydziałów komunikacji

W ocenie NIK objęte kontrolą wydziały komunikacji zapewniły co do zasady adekwatny do potrzeb dostęp do niezbędnej informacji w zakresie obsługi klienta w sprawach związanych z uprawnieniami do kierowania pojazdami i rejestracją pojazdów, wykorzystując w tym zakresie m.in. strony internetowe oraz tablice ogłoszeń i inne powierzchnie lub urządzenia służące do udostępniania informacji.

Przykłady

Wszelkie informacje dotyczące spraw związanych z uprawnieniami do kierowania pojazdami i rejestracji pojazdów w **UM Katowice** aktualizowano na bieżąco oraz publikowano na stronach internetowych Urzędu¹⁸⁴ oraz na tablicach ogłoszeń w budynku Wydziału Uprawnień Komunikacyjnych (WUK). Ponadto, ww. informacje udzielane były również telefonicznie, przez upoważnionych pracowników WUK, pod wyodrębnionymi specjalnie numerami. Przekazywane w ten sposób dane dotyczyły w szczególności: wykazu i wzorów niezbędnych dokumentów, miejsc ich składania, czasu oczekiwania na załatwienie poszczególnych spraw, podstaw prawnych oraz przysługujących klientom praw w związku z załatwianymi sprawami.

W budynku WUK zainstalowane były również różnego rodzaju tablice informacyjne, które zawieszono w widocznych dla klientów miejscach (w tym przy wejściach do budynku, w ciągach komunikacyjnych i przy automatach biletowych) ułatwiały komunikację wewnątrz WUK, informowały o właściwości poszczególnych stanowisk oraz rozmieszczeniu pokoi. Nad każdym ze stanowisk obsługi umieszczono elektroniczne tablice świetlne na których wyświetlano kolejne numery z systemu kolejkowego.

Pojemniki z wzorami poszczególnych dokumentów i formularzy znajdowały się w łatwo dostępnych miejscach w salach poczekalni. Pobieranie aktualnych wniosków oraz innych dokumentów niezbędnych w toku załatwiania

¹⁸³ Jako liczbę spraw związanych z obsługą paszportową przyjęto liczbę złożonych wniosków:

- o wydanie paszportu (w tym drugiego) dla osoby dorosłej,
- o wydanie paszportu tymczasowego dla osoby dorosłej,
- o wydanie paszportu (w tym drugiego) dla osoby małoletniej,
- o wydanie paszportu tymczasowego dla osoby małoletniej.

¹⁸⁴ <https://bip.katowice.eu>.

określonych spraw, składanie dokumentacji drogą elektroniczną¹⁸⁵, a także możliwość zdalnej rezerwacji terminu wizyty¹⁸⁶, zapewniono za pośrednictwem stron internetowych Urzędu.

W celu zapewnienia sprawnej obsługi oraz rzetelnej informacji klientom **UM Piotrkowa Trybunalskiego**, prezydent tego miast wprowadził system ujednoliconych formularzy procedur, nadzorowany przez Sekretarza Miasta i stosowany m.in. do realizowanych przez Referat Komunikacji zadań w zakresie rejestracji pojazdów i wydawania uprawnień do kierowania pojazdami. W ramach ww. systemu:

- wzory wniosków oraz ewentualnych załączników (dokumentów uzupełniających) były udostępniane klientom Urzędu w wersji papierowej w siedzibie Biura Obsługi Mieszkańców oraz w wersji elektronicznej na stronie internetowej BOM – wraz z kartami informacyjnymi¹⁸⁷,
- w 22 na 51 kategorii spraw z zakresu rejestracji pojazdów i wydawania uprawnień do kierowania pojazdami możliwe było złożenie wniosku online – za pośrednictwem Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej ePUAP¹⁸⁸ lub Elektronicznej Skrzynki Podawczej SI POJAZD i SI KIEROWCA¹⁸⁹.

Klientom umożliwiono również sprawdzenie przez Internet statusu swojej sprawy – informacje dotyczące tego czy dokument prawa jazdy i dowodu rejestracyjnego pojazdu jest gotowy do odbioru udostępnione były na stronie internetowej BOM po podaniu odpowiednich danych autoryzacyjnych¹⁹⁰. Ponadto, na podstawie umów dotyczących wytworzenia i dostarczenia dokumentów komunikacyjnych zawartych przez miasto Piotrków Trybunalski z Polską Wytwórnią Papierów Wartościowych S.A., miasto zamawiało w Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych usługi wysyłania do klientów powiadomień SMS lub pocztą elektroniczną o dowodach rejestracyjnych i prawach jazdy gotowych do odbioru w Urzędzie, na podstawie informacji z SI POJAZD i SI KIEROWCA.

Dostępność obsługi klienta

W objętych kontrolą urzędach zapewnione zostały warunki do przyjmowania klientów w trakcie ich osobistych wizyt w wydziale komunikacji. I tak:

¹⁸⁵ Spośród 54 usług w katalogu „Komunikacja” na stronie internetowej znajdowały się m. in.: „Rejestracja pojazdu zarejestrowanego na terenie kraju”, „Międzynarodowe prawo jazdy”, „Wydanie prawa jazdy”, czy „Zgłoszenie zbycia lub nabycia pojazdu zarejestrowanego na terenie kraju”. Za pośrednictwem strony internetowej w tych sprawach można było złożyć odpowiednie wnioski (np. o rejestrację pojazdu, o wydanie prawa jazdy, czy zawiadomienie o zbyciu/nabyciu pojazdu).

¹⁸⁶ W zakresie rejestracji pojazdów.

¹⁸⁷ Udostępniane klientom karty informacyjne obejmowały w szczególności informacje o: komórce organizacyjnej UM załatwiającej daną kategorię spraw i o jej danych kontaktowych, wymaganych dokumentach, wysokości i miejscu uiszczenia opłaty [w tym o możliwości uiszczenia opłaty za pomocą platformy płatności elektronicznych (pod adresem: <https://piotrkow.oplatyurzedowe.pl/>)], miejscu złożenia wniosku, terminie załatwienia sprawy, trybie odwoławczym (w tym o terminie do wniesienia odwołania i organie właściwym do jego rozpatrzenia), podstawie prawnej załatwienia danej kategorii spraw.

¹⁸⁸ Możliwość złożenia wniosku online dotyczyła: dokonania wpisu/zmiany zakresu wpisu lub zmiany danych wpisanych do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia kierowców, dokonania wpisu do ewidencji instruktorów/wykładowców, przekazywania informacji z ośrodków szkolenia kierowców, udzielenia zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, udzielenia licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego osób.

¹⁸⁹ Możliwość złożenia wniosku online dotyczyła: rejestracji pojazdu zakupionego w kraju (nowego i używanego), wyrejestrowania pojazdu, czasowej rejestracji pojazdu na wniosek właściciela pojazdu, rejestracji pojazdu sprowadzonego z zagranicy, rejestracji pojazdu zabytkowego, zawiadomienia o nabyciu/zbyciu pojazdu, wydania prawa jazdy z powodu utraty dokumentu, zniszczenia, upływu terminu ważności, zmiany nazwiska lub adresu, wymiany prawa jazdy na nowej generacji, zwrotu zatrzymanego prawa jazdy, wymiany zagranicznego prawa jazdy na polskie, międzynarodowego prawa jazdy, wydania uprawnień do kierowania pojazdami silnikowymi, wymiany wojskowego dokumentu stwierdzającego uprawnienia do kierowania pojazdami, przywrócenia cofniętych uprawnień, wymiany prawa jazdy w związku z dokonaniem wpisu potwierdzającego uzyskanie kwalifikacji lub szkolenia okresowego, rejestracji pojazdu marki „SAM”, wydania/wymiany karty kwalifikacji kierowcy.

¹⁹⁰ W przypadku prawa jazdy: imienia i nazwiska oraz numeru profilu kandydata na kierowcę lub numeru PESEL lub daty urodzenia, w przypadku dowodu rejestracyjnego: numeru rejestracyjnego i pięciu ostatnich znaków numeru nadwozia.

- a) w 14 z 15 jednostek zapewniono możliwość umawiania wizyt (internetowo lub telefonicznie) i we wszystkich tych jednostkach nie było problemu z umówieniem wizyty w terminie do 30 dni, przy czym z reguły wizyty te umawiane był na następny dzień. W jedynym urzędzie, w którym nie umawiano wizyt, tj. w UM Rzeszowa, uruchomienie punktów obsługi mieszkańców w różnych częściach miasta (cztery centra handlowe) i wydłużone godziny obsługi w tych punktach zapewniały płynną obsługę klientów i nie zachodziła konieczność organizacji ich przyjmowania poprzez system rezerwacji osobistych wizyt;
- b) w 13 z 15 jednostek:
- zapewniono możliwość załatwiania w całości lub w części niektórych spraw on-line bez konieczności wizyty w urzędzie¹⁹¹, najczęściej poprzez wypełnienie i przesłanie elektronicznie odpowiedniego formularza lub wniosku z użyciem profilu zaufanego;
  - zapewniono możliwość sprawdzenia przez internet statusu swojej sprawy¹⁹², najczęściej w serwisie Info-Car (status dowodu rejestracyjnego, status profilu kandydata na kierowcę, status prawa jazdy);
- c) w 12 z 15 jednostek wdrożono systemy kolejkowe z wykorzystaniem biletomatów¹⁹³, które zapewniały możliwość załatwienia sprawy w dniu wizyty w urzędzie lub umówienie wizyty w innym terminie;

Zdjęcie nr 9

Biletomat i ekran informacyjny do obsługi systemu kolejkowego w UM Piotrkowa Trybunalskiego

Źródło: materiały własne NIK.

- d) w 11 z 15 jednostek¹⁹⁴ w wydziałach komunikacji umożliwiono obsługę klienta w godzinach popołudniowych, tj. po godz. 16.00 (najczęściej w jednym dniu w tygodniu do godz. 18⁰⁰, a w punktach zlokalizowanych w centrach handlowych nawet do godz. 19⁰⁰);

¹⁹¹ We wszystkich jednostkach z wyjątkiem SP w Świeciu i UM Rzeszowa.

¹⁹² We wszystkich jednostkach z wyjątkiem UM Katowice i UM Rzeszowa.

¹⁹³ We wszystkich jednostkach z wyjątkiem SP w Głubczycach, UM Rzeszowa i UM w Przemyśle, przy czym w SP w Cieszynie do dnia 2 października 2022 r., po czym system kolejkowy został wyłączony i obowiązywała od tego czasu bieżąca kolejka wg. kolejności przybycia interesantów.

¹⁹⁴ Tj. we wszystkich jednostkach z wyjątkiem SP w Świeciu, SP w Oleśnie, SP w Głubczycach i SP w Brzegu.

e) w pięciu z 15 jednostek utworzono i udostępniono infolinie do obsługi klienta¹⁹⁵.

Liczba spraw realizowanych przez kontrolowane wydziały

W 2022 r. liczba spraw związanych z rejestracją pojazdów¹⁹⁶ w skontrolowanych wydziałach komunikacji wyniosła 939 500, tj. mniej o 9,5 % w stosunku do roku 2021 (1 038 366 spraw) i więcej o 7,4 % w odniesieniu do roku 2020 (875 078 spraw). Znaczący udział w tych sprawach miały zawiadomienia o zbyciu / nabyciu pojazdu, które stanowiły odpowiednio 33,9 % wszystkich spraw w roku 2022 (318 795 zawiadomień), 35,1 % spraw w roku 2021 (364 878 zawiadomień) i 28,5 % spraw w roku 2020 (249 100 takich zawiadomień). Z kolei liczba spraw związanych z wydawaniem uprawnień do kierowania pojazdami¹⁹⁷ w kontrolowanych wydziałach komunikacji wyniosła w 2022 r. 114 864 i była większa w stosunku do roku 2021 o 2,2%, a w stosunku do roku 2020 większa o 23,4%. Szczegółowe dane w omawianym zakresie zawarte są w załączniku nr 6.5 do niniejszej informacji o wynikach kontroli.

Liczne mankamenty SI CEPIK wg wskazań użytkowników systemu w wydziałach komunikacji

Pracownicy wydziałów komunikacji zajmujący się sprawami dotyczącymi uprawnieniami do kierowania pojazdami i rejestracją pojazdów realizowali zadania w tym zakresie z wykorzystaniem dedykowanego do wspierania tych procesów Systemu Informatycznego CEPIK wraz z jego systemami pomocniczymi [Systemem Informatycznym POJAZD, Systemem Informatycznym KIEROWCA – przy użyciu których wprowadzane są dane do Centralnej Ewidencji Pojazdów (CEP) i Centralnej Ewidencji Kierowców (CEK)]. SI CEPIK, w wersji 2.0 działających od listopada 2017 r. nie zapewniał oczekiwanego w wydziałach komunikacji wsparcia dla realizacji ww. zadań i sprawnej obsługi klienta w tych jednostkach. Pracownicy wydziałów komunikacji diagnozowali w okresie objętym kontrolą szereg problemów w funkcjonowaniu ww. systemów.

¹⁹⁵ W UM Włocławek, UM Katowice, SP w Cieszynie, UM Łodzi i UM Piotrkowa Trybunalskiego. W pozostałych jednostkach najczęściej telefoniczne informacje były udzielane przez pracowników na stanowiskach obsługi klienta.

¹⁹⁶ Jako liczbę spraw związanych z rejestracją pojazdów przyjęto liczbę złożonych:

- wniosków o przerejestrowanie pojazdu (zmiana właściciela),
- wniosków o rejestrację pojazdu nowego,
- wniosków o rejestrację pojazdu sprowadzonego z zagranicy,
- wniosków o rejestrację czasową pojazdu na wniosek właściciela,
- wniosków o wydanie dodatkowej tablicy rejestracyjnej,
- wniosków o wydanie wtórnika dokumentu komunikacyjnego,
- wniosków o wymianę tablicy rejestracyjnej i wydania wtórnika tablicy rejestracyjnej,
- wniosków o wyrejestrowanie pojazdu,
- wniosków o zmianę danych w dowodzie rejestracyjnym,
- wniosków o wymianę pozwolenia czasowego lub dotychczasowego dowodu rejestracyjnego na dowód rejestracyjny,
- zawiadomień o zbyciu/ nabyciu pojazdów.

Z uwagi na utrudnienia z pozyskaniem niektórych danych, liczba wszystkich spraw związanych z rejestracją pojazdów nie uwzględnia wszystkich składanych wniosków, np. w sprawie rejestracji pojazdu zabytkowego, rejestracji pojazdu typu SAM, wydania dowodu rejestracyjnego zatrzymanego przez Policję, wydania uwierzytelnionej kserokopii zatrzymanego przez Policję dowodu rejestracyjnego, czasowego wycofania pojazdów z ruchu, itp.

¹⁹⁷ Jako liczbę spraw związanych z uprawnieniami do kierowania pojazdami przyjęto liczbę złożonych wniosków:

- o wygenerowanie profilu kandydata na kierowcę,
- o wpis do prawa jazdy potwierdzający posiadanie kwalifikacji kierowcy zawodowego uzyskanego przed 6 kwietnia 2022 r.,
- o wydanie międzynarodowego prawa jazdy,
- o wydanie prawa jazdy po egzaminie państwowym,
- o wydanie wtórnika prawa jazdy z powodu utraty lub zniszczenia posiadanego dokumentu,
- o wymianę prawa jazdy wydanego za granicą, bez wymogu złożenia egzaminu państwowego z części teoretycznej,
- o zmianę danych i/lub przedłużenie ważności prawa jazdy.

Z uwagi na utrudnienia z pozyskaniem niektórych danych, liczba wszystkich spraw związanych z uprawnieniami do kierowania pojazdami nie uwzględnia wszystkich składanych wniosków, np. w sprawie przywrócenia cofniętego uprawnienia do kierowania pojazdami, wydania bądź wymiany karty kwalifikacji kierowcy, wymiany karty motorowerowej na prawo jazdy kategorii AM, itp.

Przykład

Starosta zgierski wskazała w tym zakresie m.in. na następujące problemy w działaniu produkcyjnym SI CEPIK:

- w procesie wyszukiwania, po wprowadzeniu numeru rejestracyjnego pojazdu i wyszukaniu danych system prezentował dane innego pojazdu – przypadki takie występowały kilkanaście razy w roku, a czas oczekiwania na rozwiązanie problemu przez administratora danych w niektórych wypadkach wyniósł kilka miesięcy. W tym czasie pracownicy nie mogli wprowadzać do centralnej ewidencji pojazdów odpowiednich zmian w danych gromadzonych w tej ewidencji takich jak np. dane o właścicielu pojazdu, zablokowane było też np. zamówienie dowodu rejestracyjnego. Sytuacja taka w konsekwencji uniemożliwiała załatwienie sprawy klienta w terminie;
- przy składaniu elektronicznych wniosków o wydanie prawa jazdy, w przypadku potrzeby wezwania strony do uzupełnienia braków formalnych było za mało miejsca w polu, które uzupełniał pracownik, co uniemożliwiało wpisania pełnej treści wezwania o uzupełnienie braków – średniorocznie około 150 wniosków o wydanie prawa jazdy składanych było elektronicznie, a przez opisany problem pracownicy nie mieli możliwości wysłania pełnej informacji do klienta, co wydłużało czas załatwienia sprawy;
- brak możliwości sprawdzenia uprawnień kierowcy nieposiadającego numeru PESEL w Europejskiej Sieci Praw Jazdy (EUCARIS), co miało duże znaczenie w przypadku obcokrajowców, którzy nie posiadali nadanego numeru PESEL – może to skutkować wydaniem uprawnienia do kierowania pojazdami osobie, która nie powinna otrzymać takiego dokumentu;

Każdorazowo pracownicy zgłaszali opisane problemy telefonicznie przez infolinię Helpdesk DXC oraz elektronicznie przez stronę e-helpdesk. Starosta Zgierski wyjaśnił ponadto, że do dnia zakończenia kontroli, pomimo deklaracji ze strony Ministra Cyfryzacji, nie wdrożono rozwiązań technicznych umożliwiających przekazywanie organom danych zgromadzonych w centralnej ewidencji kierowców (CEPIK 2.0).

Lista zgłaszanych w kontrolowanych jednostkach przez użytkowników, mankamentów tego systemu (przedstawiona w załączniku nr 6.2 Informacji o wynikach kontroli wraz z propozycjami zmian usprawniających realizację wspieranych przez ten system zadań realizowanych w wydziałach komunikacji), wskazuje zdaniem NIK na potrzebę zintensyfikowania dalszych prac nad poprawą SI CEPIK i jego systemów pomocniczych.

Wyniki kontroli realizacji zadań starostów w zakresie rejestracji pojazdów i wydawania praw jazdy

We wszystkich objętych kontrolą jednostkach realizujących obsługę klienta w sprawach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami i rejestracji pojazdów badaniem objęto łącznie 889 spraw (postępowań)¹⁹⁸ w tym:

- 184 sprawy (postępowań) dotyczące wydania prawa jazdy (w tym zakończonych odmową wydania prawa jazdy),
- 154 sprawy (postępowania) dotyczące wydania międzynarodowego prawa jazdy (w tym zakończonych odmową wydania międzynarodowego prawa jazdy),
- 351 spraw (postępowań) dotyczące rejestracji pojazdu (w tym zakończonych odmową rejestracji pojazdu),
- 200 spraw (postępowań) w sprawie nałożenia w drodze decyzji kary pieniężnej za naruszenie obowiązku rejestracji pojazdu sprowadzonego z zagranicy lub obowiązku zgłoszenia zbycia/ nabycia pojazdu, na podstawie art. 140mb ustawy PRD.

Badaniem objęto ponadto działania skontrolowanych wydziałów komunikacji podejmowane w związku z wpływem zawiadomień o zbyciu/ nabyciu pojazdu (od 10 do 20 spraw w każdym urzędzie), brakiem pomimo obowiązku złożenia

¹⁹⁸ Próby dobrano w sposób celowy – kryterium wyboru próby były m.in. najkrótsze i najdłuższe terminy realizacji spraw.

takiego zawiadomienia (od pięciu do 10 takich spraw w każdym urzędzie) oraz w związku z udostępnianymi w SI CEPIK raportami B_81 „Brak zgłoszenia zbycia/nabycia pojazdu powyżej 30 dni” i B_82 „Brak zgłoszenia sprowadzenia pojazdu z zagranicy”.

Nieprawidłowości stwierdzono we wszystkich skontrolowanych urzędach. Dotyczyły one:

- prowadzenia postępowań administracyjnych z przekroczeniem terminu przewidzianego w art. 35 § 3 k.p.a.¹⁹⁹;
- prowadzenia postępowań administracyjnych z naruszeniem art. 36 k.p.a.²⁰⁰;
- naruszenia art. 12 ust. 2a ustawy o kierujących, poprzez brak wystąpienia przed wydaniem prawa jazdy do odpowiednich organów państw – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, celem potwierdzenia, że osoba ubiegająca się o uprawnienie nie posiada prawa jazdy wydanego w jednym z tych państw, nie rozpoczęła procedury wymiany prawa jazdy na krajowe prawo jazdy lub procedury wydania wtórnika polskiego krajowego prawa jazdy²⁰¹;
- podejmowania działań zmierzających do wszczęcia postępowania w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej po upływie długiego czasu, licząc od daty powzięcia informacji przez urząd o naruszeniu przez właścicieli obowiązku określonego w art. 71 ust. 7 lub art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy PRD²⁰²;
- nierzetelnym sporządzaniu decyzji w sprawie kary pieniężnej poprzez błędne podawanie okresu przekroczenia terminu złożenia zawiadomienia o zbyciu/ nabyciu pojazdu²⁰³;
- opóźnień w dokonywaniu czynności wskazanych w art. 80ba ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 ustawy PRD polegających na wprowadzeniu do CEP danych o zbytych/nabytych pojazdach²⁰⁴;

¹⁹⁹ W 13 z 15 jednostek, tj.: w UM Bydgoszczy (w 26 spośród 40 zbadanych postępowań, przekroczenie terminy od trzech do 210 dni), w UM Włocławek (w 30 sprawach spośród 56 objętych badaniem, postępowania administracyjne prowadzone były z naruszeniem terminu, o którym mowa w art. 35 § 3 k.p.a.; termin ten został przekroczony od 28 do 965 dni), w SP w Świeciu (w dwóch z trzech objętych badaniem postępowaniach, przekroczenie od 82 do 132 dni), w UM Katowice (w trzech spośród 52 objętych badaniem spraw), w SP w Cieszynie (w 11 z 32 objętych badaniem postępowaniach, przekroczenie od 77 do 249 dni), w UM Łodzi (w 24 spośród 54 objętych badaniem postępowaniach), w UM Piotrkowa Trybunalskiego (w 33 spośród 48 zbadanych postępowań, przekroczenie od 28 do 109 dni), w SP w Zgierzu (w czterech z 16 postępowań objętych badaniem, przekroczenie od 56 do 302 dni), w SP w Oleśnie (w trzech z 24 zbadanych spraw), w SP w Głubczycach (w czterech spośród 20 zbadanych spraw), w SP w Brzegu (w 24 spośród 40 objętych badaniem postępowaniach, przekroczenia od 35 do 307 dni), w UM Rzeszowa (jednym spośród 10 objętych badaniem postępowaniach) i w UM w Przemyślu (w dziewięciu spośród 20 zbadanych postępowaniach, przekroczenia od 31 do 300 dni).

²⁰⁰ W ośmiu z 15 jednostek, tj.: w UM Bydgoszczy (w 24 spośród 40 zbadanych postępowań), w UM Włocławek (w 30 sprawach spośród 56 objętych badaniem), w SP w Świeciu (w dwóch z trzech objętych badaniem postępowaniach), w UM Katowice (w trzech spośród 52 objętych badaniem spraw), w SP w Cieszynie (w czterech z 24 objętych badaniem postępowaniach), w UM Łodzi (w 24 spośród 54 objętych badaniem postępowaniach), w SP w Oleśnie (w trzech z 24 zbadanych spraw) i w SP w Krośnie (w jednym postępowaniu).

²⁰¹ W SP w Cieszynie (we wszystkich objętych badaniem 10 postępowaniach), UM Piotrkowa Trybunalskiego (w jednej spośród 10 zbadanych spraw), w SP w Oleśnie (w 12 z 14 objętych badaniem postępowaniach), w SP w Głubczycach (w dwóch z 10 spraw objętych badaniem), i w SP w Brzegu (we wszystkich 10 objętych badaniem postępowaniach).

²⁰² W 10 z 15 jednostek, tj.: w UM Włocławek (w 12 spośród 12 zbadanych spraw; czas ten wyniósł od 71 do 863 dni.), w UM Katowice (w pięciu spośród 10 zbadanych spraw, czas ten wyniósł od 364 do 554 dni), w UM Częstochowy (we wszystkich 10 objętych badaniem przypadkach, czas ten wyniósł 102 do 582 dni), w SP w Cieszynie (w siedmiu z 10 objętych badaniem postępowaniach, czas ten wyniósł od 61 do 414 dni), w UM Piotrkowa Trybunalskiego w 9 z 10 objętych badaniem sprawach), w SP w Oleśnie (w 16 spośród 26 objętych badaniem spraw), w SP w Brzegu (w siedmiu przypadkach), w UM Rzeszowa (w 20 spośród 42 objętych badaniem postępowaniach), w UM w Przemyślu (w dwóch sprawach spośród 10 objętych badaniem) i w SP w Krośnie (w 19 spośród 20 objętych badaniem postępowania).

²⁰³ W SP w Zgierzu (w pięciu decyzjach objętych badaniem).

²⁰⁴ W pięciu z 15 jednostek, tj.: w UM Bydgoszczy (w 48 spośród 60 zbadanych spraw; w sprawach tych dane do ww. ewidencji wprowadzono w terminie od 4 do 107 dni od daty złożenia kompletnego i prawidłowego zawiadomienia o zbyciu/nabyciu pojazdu), w SP w Zgierzu

- niezawiadomienia strony postępowania dotyczącego wydania decyzji w sprawie kary pieniężnej o uchybieniu przez nią terminu i możliwości złożenia wniosku o jego przywrócenie, czym naruszono art. 15zzzzzn² ust. 1 pkt 5 ustawy COVID-19²⁰⁵;
- błędnego wskazywania w decyzjach dotyczących nałożenia kary pieniężnej na brak możliwości zastosowania przesłanek do odstąpienia od wymierzenia kary i poprzestaniu na pouczeniu strony, wskazanych w art. 189f k.p.a.²⁰⁶;
- niewydania wbrew wymogom art. 61a § 1 k.p.a. postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania w odniesieniu do kolejnych, składanych przez tę samą osobę wniosków w tej samej sprawie, w sytuacji, gdy toczyło się jeszcze uprzednio wszczęte postępowanie²⁰⁷;
- przekazania do SKO błędnej informacji, że odwołanie zostało złożone po terminie²⁰⁸;
- naruszenia art. 79a k.p.a. (w zawiadomieniu o możliwości zapoznania się z aktami sprawy nie wskazano przesłanek zależnych od strony, które nie zostały spełnione lub wykazane)²⁰⁹;
- wysyłki międzynarodowego prawa jazdy po dwóch tygodniach od wydania dokumentu²¹⁰;
- naruszania § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie dokumentów do kierowania i § 19 ust. 2 tego rozporządzenia – na składanych przez interesanta wnioskach o wydanie odpowiednio prawa jazdy i międzynarodowego prawa jazdy – nie odnotowano przydzielonego wnioskowi numeru pozycji w rejestrze²¹¹;
- naruszenia art. 98 § 2 k.p.a. – w sprawach w przedmiocie wydania prawa jazdy, w których nastąpiło zawieszenie postępowania na wniosek strony, pomimo braku złożenia przez stronę w okresie trzech lat od daty doręczenia postanowienia o jego zawieszeniu wniosku o jego podjęcie²¹²;
- nierzetelnej weryfikacji wniosków dot. wydawania międzynarodowego prawa jazdy, w zakresie poprawności ich wypełnienia oraz kompletności, o której mowa w § 20 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie dokumentów do kierowania²¹³;
- wypełniania druku międzynarodowego prawa jazdy z przekroczeniem terminu wskazanego w § 20 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie dokumentów do kierowania²¹⁴.

Niezależnie od nieprawidłowości ustalonych na podstawie ww. próby badanych spraw NIK stwierdziła ponadto nieprawidłowe działania niektórych wydziałów komunikacji w zakresie obsługi zawiadomień o zbyciu/nabyciu pojazdu lub wniosków o rejestrację, które zostały złożone z opóźnieniem w stosunku do terminów, określonych w art. 71 ust. 7 lub art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy PRD. I tak,

---

(w czterech spośród 16 objętych badaniem spraw), UM Rzeszowa (w pięciu spośród 20 objętych badaniem postępowaniach), w SP w Krośnie (w pięciu spośród 30 objętych badaniem) i UM Łodzi (w dziesięciu spośród 30 zawiadomień o zbyciu/nabyciu pojazdu objętych szczegółowym badaniem, wprowadzone do CEP po upływie od 12 do 28 dni od daty ich otrzymania).

²⁰⁵ W ośmiu z 15 jednostek, tj.: w UM Włocławek (w czterech spośród 12 zbadanych spraw), w UM Katowice (w sześciu spośród 10 objętych badaniem), w SP w Cieszynie (we wszystkich 10 objętych badaniem postępowaniach), w UM Łodzi (we wszystkich 30 postępowaniach objętych badaniem), w UM Piotrkowa Trybunalskiego (w 14 sprawach objętych badaniem), w SP w Oleśnie (w pięciu z 10 objętych badaniem spraw), w SP w Brzegu (w 16 spośród 20 objętych badaniem postępowaniach) i w UM w Przemyślu (we wszystkich 21 postępowaniach objętych badaniem).

²⁰⁶ W UM Bydgoszczy (w trzech spośród 10 zbadanych decyzji).

²⁰⁷ W UM Bydgoszczy (w jednej sprawie).

²⁰⁸ W UM Bydgoszczy (w jednej sprawie).

²⁰⁹ W dwóch z 15 jednostek, tj.: w UM Bydgoszczy (w jednej sprawie spośród czterech) i w UM Piotrkowa Trybunalskiego (w jednej sprawie spośród czterech).

²¹⁰ W UM Bydgoszczy (w jednej sprawie).

²¹¹ W dwóch z 15 jednostek, tj.: w SP w Świeciu (odpowiednio w dwóch z trzech i dziesięciu z 12 poddanych badaniu spraw) i w SP w Krośnie (w jednym postępowaniu).

²¹² W UM Piotrkowa Trybunalskiego (w czterech spośród 10 objętych badaniem postępowaniach).

²¹³ W SP w Zgierzu (w przypadku ośmiu z 10 objętych badaniem postępowani).

²¹⁴ W dwóch z 15 jednostek, tj.: w UM Rzeszowa (w trzech przypadkach spośród 10 objętych badaniem) i w SP w Krośnie (w dwóch przypadkach spośród 10 objętych badaniem).

UM Łodzi, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art.140n ust. 1 i 2a w zw. Z 140mb tej ustawy, do czasu rozpoczęcia kontroli NIK, nie wszczyła postępowania w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej wobec wszystkich właścicieli pojazdów, którzy w okresie od maja 2020 r. nie wykonali obowiązku określonego w ww. przepisie w sposób terminowy (w Urzędzie tym dodatkowo stwierdzono, że w przypadku ok. 60 tys. zawiadomień o zbyciu / nabyciu pojazdów, które wpłynęły do Urzędu od maja 2020 r. do dnia 30 marca 2023 r., dane w powyższym zakresie nie zostały wprowadzone do CEP). Postępowania takich nie wszczyła również Prezydent Miasta Piotrkowa Trybunalskiego (w przypadku wszystkich zawiadomień o zbyciu / nabyciu pojazdu, które zostały z opóźnieniem złożone w 2022 r.), starosta głubczycki (w przypadku wszystkich zawiadomień o zbyciu/nabyciu pojazdu, które zostały złożone w latach 2021–2023 (do dnia kontroli NIK, tj. do 2 marca 2023 r.) z naruszeniem terminów określonych w art. 71 ust. 7 i art. 78 ust. 2 ustawy PRD i starosta zgierski w przypadku wszystkich zawiadomień o zbyciu/nabyciu pojazdu, które zostały złożone z opóźnieniem w latach 2021–2022). Naczelnik Wydziału Komunikacji ostatniej z ww. jednostek wyjaśnił m.in., że rozwiązaniem usprawniającym pracę wydziałów komunikacji byłoby określenie w przepisach definicji organu właściwego do przyjęcia zawiadomienia o zbyciu / nabyciu pojazdu oraz do prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawie nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art.140mb ustawy PRD. „W aktualnym brzmieniu przepisów dochodzi do sporów kompetencyjnych pomiędzy organami, a także możliwe jest dublowanie tych samych czynności przez dwa różne organy”. W ocenie Naczelnika jest to szczególnie ważne, gdy pojazd stanowi współwłasność osób zamieszkujących na terenie organów o innej właściwości miejscowej lub gdy strona postępowania zmieni miejsce zamieszkania na teren podległy właściwości miejscowej innego organu.

Raporty B_81 i B_82 z SI CEPIK

Ponadto kontrola NIK wykazała, że w blisko połowie skontrolowanych jednostek nie pobierano²¹⁵ z SI CEPIK lub nieregularnie pobierano²¹⁶ raporty B_81 i B_82, co skutkowało brakiem bieżącej informacji o przypadkach naruszeń obowiązku rejestracji pojazdów sprowadzonych z zagranicy (określonego w 71 ust. 7 ustawy PRD) lub obowiązku zgłoszenia zbycia / nabycia pojazdu (określonego w art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy PRD). W konsekwencji wskazane jednostki nie dysponowały na bieżąco informacjami pozwalającymi na ewentualne wszczęcie postępowań w przedmiocie nałożenia kar pieniężnych na osoby lub podmioty, które nie wywiązywały się w należyty sposób z ww. obowiązków.

Nieprawidłowy wymiar kary pieniężnej z art. 140mb PRD

W dwóch skontrolowanych jednostkach, Urząd ustalając wysokość kary pieniężnej w trybie przepisu art.140mb ustawy PRD z tytułu niewykonania obowiązku rejestracji pojazdów sprowadzonych z zagranicy (określonego w 71 ust. 7 ustawy PRD) lub obowiązku zgłoszenia zbycia / nabycia pojazdu (określonego w art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy PRD) nie uwzględnił dyrektyw jej wymiaru określonych w treści art.140n ust. 4 ustawy PRD, tj. zakresu naruszenia, powtarzalności naruszeń jak i ewentualnych korzyści finansowych uzyskanych z tytułu naruszenia ustawy. Miało to miejsce w UM Łodzi oraz w SP w Oleśnie, w których, w przypadku każdej decyzji dotyczącej nałożenia kary pieniężnej stosowano jednolitą stawkę (w UM Łodzi zawsze najniższą, tj. 200 zł).

²¹⁵ W UM Bydgoszczy,

²¹⁶ W SP w Świeciu, w SP w Cieszynie, w UM Łodzi, w SP w Zgierzu, SP w Głubczycach i SP w Brzegu.

6. ZAŁĄCZNIKI

6.1. Metodyka kontroli i informacje dodatkowe

Cel główny kontroli	Celem głównym kontroli było udzielenie odpowiedzi na pytanie: Czy wybrane organy administracji publicznej zapewniły prawidłową, sprawną i rzetelną obsługę obywateli polskich i cudzoziemców?
Cele szczegółowe	Założono, że badania kontrolne umożliwią udzielenie odpowiedzi na następujące pytania szczegółowe: <ol style="list-style-type: none"> 1. Czy przygotowanie, organizacja i poziom zasobów kadrowych jednostek administracji publicznej były adekwatne do realizacji wybranych zadań związanych z obsługą klienta? 2. Czy wybrane zadania związane z obsługą klienta były realizowane prawidłowo, sprawnie i rzetelnie?
Zakres podmiotowy	Kontrolą objęto 20 jednostek – pięć urzędów wojewódzkich realizujących zadania w zakresie obsługi cudzoziemców oraz obsługi paszportowej oraz 15 organów administracji publicznej właściwych w sprawach wydawania prawa jazdy i rejestracji pojazdów, w tym: siedem starostw powiatowych i osiem urzędów miast na prawach powiatu.
Kryteria kontroli	Kontrolę w urzędach wojewódzkich przeprowadzono na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o NIK, pod względem kryteriów wymienionych w art. 5 ust. 1 tej ustawy, tj. według legalności, gospodarności, celowości i rzetelności, a kontrolę w pozostałych 15 jednostkach – na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy o NIK pod względem kryteriów określonych w art. 5 ust. 2 tej ustawy, tj. według legalności, gospodarności i rzetelności.
Okres objęty kontrolą	Lata 2021–2023 (do dnia zakończenia kontroli), z wykorzystaniem także dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Działania na podstawie art. 29 ustawy o NIK	Kontrolę przeprowadzono w okresie od 9 stycznia do 16 czerwca 2023 r. Najwyższa Izba Kontroli pozyskała w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK, informacje od: <ol style="list-style-type: none"> a) Urzędu do Spraw Cudzoziemców dotyczące m.in. danych o liczbie rozstrzygnięć w sprawie beczynności lub przewlekłości kontrolowanych urzędów wojewódzkich, a także o liczbie wniosków, składanych przez cudzoziemców do tych urzędów w sprawach związanych z obsługą cudzoziemców (w trybie przepisów ustawy o cudzoziemcach) oraz wydawanych przez nie rozstrzygnięć w przedmiotowych sprawach; b) Rady do Spraw Polaków poza Granicami Kraju, dotyczące m.in. danych o liczbie rozstrzygnięć w sprawie beczynności lub przewlekłości kontrolowanych urzędów wojewódzkich, a także o liczbie wniosków, składanych przez cudzoziemców do tych urzędów w sprawach związanych z obsługą cudzoziemców (w trybie przepisów ustawy o Karcie Polaka) oraz wydawanych przez nie rozstrzygnięć w przedmiotowych sprawach; c) wojewódzkich sądów administracyjnych właściwych dla kontrolowanych urzędów wojewódzkich, dotyczące m.in. danych dotyczących liczby złożonych skarg na beczynność lub przewlekłość postępowań prowadzonych przez te urzędy i wydawanych w tych sprawach orzeczeń.
Stan realizacji wniosków pokontrolnych	Wyniki kontroli przedstawiono w 20 wystąpieniach pokontrolnych. Zastrzeżenia zgłoszono do czterech z nich, przy czym było to łącznie 17 zastrzeżeń złożonych przez wojewodów (w dwóch jednostkach) i cztery zastrzeżenia złożone przez prezydentów miast (w dwóch jednostkach). Uchwałami zespołów orzekających komisji rozstrzygających NIK uwzględniła jedno zastrzeżenie w całości, 12 w części, a osiem zastrzeżeń zostało oddalonych. Z informacji o sposobie wykonania łącznie 71 wniosków pokontrolnych według stanu na 23 listopada 2023 r. wynika, że 52 zostały zrealizowane, a 19 jest w fazie realizacji.

Finansowe rezultaty
kontroliWykaz jednostek
kontrolowanych

Nie wystąpiły.

W kontroli uczestniczyło pięć Delegatur NIK.

Lp.	Jednostka organizacyjna NIK przeprowadzająca kontrolę	Nazwa jednostki kontrolowanej	Imię i nazwisko kierownika jednostki kontrolowanej
1.	Delegatura NIK w Bydgoszczy	Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki	Mikołaj Bogdanowicz Wojewoda Kujawsko-Pomorski
		Urząd Miasta Bydgoszczy	Rafał Bruski Prezydent Miasta Bydgoszczy
		Urząd Miasta Włocławek	Marek Wojtkowski Prezydent Miasta Włocławka
		Starostwo Powiatowe w Świeciu	Barbara Studzińska Starosta Świecki
2.	Delegatura NIK w Katowicach	Śląski Urząd Wojewódzki	Jarosław Wieczorek Wojewoda Śląski
		Urząd Miasta Katowice	Marcin Krupa Prezydent Miasta Katowice
		Urząd Miasta Częstochowy	Krzysztof Matyjaszczyk Prezydent Miasta Częstochowy
		Starostwo Powiatowe w Cieszynie	Mieczysław Szczurek Starosta Cieszyński
3.	Delegatura NIK w Łodzi	Łódzki Urząd Wojewódzki	Karol Młynarczyk Wojewoda Łódzki
		Urząd Miasta Łodzi	Hanna Zdanowska Prezydent Miasta Łodzi
		Urząd Miasta Piotrkowa Trybunalskiego	Krzysztof Chojniak Prezydent Miasta Piotrkowa Trybunalskiego
		Starostwo Powiatowe w Zgierzu	Bogdan Jarota Starosta Zgierski
4.	Delegatura NIK w Opolu	Opolski Urząd Wojewódzki	Sławomir Kłosowski Wojewoda Opolski
		Starostwo Powiatowe w Oleśnie	Roland Fabianek Starosta Oleski
		Starostwo Powiatowe w Głubczycach	Piotr Soczyński Starosta Głubczycki
		Starostwo Powiatowe w Brzegu	Jacek Monkiewicz Starosta Brzeski
5.	Delegatura NIK w Rzeszowie	Podkarpacki Urząd Wojewódzki	Ewa Leniart Wojewoda Podkarpacki
		Urząd Miasta Rzeszowa	Konrad Fijołek Prezydent Miasta Rzeszowa
		Urząd Miejski w Przemyślu	Wojciech Bakun Prezydent Miasta Przemyśla
		Starostwo Powiatowe w Krośnie	Jan Pelczar Starosta Krośnieński

Wykaz ocen kontrolowanych jednostek

Lp.	Nazwa jednostki kontrolowanej	Ocena kontrolowanej działalności*)	Stany mające wpływ na wydaną ocenę:	
			Prawidłowe	Nieprawidłowe
Urzędy wojewódzkie				
1.	Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki	W formie opisowej	<p>1. Struktura organizacyjna adekwatna do wykonywania zadań wojewody w zakresie obsługi cudzoziemców i obsługi paszportowej.</p> <p>2. Aktualny RO Urzędu.</p> <p>3. Zapewnione odpowiednie warunki lokalowe i sprzętowe do obsługi klienta.</p> <p>4. Obsługa klienta realizowana w dogodnych dla klienta godzinach pracy Urzędu.</p> <p>5. Podjęmowane działania w zakresie zwiększenia obsady kadrowej w sytuacji stwierdzenia zatrudnienia niewystarczającego do prawidłowej, sprawnej i rzetelnej realizacji zadań w kontrolowanym zakresie.</p> <p>6. Aktualne zakresy obowiązków i upoważnienia udzielone pracownikom Urzędu.</p> <p>7. Kwalifikacje objętych badaniem pracowników były odpowiednio do zajmowanych stanowisk.</p> <p>8. Wprowadzenie ułatwień dla cudzoziemców i pozostałych klientów dotyczące stron internetowych oraz e-usług.</p> <p>9. Zorganizowanie możliwości umawiania przez klienta osobistej wizyty (rezerwacji) w Urzędzie w celu załatwienia sprawy.</p> <p>10. Prawidłowo i terminowo realizowane zadania związane z obsługą paszportową.</p>	<p>1. W jednym przypadku nie zawiadomiono skarżącego o sposobie załatwienia skargi, wbrew art. 237 § 3 k.p.a.</p> <p>2. Stwierdzono przypadki udostępnienia nierzetelnych informacji dla klientów Urzędu. Dotyczyło to w szczególności braku informacji wskazującej na systemowe zablokowanie możliwości dokonania internetowej rezerwacji wizyty w celu odbioru paszportu lub braku spójnych informacji w tym zakresie, nieaktualnych informacji dotyczących zasad obsługi, niespójności informacji dotyczących godzin pracy Urzędu i godzin obsługi klienta oraz przeznaczenia części pomieszczeń, a także nieaktualnych informacji dotyczących procedury rejestracji wizyt.</p> <p>3. W ramach stosowanego internetowego systemu rezerwacyjnego dopuszczono do przypadków braku możliwości zarejestrowania terminu wizyty w Urzędzie.</p> <p>4. W 26 na 115 objętych badaniem spraw stwierdzono nieuzasadnione przekroczenie ustawowych terminów na prowadzenie postępowań, tj.: – w jedenastu spośród 30 postępowań dotyczących wydania zezwolenia na pobyt czasowy i pracę stwierdzono przypadki przekroczenia dwumiesięcznego terminu określonego w art. 35 § 3 k.p.a., co miało miejsce w okresie od złożenia wniosku do podjęcia pierwszej czynności w sprawie lub do 29 stycznia 2022 r. (tj. dnia wejścia w życie przepisu art. 112a ustawy o cudzoziemcach); okres niepodejmowania działań wyniósł w poszczególnych sprawach od 92 do 249 dni, – w siedmiu spośród 20 postępowań dotyczących wydania zezwolenia na pobyt stały stwierdzono przekroczenie trzymiesięcznego terminu określonego w art. 210 ustawy o cudzoziemcach, co miało miejsce w okresie od złożenia wniosku do podjęcia pierwszej czynności w sprawie lub do 29 stycznia 2022 r.; okres niepodejmowania działań wyniósł w poszczególnych sprawach od 123 do 222 dni; – w pięciu spośród 10 postępowań dotyczących wydania zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE stwierdzono przekroczenie trzymiesięcznego terminu określonego w art. 210 w zw. z art. 223 ustawy o cudzoziemcach, co miało miejsce w okresie od złożenia wniosku do podjęcia pierwszej czynności w sprawie lub do 29 stycznia 2022 r.; okres niepodejmowania działań wyniósł w poszczególnych sprawach od 107 do 255 dni, – w jednym spośród 12 postępowań dotyczących wydania Karty Polaka pierwszą czynność w sprawie podjęto po 62 dniach. Okres niepodejmowania żądanych czynności przekraczał termin określony w art. 35 § 3 k.p.a.,</p>

				<p>– w jednym spośród czterech postępowań dotyczących przedłużenia wizy zatwierdzenie sprawy nastąpiło 25 dni po upływie miesięcznego terminu na zatwierdzenie sprawy przewidzianego w art. 35 § 3 k.p.a.</p> <p>– w jednej spośród 39 spraw dotyczących wydania paszportu nowy termin na zatwierdzenie sprawy wyznaczono 25 dni po upływie miesięcznego terminu określonego w art. 35 § 3 k.p.a.</p> <p>5. W dwóch przypadkach zawiadomiono strony o niezatwierdzeniu sprawy w terminie, bez podania przyczyn zwłoki, czym naruszono art. 36 k.p.a.</p> <p>6. W trzech spośród 64 zbadanych spraw dotyczących przedłużenia okresu ważności wizy, udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy, pobyt stały lub pobyt rezydenta długoterminowego UE, wbrew wymaganiom art. 7 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach, nie udokumentowano faktu pouczenia cudzoziemca o jego prawach i obowiązkach oraz o trybie postępowania. W kolejnych 23 sprawach, wbrew wymaganiom art. 7 ust. 3 ww. ustawy nie udokumentowano zgody cudzoziemca na przekazanie pouczenia w formie informacji o jego udostępnieniu na stronie internetowej.</p>
2.	Śląski Urząd Wojewódzki	W formie opisowej	<ol style="list-style-type: none"> Struktura organizacyjna adekwatna do wykonywania zadań wojewody w zakresie obsługi cudzoziemców i obsługi paszportowej. Obsługa klienta realizowana w dogodnych dla klienta godzinach pracy Urzędu. Podjęmowane działania w zakresie zwiększenia obsady kadrowej w sytuacji stwierdzenia zatrudnienia niewystarczającego do prawidłowej, sprawnej i rzetelnej realizacji zadań w kontrolowanym zakresie. Aktualne zakresy obowiązków i upoważnienia udzielone pracownikom Urzędu. Kwalifikacje objętych badaniami pracowników były odpowiednio do zajmowanych stanowisk. Prawidłowo rozpatrywane skargi i wnioski. Zapewniona rzetelna informacja dla cudzoziemców oraz pozostałych klientów – w obiektach Urzędu i na jego stronie internetowej. Wprowadzenie ułatwień dla cudzoziemców i pozostałych klientów dotyczące stron internetowych oraz e-usług. Prawidłowo i terminowo realizowane zadania związane z obsługą paszportową. 	<ol style="list-style-type: none"> Urząd nie sporządził oraz nie opublikował tekstu jednolitego Statutu Śląskiego UW od 20 listopada 2013 r. do 23 lutego 2023 r., pomimo iż w ww. okresie dokonano dziewięciokrotnie zmian w tym dokumencie, czym naruszył art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. W Urzędzie od 21 lipca 2022 r. nie aktualizowano RO w części dotyczącej zadań WSOiC. W Urzędzie nie przestrzegano regulacji wynikających z wewnętrznego Zarządzenia ws. Systemu EZD stanowiących m.in. że sprawy dotyczące cudzoziemców są wyłączone z systemu EZD i prowadzone w odrębnych systemach informatycznych. Wnioski cudzoziemców, którzy osobiście stawili się w Urzędzie, po odesłaniu ich do Kancelarii Urzędu przez pracowników WSOiC pracujących w BOK, przyjmowano za pośrednictwem ww. Kancelarii, która jako pierwsza nadawała im numer wpływu wynikający z ewidencji EZD. W oddziałach Urzędu w Częstochowie i Bielsku-Białej w pomieszczeniach przeznaczonych do obsługi spraw cudzoziemców nie zapewniono poufności obsługi klienta, poprzez odpowiednie zorganizowanie stanowisk do tej obsługi, uniemożliwiającej ujawnienie osobom trzecim danych klientów, podejrzenie dokumentów lub podsłuchanie rozmowy, czym naruszono obowiązki określone w ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych. Urząd nie weryfikował niekaralności osób zatrudnianych w ramach projektów FAMI (cudzoziemców) poza korpusem służby cywilnej, wykonujących czynności merytoryczne w ramach postępowania w sprawach legalizacji pobytu cudzoziemców, czym naruszył art. 15a ust. 2 w zw. z art. 15a ust.1 pkt 2 ustawy o cudzoziemcach. Cudzoziemcy nie mieli możliwości osobistego złożenia wniosku o legalizację pobytu na sali obsługi w BOK u pracownika WSOiC, a wnioski dotyczące spraw cudzoziemców związane z legalizacją pobytu przyjmowano za pośrednictwem poczty, kancelarii Urzędu bądź skrzyniek podawczych

<p>Urzędu. Tym samym organ uniemożliwił cudzoziemcom składanie kompletnych wniosków, ponieważ jednym z wymogów formalnych wniosku jest osobiste stawiennictwo, pozwalające na złożenie odcisków linii papilarnych, przedłożenie do wglądu aktualnego dokumentu podróży cudzoziemca oraz złożenie wzoru podpisu w obecności urzędnika. Miało to wpływ na sposób procedowania wniosków pobytowych cudzoziemców, prowadzący do następujących nieprawidłowości:</p> <p>6.1. Z naruszeniem art. 61 § 1 i 3 k.p.a., w Wydziale nie podejmowano niezwłocznie czynności po złożeniu wniosków przez cudzoziemców w Urzędzie i nie rozpatrywano spraw w terminach wynikających z k.p.a. oraz ustawy o cudzoziemcach, a opóźnienia w podejmowaniu czynności wyniosły od dwóch do 283 dni. Z uwagi na uniemożliwienie cudzoziemcom składania wniosków bez braków formalnych (wymogami formalnymi wniosku są osobiste stawiennictwo pozwalające na pobranie odcisków linii papilarnych, przedłożenie ważnego dokumentu podróży oraz złożenie wzoru podpisu), postępowanie formalnie wszczynano dopiero w momencie osobistego stawiennictwa cudzoziemca w Wydziale, w terminie wyznaczonym przez Urząd, czyli średnio po ośmiu-dziewięciu miesiącach od momentu złożenia wniosku przez cudzoziemca.</p> <p>Podjęcie powyższych działań z tak istotnym opóźnieniem świadczy o przewlekłości postępowania lub nawet bezczynności Urzędu.</p> <p>6.2. W siedmiu na 79 spraw objętych badaniem, Urząd wzywał cudzoziemców do dostarczenia dokumentów, którymi dysponował, co było niezgodne z art. 220 k.p.a. oraz zasadami wnikiwości postępowania, szybkości postępowania i załatwienia sprawy bez zbędnej zwłoki określonymi w art. 12 § 1 k.p.a. oraz art. 35 § 1 k.p.a.</p> <p>6.3. Wpływających do Urzędu wniosków i rejestrowanych przez Kancelarię w systemie EZD nie rejestrowano równocześnie w SI POBYT, a opóźnienia w rejestracji wniosków wyniosły od ośmiu do 365 dni.</p> <p>7. WSOIC nierzetelnie dokumentował prowadzenie postępowania z wniosków cudzoziemców. Teczki spraw nie zawierały kompletnej dokumentacji potwierdzającej czynności, które zostały podjęte w sprawie. W żadnej ze skontrolowanych spraw, do akt sprawy nie dołączono dokumentu potwierdzającego rejestrację wniosku w SI POBYT, bądź w przypadku spraw związanych z przyznawaniem, wymianą przedłużeniem okresu ważności Karty Polaka – w Centralnym Rejestrze Karty Polaka, a w 38 sprawach (tj. 48 % badanych) nie odnotowano tego faktu w metryce sprawy.</p> <p>W 15 sprawach na 47 – stwierdzono brak dokumentów świadczących o wystąpieniu Urzędu do służb z wnioskiem o przekazanie informacji, czy wjazd cudzoziemca na terytorium RP i jego pobyt mogą stanowić zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego. Ponadto w dziewięciu teczkach nie zamieszczono informacji czy i kiedy zostały wykonane przez organ jakiegokolwiek czynności w sprawie.</p> <p>8. Urząd nierzetelnie prowadził postępowania administracyjne w 13 przypadkach spośród 79 spraw objętych badaniem, w których powiadomiono stronę o wszczęciu postępowania, a w tym samym piśmie</p>			
--	--	--	--

	3. Łódzki Urząd Wojewódzki	W formie opisowej	<p>1. Struktura organizacyjna adekwatna do wykonywania zadań wojewody w zakresie obsługi cudzoziemców i obsługi paszportowej.</p> <p>2. Zapewnione odpowiednie warunki lokalowe i sprzętowe do obsługi klienta.</p> <p>3. Obsługa klienta realizowana w dogodnych dla klienta godzinach pracy Urzędu.</p> <p>4. Podjęmowane działania w zakresie zwiększenia obsady kadrowej w sytuacji stwierdzenia zatrudnienia niewystarczającego do prawidłowej, sprawnej i rzetelnej realizacji zadań w kontrolowanym zakresie.</p> <p>5. Aktualne zakresy obowiązków i upoważnienia udzielone pracownikom;</p> <p>6. Kwalifikacje objętych badaniem pracowników były odpowiednio do zajmowanych stanowisk.</p> <p>7. Zapewniona rzetelna informacja dla cudzoziemców oraz pozostałych klientów – w obiektach Urzędu i na jego stronie internetowej.</p> <p>8. Prawidłowo i terminowo realizowane zadania związane z obsługą paszportową.</p>	<p>organ informował cudzoziemca, że jego sprawa nie zostanie załatwiona w terminie zgodnym z art. 35 § 3 k.p.a.</p> <p>9. W sprawie dotyczącej wydania pozwolenia na pobyt czasowy, nie rozpatrzono jednocześnie wniosków pobytowych rodziców i małoletnich dzieci, skutkiem czego małoletni, wobec którego wszczęto procedurę, nie mógł otrzymać decyzji o pozwoleniu na pobyt czasowy.</p> <p>10. W czterech na 79 objętych badaniem wniosków, stwierdzono nierzetelne prowadzenie rejestrów spraw dotyczących zezwoleń na pobyt czasowy cudzoziemców, polegające na oznaczaniu taką samą datą dnia rozpoczęcia i zakończenia sprawy. W konsekwencji obraz danych statystycznych pozyskiwanych z systemów informatycznych nie odzwierciedlał rzeczywistej terminowości realizowanych postępowań w Urzędzie, gdyż sprawy te rozpatrzone zostały w terminach od 126 do 552 dni od daty złożenia wniosków.</p> <p>11. W czterech sprawach organ nie pouczył cudzoziemca pisemnie w języku dla niego zrozumiałym o zasadach i trybie postępowania oraz o przysługujących mu prawach i ciążących na nim obowiązkach, co stanowiło naruszenie art. 7 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach. Zamiasł ww. pouczenia Urząd żądał składania oświadczeń o wyrażeniu zgody na pouczeniu w formie elektronicznej (jego treść była sformułowana wyłącznie w języku polskim). Ponadto w 13 sprawach nie pouczono wnioskodawcy o przysługujących mu prawach i ciążących na nim obowiązkach.</p>
			<p>1. Wojewoda, pomimo przekazania mu do realizacji od dnia 1 lipca 2022 r. nowych zadań związanych z prowadzeniem postępowań o przyznanie lub przedłużenie Karty Polaka, zaktualizował RO Łódzkiego UW w tym zakresie po ośmiu miesiącach od wejścia w życie rozporządzenia wprowadzającego tę zmianę, co naruszało Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych pkt A.3 Środowisko wewnętrzne.</p> <p>2. Wojewoda, w okresie objętym kontrolą, wbrew obowiązkowi określonemu w art. 68 oraz 69 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, nie zapewnił właściwego nadzoru oraz organizacji systemu zarządzania jednostką. Systemem kontroli zarządczej nie objęto procesu organizacji pracy w jednostce, w wyniku czego nie zapewniono właściwego poziomu zatrudnienia w WSOiC gwarantującego efektywną i prawidłową działalność jednostki, co skutkowało niewłaściwym wykonaniem zadań związanych z rzetelnym i terminowym prowadzeniem postępowań dot. cudzoziemców. Pomimo systematycznego wzrostu w WSOiC, liczby spraw w szczególności dot. wydawania decyzji w sprawie udzielenia cudzoziemcom zezwolenia na pobyt czasowy i pracę oraz przyznania Karty Polaka lub przedłużania jej ważności, Wojewoda nie podejmował wystarczających działań w celu zwiększenia poziomu zatrudnienia w WSOiC, który był niezbędny do sprawnej i terminowej realizacji zadań Wojewody wynikających z ustawy o cudzoziemcach i ustawy o Karcie Polaka.</p> <p>3. W POK w Skierniewicach i Piotrkowie Trybunalskim nie zapewniono poufności obsługi klienta, poprzez odpowiednie zorganizowanie stanowisk do tej obsługi, uniemożliwiającej ujawnienie osobom trzecim danych klientów, podejrzenie</p>	

<p>dokumentów lub podsłuchanie rozmowy, czym naruszono obowiązki określone w ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych.</p> <p>4. Wojewoda, w dwóch spośród 46 skarg na nienależyte wykonanie zadań przez WSOiC, jakie wpłynęły do Łódzkiego UW w latach 2021–2022, załatwił skargę po upływie miesięcznego terminu określonego w art. 237 § 1 k.p.a.).</p> <p>W jeden skardze odpowiedź została udzielona po 49 dniach, w drugiej odpowiedź została udzielona 18 maja 2021 r., tj. po 31 dniach.</p> <p>5. W 51 postępowaniach z 68 objętych badaniem, w tym w 27 wszczętych przed datą wejścia w życie art. 112a ust. 1 ustawy o cudzoziemcach oraz w pięciu z sześciu przypadkach w zakresie wydania Karty Polaka, Wojewoda prowadził postępowanie z przekroczeniem terminów określonych w art. 35 § 3 k.p.a. We wszystkich ww. 51 postępowaniach stwierdzono, że zarówno od dnia złożenia wniosku przez stronę do pierwszej weryfikacji złożonych dokumentów, jak i na dalszym etapie prowadzenia postępowań, Wojewoda dopuścił się bezczynności wynoszącej od 111 do 779 dni. Pomimo przekroczenia maksymalnego ustawowego terminu załatwienia sprawy określonego w art. 35 § 3 k.p.a. – Wojewoda wbrew obowiązkom określonym w art. 36 § 1 k.p.a., nie zawiadomił strony o niezakończonym w terminie, przyczynach zwłoki z jednoczesnym wyznaczeniem nowego terminu jej załatwienia i pouczeniem o prawie do wniesienia ponaglenia. Ponadto w siedmiu z ww. spraw Urząd żądał dostarczenia dokumentów, które nie były niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy, w sześciu sprawach Urząd żądał ponownego dostarczenia dokumentów, których ważność wygasła przed rozstrzygnięciem sprawy, a w 14 sprawach cudzoziemcy wzywani byli kilkakrotnie do stawienia się w Urzędzie lub wezwania do uzupełnienia dokumentacji w celu dokonania odrębnej, formalnej i merytorycznej oceny złożonych przez nich wniosków.</p> <p>Skutkowało to przewlekłością prowadzonych postępowań.</p> <p>6. Na podstawie badania próby 68 spraw w 47 z nich, dotyczących zezwoleń na pobyt czasowy cudzoziemca oraz wydania Karty Polaka stwierdzono, że w ST POBYT wnioski w powyższych sprawach zostały zarejestrowane po upływie od 26 do 153 dni od daty ich złożenia.</p> <p>7. Wojewoda, w 19 spośród 68 objętych badaniem sprawach (28%), zakończonych wydaniem decyzji w sprawie pobytu czasowego i wydania Karty Polaka, prowadził postępowanie z naruszeniem art. 10 § 1 k.p.a.</p> <p>W postępowaniach tych nie poinformowano strony, przed wydaniem decyzji, o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań przed jej wydaniem.</p> <p>8. Urząd w trzech przypadkach na 68 objętych badaniem błędnie wpisał do ST POBYT datę złożenia wniosku cudzoziemca w przedmiocie pobytu czasowego i pracy.</p> <p>9. W okresie od 1 listopada 2022 r. Urząd nie zapewnił cudzoziemcom możliwości złożenia w siedzibie WSOiC kompletnego pod względem formalnym wniosku o legalizację pobytu i pracę. W urzędzie brak było bowiem możliwości złożenia odcisków linii papilarnych i potwierdzenia do dokumentu podróży.</p>			
---	--	--	--

4.	Opolski Urząd Wojewódzki	W formie opisowej	<ol style="list-style-type: none"> Struktura organizacyjna adekwatna do wykonywania zadań wojewody w zakresie obsługi cudzoziemców i obsługi paszportowej. Aktualny RO Urzędu. Właściwy nadzór nad realizacją procedur wewnętrznych. Zapewnione odpowiednie warunki lokalowe i sprzętowe do obsługi klienta. Zapewniona poufność obsługi klienta. Podjęte działania w zakresie zwiększenia obsady kadrowej w sytuacji stwierdzenia zatrudnienia niewystarczającego do prawidłowej, sprawnej i rzetelnej realizacji zadań w kontrolowanym zakresie. Aktualne zakresy obowiązków i upoważnienia udzielone pracownikom. Kwalifikacje objętych badaniem pracowników były odpowiednie do zajmowanych stanowisk. Prawidłowo rozpatrywane skargi i wnioski. Zrealizowane wnioski i zalecenia kontroli/audytu w zakresie obsługi cudzoziemców i obsługi paszportowej. Zapewniona rzetelna informacja dla cudzoziemców oraz pozostałych klientów – w obiektach Urzędu i na jego stronie internetowej; 	<ol style="list-style-type: none"> W 25 sprawach z 70 badanych w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemca, w których postępowania zostały wszczęte przed dniem wejścia w życie art. 112a ust. 1 lub art. 210 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach, decyzje wydane zostały po upływie ustawowego terminu, o którym mowa w art. 35 § 3 k.p.a., terminu wskazanego przez organ na podstawie art. 36 § 1 tej ustawy lub o którym mowa w art. 210 ustawy o cudzoziemcach (w brzmieniu obowiązującym do dnia 29 stycznia 2022 r.). Najdłużej trwającymi postępowaniami były sprawy dotyczące zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, w których wnioski wpłynęły do Urzędu w 2020 r. W jednym przypadku postępowanie trwało łącznie 822 dni, w drugim – 743 dni. Przekroczenie terminu załatwienia sprawy wyniosło: w przypadku postępowania w sprawach o wydanie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę – od 293 do 760 dni, a w przypadku postępowania o wydanie zezwolenia na pobyt stały – od 129 do 710 dni. W trakcie dwóch miesięcy (tj. w sierpniu i we wrześniu 2022 r.) od nałożenia na Wojewodę obowiązku prowadzenia postępowań w sprawie przyznania lub przedłużenia ważności Karty Polaka, Wojewoda nie podejmował żadnych czynności, w tym zakresie (za wyjątkiem przyjmowania wniosków i ich rejestrowania), czym naruszył zasadę zaufania do władzy publicznej (art. 8 § 1 k.p.a.) oraz zasadę szybkości postępowania (art. 12 k.p.a.). Spółród 82 prowadzonych przez Wojewodę postępowań, w 41 z nich organ ustalał datę wszczęcia postępowania administracyjnego niezgodnie z art. 61 § 3 k.p.a. Badania kontrolne akt spraw wykazały, że organ podejmując czynności w sprawie (często po upływie kilku miesięcy od wpływu wniosku do Opolskiego UW) uznawał te czynności za wszczęte postępowania, od którego wyznaczał dalsze terminy wprowadzonych postępowaniach. Powyższe dotyczyło 19 objętych badaniem spraw w zakresie zezwoleń na pobyt czasowy, siedmiu spraw w zakresie zezwoleń na pobyt stały, czterech spraw w zakresie zezwoleń na pobyt rezydenta długoterminowego UE (wszczętych wnioskiem cudzoziemca, który wpłynął do Urzędu przed wejściem w życie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw), a także 11 spraw w zakresie przyznania Karty Polaka. W 42 objętych badaniem postępowaniach, dotyczących zezwoleń na pobyt czasowy i pracę, pobyt stały oraz pobyt rezydenta długoterminowego stwierdzono, że w ST POBYT wnioski w tych sprawach zostały zarejestrowane po upływie od 15 do 375 dni od daty ich złożenia, co było działaniem nierzetelnym.
5.	Podkarpacki Urząd Wojewódzki	W formie opisowej	<ol style="list-style-type: none"> Struktura organizacyjna adekwatna do wykonywania zadań wojewody w zakresie obsługi cudzoziemców i obsługi paszportowej. Aktualny RO Urzędu. Zapewnione odpowiednie warunki lokalowe i sprzętowe do obsługi klienta. Zapewniona poufność obsługi klienta. Podjęte działania w zakresie zwiększenia obsady kadrowej w sytuacji 	<ol style="list-style-type: none"> Zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności 10 pracowników w Podkarpackim UW, nie zostały odpowiednio zaktualizowane, co powinno nastąpić z niezwłocznie po likwidacji z dniem 13 listopada 2022 r. SI CEWIUDP i utworzenia, na podstawie art. 104 ustawy o dokumentach paszportowych RDP. Zakresy te zostały zaktualizowane w trakcie kontroli NIK. Nie realizowano planu szkoleń pracowników WSOiC – spośród 20 wybranych do kontroli pracowników tego wydziału 15 w 2021 r. i 15 w 2022 r. nie miało zaplanowanych żadnych szkoleń. Pozostali pracownicy mieli zaplanowane szkolenia, jednakże nie zostały one przeprowadzone. Stwierdzono ograniczenia dostępności dla cudzoziemców w przypadku składania

		<p>stwierdzenia zatrudnienia niewystarczającego do prawidłowej, sprawnej i rzetelnej realizacji zadań w kontrolowanym zakresie.</p> <p>6. Kwalifikacje objętych badaniem pracowników były odpowiednio do zajmowanych stanowisk.</p> <p>7. Prawidłowo rozpatrywane skargi i wnioski;</p> <p>8. Zapewniona rzetelna informacja dla cudzoziemców oraz pozostałych klientów – w obiektach Urzędu i na jego stronie internetowej.</p> <p>9. Zorganizowanie możliwości umawiania przez klienta osobistej wizyty (rezerwacji) w Urzędzie w celu załatwienia sprawy.</p> <p>10. Prawidłowo i terminowo realizowane zadania związane z obsługą paszportową.</p>	<p>wniosek o przyznanie Karty Polaka w Oddziale Cudzoziemców w Rzeszowie oraz na złożenie wniosku paszportowego w Oddziale Zamiejscowym WSOiC w Tarnobrzegu. W aktywnym 14 dniowym okresie rezerwacji w Oddziale Cudzoziemców w Rzeszowie w trakcie przeprowadzonej w dniu 6 marca 2023 r. symulacji rezerwacji wizyty brak było wolnych terminów na dokonanie rezerwacji wizyty na złożenie wniosku o przyznanie Karty Polaka. W przypadku Oddziału Zamiejscowego WSOiC w Tarnobrzegu na dokonanie rezerwacji wizyty na złożenie wniosku paszportowego w trakcie symulacji rezerwacji wizyty w dniu 25 kwietnia 2023 r. w aktywnym 30-dniowym okresie rezerwacji dostępny był tylko jeden wolny dzień.</p> <p>4. W 20 postępowaniach spośród łącznie 61 objętych badaniem wszczętych wnioskami złożonymi przez cudzoziemców na podstawie ustawy o cudzoziemcach stwierdzono niezasadne przerwy w prowadzeniu postępowań wynoszące: od 47 do 141 dni w przypadku siedmiu postępowań dotyczących zezwoleń na pobyt czasowy i pracę zakończonych wydaniem decyzji, 64 dni w przypadku jednego postępowania dotyczącego zezwolenia na pobyt czasowy i pracę niezakończonych wydaniem decyzji merytorycznej, od 18 do 93 dni w przypadku 11 postępowań dotyczących: wpisania do ewidencji zaproszeń, przedłużenia wizyty Schengen, zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej, zezwolenia na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach, zezwolenia na pobyt czasowy dla członków rodzin obywateli RP i członków rodzin cudzoziemca oraz zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego, 97 dni w przypadku postępowania dotyczącego pobytu czasowego dla członków rodzin obywateli RP i członków rodzin cudzoziemca, spośród 10 spraw nierozstrzygniętych merytorycznie (pięć wszczętych w I kwartale 2021 r. i pięć w I kwartale 2022 r.), z których z których osiem spraw pozostawiono bez rozpoznania na skutek nieusunięcia przez wnioskodawcę braków formalnych wniosku, jedną sprawę pozostawiono bez rozpoznania na skutek wycofania wniosku przez wnioskodawcę oraz jedną sprawę niezakończoną (w toku); w konsekwencji w tych sprawach dochodziło do wydania decyzji lub innego rozstrzygnięcia z przekroczeniem terminów określonych w art. 35 § 3 k.p.a. i art. 210 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach.</p> <p>5. W 10 objętych badaniem postępowaniach w sprawie wydania lub przedłużenia Karty Polaka, Wojewoda prowadził postępowania z przekroczeniem terminów określonych w art. 35 § 3 k.p.a. Liczba dni od daty złożenia wniosku do daty wydania rozstrzygnięcia w tych postępowaniach wyniosła: 56 dni w jednym przypadku, 67 i 74 dni w dwóch przypadkach, 90 dni w dwóch przypadkach, 112, 120, 160, 173, 193 dni w pozostałych pięciu przypadkach. Wojewoda ponadto wbrew obowiązkiwi określone w art. 36 § 1 k.p.a., w dwóch przypadkach nie zawiadomił strony o niezatwierdzeniu sprawy w terminie, przyczynach zwłoki z jednoczesnym wyznaczeniem nowego terminu jej załatwienia i pouczeniem o prawie do wniesienia pognaglenia.</p>
--	--	--	--

	Urząd Miasta Bydgoszczy	W formie opisowej	starostwa powiatowe / miasta na prawach powiatu
1.		<ol style="list-style-type: none"> 1. Struktura organizacyjna adekwatna do wykonywania zadań starosty w kontrolowanym zakresie. 2. Aktualny RO Urzędu; 3. Zapewnione odpowiednie warunki lokalowe i sprzętowe do obsługi klienta. 4. Obsługa klienta realizowana w dogodnych dla klienta godzinach pracy Urzędu. 5. Zapewnione zasoby kadrowe umożliwiające realizację zadań Urzędu w kontrolowanym zakresie. 6. Aktualne zakresy obowiązków i upoważnienia udzielone pracownikom Urzędu. 7. Kwalifikacje objętych badaniem pracowników były odpowiednio do zajmowanych stanowisk. 8. Prawidłowo rozpatrywane skargi i wnioski. 9. Zapewniona rzetelna informacja dla klientów Urzędu – w jego obiektach i na stronie internetowej. 10. Wprowadzenie ułatwień dla klientów Urzędu dotyczące stron internetowych oraz e-usług. 11. Zorganizowanie możliwości internetowego umawiania przez klienta osobistej wizyty (rezerwacji) w Urzędzie w celu załatwienia sprawy. 12. Wyznaczone terminy wizyt w Urzędzie z wykorzystaniem stosowanych systemów umawiania pozwalały na umówienie wizyty w terminie 30 dni kalendarzowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. W WUK nie zapewniono poufności obsługi klienta, poprzez zastosowanie rozwiązań, uniemożliwiającej ujawnienie osobom trzecim danych klientów, podejrzanie dokumentów lub podsłuchanie rozmowy, czym naruszono obowiązki określone w ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych. 2. 26 spośród 40 zbadanych postępowań administracyjnych prowadzono z przekroczeniem terminu przewidzianego w art. 35 § 3 k.p.a. oraz z naruszeniem art. 36 k.p.a. Dotyczyło to: 24 postępowań w zakresie rejestracji pojazdów (przy czym w 22 z nich przekroczenie miesięcznego terminu na załatwienie sprawy wyniosło od trzech do 124 dni, a w dwóch przekroczenie dwumiesięcznego terminu na załatwienie sprawy szczególnie skomplikowanej wyniosło odpowiednio trzy i 153 dni), dwóch spraw dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami, w których przekroczone terminy na załatwienie sprawy o 129 i 210 dni. 3. W 48 sprawach spośród 60 objętych badaniem spraw, z opóźnieniem dokonano czynności wskazanych w art. 80ba ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 ustawy PRD polegających na wprowadzeniu do CEP danych o zbytych/nabytych pojazdach w czasie wykonania czynności skutkującej koniecznością przekazania danych do tej ewidencji. W sprawach tych dane do ww. ewidencji wprowadzono w terminie od 4 do 107 dni od daty złożenia kompletnego i prawidłowego zawiadomienia o zbyciu/nabyciu pojazdu. 4. W latach 2021–2022 w Urzędzie nie pobierano z SI CEPIK raportów B_81 i B_82, co skutkowało brakiem bieżącej informacji o przypadkach naruszeń obowiązku rejestracji pojazdów spowodowanych z zagranicy (określonego w 71 ust. 7 ustawy PRD) lub obowiązku zgłoszenia zbycia/nabycia pojazdu (określonego w art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy PRD). 5. W trzech zbadanych decyzjach dotyczących nałożenia kary pieniężnej błędnie wskazywano na brak możliwości zastosowania przesłanek do odstąpienia od wymierzenia kary i pouczenia strony, wskazanych w art. 189f k.p.a. 6. W jednej sprawie, dotyczącej odmowy zwrotu zatrzymanego prawa jazdy, wbrew wymogom art. 61a § 1 k.p.a. nie wydano postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania w odniesieniu do kolejnych, składanych przez tę samą osobę wniosków w tej samej sprawie, w sytuacji, gdy toczyło się jeszcze uprzednio wszczęte postępowanie. 7. W jednej sprawie błędnie poinformowano SKO, że odwołanie zostało złożone po terminie. 8. W jednej sprawie spośród czterech zakończonych decyzjami odmownymi w sprawach uprawnień do kierowania pojazdami, wbrew wymogom określonym w art. 79a k.p.a., w zawiadomieniu o możliwości zapoznania się z aktami sprawy nie wskazano przesłanek zależnych od strony, które nie zostały spełnione lub wykazane. 6. W jednej sprawie dotyczącej wydania międzynarodowego prawa jazdy, wysyłka tego dokumentu nastąpiła po dwóch tygodniach od wydania dokumentu.

2.	Urząd Miasta Włocławek	W formie opisowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Struktura organizacyjna adekwatna do wykonywania zadań starosty w kontrolowanym zakresie. 2. Aktualny RO Urzędu. 3. Zapewnione odpowiednie warunki lokalowe i sprzętowe do obsługi klienta. 4. Obsługa klienta realizowana w dogodnych dla klienta godzinach pracy Urzędu. 5. Zapewnione zasoby kadrowe umożliwiające realizację zadań Urzędu w kontrolowanym zakresie. 6. Aktualne zakresy obowiązków i upoważnienia udzielone pracownikom Urzędu. 7. Kwalifikacje objętych badaniem pracowników były odpowiednio do zajmowanych stanowisk. 8. Prawidłowo rozpatrywane skargi i wnioski. 9. Zapewniona rzetelna informacja dla klientów Urzędu – w jego obiektach i na stronie internetowej. 10. Zorganizowanie możliwości umawiania przez klienta osobistej wizyty (rezerwacji) w Urzędzie w celu załatwienia sprawy. 11. Wyznaczone terminy wizyt w Urzędzie z wykorzystaniem stosowanych systemów umawiania pozwały na umówienie wizyty w terminie 30 dni kalendarzowych. 13. Prawidłowo i terminowo realizowane zadania związane z obsługą klienta w sprawach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. W czterech sprawach spośród 12 zbadanych, dotyczących wydania decyzji w sprawie kary pieniężnej, w okresie obowiązywania stanu epidemii, w przypadku stwierdzenia uchybienia terminu do zgłoszenia zbycia / nabycia pojazdu nie zawiadomiono strony o uchybieniu przez nią terminu i możliwości złożenia wniosku o jego przywrócenie, czym naruszono art. 15zzzzzz² ust. 1 pkt 5 ustawy COVID-19. 2. W wszystkich 12 sprawach objętych badaniem, w których wydano decyzję postępowania w przedmiocie nałożenia tej kary podejmowano po upływie długiego czasu, licząc od daty powzięcia informacji przez Urząd o naruszeniu przez właścicieli obowiązku określonego w art. 71 ust. 7 lub art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy PRD. Czas od ww. daty do dnia wszczęcia postępowania w sprawie wyniósł od 71 do 863 dni. 7. W 30 sprawach spośród 56 objętych badaniem, postępowania administracyjne prowadzone były z naruszeniem terminu, o którym mowa w art. 35 § 3 k.p.a., a ponadto wbrew obowiązkom określonym w art. 36 § 1 k.p.a., nie zawiadomiono strony o niezatawieniu sprawy w terminie i przyczynie zwłoki z jednoczesnym wyznaczeniem nowego terminu jej załatwienia i pouczeniem o prawie do wniesienia pognaglenia. Termin ten został przekroczony w przypadku postępowan w sprawie: wydania uprawnień do kierowania pojazdami od 42 do 965 dni, w sprawie odmowy wydania prawa jazdy od 28 do 31 dni, w sprawie rejestracji pojazdu od 7 do 355 dni, a w sprawie nałożenia kary pieniężnej od 4 do 68 dni.
3.	Starostwo Powiatowe w Świeciu	W formie opisowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Struktura organizacyjna adekwatna do wykonywania zadań starosty w kontrolowanym zakresie. 2. Aktualny RO Urzędu. 3. Zapewnione odpowiednie warunki lokalowe i sprzętowe do obsługi klienta. 4. Zapewniona poufność obsługi klienta. 5. Obsługa klienta realizowana w dogodnych dla klienta godzinach pracy Urzędu. 6. Zapewnione zasoby kadrowe umożliwiające realizację zadań Urzędu w kontrolowanym zakresie; 7. Aktualne zakresy obowiązków i upoważnienia udzielone pracownikom Urzędu. 8. Kwalifikacje objętych badaniem pracowników 	<ol style="list-style-type: none"> 1. W dwóch z trzech objętych badaniem decyzji w sprawie odmowy wydania prawa jazdy, na składanych przez interesanta wnioskach o wydanie prawa jazdy pracownicy WKD nie odnotowali przydzielonego wnioskowi numeru pozycji w rejestrze, co stanowiło naruszenie § 10 ust. 1 pkt rozporządzenia w sprawie dokumentów do kierowania. 2. W dwóch z trzech objętych badaniem postępowaniach, decyzje w sprawie odmowy wydania prawa jazdy zostały wydane odpowiednio po 82 i 132 dniach od złożenia wniosku, tj. wbrew art. 35 § 3 k.p.a., a ponadto wbrew obowiązkom określonym w art. 36 § 1 k.p.a., nie zawiadomiono strony o niezatawieniu sprawy w terminie i przyczynie zwłoki z jednoczesnym wyznaczeniem nowego terminu jej załatwienia i pouczeniem o prawie do wniesienia pognaglenia. 3. W dziewięciu spośród 12 objętych badaniem wniosków w sprawie wydania międzynarodowego prawa jazdy, na składanych przez klienta Urzędu wnioskach, pracownicy Starostwa nie odnotowywali numeru pozycji

4.	Urząd Miasta Katowice	W formie opisowej	<p>były odpowiednio do zajmowanych stanowisk.</p> <p>9. Prawidłowo rozpatrywane skargi i wnioski.</p> <p>10. Zapewniona rzetelna informacja dla klientów Urzędu – w jego obiektach i na stronie internetowej.</p> <p>11. Zorganizowanie możliwości umawiania przez klienta osobistej wizyty (rezerwacji) w Urzędzie w celu załatwienia sprawy.</p> <p>12. Wyznaczone terminy wizyt w Urzędzie z wykorzystaniem stosowanych systemów umawiania pozwalały na umówienie wizyty w terminie 30 dni kalendarzowych.</p> <p>14. Prawidłowo i terminowo realizowane zadania związane z obsługą klienta w sprawach dotyczących rejestracji pojazdów.</p>	<p>w rejestrze, do czego obligował ich § 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie dokumentów do kierowania.</p> <p>8. W latach 2021–2022 w Starostwie nie pobierano raportów B_81 i B_82 za okresy: 1 stycznia–25 kwietnia 2021 r., 25–30 maja 2021 r., 20 lipca–8 sierpnia 2021 r., 17–29 sierpnia 2021 r., 21 września–31 października 2021 r., 23–28 listopada 2021 r., 11 stycznia–6 lutego 2022 r., 8–13 marca 2022 r., 29 marca–10 kwietnia 2022 r., 19 kwietnia–12 czerwca 2022 r., 8 sierpnia–6 września 2022 r., 11 października–6 listopada 2022 r.</p>
			<p>1. Struktura organizacyjna adekwatna do wykonywania zadań starosty w kontrolowanym zakresie.</p> <p>2. Aktualny RO Urzędu.</p> <p>3. Właściwy nadzór nad realizacją procedur wewnętrznych.</p> <p>4. Zapewnione odpowiednie warunki lokalowe i sprzętowe do obsługi klienta.</p> <p>5. Zapewniona poufność obsługi klienta.</p> <p>6. Obsługa klienta realizowana w dogodnych dla klienta godzinach pracy Urzędu.</p> <p>7. Zapewnione zasoby kadrowe umożliwiające realizację zadań Urzędu w kontrolowanym zakresie.</p> <p>8. Aktualne zakresy obowiązków i upoważnienia udzielone pracownikom Urzędu.</p> <p>9. Kwalifikacje objętych badaniem pracowników były odpowiednio do zajmowanych stanowisk.</p> <p>10. Prawidłowo rozpatrywane skargi i wnioski.</p> <p>11. Zapewniona rzetelna informacja dla klientów Urzędu – w jego obiektach i na stronie internetowej.</p> <p>12. Zorganizowanie możliwości umawiania przez klienta osobistej wizyty (rezerwacji) w Urzędzie w celu załatwienia sprawy.</p> <p>13. Wyznaczone terminy wizyt w Urzędzie z wykorzystaniem stosowanych systemów umawiania pozwalały na umówienie wizyty w terminie 30 dni kalendarzowych.</p>	<p>1. W sześciu spośród 10 spraw objętych badaniem, nie zawiadomiono właścicieli pojazdów, którzy złożyli zawiadomienie o zbyciu/nabyciu pojazdu z naruszeniem terminu, o którym mowa w art. 78 ust. 2 ustawy PRD, o tym uchybieniu i nie wyznaczono im terminu na złożenie wniosku o przywrócenie terminu.</p> <p>2. W trzech spośród 52 zbadanych postępowań Prezydent Miasta prowadził je z przekroczeniem terminu określonego w art. 35 § 3 k.p.a. Ponadto, wbrew obowiązkowi określonemu w art. 36 § 1 k.p.a. nie zawiadomił strony o niezatwierdzeniu sprawy w terminie, przyczynach zwłoki z jednoczesnym wyznaczeniem nowego terminu jej załatwienia i pouczeniem o prawie do wniesienia ponaglenia.</p> <p>3. W pięciu przypadkach spośród 10 zbadanych spraw, postępowania administracyjne w sprawie nałożenia kary pieniężnej, wszczynano po upływie od 364 do 554 dni od daty wpływu do Urzędu zgłoszeń w sprawie zbycia/nabycia pojazdu.</p>

5.	Urząd Miasta Częstochowy	W formie opisowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Struktura organizacyjna adekwatna do wykonywania zadań starosty w kontrolowanym zakresie. 2. Aktualny RO Urzędu. 3. Właściwy nadzór nad realizacją procedur wewnętrznych. 4. Zapewnione odpowiednie warunki lokalowe i sprzętowe do obsługi klienta. 5. Zapewniona poufność obsługi klienta. 6. Obsługa klienta realizowana w dogodnych dla klienta godzinach pracy Urzędu. 7. Zapewnione zasoby kadrowe umożliwiające realizację zadań Urzędu w kontrolowanym zakresie. 8. Aktualne zakresy obowiązków i upoważnienia udzielone pracownikom Urzędu. 9. Kwalifikacje objętych badaniem pracowników były odpowiednio do zajmowanych stanowisk. 10. Prawidłowo rozpatrywane skargi i wnioski; 11. Zapewniona rzetelna informacja dla klientów Urzędu – w jego obiektach i na stronie internetowej. 12. Wprowadzenie ułatwień dla klientów Urzędu dotyczące stron internetowych oraz e-usług. 13. Zorganizowanie możliwości umawiania przez klienta osobistej wizyty (rezerwacji) w Urzędzie w celu załatwienia sprawy. 14. Wyznaczone terminy wizyt w Urzędzie z wykorzystaniem stosowanych systemów umawiania pozwalały na umówienie wizyty w terminie 30 dni kalendarzowych. 15. Prawidłowo i terminowo realizowane zadania związane z obsługą klienta w sprawach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami i rejestracji pojazdów. 	<p>We wszystkich 10 objętych badaniem przypadkach zbycia / nabycia pojazdu, działania zmierzające do wszczęcia postępowania w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej – podejmowane były po upływie długiego okresu, licząc od daty otrzymania informacji o niewykonaniu lub wykonaniu obowiązku zgłoszenia zbycia / nabycia pojazdu z opóźnieniem. Ustalono, że czas od daty uzyskania przez Urząd informacji o niewykonaniu ww. obowiązku przez klienta do wszczęcia ww. postępowania wyniósł od ośmiu do 19 miesięcy, natomiast liczba dni od złożenia zawiadomienia o nabyciu / zbyciu pojazdu poza wymaganym terminem, do wszczęcia postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej wyniosła od 102 do 582 dni.</p>
6.	Starostwo powiatowe w Cieszynie	W formie opisowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Struktura organizacyjna adekwatna do wykonywania zadań starosty w kontrolowanym zakresie. 2. Aktualny RO Urzędu. 3. Właściwy nadzór nad realizacją procedur wewnętrznych. 4. Obsługa klienta realizowana w dogodnych dla klienta godzinach pracy Urzędu. 5. Podjęmowane działania w zakresie zwiększenia obsady kadrowej w sytuacji 	<p>1. Budynek WK oraz jego otoczenie nie było dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, poprzez brak w budynku przynajmniej jednego, odpowiednio wyposażonego pomieszczenia higieniczno-sanitarnego przystosowanego dla takich osób, czym naruszono § 86 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych budynków, poprzez usytuowanie miejsc postojowych / parkingowych dla osób niepełnosprawnych w znacznej odległości od wejścia głównego wydziału komunikacji, co stanowiło to naruszenie § 20 ww. rozporządzenia; poprzez brak dostosowania krawężnika przy przystanku autobusowym przylegającym do ściany budynku, w której znajdował się ten wydział, do swobodnego zjazdu/wjazdu na chodnik przez</p>

		<p>stwierdzenia zatrudnienia niewystarczającego do prawidłowej, sprawnej i rzetelnej realizacji zadań w kontrolowanym zakresie.</p> <p>6. Aktualne zakresy obowiązków i upoważnienia udzielone pracownikom Urzędu.</p> <p>7. Kwalifikacje objętych badaniem pracowników były odpowiednio do zajmowanych stanowisk.</p> <p>8. Prawidłowo rozpatrywane skargi i wnioski.</p> <p>9. Zapewniona rzetelna informacja dla klientów Urzędu – w jego obiektach i na stronie internetowej.</p> <p>10. Wprowadzenie ułatwień dla klientów Urzędu dotyczące stron internetowych oraz e-usług.</p>	<p>osobę na wózek inwalidzki (wysokość krawężnika wynosiła 0,15 m).</p> <p>2. Starosta, we wszystkich objętych badaniem 10 postępowaniach dotyczących wydania prawa jazdy, przed jego wydaniem nie występował do odpowiednich organów państw – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, celem potwierdzenia, że osoba ubiegająca się o uprawnienie nie posiada prawa jazdy wydanego w jednym z tych państw, nie rozpoczęła procedury wymiany prawa jazdy na krajowe prawo jazdy lub procedury wydania wódnika polskiego krajowego prawa jazdy. Powyższe stanowiło naruszenie art. 12 ust. 2a ustawy o kierujących.</p> <p>3. Starosta, jedno z czterech objętych badaniem postępowań zakończonych wydaniem decyzji o odmowie wydania prawa jazdy, prowadził z przekroczeniem terminów określonych w art. 35 k.p.a. Decyzja w tym postępowaniu została wydana po upływie 106 dni od dnia wpływu wniosku. Pomimo przekroczenia ustawowego terminu załatwienia sprawy określonego w art. 35 § 3 k.p.a. – Starosta, wbrew obowiązкови określonymu w art. 36 § 1 k.p.a., nie zawiadomił strony o niezakończonym w sprawie w terminie, przyczynach zwłoki z jednoczesnym wyznaczeniem nowego terminu jej załatwienia i pouczeniem o prawie do wniesienia ponaglenia.</p> <p>4. W Starostwie, w celu wszczęcia postępowania w sprawie rejestracji pojazdu stosowano i udostępniano klientom niezgodne z wzorem, określonym w załączniku nr 1 do rozporządzeń (I i II) w sprawie rejestracji pojazdów wnioski, co stanowiło naruszenie § 2 ust. 1 ww. rozporządzeń.</p> <p>5. Starosta, trzy z 20 objętych badaniem postępowań dotyczących rejestracji pojazdu, prowadził z przekroczeniem terminów określonych w art. 35 k.p.a. W postępowaniach tych decyzję wydano po upływie odpowiednio: 77, 107 i 123 dni od otrzymania dowodu rejestracyjnego z PWPW oraz 88, 120 i 131 dni od złożenia wniosku. Ponadto Starosta, wbrew obowiązкови określonymu w art. 36 § 1 k.p.a., nie zawiadomił strony o niezakończonym w sprawie w terminie, przyczynach zwłoki z jednoczesnym wyznaczeniem nowego terminu jej załatwienia i pouczeniem o prawie do wniesienia ponaglenia.</p> <p>6. W Starostwie, w przypadku siedmiu z 10 objętych badaniem postępowań, działania zmierzające do wszczęcia postępowania w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej – podejmowano po upływie bardzo długiego okresu (od 61 do 414 dni), licząc od daty ustalenia przez pracowników Starostwa okoliczności będących podstawą wszczęcia postępowania. W pięciu przypadkach (50%) postępowania wszczynano po upływie ponad 6 miesięcy od ustalenia ww. okoliczności (tj.: 209, 350, 351, 366 i 414 dni).</p> <p>7. Starosta, wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 15 zzzzzn² ust. 1 i 2 ustawy COVID-19, w 10 objętych badaniem postępowaniach prowadzonych w okresie stanu epidemii, zakończonych wydaniem decyzji na podstawie art. 140mb ustawy PRD, nie wyznaczył stronie terminu 30 dni na złożenie wniosku o przywrócenie terminu do złożenia zawiadomienia, o którym mowa w art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy PRD.</p> <p>8. W starostwie nie zapewniono regularnego pobierania z SI CEPIK oraz bieżącej analizy raportów B_81 i B_82. Starostwo posiadało wygenerowane z SI CEPIK przez Starostwo w latach 2021-2023 (do 28 lutego) jedynie cztery</p>
--	--	--	---

7.	Urząd Miasta Łodzi	W formie opisowej	<p>1. Struktura organizacyjna adekwatna do wykonywania zadań starosty w kontrolowanym zakresie.</p> <p>2. Aktualny RO Urzędu.</p> <p>3. Właściwy nadzór nad realizacją procedur wewnętrznych.</p> <p>4. Zapewnione odpowiednie warunki lokalowe i sprzętowe do obsługi klienta.</p> <p>5. Zapewniona poufność obsługi klienta.</p> <p>6. Obsługa klienta realizowana w dogodnych dla klienta godzinach pracy Urzędu.</p> <p>7. Podejmowane działania w zakresie zwiększenia obsady kadrowej w sytuacji stwierdzenia zatrudnienia niewystarczającego do prawidłowej, sprawnej i rzetelnej realizacji zadań w kontrolowanym zakresie.</p> <p>8. Aktualne zakresy obowiązków i upoważnienia udzielone pracownikom Urzędu.</p> <p>9. Kwalifikacje objętych badaniem pracowników były odpowiednio do zajmowanych stanowisk.</p> <p>10. Prawidłowo rozpatrywane skargi i wnioski;</p> <p>11. Zapewniona rzetelna informacja dla klientów Urzędu – w jego obiektach i na stronie internetowej.</p> <p>12. Zorganizowanie możliwości umawiania przez klienta osobistej wizyty (rezerwacji) w Urzędzie w celu załatwienia sprawy.</p> <p>13. Wyznaczone terminy wizyt w Urzędzie z wykorzystaniem stosowanych systemów umawiania pozwalały na umówienie wizyty w terminie 30 dni kalendarzowych.</p>	<p>raporty B_81, w tym trzy raporty pobrane w 2021 r. i jeden raport wygenerowany w 2023 r. oraz cztery raporty B_82, w tym jeden raport wygenerowany w 2021 r., dwa raporty wygenerowane w 2022 r. i jeden raport wygenerowany w 2023 r. Nieoprobienie raportów skutkowało m.in. niepodjęciem działań zmierzających do wyjaśnienia sprawy celem uzupełnienia i wprowadzenia do CEP danych, o których mowa w art. 80b ust. 1 ustawy PRD oraz nałożenia kar pieniężnych.</p> <p>9. W Starostwie, siedem postępowań z ośmiu objętych badaniem, dotyczących zawiadomień o nabyciu/pojazdu prowadzonych było z uchybieniem terminu, o którym mowa w art. 35 k.p.a. Starosta wzywał stronę do usunięcia braków formalnych ww. zawiadomień w tych postępowaniach po upływie od 107 do 249 dni, licząc od dnia złożenia przez klienta niekompletnego zawiadomienia.</p>
			<p>1. W siedzibie wydziału komunikacji na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji składowano materiały palne, czym naruszono § 4 ust. 1 pkt 11 rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków.</p> <p>2. W 24 spośród 54 zbadanych postępowaniach administracyjnych, Urząd prowadził postępowanie z przekroczeniem terminów określonych w art. 35 k.p.a. Ponadto Urząd, wbrew obowiązкови określonymu w art. 36 § 1 k.p.a., nie zawiadomił strony o niezatawieniu sprawy w terminie, przyczynach zwłoki z jednoczesnym wyznaczeniem nowego terminu jej załatwienia i pouczeniem o prawie do wniesienia ponaglenia.</p> <p>3. Prezydent Miasta, w przypadku zawiadomień o zbyciu/nabyciu pojazdu lub wniosków o rejestrację, które zostały złożone z opóźnieniem w stosunku do terminów, określonych w art. 71 ust. 7 lub art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy PRD, (które wpłynęły do Urzędu w okresie od maja 2020 r.), wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 140n ust. 1 i 2a w zw. z 140mb tej ustawy, do czasu rozpoczęcia kontroli NIK, nie wszczynał postępowania w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej wobec wszystkich właścicieli pojazdów, którzy nie wykonali obowiązku określonego w ww. przepisie w sposób terminowy.</p> <p>4. W czterech spośród 30 spraw zakończonych decyzją o nałożeniu kary pieniężnej, Urząd wbrew obowiązкови o określonymu w art. 61 § 4 k.p.a., nie zawiadomił stron o wszczęciu postępowania administracyjnego.</p> <p>5. Urząd ustalając wysokość kary pieniężnej nie uwzględnił przesłanek jej wymiaru określonych w treści art. 140n ust. 4 ustawy PRD, tj. zakresu naruszenia, powtarzalności naruszeń jak i ewentualnych korzyści finansowych uzyskanych z tytułu naruszenia ustawy. W przypadku każdej decyzji dotyczącej nałożenia kary pieniężnej stosowano jednolitą stawkę 200 zł.</p> <p>6. W latach 2021–2022 w Urzędzie nie pobierano raportów B_81 i B_82 za okresy: od 22.02.2021 r. do 1.03.2021 r., od 8.03.2021 r. do 2.08.2021 r., od 16.08.2021 r. do 31.08.2021 r., od 13.09.2021 r. do 4.04.2022 r., od 9.05.2022 r. do 6.06.2022 r., od 20.06.2022 r. do 1.08.2022 r., od 15.08.2022 r. do 3.10.2022 r., od 17.10.2022 r. do 6.02.2023 r., od 13.02.2023 r. do 27.02.2023 r.</p> <p>7. W przypadku ok. 60 tys. zawiadomień o zbyciu/nabyciu pojazdów, które wpłynęły do Urzędu od maja 2020 r. do dnia 30 marca 2023 r., dane</p>	

	Urząd Miasta Protrkowa Trybunalskiego	W formie opisowej	<p>w powyższym zakresie nie zostały wprowadzone do CEP. Ponadto, dane dotyczące dziesięciu spośród 30 zawiadomień o zbyciu / nabyciu pojazdu objętych szczegółowym badaniem były wprowadzone do CEP po upływie od 12 do 28 dni od daty ich otrzymania, w sytuacji, gdy w myśl art. 80ba ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 ustawy PRD dane te winny zostać wprowadzane do CEP w czasie wykonania czynności skutkującej koniecznością przekazania danych do tej ewidencji.</p> <p>8. Urząd, wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 15zzzzzn² ust. 1 pkt 5 ustawy COVID-19, we wszystkich 30 objętych badaniem sprawach, nie zawiadomił właścicieli pojazdów, którzy złożyli zawiadomienia o zbyciu / nabyciu pojazdu z naruszeniem terminu, o którym mowa w art. 78 ust. 2 ustawy PRD, o tym uchybieniu i nie wyznaczał im terminu na złożenie wniosku o przywrócenie terminu.</p>
8.	Urząd Miasta Protrkowa Trybunalskiego	<p>1. Struktura organizacyjna adekwatna do wykonywania zadań starosty w kontrolowanym zakresie.</p> <p>2. Aktualny RO Urzędu.</p> <p>3. Właściwy nadzór nad realizacją procedur wewnętrznych.</p> <p>4. Zapewnione odpowiednie warunki lokalowe i sprzętowe do obsługi klienta.</p> <p>5. Zapewniona poufność obsługi klienta.</p> <p>6. Obsługa klienta realizowana w dogodnych dla klienta godzinach pracy Urzędu.</p> <p>7. Podejmowane działania w zakresie zwiększenia obsady kadrowej w sytuacji stwierdzenia zatrudnienia niewystarczającego do prawidłowej, sprawnej i rzetelnej realizacji zadań w kontrolowanym zakresie.</p> <p>8. Aktualne zakresy obowiązków i upoważnienia udzielone pracownikom Urzędu.</p> <p>9. Kwalifikacje objętych badaniem pracowników były odpowiednie do zajmowanych stanowisk.</p> <p>10. Prawidłowo rozpatrywane skargi i wnioski;</p> <p>11. Zapewniona rzetelna informacja dla klientów Urzędu – w jego obiektach i na stronie internetowej.</p> <p>12. Wprowadzenie ułatwień dla klientów Urzędu dotyczące stron internetowych oraz e-usług.</p> <p>13. Zorganizowanie możliwości umawiania przez klienta osobistej wizyty (rezerwacji) w Urzędzie w celu załatwienia sprawy.</p> <p>14. Wyznaczone terminy wizyt w Urzędzie z wykorzystaniem stosowanych systemów</p>	<p>1. W 30 spośród 44 zbadanych postępowań administracyjnych, Prezydent Miasta prowadził postępowanie z przekroczeniem terminów określonych w art. 35 k.p.a. Ponadto, wbrew obowiązкови określonymu w art. 36 § 1 k.p.a., Prezydent Miasta nie zawiadomił strony o niezakończonym w terminie, przyczynach zwłoki z jednoczesnym wyznaczeniem nowego terminu jej załatwienia i pouczeniem o prawie do wniesienia ponaglenia.</p> <p>2. Prezydent Miasta w jednej spośród 10 zbadanych spraw, wbrew obowiązкови określonymu w art. 12 ust. 2a ustawy o kierujących, jako organ wydający prawo jazdy, przed jego wydaniem, nie zwrócił się do odpowiednich organów państw – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, celem potwierdzenia, że osoba ubiegająca się o uprawnienie nie posiada prawa jazdy wydanego w jednym z tych państw ani nie rozpoczęła procedury wymiany prawa jazdy na krajowe prawo jazdy lub procedury wydania wtórnika polskiego krajowego prawa jazdy.</p> <p>W konsekwencji organ wydał dokument prawa jazdy pomimo braku ustalenia, że nie zachodziły negatywne przesłanki jego wydania.</p> <p>3. Prezydent Miasta, w czterech spośród 10 objętych badaniem sprawach w przedmiocie wydania prawa jazdy, w których nastąpiło zawieszenie postępowania na wniosek strony, pomimo braku złożenia przez stronę w okresie trzech lat od daty doręczenia postanowienia o jego zawieszeniu wniosku o jego podjęcie, nie uznał żądania wszczęcia postępowania za wycofane. Stanowiło to naruszenie art. 98 § 2 k.p.a.</p> <p>4. Prezydent Miasta, w sześciu spośród 10 zbadanych spraw w przedmiocie wydania prawa jazdy, w których nastąpiło zawieszenie postępowania na wniosek strony – pomimo wniosku strony o jego podjęcie, złożonego przez upływem trzech lat od daty zawieszenia postępowania, wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 101 § 1 k.p.a., nie wydał postanowienia o jego podjęciu i nie doręczył go stronie. W konsekwencji powyższego organ, z naruszeniem art. 102 k.p.a., wydał w sprawie decyzję, w sytuacji, gdy w czasie zawieszenia postępowania mógł jedynie podejmować czynności niezbędne w celu zapobieżenia niebezpieczeństwu dla życia lub zdrowia ludzkiego albo poważnym szkodom dla interesu społecznego.</p>

			<p>umawiania pozwalają na umówienie wizyty w terminie 30 dni kalendarzowych.</p>	<p>5. Prezydent Miasta, w trzech spośród czterech zbadanych spraw, decyduje o odmowie wydania prawa jazdy wydawał z przekroczeniem terminów ich załatwienia, wyznaczonych przez organ zgodnie z art. 36 § 1 k.p.a., tj. po upływie od 28 do 109 dni od wyznaczonego terminu.</p> <p>6. Prezydent Miasta, w jednej sprawie spośród czterech poddanych badaniu, postępowanie zakończone wydaniem decyzji o odmowie wydania prawa jazdy prowadził z naruszeniem art. 10 § 1 k.p.a. W postępowaniu tym nie poinformowano strony o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań przed jej wydaniem.</p> <p>7. Prezydent Miasta, wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 15 zzzzzzzz ust. 1 pkt 5 ustawy COVID-19, w czternastu sprawach nie zawiadomił właścicieli pojazdów, którzy złożyli zawiadomienia o zbyciu/nabyciu pojazdu z naruszeniem terminu, o którym mowa w art. 78 ust. 2 ustawy PRD, o tym uchybieniu i nie wyznaczył im terminu na złożenie wniosku o przywrócenie terminu.</p> <p>8. W Urzędzie, w dziewięciu przypadkach działania zmierzające do wszczęcia postępowania w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej, w tym w czterech z pięciu objętych badaniem dotyczących zawiadomień o zbyciu lub nabyciu pojazdu, złożonych w Urzędzie z opóźnieniem w stosunku do terminu określonego w art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy PRD oraz we wszystkich pięciu z objętych badaniem dotyczących niezłożenia w Urzędzie ww. zawiadomień – podejmowane po upływie bardzo długiego okresu licząc od daty otrzymania ww. zawiadomień. Ustalono, że czas od daty wpływu ww. zawiadomienia do daty podjęcia pierwszej czynności, tj. powiadomienia o wszczęciu postępowania w przedmiocie wymierzenia ww. kary pieniężnej, wyniósł odpowiednio 146, 146, 151 i 162 dni, z kolei czas od daty wygenerowania raportu z SI CEPIK do daty podjęcia pierwszej czynności, tj. zawiadomienia o wszczęciu postępowania w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej wyniósł odpowiednio 658, 638, 638 i 639 dni.</p> <p>9. Prezydent Miasta, w przypadku wszystkich zawiadomień o zbyciu/nabyciu pojazdu, które zostały złożone w 2022 r. z opóźnieniem w stosunku do terminów, o których mowa w art. 71 ust. 7 lub art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy PRD oraz w przypadku wszystkich spraw, w których w systemie SI CEPIK w 2022 r. wygenerowane zostały raporty B_81, wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 140n ust. 1 i 2a w zw. z 140mb tej ustawy, do czasu kontroli nie wszczął wobec właścicieli pojazdów, którzy nie wykonali obowiązku określonego w ww. przepisie, postępowania w przedmiocie nałożenia na nich kary pieniężnej.</p>
9.	Starostwo Powiatowe w Zgierzu	W formie opisowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Struktura organizacyjna adekwatna do wykonywania zadań starosty w kontrolowanym zakresie. 2. Aktualny RO Urzędu. 3. Zapewniona poufność obsługi klienta. 4. Obsługa klienta realizowana w dogodnych dla klienta godzinach pracy Urzędu. 5. Podjęmowane działania w zakresie zwiększenia obsady kadrowej w sytuacji 	<ol style="list-style-type: none"> 1. W Starostwie sprawy związane z dystrybucją tablic rejestracyjnych prowadzono z naruszeniem zasad określonych w przyjętej 29 kwietnia 2018 r. „Procedurze wewnętrznej dotyczącej zamawiania i dystrybucji tablic”. 2. W Oddziale Zamiejscowym w Głównie biurka i krzesła (a zatem materiały palne) ustawiono na korytarzu będącym drogą ewakuacyjną, czym naruszono § 4 ust. 1 pkt 11 rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków. Dodatkowo ograniczony został dostęp do urządzenia przeciwpożarowego poprzez dostawienie do ściany,

<p>stwierdzenia zatrudnienia niewystarczającego do prawidłowej, sprawnej i rzetelnej realizacji zadań w kontrolowanym zakresie.</p> <p>6. Kwalifikacje objętych badaniem pracowników były odpowiednio do zajmowanych stanowisk.</p> <p>7. Prawidłowo rozpatrywane skargi i wnioski.</p> <p>8. Zapewniona rzetelna informacja dla Klientów Urzędu – w jego obiektach i na stronie internetowej.</p> <p>9. Zorganizowanie możliwości umawiania przez klienta osobistej wizyty (rezerwacji) w Urzędzie w celu załatwienia sprawy.</p> <p>10. Wyznaczone terminy wizyt w Urzędzie z wykorzystaniem stosowanych systemów umawiania pozwalały na umówienie wizyty w terminie 30 dni kalendarzowych.</p>	<p>w której znajdował się hydrant, stolika z dokumentami dla klientów, co z kolei stanowiło naruszenie § 4 ust. 1 pkt 18 lit. a ww. rozporządzenia.</p> <p>3. W Starostwie, w dziewięciu przypadkach (tj. w 24 % wszystkich), zakresy obowiązków pracowników w części dotyczącej wskazywania pracowników zastępujących lub zastępowanych zostały sporządzone w sposób nierzetelny, tj. zakresy obowiązków poszczególnych pracowników w części dot. wskazywania osoby zastępującej i zastępowanej były niespójne.</p> <p>W ww. przypadkach osoba, która została wskazana jako zastępowana lub zastępująca w zakresie obowiązków innego pracownika nie posiadała analogicznych zapisów w swoim zakresie obowiązków, tym samym z zakresu obowiązków nie wynikała pełna informacja, kto zastępuje danego pracownika. Brak ww. zapisów narusza standard A3 kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych.</p> <p>4. W Starostwie, w przypadku ośmiu z dziesięciu objętych badaniem spraw, weryfikacja wniosków dot. wydawania międzynarodowego prawa jazdy, w zakresie poprawności ich wypełnienia oraz kompletności, o której mowa w § 20 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie dokumentów do kierowania, przeprowadzona była w sposób nierzetelny.</p> <p>5. W latach 2021–2022 w Starostwie łącznie ośmiokrotnie nie zostały pobrane z SI CEPIK i odpowiednio zabezpieczone, generowane w tym systemie raporty B_81 (czterokrotnie) oraz B_82 (czterokrotnie). Starosta w związku z tym nie posiadał danych o nieprawidłowościach związanych z niezłożeniem lub złożeniem po terminie zawiadomienia o zbyciu / nabyciu pojazdu oraz związanych z brakiem zarejestrowania pojazdu spowodowanego z zagranicy – w konsekwencji nie podejmował czynności mających na celu wyjaśnienie ww. nieprawidłowości.</p> <p>6. W Starostwie, cztery postępowania z 16 objętych badaniem, dotyczące zawiadomień o zbyciu/nabyciu pojazdu prowadzone były z naruszeniem terminu, o którym mowa w art. 35 k.p.a. Starosta wzywał stronę do uzupełnienia braków formalnych ww. zawiadomień odpowiednio po 56, 58, 68 i 302 dniach liczonych od dnia złożenia przez stronę niekompletnego zawiadomienia, w konsekwencji czego Starosta, wbrew obowiązкови określönemu w treści art. 80ba ust. 1 pkt 1 oraz w ust. 3 ustawy PRD nie wprowadził do CEP informacji o zbyciu pojazdu w czasie wykonania czynności skutkującej koniecznością przekazania danych do ewidencji, za pomocą systemu teleinformatycznego obsługującego ewidencję lub za pomocą systemów teleinformatycznych obsługujących zadania realizowane przez Starostę.</p> <p>7. Starosta, w przypadku wszystkich objętych badaniem zawiadomień o zbyciu/nabyciu pojazdu, które zostały złożone w latach 2021–2022 z opóźnieniem w stosunku do terminów, o których mowa w art. 71 ust. 7 lub art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy PRD wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 140n ust. 1 i 2a ustawy PRD w zw. z 140mb teje ustawy, nie wszczął wobec właścicieli pojazdów, którzy nie wykonali w terminie obowiązku określönego w ww. przepisach, postępowania w przedmiocie nałożenia im kary pieniężnej.</p>
---	---

	Starostwo Powiatowe w Oleśnie	W formie opisowej	<p>1. Struktura organizacyjna adekwatna do wykonywania zadań starosty w kontrolowanym zakresie;</p> <p>2. Aktualny RO Urzędu.</p> <p>3. Zapewnione odpowiednie warunki lokalowe i sprzętowe do obsługi klienta.</p> <p>4. Zapewniona poufność obsługi klienta.</p> <p>5. Obsługa klienta realizowana w dogodnych dla klienta godzinach pracy Urzędu.</p> <p>6. Zapewnione zasoby kadrowe umożliwiające realizację zadań Urzędu w kontrolowanym zakresie.</p> <p>7. Kwalifikacje objętych badaniem pracowników były odpowiednie do zajmowanych stanowisk.</p> <p>8. Zapewniona rzetelna informacja dla klientów Urzędu – w jego obiektach i na stronie internetowej.</p> <p>9. Prawidłowo i terminowo realizowane zadania związane z obsługą klienta w sprawach dotyczących rejestracji pojazdów.</p>	<p>8. Pięć z dziesięciu objętych badaniem decyzji w sprawie nałożenia kary pieniężnej, które zostały wydane w wyniku złożenia zawiadomienia o zbyciu/nabyciu pojazdu z opóźnieniem w stosunku do terminu, o którym mowa w art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy PRD zostało sporządzonych nierzetelnie, tj. w trzech decyzjach błędnie podano okres przekroczenia ww. terminu, podając odpowiednio 35, 79 i 100 dni naruszenia zamiast 43, 134 i 156 dni, a w dwóch decyzjach okres przekroczenia ww. terminu, podano w przybliżeniu, tj. używając określeń: „około 1 miesiąca zwłoki” i „około 3 miesięcy zwłoki”.</p> <p>10. Starosta, wbrew obowiązkom wynikającym z art. 15 zzzzzz² ust. 1 pkt 5 i ust. 2 ustawy COVID-19, nie zawiadomił właścicieli pojazdów, którzy złożyli zawiadomienie o zbyciu/nabyciu pojazdu z naruszeniem terminu, o którym mowa w art. 78 ust. 2 ustawy PRD, o tym uchybieniu i nie wyznaczył im terminu na złożenie wniosku o przywrócenie terminu.</p>
10.				<p>1. Obowiązek realizacji czynności, o których mowa w art. 12 ust. 2a w zw. z ust. 2b ustawy o kierujących polegający na występowaniu do właściwych organów – przy użyciu Europejskiej Sieci Praw Jazdy</p> <ul style="list-style-type: none"> - o stosowne potwierdzenie, celem wykluczenia jednej z negatywnych przesłanek wydania prawa jazdy nie został powierzony żadnemu z pracowników wydziału komunikacji. Stanowiło to naruszenie standardu kontroli zarządczej nr 3 „Struktura organizacyjna”. <p>2. W 12 z 14 objętych badaniem postępowań w sprawach wniosków o wydanie prawa jazdy, Starosta – jako organ wydający prawo jazdy – wbrew obowiązkom określonym w art. 12 ust. 2a ustawy o kierujących, nie zwrócił się do odpowiednich organów państw – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, o potwierdzenie, że osoba ubiegająca się o uprawnienie nie posiada prawa jazdy wydanego w jednym z tych państw ani nie rozpoczęła procedury wymiany prawa jazdy na krajowe prawo jazdy lub procedury wydania wótmnika polskiego krajowego prawa jazdy. W konsekwencji organ wydał dokumenty prawa jazdy pomimo braku ustalenia, że nie zachodziły negatywne przesłanki jego wydania.</p> <p>3. W trzech z 24 objętych badaniem spraw z zakresu wydawania prawa jazdy, Starosta wydał decyzje z przekroczeniem ustawowego terminu załatwienia sprawy, o którym mowa w art. 35 § 3 k.p.a., tj. po upływie miesiąca.</p> <p>W sprawach tych nie zawiadomił również strony o niezakończonych sprawach w terminie oraz nie wskazał nowego terminu jej załatwienia oraz nie pouczył o prawie do wniesienia ponażenia, czym naruszył art. 36 § 1 k.p.a.</p> <p>4. W 16 przypadkach z 26 objętych badaniem, działania zmierzające do wszczęcia postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej, podejmowane były po upływie ponad 30 dni od dnia powzięcia przez organ wiedzy o okolicznościach uzasadniających nałożenie kary.</p> <p>5. W pięciu z 10 objętych badaniem postępowań w sprawie nakładania kary pieniężnej, Starosta wbrew obowiązkom wynikającym z art. 15 zzzzzz² ust. 1 i ust. 2 ustawy COVID-19, nie zawiadomił właścicieli pojazdów, którzy nie wykonali w ustawowym terminie lub wykonali z uchybieniem tego terminu obowiązków, o których mowa w art. 71 ust. 7 i art. 78 ust. 2</p>

11.	Starostwo Powiatowe w Głubczycach	W formie opisowej	<p>1. Struktura organizacyjna adekwatna do wykonywania zadań starosty w kontrolowanym zakresie.</p> <p>2. Aktualny RO Urzędu.</p> <p>3. Zapewnione odpowiednie warunki lokalowe i sprzętowe do obsługi klienta.</p> <p>4. Zapewniona poufność obsługi klienta.</p> <p>5. Obsługa klienta realizowana w dogodnych dla klienta godzinach pracy Urzędu.</p> <p>6. Zapewnione zasoby kadrowe umożliwiające realizację zadań Urzędu w kontrolowanym zakresie.</p> <p>7. Aktualne zakresy obowiązków i upoważnienia udzielone pracownikom Urzędu.</p> <p>8. Kwalifikacje objętych badaniem pracowników były odpowiednie do zajmowanych stanowisk.</p> <p>9. Zapewniona rzetelna informacja dla klientów Urzędu – w jego obiektach i na stronie internetowej.</p>	<p>ustawy PRD, o tym uchybieniu i nie wyznaczyl im terminu na złożenie wniosku o przywrócenie terminu.</p> <p>6. W badanych postępowaniach wysokość kary pieniężnej ustalana była bez uwzględnienia zakresu naruszenia, pomimo takiego obowiązku wynikającego z art. 140n ust. 4 tej ustawy. W objętych badaniem 10 postępowaniach prowadzonych w sprawie nałożenia kary pieniężnej, trzech właścicieli pojazdów nie wykonało obowiązków, o których mowa w art. 71 ust. 7 i art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy PRD, a siedmiu dopełniło obowiązku z uchybieniem terminu, odpowiednio 5, 8, 9, 25, 27, 65, 66 dni.</p> <p>W zbadanych sprawach nie wystąpiła powtarzalność naruszenia ani uzyskanie korzyści finansowych z tytułu naruszenia ustawy, a pomimo różnicowanego zakresu naruszenia – Starosta we wszystkich przypadkach nałożył kary w takiej samej wysokości.</p>
<p>1. Starosta w przypadku dwóch z 10 objętych badaniem spraw, dotyczących wydania uprawnień do kierowania pojazdami, wbrew obowiązkowi określonymu w art. 12 ust. 2a ustawy o kierujących, jako organ wydający prawo jazdy, przed jego wydaniem, nie zwrócił się do odpowiednich organów państw – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, celem potwierdzenia, że osoba ubiegająca się o uprawnienie nie posiada prawa jazdy wydanego w jednym z tych państw ani nie rozpoczęła procedury wymiany prawa jazdy na krajowe prawo jazdy lub procedury wydania wtórnika polskiego krajowego prawa jazdy. W konsekwencji organ wydał dokumenty prawa jazdy pomimo braku ustalenia, że nie zachodziły negatywne przesłanki jego wydania.</p> <p>2. W czterech przypadkach, spośród 20 objętych badaniem postępowań, Starosta wydał decyzje w sprawie rejestracji pojazdów z przekroczeniem terminu, o którym mowa w art. 35 § 3 k.p.a., tj. odpowiednio po 40, 54, 39 i 34 dniach licząc od dnia złożenia wniosku przez właściciela pojazdu. W sprawach tych nie zawiadomiono również strony o niezakończonych sprawach w terminie, podając przyczynę zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy, czym naruszył art. 36 § 1 k.p.a.</p> <p>3. Starosta, w przypadku wszystkich zawiadomień o zbyciu/nabyciu pojazdu, które zostały złożone w latach 2021-2023 (do dnia kontroli NIK, tj. do 2 marca 2023 r.) z naruszeniem terminów określonych w art. 71 ust. 7 i art. 78 ust. 2 ustawy PRD, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 140n ust. 1 i 2a w zw. Z 140mb tej ustawy – nie wszczął wobec właścicieli pojazdów, którzy nie wykonali obowiązku zawiadomienia o nabyciu / zbyciu pojazdu oraz nie wykonali obowiązku rejestracji pojazdu sprowadzonego z zagranicy, żadnego postępowania administracyjnego. Powyższe nastąpiło – pomimo, że Starostwo posiadało raporty wygenerowane z SI CEPIK, które wskazywały na 3.002 potencjalne nieprawidłowości w tym zakresie.</p> <p>4. W 2021 r. w Starostwie nie zostały pobrane z SI CEPIK raporty B_81 i B_82 za okres od 19 do 26 kwietnia 2021 r. W związku z tym, że system udostępniał i umożliwiał pobranie raportu w terminie do dwóch tygodni, Starosta nie posiadał danych o nieprawidłowościach związanych z niezłożeniem lub złożeniem po terminie zawiadomienia o zbyciu / nabyciu</p>				

12.	Starostwo Powiatowe w Brzegu	W formie opisowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Struktura organizacyjna adekwatna do wykonywania zadań starosty w kontrolowanym zakresie. 2. Zapewnione odpowiednio warunki lokalowe i sprzętowe do obsługi klienta. 3. Zapewniona poufność obsługi klienta; 4. Zapewnione zasoby kadrowe umożliwiające realizację zadań Urzędu w kontrolowanym zakresie. 5. Kwalifikacje objętych badaniami pracowników były odpowiednio do zajmowanych stanowisk. 6. Prawidłowo rozpatrywane skargi i wnioski. 7. Zapewniona rzetelna informacja dla klientów Urzędu – w jego obiektach i na stronie internetowej. 8. Zorganizowanie możliwości umawiania przez klienta osobistej wizyty (rezerwacji) w Urzędzie w celu załatwienia sprawy. 9. Wyznaczone terminy wizyt w Urzędzie z wykorzystaniem stosowanych systemów umawiania pozwalały na umówienie wizyty w terminie 30 dni kalendarzowych. 	<p>pojazdu oraz związanych z brakiem zarejestrowania pojazdu spowodowanego z zagranicy. W konsekwencji nie podejmował czynności mających na celu wyjaśnienie ww. nieprawidłowości.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W RO Starostwa żadnej z komórek organizacyjnych nie przypisano obowiązku realizacji czynności, o których mowa w: 1/art. 80ba ustawy PRD (tj. wprowadzania do CEP danych o pojazdach w zakresie określonym art. 80b ust. 1 tej ustawy); 2/ art. 140n ust. 2a PRD (tj. nakładania kar pieniężnych), 3/art. 12 ust. 2a w związku z ust. 2b ustawy o kierujących (tj. występowania do właściwych organów przy użyciu Europejskiej Sieci Praw Jazdy celem wykluczenia jednej z negatywnych przesłanek wydania prawa jazdy). Zadania wyszczególnionych w punktach 2 i 3 nie zostały także uwzględnione w zakresach obowiązków pracowników wydziału komunikacji. Ponadto, dwóm pracownikom Wydziału nie ustalono pisemnie zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności. 2. Starosta w przypadku wszystkich 10 objętych szczegółowym badaniem spraw, dotyczących wydania praw jazdy, wbrew obowiązкови określonym w art. 12 ust. 2a ustawy o kierujących, jako organ wydający prawo jazdy, przed jego wydaniem, nie zwrócił się do odpowiednich organów państw – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, o potwierdzenie, że osoba ubiegająca się o uprawnienie nie posiada prawa jazdy wydanego w jednym z tych państw ani nie rozpoczęła procedury wymiany prawa jazdy na krajowe prawo jazdy lub procedury wydania wtórnika polskiego krajowego prawa jazdy. W konsekwencji organ wydał dokumenty prawa jazdy pomimo braku ustalenia, że nie zachodziły negatywne przesłanki jego wydania. 3. W ośmiu przypadkach, spośród 20 objętych badaniami postępowań, Starosta wydał decyzje w sprawie rejestracji pojazdów z przekroczeniem terminu, o którym mowa w art. 35 § 3 k.p.a., tj. odpowiednio po 74,47, 35, 36, 41, 39, 35 i 71 dniach od daty wszczęcia postępowania. W sprawach tych nie zawiadomiono również strony o niezatawieniu sprawy w terminie, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy, co naruszało art. 36 § 1 k.p.a. Również w przypadku 16 z 20 zbadanych spraw dotyczących kary pieniężnej, nie został zachowany termin określony w art. 35 § 3 k.p.a. Postępowania w tych sprawach zostały zakończone odpowiednio po: 88, 88, 88, 46, 38, 217, 315, 307, 299, 248, 59, 256, 62, 225, 216, 31 dniach, od daty ich wszczęcia. Także w tych przypadkach nie został wykonany obowiązek wynikający z art. 36 § 1 ww. ustawy. 4. W siedmiu przypadkach, działania zmierzające do wszczęcia postępowania w sprawie nałożenia, podejmowane były po upływie od 34 do 89 dni od dnia powzięcia przez organ wiedzy o okolicznościach uzasadniających nałożenie kary. 5. W latach 2021–2022, nie zostały pobrane z SI CEPIK i odpowiednio zabezpieczone raporty B_81 i B_82 za okresy: od 22 lutego do 5 kwietnia 2021 r., od 6 do 27 września 2021 r., od 27 grudnia 2021 r. do 3 stycznia 2022 r., od 20 do 27 czerwca 2022 r. oraz od 21 listopada do 5 grudnia 2022 r. Ponadto nie zostały wygenerowane ww. raporty za okresy: od 1 stycznia do 21 lutego 2021 r., od 6 kwietnia do 5 września 2021 r., od 28 września do 26 grudnia 2021 r., 4 stycznia do 19 czerwca 2022 r.,
-----	------------------------------	-------------------	---	--

13.	Urząd Miasta Rzeszowa	W formie opisowej	<p>1. Struktura organizacyjna adekwatna do wykonywania zadań starosty w kontrolowanym zakresie.</p> <p>2. Właściwy nadzór nad realizacją procedur wewnętrznych dot. uprawnień do kierowania pojazdami.</p> <p>3. Zapewnione odpowiednie warunki lokalowe i sprzętowe do obsługi klienta.</p> <p>4. Zapewniona poufność obsługi klienta;</p> <p>5. Obsługa klienta realizowana w dogodnych dla klienta godzinach pracy Urzędu.</p> <p>6. Podjęte działania w zakresie zwiększenia obsady kadrowej w sytuacji stwierdzenia zatrudnienia niewystarczającego do prawidłowej, sprawnej i rzetelnej realizacji zadań w kontrolowanym zakresie.</p> <p>7. Aktualne zakresy obowiązków i upoważnienia udzielone pracownikom Urzędu.</p> <p>8. Kwalifikacje objętych badaniem pracowników były odpowiednie do zajmowanych stanowisk.</p> <p>9. Prawidłowo rozpatrywane skargi i wnioski;</p> <p>10. Zapewniona rzetelna informacja dla klientów Urzędu – w jego obiektach i na stronie internetowej.</p> <p>11. Wprowadzenie ułatwień dla klientów Urzędu dotyczących stron internetowych oraz e-usług.</p>	<p>od 28 czerwca do 20 listopada 2022 r. oraz 6 do 31 grudnia 2022 r. W konsekwencji Starosta nie podjął rzetelnych działań zapewniających dostęp do danych o nieprawidłowościach związanych z niezłożeniem lub złożeniem po terminie zawiadomienia o zbyciu/nabyciu pojazdu oraz związanych z brakiem zarejestrowania pojazdu spowodowanego z zagranicy i nie podejmował czynności mających na celu wyjaśnienie ww. nieprawidłowości.</p> <p>5. Starosta w 16 z 20 objętych badaniem spraw, wbrew obowiązkom wynikającym z art. 15zzzzzn² ust. 1 pkt 5 i ust. 2 ustawy COVID-19, nie zawiadomił właścicieli pojazdów, którzy złożyli zawiadomienie o zbyciu/nabyciu pojazdu z naruszeniem terminu, o którym mowa w art. 78 ust. 2 ustawy PRD, o tym uchybieniu i nie wyznaczył im terminu na złożenie wniosku o przywrócenie terminu.</p>
<p>1. Do 22 września 2022 r. nie dostosowano RO Urzędu do zadań będących w kompetencji Prezydenta Miasta od 2020 r. i realizowanych w tym czasie przez WK w zakresie min.: prowadzenia postępowań dotyczących nakładania kar pieniężnych, generowania profili kierowcy (PKK) oraz kierowcy zawodowego (PKZ), wydawania oraz wymiany kart kwalifikacji kierowcy (KKK), wydawania międzynarodowych praw jazdy, wysyłania informacji o obowiązku poddania się badaniu psychologicznemu w zakresie psychologii transportu w celu ustalenia istnienia lub braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdami. Naruszało to standard A3 kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych. Ponadto w § 70 ust. 3 pkt 13 RO Urzędu widniał błąd edytorski, gdzie zamiast zapisu „państwa członkowskiego RP” powinien być zapis „państwa członkowskiego UE”.</p> <p>2. W Urzędzie, w trzech przypadkach spośród 10 objętych badaniem spraw dotyczących wydania międzynarodowego prawa jazdy, wypełniono druk międzynarodowego prawa jazdy z przekroczeniem terminu trzech dni roboczych od dnia otrzymania od wnioskodawcy wymaganych dokumentów, czym naruszono § 20 pkt 2 rozporządzenia w sprawie dokumentów do kierowania.</p> <p>3. Prezydent Miasta, w jednym spośród 10 objętych badaniem postępowaniu prowadzonym w sprawie rejestracji pojazdu, pozostawał w bezczynności trwającej 90 dni, co stanowiło naruszenie art. 35 § 3 k.p.a. W sprawie tej postępowanie licząc od dnia złożenia wniosku trwało 419 dni.</p> <p>4. Prezydent Miasta, w pięciu sprawach spośród 20 objętych badaniem, wbrew obowiązkom określonym w treści art. 80ba ust. 1 pkt 1 oraz w ust. 3 ustawy PRD nie wprowadził do CEP danych o zbytych/nabytych pojazdach w czasie wykonania czynności skutkującej koniecznością przekazania danych do ewidencji, za pomocą systemu teleinformatycznego obsługującego ewidencję lub za pomocą systemów teleinformatycznych obsługujących zadania realizowane przez Prezydenta Miasta. W sprawach tych, dane do CEP wprowadzono w terminie od 36 do 187 dni od dnia złożenia zawiadomienia.</p> <p>6. 20 spośród 42 objętych badaniem postępowań administracyjnych w sprawie nałożenia kary pieniężnej, podjętych zostało po upływie bardzo długiego okresu licząc od daty otrzymania ww. zawiadomień. Ustalono,</p>				

	Urząd Miejski w Przemysłu	W formie opisowej	<p>1. Struktura organizacyjna adekwatna do wykonywania zadań starosty w kontrolowanym zakresie.</p> <p>2. Aktualny RO Urzędu.</p> <p>3. Właściwy nadzór nad realizacją procedur wewnętrznych.</p> <p>4. Obsługa klienta realizowana w dogodnych dla klienta godzinach pracy Urzędu.</p> <p>5. Zapewnione zasoby kadrowe umożliwiające realizację zadań Urzędu w kontrolowanym zakresie.</p> <p>6. Aktualne zakresy obowiązków i upoważnienia udzielone pracownikom Urzędu.</p> <p>7. Kwalifikacje objętych badaniem pracowników były odpowiednio do zajmowanych stanowisk.</p> <p>8. Prawidłowo rozpatrywane skargi i wnioski;</p> <p>9. Zapewniona rzetelna informacja dla klientów Urzędu – w jego obiektach i na stronie internetowej.</p> <p>10. Zorganizowanie możliwości umawiania przez klienta osobistej wizyty (rezerwacji) w Urzędzie w celu załatwienia sprawy.</p> <p>11. Wyznaczone terminy wizyt w Urzędzie z wykorzystaniem stosowanych systemów umawiania pozwalały na umówienie wizyty w terminie 30 dni kalendarzowych.</p> <p>12. Prawidłowo i terminowo realizowane zadania związane z obsługą klienta w sprawach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami.</p>	<p>że w pierwszych dwóch sprawach, wezwania do uzupełnienia dokumentacji zostały skierowane do stron w terminie od 202 do 252 dni od daty zgłoszenia, a w kolejnych postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej, zostały wszczęte odpowiednio w terminach: od 198 do 223 dni oraz od 189 do 277 dni od dnia zgłoszenia zbycia/nabycia i od 275 do 406 dni, od daty wygenerowania raportu B_81 z SI CEPIK.</p> <p>1. Wejście do budynku, w którym znajdowała się siedziba Wydziału Komunikacji, Transportu i Dróg (WKTD) zorganizowano w sposób nieuwzględniający potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową czym naruszono § 16 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych budynków.</p> <p>2. W WKTD nie zapewniono poufności obsługi klientów, poprzez odpowiednie zorganizowanie stref i stanowisk do obsługi klienta, uniemożliwiającej ujawnienie osobom trzecim danych klientów, podejrzenie dokumentów lub podsłuchiwanie rozmowy, co stanowiło naruszenie przepisów ogólnego rozporządzenia o danych osobowych.</p> <p>3. W dziesięciu spośród 20 objętych badaniem postępowań administracyjnych w zakresie rejestracji pojazdów (45%), Prezydent Miasta decyzje w sprawie wydatk po upływie od 31 do 300 dni od daty wpływu wniosku w sprawie do Urzędu. Stanowiło to naruszenie art. 35 § 1 k.p.a. Ponadto, w ww. sprawach Prezydent nie zawiadomił stron postępowania o niezatawieniu sprawy w terminie, do czego był zobowiązany w świetle art. 36 k.p.a. w myśl którego o każdym przypadku niezatawienia sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponażenia.</p> <p>4. W Urzędzie dwie sprawy, spośród 10 objętych badaniem postępowań administracyjnych w sprawie nałożenia kary pieniężnej, prowadzone były z opóźnieniem. W sprawach tych czas jaki upłynął od dnia złożenia zawiadomienia o zbyciu pojazdu w Urzędzie do dnia wystąpienia postanowienia o wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej, wyniósł odpowiednio 99 i 112 dni.</p> <p>7. Prezydent, we wszystkich 21 objętych badaniem sprawach, wbrew obowiązkom wynikającym z art. 15 zzzzzz² ust. 1 pkt 5 i ust. 2 ustawy COVID-19, nie zawiadomił właścicieli pojazdów, którzy złożyli zawiadomienie o zbyciu/nabyciu pojazdu z naruszeniem terminu, o którym mowa w art. 78 ust. 2 ustawy PRD, o tym uchybieniu i nie wyznaczył im terminu na złożenie wniosku o przywrócenie terminu.</p>
14.	Urząd Miejski w Przemysłu	W formie opisowej	<p>1. Struktura organizacyjna adekwatna do wykonywania zadań starosty w kontrolowanym zakresie.</p> <p>2. Aktualny RO Urzędu.</p> <p>3. Właściwy nadzór nad realizacją procedur wewnętrznych.</p> <p>4. Obsługa klienta realizowana w dogodnych dla klienta godzinach pracy Urzędu.</p> <p>5. Zapewnione zasoby kadrowe umożliwiające realizację zadań Urzędu w kontrolowanym zakresie.</p> <p>6. Aktualne zakresy obowiązków i upoważnienia udzielone pracownikom Urzędu.</p> <p>7. Kwalifikacje objętych badaniem pracowników były odpowiednio do zajmowanych stanowisk.</p> <p>8. Prawidłowo rozpatrywane skargi i wnioski;</p> <p>9. Zapewniona rzetelna informacja dla klientów Urzędu – w jego obiektach i na stronie internetowej.</p> <p>10. Zorganizowanie możliwości umawiania przez klienta osobistej wizyty (rezerwacji) w Urzędzie w celu załatwienia sprawy.</p> <p>11. Wyznaczone terminy wizyt w Urzędzie z wykorzystaniem stosowanych systemów umawiania pozwalały na umówienie wizyty w terminie 30 dni kalendarzowych.</p> <p>12. Prawidłowo i terminowo realizowane zadania związane z obsługą klienta w sprawach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami.</p>	<p>1. Wejście do budynku, w którym znajdowała się siedziba Wydziału Komunikacji, Transportu i Dróg (WKTD) zorganizowano w sposób nieuwzględniający potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową czym naruszono § 16 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych budynków.</p> <p>2. W WKTD nie zapewniono poufności obsługi klientów, poprzez odpowiednie zorganizowanie stref i stanowisk do obsługi klienta, uniemożliwiającej ujawnienie osobom trzecim danych klientów, podejrzenie dokumentów lub podsłuchiwanie rozmowy, co stanowiło naruszenie przepisów ogólnego rozporządzenia o danych osobowych.</p> <p>3. W dziesięciu spośród 20 objętych badaniem postępowań administracyjnych w zakresie rejestracji pojazdów (45%), Prezydent Miasta decyzje w sprawie wydatk po upływie od 31 do 300 dni od daty wpływu wniosku w sprawie do Urzędu. Stanowiło to naruszenie art. 35 § 1 k.p.a. Ponadto, w ww. sprawach Prezydent nie zawiadomił stron postępowania o niezatawieniu sprawy w terminie, do czego był zobowiązany w świetle art. 36 k.p.a. w myśl którego o każdym przypadku niezatawienia sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponażenia.</p> <p>4. W Urzędzie dwie sprawy, spośród 10 objętych badaniem postępowań administracyjnych w sprawie nałożenia kary pieniężnej, prowadzone były z opóźnieniem. W sprawach tych czas jaki upłynął od dnia złożenia zawiadomienia o zbyciu pojazdu w Urzędzie do dnia wystąpienia postanowienia o wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej, wyniósł odpowiednio 99 i 112 dni.</p> <p>7. Prezydent, we wszystkich 21 objętych badaniem sprawach, wbrew obowiązkom wynikającym z art. 15 zzzzzz² ust. 1 pkt 5 i ust. 2 ustawy COVID-19, nie zawiadomił właścicieli pojazdów, którzy złożyli zawiadomienie o zbyciu/nabyciu pojazdu z naruszeniem terminu, o którym mowa w art. 78 ust. 2 ustawy PRD, o tym uchybieniu i nie wyznaczył im terminu na złożenie wniosku o przywrócenie terminu.</p>
15.	Starostwo Powiatowe w Krośnie	W formie opisowej	<p>1. Struktura organizacyjna adekwatna do wykonywania zadań starosty w zakresie wybranych zadań związanych z obsługą klienta w kontrolowanym zakresie.</p> <p>2. Aktualny RO Urzędu.</p> <p>3. Zapewnione odpowiednio warunki lokalowe i sprzętowe do obsługi klienta.</p> <p>4. Zapewniona poufność obsługi klienta.</p> <p>5. Obsługa klienta realizowana w dogodnych</p>	<p>1. W okresie objętym kontrolą pomimo wymogu wynikającego z § 18 RO Starostwa, nie wyznaczono Kierownika Referatu ds. rejestracji pojazdów lub osoby upoważnionej do kierowania tym Referatem.</p> <p>2. W Starostwie, w dwóch przypadkach spośród 10 objętych badaniem, wypelcono druki międzyrodowowe prawa jazdy w piątym dniu roboczym od dnia otrzymania od wnioskodawcy wymaganych dokumentów. Działanie takie było niezgodne z § 20 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie dokumentów do kierowania.</p>

			<p>dla klienta godzinach pracy Urzędu.</p> <p>6. Zapewnione zasoby kadrowe umożliwiające realizację zadań Urzędu w kontrolowanym zakresie.</p> <p>7. Kwalifikacje objętych badaniem pracowników były odpowiednio do zajmowanych stanowisk.</p> <p>8. Prawidłowo rozpatrywane skargi i wnioski;</p> <p>9. Zapewniona rzetelna informacja dla klientów Urzędu – w jego obiektach i na stronie internetowej.</p>	<p>3. W jednym postępowaniu dotyczącym rejestracji pojazdu sprowadzonego z zagranicy, przed wydaniem decyzji o odmowie rejestracji pojazdu, Starosta nie poinformował strony o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszenia żądań, stosownie do wymogów art. 10 § 1 k.p.a. W postępowaniu tym, Starosta nie zawiadomił ponownie strony, że sprawa nie zostanie załatwiona we wskazanym terminie i nie wyznaczył nowego terminu jej załatwienia, czym naruszył art. 36 k.p.a.</p> <p>4. W pięciu przypadkach (spośród 30 analizowanych), zawiadomienia o zbyciu/nabyciu pojazdu Starosta wprowadził do CEP, po upływie trzech dni roboczych od dnia ich złożenia w Urzędzie. W czterech z nich, zmiany wprowadzono w terminie od pięciu do ośmiu dni, a w jednym przypadku po upływie 11 dni od dnia złożenia zawiadomienia. Działanie takie było niezgodne z art. 80ba ust. 3 w związku z art. 80bc ustawy PRD.</p> <p>5. W okresie pandemii COVID-19 tj. od 20 marca 2020 r. do 16 maja 2022 r., w sprawach, w których stwierdzono naruszenie obowiązku rejestracji pojazdu sprowadzonego z zagranicy lub zawiadomienia o zbyciu / nabyciu pojazdu, Starosta, od dnia 25 marca 2021 roku, zaprzestał zawiadamiania strony o uchybieniu terminu i nie wyznaczał jej 30-dniowego terminu na złożenie wniosku o przywrócenie terminu, co naruszało postanowienia art. 15zzzzzz² ust. 1 i 2 ustawy COVID-19.</p> <p>6. W Urzędzie, 19 spośród 20 objętych badaniem postępowań w sprawie naruszenia kary pieniężnej w związku z niewykonywaniem przez właścicieli pojazdów lub wykonywaniem z uchybieniem terminu obowiązków, o których mowa w art. 71 ust. 7 i art. 78 ust. 2 pkt 1 tej ustawy – wszczęto po upływie długiego okresu, tj. od 198 do 719 dni, od dnia zidentyfikowania naruszenia przez Urząd.</p> <p>7. Analiza 10 spraw dotyczących zbycia / nabycia pojazdu, w których zawiadomienia zostały złożone po wymaganym terminie, wykazała że terminy od dnia złożenia w Urzędzie zawiadomienia o zbyciu/nabyciu pojazdu do dnia wysłania postanowienia Starosty o wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej, wyniosły: w jednym przypadku 15 dni, w dwóch przypadkach – odpowiednio: 225 i 319 dni, w pozostałych siedmiu – odpowiednio: 375, 434, 469, 536, 587, 616 i 617 dni.</p> <p>8. Analiza kolejnych 10 spraw, w których postępowania o nałożenie kary pieniężnej zostały wszczęte w wyniku weryfikacji raportów B_81 wykazała, że liczby dni od wygenerowania raportów do dnia wysłania zawiadomienia o wszczęciu tych postępowań, wyniosły: w jednym przypadku – 198 dni, w czterech przypadkach – 199 dni, w dwóch przypadkach – 238 dni, w trzech przypadkach – 719 dni. Ponadto Starosta, w przypadku wszystkich spraw wynikających z raportów B_81 i B_82, w których rejestracja pojazdu sprowadzonego z zagranicy nastąpiła w okresie od stycznia 2021 r., nie wszczął postępowań w sprawie kary pieniężnej wobec właścicieli pojazdów, którzy nie wykonali obowiązku terminowego poinformowania organu o zbyciu/nabyciu pojazdu.</p>
--	--	--	---	---

6.2. Zestawienie Mankamentów SI CEPIK i rekomendacje zmian (wskazania użytkowników w kontrolowanych jednostkach)

Lp.	Jednostka kontrolowana	Zdiagnozowane problemy w funkcjonowaniu SI CEPIK, SI POJAZD i SI KIEROWCA	Rekomendacje zmian usprawniających realizację zadań dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami oraz rejestracji pojazdów
1	Urząd Miasta Łodzi	<ul style="list-style-type: none"> - wolno pracujący system; - występujący okresowo brak możliwości uruchomienia SI POJAZD i SI KIEROWCA; - brak możliwości zapisania oraz korekty wprowadzonych danych, zapisania decyzji, zamówienia i anulowania dokumentów komunikacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - usprawnienia w systemie związane z dokonaniem zwrotu prawa jazdy po jego zatrzymaniu za przekroczenie dopuszczalnej prędkości 50 km/h (brak automatycznego odblokowania po upływie terminu zatrzymania); - wprowadzenie do systemów informatycznych funkcjonalności „historia sprawy” po otrzymaniu akt ewidencyjnych kierowcy (obecnie brak historii w systemie); - zmiany w zakresie przerejestrowania pojazdów (z uwagi na problemy przy pozostawieniu tych samych numerów rejestracyjnych oraz znikające dane przy przerejestrowaniu z innego urzędu), - rezygnacja z konieczności przedkładania oryginałów dokumentów w sprawach z zakresu rejestracji pojazdów w przypadku wniosków składanych elektronicznie.
2	Urząd Miasta Piotrkowa Trybunalskiego	<ul style="list-style-type: none"> - brak możliwości pobrania z SI CEPIK niektórych raportów o nieprawidłowościach w zakresie nieterminowego rejestrowania pojazdów i zawiadomienia o zbyciu lub nabyciu pojazdów²¹⁷; - brak możliwości wygenerowania i zarchiwizowania profilu kierowcy zawodowego; - brak odpowiedzi z EUCARIS na zapytania w sprawach kierowców i wydanych im praw jazdy; - brak możliwości zwrotu elektronicznie zatrzymanego dokumentu prawa jazdy; - brak możliwości udostępnienia profilu kandydata na kierowcę; - brak możliwości wygenerowania listy profili kierowców zawodowych i wydanych kart kwalifikacji kierowcy; - brak możliwości wznowienia obsługi pojazdu po zwrocie oznaczeń rejestracji czasowej; - brak możliwości przerejestrowania pojazdu z zachowaniem dotychczasowych tablic rejestracyjnych; - brak możliwości zapisania lub korekty wprowadzonych danych; - brak możliwości zamówienia i wydania dowodu rejestracyjnego; - częste blokowanie się systemu; <p>Problemy w funkcjonowaniu ww. systemów utrudniające obsługę klientów występowały najczęściej po ich aktualizacji lub wyeliminowaniu wcześniej zdiagnozowanych błędów.</p>	<p>Systemy te w celu ułatwienia pracy i poprawy obsługi klientów powinny zostać zmodyfikowane poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - integrację z platformą e-PUAP, która umożliwiłaby wysyłanie korespondencji bezpośrednio z SI KIEROWCA i SI POJAZD, - integrację z systemem „Źródło”, która pozwoliłaby na dokładniejszą weryfikację danych osobowych oraz aktualnych dokumentów tożsamości, - wprowadzenie możliwości generowania niestandardowych raportów zawierających dane żądane przez użytkowników, w tym spełniających wymogi instrukcji kancelaryjnej i umożliwiających monitorowanie terminowości prowadzonych spraw, skorelowaną ze zmianami przepisów aktualizację podstaw prawnych, - zmodyfikowanie edytorów tekstów w sposób umożliwiający formatowanie tekstu i sprawdzanie pisowni.

²¹⁷ Nowe wersje funkcjonalności umożliwiającej generowanie raportów udostępnione zostały 13 marca 2023 r.

3	Starostwo Powiatowe w Zgierzu	<p>Zmiany funkcjonalności obu systemów nie nadszły za zmianą przepisów prawa.</p> <p>Przykładowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - SI KIEROWCA początkowo nie był dostosowany do prawidłowego realizowania nowych zadań związanych z generowaniem profili kierowcy zawodowego oraz z wydawaniem kart kwalifikacji kierowcy. Wprowadzenie powyższych danych do systemu było możliwe dopiero po zmianie aplikacji; - SI POJAZD nie był dostosowany do wydawania systemowych decyzji o umorzeniu postępowania administracyjnego w sprawie rejestracji pojazdu w przypadku zachowania dotychczasowych tablic rejestracyjnych. Brak tej funkcjonalności uniemożliwiało przekazanie danych do SI CEPIK, a problem nie został rozwiązany do czasu trwania kontroli NIK. 	<p>W celu usprawnienia wprowadzania danych do SI CEPIK a tym samym poprawy jakości obsługi klienta należało:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlikwidować rejestrację czasową pojazdu z urzędu; - wydawać decyzję o rejestracji pojazdu w momencie wpisania danych do SI CEPIK, tj. podczas pierwszej wizyty wnioskodawcy w organie rejestrującym, nie zaś dopiero przy odbiorze dowodu rejestracyjnego; - dokonywać legalizacji tablic rejestracyjnych tylko przy pierwszej rejestracji pojazdu; - technicznie na diagnostę dokonującego badania rejestracyjnego obowiązkowo wpisywania do dowodu rejestracyjnego adnotacji „HAK”, „GAZ”, „VAT” itp.; - zastąpić obowiązek informowania o zbyciu/ nabyciu pojazdu obowiązkiem jego rejestracji; - zmienić formę wydania dowodu rejestracyjnego i dokumentu prawa jazdy z decyzji administracyjnej na czynność materialnoteczniczą.
		<ul style="list-style-type: none"> - w procesie wyszukiwania, po wprowadzeniu numeru rejestracyjnego pojazdu i wyszukaniu danych system prezentował dane innego pojazdu – przypadki takie występowały kilkanaście razy w roku, a czas oczekiwania na rozwiązanie problemu przez administratora danych w niektórych wypadkach wyniósł kilka miesięcy. W tym czasie pracownicy nie mogli wprowadzać do CEP odpowiednich zmian w danych gromadzonych w tej ewidencji takich jak np. dane o właścicielu pojazdu, zablokowane było też np. zamówienie dowodu rejestracyjnego. Sytuacja taka w konsekwencji uniemożliwiła załatwienie sprawy klienta w terminie; - przy składaniu elektronicznych wniosków o wydanie prawa jazdy, w przypadku potrzeby wezwania strony do uzupełnienia braków formalnych było za mało miejsca w polu, które uzupełniał pracownik, co uniemożliwiało wpisanie pełnej treści wezwania o uzupełnienie braków – średniorocznie około 150 wniosków o wydanie prawa jazdy składanych było elektronicznie, a przez opisany problem pracownicy nie mieli możliwości wysłania pełnej informacji do klienta, co wydłużało czas załatwienia sprawy; - brak możliwości sprawdzenia uprawnień kierowcy nieposiadającego numeru PESEL w Europejskiej Sieci Praw Jazdy (EUCARIS), co miało duże znaczenie w przypadku obcokrajowców, którzy nie posiadali nadanego numeru PESEL – może to skutkować wydaniem uprawnień do kierowania pojazdami osobie, która nie powinna otrzymać takiego dokumentu; <p>Ponadto, do dnia zakończenia kontroli, pomimo deklaracji ze strony Ministra Cyfryzacji, nie wdrożono rozwiązań technicznych umożliwiających przekazywanie uprawnień organom danych zgromadzonych w CEP (CEPIK 2.0). W ocenie Starosty wdrożenie wskazanego rozwiązania pozwoliłoby na dostęp do informacji o uprawnieniach kierowcy w bazie ogólnokrajowej, szczególnie do informacji o zatrzymaniu czy cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami przez inny organ lub policję.</p>	<p>Dodatkowo Starosta wskazał następujące problemy, których rozwiązanie jego zdaniem brakuje, a których usunięcie ułatwiłoby pracę:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak możliwości odnotowania w systemie informacji o zbyciu/ nabyciu części udziałów w pojeździe; - po przerejestrowaniu pojazdu brak możliwości podglądu w historię wprowadzonych do systemu zawiadomień o zbyciu/ nabyciu pojazdu; - brak możliwości wydania w systemie decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie rejestracji pojazdu w przypadku, gdy właściciel pozostawił dotychczasowe tablice rejestracyjne; - brak możliwości sprawdzenia uprawnień kierowcy obcokrajowca w EUCARIS na podstawie daty urodzenia.

4	Urząd Miasta Bydgoszczy	<p>W odniesieniu do SI POJAZD:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak aktywnej zakładki faktycznego odbioru dowodu rejestracyjnego przez właściciela pojazdu; - brak możliwości edycji parametrów pojazdu w przypadku rejestracji pojazdu z zachowaniem dotychczasowych tablic [co powoduje, że po przerejestrowaniu należy pojazd przeklasyfikować przez „zmiany” weryfikując po raz drugi dane właściciela. Dotyczy to pojazdów przed wprowadzeniem CEPIK 2.0 Niewykonane tej czynności uniemożliwia zamówienie dowodu rejestracyjnego. Każda zmiana na pojeździe wymaga weryfikacji danych właściciela]; - konieczność kilkukrotnej weryfikacji osoby w przypadku rejestracji pojazdu na cudzoziemca [wycinanie PESEL-u, by móc wprowadzić datę "pobytu do...", wprowadzanie danych weryfikujących, rodzaj i nr dokumentu oraz kraj wydania. Łącząc to z przerejestrowaniem w tym samym urzędzie i koniecznością edycji parametrów pojazdu konieczne jest czterokrotne zweryfikowanie tej samej osoby, co za każdym razem wymaga uzupełnienia brakujących danych, które przy każdej weryfikacji „znikają”]; - w przypadku przerejestrowania – konieczność wprowadzenia najpierw zgłoszenia nabycia, a następnie ponawiania zapytania o pojazd w CEP [należałoby to zmienić odpowiednio do wyrejestrowania, gdzie po wprowadzeniu zaświadczenia o demontażu systemu pyta o chęć wyrejestrowania pojazdu – bez dodatkowego odpytywania CEP. Ponadto po przerejestrowaniu pojazdu na nowy numer rejestracyjny nie widać, czy zostało zgłoszone zbycie/nabycie]; - brak możliwości wprowadzenia zawiadomienia zbycia/ nabycia w przypadku przejęcia pojazdu przez gminę lub powiat [na podstawie odpowiednio art. 50a ust. 2 ustawy PRD i art. 130a tej ustawy. Wprowadzenie danych uniemożliwia brak danych zbywcy. Rozwiązaniem byłoby wprowadzenie danych nabywcy z oznaczeniem podstaw przejęcia]; - rozbieżność danych w CEP i bazie lokalnej w przypadku skrócenia terminu badania technicznego [w przypadku np. montażu instalacji gazowej, skrócone badanie widoczne jest w bazie lokalnej, ale nie jest widoczne w CEP, gdzie pozostaje pierwotna długość badania. Jedyłą możliwością zmiany terminu badania jest zamówienie nowego dowodu rejestracyjnego]; - brak jest aktualnej bazy ulic, co wymusza ręczne wprowadzanie danych; - treść wyświetlanych komunikatów błędów jest mało czytelna [błąd walidacji powinien wskazywać konkretny problem, a nie kod błędu tak, aby pracownik mógł sam ocenić, czy jest potrzebna pomoc HelpDesk-u czy sam jest w stanie go rozwiązać]; - w funkcjonalności e-urząd brakuje możliwości łączenia spraw lub usuwania spraw [w momencie wysłania pisma do klienta (wezwanie) dany wniosek elektroniczny przენosi się do zakładki "do uzupełnienia". Klient musi złożyć na nowo wniosek z poprawnym załącznikiem Wniosek zostaje zrealizowany, natomiast sprawy się nie łączą]; - brakuje możliwości przekazywania e- wniosków zgodnie z właściwością; - wolna transmisja danych skutkująca znacznym wydłużeniem obsługi klienta.
---	-------------------------	---

		<p>W odniesieniu do SI KIEROWCA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najpoważniejszym problemem jest brak historii spraw, gdy dany kierowca zmienia miejsce zamieszkania i obecnie podlega pod inny urząd [po otrzymaniu akt kierowcy z innego organu widoczny jest tylko wniosek ze zdjęciem i orzeczeniem lekarskim. Brak jest danych prawa jazdy wydanego przez inny organ, a także informacji o: zatrzymaniu prawa jazdy, cofniętych uprawnieniach i zakazach. Po upływie orzeczonego zakazu lub okresu zatrzymania dokonywane czynności wprowadza się tylko do edytora, co powoduje, że informacja o tym nie zostaje przekazana do CEK]; - niepełne dane przenoszą się także w przypadku przyjęcia akt z innego urzędu w zakresie profilu kandydata na kierowcę (PKK; bez wniosku, z którego został wygenerowany), co uniemożliwia wydanie duplikatu; - odpowiednio brak historii dotyczy profilu kierowcy zawodowego, co powoduje konieczność potwierdzania danych w nim zawartych drogą pocztową (skanowanie zapisów); - brak jest możliwości wydrukowania karty kierowcy, wniosku elektronicznego zgodnego z obowiązującym wzorem, tak aby można było wypełnić decyzję o przyznaniu uprawnień; - szereg drobniejszych braków w zakresie wyszukiwania danych, odnotowywania informacji, niezbędnych poprawek w e-dokumentach, raportowania [brak możliwości wyszukiwania kierowcy po wpisaniu jego imienia i nazwiska zawierających obce znaki; brak możliwości pobierania danych dotyczących miejsca urodzenia i drugiego imienia z danych zgromadzonych w systemie PESEL; brak możliwości wyszukiwania ulic poprzez wpisanie dowolnego członu nazwy niedostępna opcja zapytania o kierowcę zawodowego w drodze teletransmisji przy użyciu Europejskiej Sieci Praw Jazdy (dalej: „EUCARIS”), brak możliwości potwierdzenia Karty Kwalifikacji Kierowcy poprzez EUCARIS, przy odmowie żądania akt brak jest możliwości dodania notatki np. wskazującej miejsce przekazania; brak możliwości korekty kategorii w zamówionych prawach jazdy, bez konieczności ponownego wprowadzania wszystkich danych; brak możliwości obrotu zdjęciem i podpisu w e-wniosku; brak możliwości wygenerowania raportów w module sprawozdawczo kontrolnym np. dotyczących wydania międzynarodowego prawa jazdy zgodnie z poszczególnymi konwencjami o ruchu drogowym. <p>Większość z tych problemów powoduje wydłużenie czasu realizacji sprawy i dodatkowo wydłuża czas obsługi przeznaczony na jednego klienta.</p> <p>Do najczęściej występujących problemów, które utrudniały wykonywanie zadań należały:</p> <ul style="list-style-type: none"> - występujący 1-2 razy dziennie błąd uniemożliwiający skanowanie i drukowanie dokumentów („not enough memory”), - 2-3 razy w tygodniu system zawieszał się przy próbie drukowania dokumentów z edytora; - przy próbie drukowania karty informacyjnej pojazdu kilka razy w miesiącu system zawieszał się (w celu wyeliminowania powyższych problemów należało zresetować komputer, co powodowało wydłużenie czasu obsługi klienta); - przy próbie zamówienia dowodu rejestracyjnego 2-3 razy w tygodniu pojawiał się komunikat o błędzie, że dane z bazy lokalnej różnią się od bazy CEPIK.
--	--	--

5	Urząd Miasta Włocławek	<p>W SI POJAZD:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak możliwości zarejestrowania motoroweru z tablicą motorowerową. System żądał wpisu terminu następnego badania technicznego. Ostatecznie, zgodnie ze wskazówkami z HP, pojazd wprowadzono do ewidencji jako: sposób produkcji fabryczny, zamiast zabytkowy; pochodzenie – ponowna rejestracja, w systemie wpisany został nieprawdziwy termin następnego badania technicznego. Sprawę zgłoszono do HP; - gdy dowód rejestracyjny został zatrzymany przez Policję i wpisany do CEP, sprawdzając ten pojazd automatycznie wprowadzono informację o zatrzymanym dowodzie w SI POJAZD, np. widoczne zatrzymanie elektroniczne, data i godzina wystąpienia błędu (data i godzina sprawdzenia pojazdu). Mimo usunięcia z CEP zatrzymanego przez diagnostę dowodu rejestracyjnego, po dokonaniu np. badania technicznego dopuszczającego pojazd do ruchu, dokument nadal widniał jako zatrzymany w SI POJAZD i musiał zostać z tego systemu usunięty poprzez wprowadzenie zapisu „wydanie zatrzymanego dowodu rejestracyjnego”, co faktycznie nastąpiło na skutek czynności diagnosty, a nie organ rejestrującego – błąd ten powtarzał się bardzo często; - występujące w SI POJAZD w zakładce POWIADOMIENIA po ich obsłużeniu (występują w „OBSEUŻONYCH”) nadal były widoczne jako „odczytane”. Nie zniknęły, co sprawiło trudność w ocenie, które powiadomienia zostały już odnotowane, a które nie; - powtarzał się problem zajęć komorniczych lub skarbowych widniejących na pojazdach; - występował błąd w naliczaniu numerów decyzji o wyrejestrowaniu pojazdów zgodnie z jednolitym rzeczowym wykazem akt. Kilka pojazdów posiadało tożsame numery decyzji o wyrejestrowaniu; - przy generowaniu jakiegokolwiek zestawienia za okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. pojawiało się tylko 500 ostatnich rekordów, podczas gdy za ten okres rekordów było dużo więcej. Wobec powyższego zakres wyszukiwania należało dzielić na krótsze okresy, które następnie trzeba było sumować, co stanowiło utrudnienie w wykonywaniu zadań – limit wyświetlanych spraw wynosi 500, a powinien być rzeczywisty; - w zakładce e-Urząd widniały wnioski przesłane przez klientów za pośrednictwem platformy ePUAP. Weryfikacja tych wniosków wymagała często wysyłania informacji do klienta o ich uzupełnieniu. Klienci nie mogli odpowiedzieć na to samo zgłoszenie, musieli zakładać nowe zgłoszenie, co skutkowało występowaniem wielu wniosków dotyczących jednej sprawy; - problem przy rejestracji przez obcokrajowców, wprowadzenie rzeczywistych, prawidłowych danych wielokrotnie uniemożliwiało ich zapisanie. <p>W SI KIEROWCA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - częste problemy z logowaniem do systemu – występowały sytuacje, wymuszające kilkakrotne wylogowanie się lub konieczność ponownego uruchomienia komputera, by móc się zalogować się do systemu; - częste zawieszenia systemu; - problemy z nadrukiem zdjęcia na e-wnioskach; 	<p>W celu usprawnienia procesów obsługi klienta oraz wprowadzanie danych do SI CEPIK należałoby umożliwić klientowi korespondowanie z urzędem z poziomu jednego złożonego wniosku w e-PUAP, bez konieczności składania nowego wniosku w przypadku zaistniałych braków.</p> <p>W przypadku wniosków złożonych za pomocą Elektronicznej Skrzynki Podawczej SI POJAZD i SI KIEROWCA zasadnym byłoby zwiększenie rozmiaru plików dołączanych do wniosku. W systemie SI KIEROWCA rejestr akt kierowcy winien odzwierciedlać wersję papierową akt, dotyczącą otrzymania akt kierowcy z poprzedniego organu</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie była widoczna historia operacji realizowanych w systemie przez poprzedni organ. Nadto w zakładce e-urząd winna być możliwość przekazania wniosku według właściwości miejscowej do innego organu.
---	---------------------------	---	---

6	Starostwo Powiatowe w Świeciu	<ul style="list-style-type: none"> - brak możliwości wygenerowania PKK i Profilu Kierowcy Zawodowego; - brak możliwości pobrania profilu PKZ przez ośrodek szkolenia/WORD oraz wydania wyprodukowanego prawa jazdy – w celu przywrócenia cofniętych uprawnień niejednokrotnie trzeba było wprowadzić kilka wniosków (np. o przywrócenie cofniętych uprawnień, o zwrot zatrzymanego prawa jazdy czy o zmianę danych). - sprawność działania CEP tj. częste przypadki podjęcia kilku prób w celu pobrania danych niezbędnych do rejestracji pojazdu – konieczność wielokrotnego pobierania danych wpływała na czas obsługi klienta; - brak dostępu do pobierania danych o zgonach w SI KIEROWCA; - brak informacji w SI KIEROWCA o elektronicznym zatrzymaniu prawa jazdy w momencie zatrzymania przez organ kontroli drogowej; - brak możliwości wyszukiwania kierowcy po wpisaniu jego imienia i nazwiska, jeśli ich pisownia wymaga użycia liter niewystępujących w polskim alfabecie; - brak dostępu do informacji o naruszeniach przez kierowców zasad ruchu drogowego i przypisanych im punktach karnych; - brak możliwości zamawiania w Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych dokumentów uprawniających do kierowania tramwajem oraz pozwoleń na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym; - zawieszanie się programu i konieczność resetowania stacji (komputera) w momencie drukowania plików z edytora tekstu. Stacje zawieszały się przy jednoczesnym otwarciu na tej samej stacji (komputerze) SI KIEROWCA i SI POJAZD. Problem ten pojawiał się najczęściej w zamiejskich stacjach rejestracji pojazdów, gdzie na jednej stacji obsługiwane są zarówno sprawy dotyczące prawa jazdy jak i rejestracji pojazdu. 	<p>W opinii Starosty w centralnych systemach informatycznych brakuje funkcjonalności, o które powinien zostać zmodyfikowany/uzupełniony system: W SI KIEROWCA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak dostępu do bazy ogólnopolskiej w zakresie zakazów kierowania pojazdami; - brak możliwości pobierania danych o zgonach; - brak informacji w SI KIEROWCA o zatrzymaniu prawa jazdy – informacja taka była widoczna dopiero po otrzymaniu postanowienia i dokonaniu wpisu do ewidencji przez właściwy organ; - brak możliwości wyszukiwania kierowcy po wpisaniu jego imienia i nazwiska, jeśli ich pisownia wymaga użycia liter nie występujących w polskim alfabecie. <p>W SI POJAZD:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w systemie po przerejestrowaniu pojazdu nie było widać, czy zostało zgłoszone zbycie/nabycie pojazdu – wcześniej wprowadzone dane zanikały; - konieczność wielokrotnego pobierania danych z CEP w celu rejestracji pojazdu; - brak możliwości wygenerowania raportu pojazdów zarejestrowanych warunkowo.
7	Urząd Miasta Katowice	<ul style="list-style-type: none"> - brak jest możliwości zapisu danych zgodnych z ustawą, np. w przypadku wydania decyzji o cofnięciu uprawnień młodemu kierowcom nie ma mowy o ich przywróceniu (czego żąda aplikacja systemu), ale powinno się wydać nowe prawo jazdy; w przypadku badań lekarskich i psychologicznych kandydatów na kierowców system wymaga zaznaczenia funkcji – badania kontrolne – zamiast – badania kwalifikacyjne; bardzo często należy znaleźć taką funkcję w systemie, która nie jest konkretnym odzwierciedleniem danego przypadku, ale która pozwala na finalny zapis danych i uzyskanie wymaganej decyzji ostatecznej; - po migracji danych z CEP 1.0 do CEP 2.0 pojawiło się szereg niezgodności, które trzeba wyjaśniać i korygować na bieżąco w momencie ich wykrycia np. brak danych nabywcy w zgłoszeniach zbycia pojazdu, niepełne dane zajęć blokad skarbowych lub też wyświetlanie blokad już nieaktywnych; dane lokalne (...) nie są kompatybilne z danymi CEPiK; często zdarza się zdublowanie danych o pojazdach czy też „zaciąganie” z systemu danych dotyczących innego pojazdu, niż wywołany przez pracownika; - najwięcej problemów w pracy z rejestracją pojazdów pojawia się w momencie zmiany przepisów prawa – system nie zawsze adekwatnie reaguje na nowe regulacje. Przykładem może być kwestia wprowadzonej możliwości zachowania 	<ol style="list-style-type: none"> 1. pomimo nagromadzenia w systemach szeregu danych dotyczących pojazdów oraz kierowców brak jest możliwości generowania szczegółowych raportów w Module Sprawozdawczo-Kontrolnym na potrzeby własne, jak i podmiotów występujących o informację publiczną. Rozszerzenie tego narzędzia o tworzenie własnych raportów z dostępnych danych znacząco poprawiłoby możliwość monitorowania bieżącej pracy czy też tworzenia niezbędnych statystyk (...); 2. w zakresie rejestracji pojazdów należy poprawić przejrzystość i czytelność SI POJAZD. Duża ilość danych na karcie tego systemu występowała w postaci drobnego druku, co powodowało duży dyskomfort pracy dla pracownika, który ją obsługiwał. Zwiększenie automatyzacji w zapisie danych pozwoliło by na znaczne zaoszczędzenie czasu pracy nad pojazdem – „obecnie” przy każdej wprowadzonej zmianie na rekordzie należy odświeżyć dane

	<p>dotychczasowego numeru rejestracyjnego z innego miasta, gdzie zdarza się konieczność zaangażowania administratora systemu w uzyskaniu zapisu danych pojazdu. Innym przykładem może być przedłużający się czas na nadanie tablicy zmniejszonej zabytkowej na pojazd. Przez okres kilku miesięcy nie istniała możliwość jej wydania, pomimo zmiany w ustawie. Nie było możliwości prawidłowego zapisu rodzaju tablic rejestracyjnych dla „odwrotocnej hybrydy” – system z automatu nadawał tablice ekologiczne; przy przerejestrowaniu pojazdu z innego starostwa nie był widoczny pełny zakres własności pojazdu, tj. nie było możliwości zweryfikowania danych wszystkich współwłaścicieli, gdyż system pokazuje dane tylko jednego z nich. W przypadku zgłoszenia nabycia/zbycia pojazdu system nie pozwalał na wprowadzenie aktu posiadania dziedziczenia jako dokumentu przenoszącego prawo własności. Zdarzały się przypadki, że historia pojazdu, w tym zmiany w prawie własności, nie były widoczne w chronologicznej kolejności ich zgłaszania.”;</p> <p>– wejście w życie wielu przepisów dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami czy też rejestracji pojazdów zostało przesunięte w czasie i uzależnione od wdrożenia rozwiązań technicznych.</p>	<p>właściciela (zupelnie niepotrzebnie); takie „odswieżenie” mogłoby nastąpić przez odpowiedni skrypt;</p> <p>3. wskazane jest połączenie systemu CEP z innymi jego użytkownikami / dostęp do informacji przez nich gromadzonymi np. w zakresie rejestracji pojazdów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – weryfikacja odpraw celnych danego pojazdu (dziś jest to tylko możliwe w przypadku potwierdzenia podatku akcyzowego – cel: wyeliminowanie niezgodności w dokumentacji, bieżąca informacja o uregulowaniu należności podatkowych, – przekazanie drogą elektroniczną informacji o blokadach ustanawianych na pojeździe i możliwość ich anulowania przez właściwy organ np. urzędy skarbowe – cel: aktualizacja bieżąca w zakresie ustanowionych blokad, pełna informacja o ustanowionych zastawach dokonywana przez upoważnione podmioty, – bieżący dostęp do „Źródła” w zakresie zgłoszonych pobyków czasowych – cel: usprawnienie obsługi mieszkańców, brak konieczności wymagania dodatkowych dokumentów, – udostępnienie wyszukiwania przedsiębiorców po numerze NIP – cel: usprawnienie obsługi, eliminacja żądania dodatkowych dokumentów lub wyjaśnień, – „zaciąganie” pełnych danych z wprowadzanych do ewidencji świadectw zgodności fabrycznie nowych pojazdów – cel: zmniejszenie czasochłonności procesu rejestracji, – ewidencja informatyczna zaświadczeń o demontażu pojazdów – cel: usprawnienie obsługi mieszkańców, aktualne informacje i zwiększenie referencyjności ewidencji pojazdów, – możliwość przekazywania do właściwego starostwa drogą elektroniczną błędnie skierowanych e-wniosek w sprawie nabycia/zbycia pojazdu – cel: usprawnienie działania urzędów, skrócenie czasu załatwienia sprawy, – udostępnienie podglądu umowy przeniesienia prawa własności z zawiadomienia wprowadzonego przez inny organ rejestrujący – cel: skrócenie postępowania w sprawie art. 140mb poprzez uzyskanie dokumentu z ewidencji, a nie po skierowanym wniosku „papierowym”,
--	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> - udostępnienie możliwości wydania decyzji administracyjnej z wykorzystaniem podpisu elektronicznego – cel: usprawnienie działania organów administracji. 4. w zakresie prowadzonej CEK niezbędnym jest przede wszystkim wdrożenie ogólnopolskiego systemu, który spowodowałby pełną synchronizację danych pomiędzy starostwami i powiązanymi jednostkami (przychodnie lekarskie, sądy, prokuratury, policja) w zakresie m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - połączenie wyroków sądowych wydawanych w sprawie danego kierowcy z jego profilem w CEK - cel: aktualizacja danych w tym zakresie oraz automatyczna blokada zmian w uzyskanych uprawieniach, - udostępnianie wydanych przez prokuraturę lub sądu postanowień o zatrzymaniu i zwrocie prawa jazdy - cel: aktualizacja danych w systemie, - udostępnianie w systemie danych o wykonanych wyrokach w zakresie odbywania kary pozbawienia wolności – cel: automatyczna korekta wykonania wyroku, - udostępnianie wyników badań lekarskich przez Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy lub przychodnie lekarskie – cel: aktualizacja danych, usprawnienie obsługi mieszkańców, brak konieczności przedstawiania dokumentu papierowego, - udostępnianie wyników badań psychologicznych przez uprawnione pracownie psychologiczne - cel: aktualizacja danych, usprawnienie obsługi mieszkańców, brak konieczności przedstawiania dokumentu papierowego, - dostępność do informacji o elektronicznym zatrzymaniu prawa jazdy przez organy Policji - cel: bieżąca informacja o popełnionym wykroczeniu i statusie prawa jazdy.
8	Urząd Miasta Częstochowy	<ul style="list-style-type: none"> - brak możliwości skrócenia badania technicznego (instalacja gazowa) bez wydania pozwolenia czasowego – skutek: dodatkowy koszt dla interesanta za pozwolenie czasowe; - brak możliwości wpisu taxi po złożonym zamówieniu na dowód rejestracyjny - skutek zgłoszony przez kierowców taksówki: brak możliwości podjęcia pracy do czasu odebrania stałego dowodu rejestracyjnego; - brak możliwości edycji strony z danymi technicznymi pojazdu (w przypadku przerejestrowania) – skutek: dublowanie przez pracowników czynności; 	<ul style="list-style-type: none"> - duży utratieniem i poprawą funkcjonalności byłoby połączenie systemu CEP z innymi jego użytkownikami i dostęp do informacji przez nich gromadzonymi w zakresie rejestracji pojazdów np.: urząd skarbowy - możliwość elektronicznego anulowania blokad ustanowionych na pojeździe, weryfikacja odprawa celnych, pełne dane techniczne w przypadku pojazdów fabrycznie nowych;

	<ul style="list-style-type: none"> - brak możliwości zgłoszenia sprzedaży 1/2 pojazdu (współwłasność) – skutek: błąd systemu, informacja taka zamieszczana jest jako zgłoszenie zbycia całego pojazdu (widoczność w mObywatel); - błąd polegający na tym, że po wejściu na pojazd zarejestrowany w Częstochowie pojawia się zapis „zatrzymanie elektronicznie” z datą i godziną wejścia przez pracownika na pojazd - sutek: nieprawidłowe dane na pojeździe; - na wielu pojazdach w systemie przy przerejestrowaniu z innego urzędu w zakładce „zajęcia” widniało aktywne zajęcie mające często bardzo odległą datę np. z 2010 r. <ul style="list-style-type: none"> - skutek konieczność uzyskania wyjaśnień z innym urzędem co wydłużało proces rejestracji; - błąd przerejestrowania pojazdu w tym samym urzędzie. System wymuszał ponowną klasyfikację pojazdu – skutek: konieczność przejścia przez trzy karty i przeklasyfikowanie pojazdu, dopiero wówczas można zamówić dowód rejestracyjny; - przy zachowaniu dotychczasowego numeru rejestracyjnego z innego miasta, zdarzały się problemy w uzyskaniu zapisu danych pojazdu – skutek: wydłużenie procesu rejestracji; - brak automatyzmu w zwrocie zatrzymanych praw jazdy np. na trzy miesiące za przekroczenie dozwolonej prędkości w terenie zabudowanym powyżej 50 km/h <ul style="list-style-type: none"> - skutek: klient musi zgłosić się do urzędu w celu odblokowania prawa jazdy; - brak bieżącej aktualizacji zmienianych podstaw prawnych w szablonach, które narzuca administrator systemu CEK – skutek: błędna podstawa prawna; - w przypadku badań lekarskich i psychologicznych kandydatów na kierowców system wymaga zaznaczenia funkcji – badania kontrolne zamiast badania kwalifikacyjne <ul style="list-style-type: none"> - skutek: błędy w systemie; - istnieją duże rozbieżności między systemem CEK i aplikacją mObywatel; w aplikacji mObywatel status dokumentu często pozostaje w sprzeczności z faktami zapisanymi w CEK – skutek: kierowcy zgłaszają błędny wpis; - błędne informacje zawarte w SI CEPIK w raportach B_81 oraz w raportach B_82; - brak większej możliwości i uprawnień dla pracownika urzędu w zakresie poprawy oczywistego błędu systemu. - system CEP powinien mieć połączenie z urzędem celnym (w zakresie np. odpraw celnych, zwolnień celnych) i z urzędem skarbowym (w zakresie np. zastawów, zajęć); - system CEK powinien mieć połączenie z policyjnymi bazami danych; - wejście w życie wielu przepisów dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami czy też rejestracji pojazdów zostało przesunięte w czasie i uzależnione od wdrożenia rozwiązań technicznych; - występuje brak spójności danych w udostępnionej obywatelom aplikacji mPrawo jazdy z danymi w starostwach, brak możliwości weryfikacji wydania karty kwalifikacji kierowcy w innym organie, zweryfikowania uniętego świadectwa kwalifikacji zawodowej wydanego poza krajem oraz brak aktualnego wykazu uprawnionych do przeprowadzania badań lekarzy i psychologów. 	<ul style="list-style-type: none"> - w zakresie prowadzonego rejestru kierowców CEK niezbędnym jest przede wszystkim wdrożenie ogólnopolskiego systemu, który spowodowałby pełną synchronizację danych pomiędzy starostwami i powiązanymi jednostkami tj.: przychodnie lekarskie (udostępnianie wyników badań lekarskich), sądy, prokuratury (udostępnianie wydanych przez prokuraturę lub sąd postanowień o zatrzymaniu i zwrocie prawa jazdy); - w zakresie rejestracji pojazdów można poprawić przejrzystość i czytelność aplikacji Pojazd. Obecnie duża ilość danych na karcie aplikacji występuje w postaci drobnego druku, co powoduje duży dyskomfort pracy dla pracownika, który ją obsługuje. Zwiększenie automatyzacji w zapisie danych pozwoliło by na znaczne zaoszczędzenie czasu pracy nad pojazdem na dzień dzisiejszy przy każdej wprowadzonej zmianie na rekordzie należy odświeżyć dane właściciela (zupełnie niepotrzebnie). - w zakresie prowadzonego rejestru kierowców CEK niezbędnym jest przede wszystkim wdrożenie ogólnopolskiego systemu, który spowodowałby pełną synchronizację danych pomiędzy starostwami i powiązanymi jednostkami”.
--	---	---

9	Starostwo Powiatowe w Cieszynie	<ul style="list-style-type: none"> - problem z przekazaniem danych konkretnego pojazdu do CEPIK; - brak możliwości zapisu pojedynczego rekordu w ewidencji; - błąd systemu utrudniającego wygenerowanie raportu statystycznego w przedmiocie pojazdów podlegających podatkowi od środków transportowych. 	<p>Istotną byłaby funkcjonalność ułatwiająca monitorowanie terminowości wystawiania decyzji administracyjnych o rejestracji pojazdów w SI POJAZD (w przypadku niezachowania przez nowego właściciela pojazdu dotychczasowego numeru rejestracyjnego), z opcją automatycznego generowania (wystawiania) decyzji o rejestracji pojazdu w terminie 30 dni od dnia tzw. „wpisu danego pojazdu do ewidencji” oraz z jednoczesną możliwością edycji tejże decyzji w późniejszym terminie, tj. wówczas, gdy strona zgłosi się fizycznie po jej odbiór.</p>
10	Starostwo Powiatowe w Oleśnie	<ul style="list-style-type: none"> - problemy z obsługą wniosków dotyczących pojazdów posiadających tablice rejestracyjne wydane przed 1 lipca 1999 r., np. brak możliwości dopisania współwłaściciela; - przy wydawaniu uprawnień do kierowania pojazdami system rozszerza zakres uprawnień o te, które nie są wnioskowane; - system wymaga ponawiania czynności dotyczących wprowadzania badań lekarskich i psychologicznych; - w 2022 r. opóźnieniu uległa możliwość rejestracji pojazdów z tablicami zmniejszonymi zabytkowymi; - w przypadku zgłoszenia zbycia/nabycia przez eUPAP brak jest możliwości wezwania strony do uzupełnienia wniosku zgodnie z przepisami k.p.a. Obsługa takiego wniosku przeprowadzana jest przez zamknięcie wniosku i złożenie przez klienta nowego wniosku. 	<p>Niektóre procesy wymagają ciągłego powtarzania tych samych czynności, jak np. przekazywanie pojazdu czy pobrania danych właściciela z systemu ewidencji ludności, co niepotrzebnie wydłuża obsługę klienta. W przypadku wydawania uprawnień do kierowania pojazdami brakuje ostrzeżeń o naruszeniu przepisów, np. system nie informuje o wydaniu uprawnień osobie niespełniającej kryterium wieku.</p>
11	Starostwo Powiatowe w Głubczycach	<ul style="list-style-type: none"> - w systemie CEPIK nie ma możliwości weryfikacji danych firm w CEIDG i KRS po nr NIP, a nie jak wymaga system nr REGON. Wprowadzenie tej funkcjonalności znacznie skróciłoby czas rejestracji i zgłaszanych zbyć i nabyć pojazdów; - system ten wydłuża również obsługę klienta i utrudnia pracę pracownikom m.in. poprzez konieczność kilkakrotnego wykonania tych samych czynności np. przekazywanie pojazdu, wprowadzenia ponownie badań lekarskich kierowców. Podczas tych czynności często samoistnie usuwają się dane (np. dane techniczne pojazdu), które należy ponownie wprowadzić; - nie ma również możliwości wprowadzenia informacji o ukończeniu przez kierowcę kursu reedukacyjnego bez wprowadzenia skierowania na ten kurs (od grudnia 2021 r. skierowanie na kurs reedukacyjny, badania lekarskie i psychologiczne zostało zastąpione informacją o obowiązku odbycia kursu, wykonania badań). 	-
12	Starostwo Powiatowe w Brzegu	<ol style="list-style-type: none"> 1. brak możliwości: <ul style="list-style-type: none"> - przerejestrowania pojazdu na tablice zabytkowe; - korekty badania technicznego; - wydania decyzji o wyrejestrowaniu pojazdu; - dokonania zmian w pojeździe; - wygenerowania raportów dotyczących operacji wykonywanych w określonym okresie na pojazdach; - wydania dowodu rejestracyjnego; 	<p>Zdaniem Starosty SI CEPIK powinien zostać zmodyfikowany przez wprowadzenie w CEK 2.0 dostępu do historii osób posiadających uprawnienia do kierowania pojazdami.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - przerejestrowania pojazdu - zamówienia dowodu rejestracyjnego; - odnotowania zgłoszenia zbycia pojazdu na podstawie aktu dziedziczenia pojazdu; <ol style="list-style-type: none"> 2. blokowanie zapisu rejestracji pojazdu przy walidacji; 3. zawieszanie się systemu; 4. utrudniony przepływ danych z SI CEPIK na urządzenia mobilne Policji i stron postępowania w zakresie wydawania uprawnień do kierowania pojazdami; 5. utrudniony dostęp do informacji o badaniach lekarskich i psychologicznych dla pracowników innych podmiotów (np. Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego); 6. Wbrew zapowiedziom, dla SI CEPIK nie wdrożono funkcjonalności CEK 2.0, a w jego funkcjonalności brakuje dostępu do ogólnopolskiej bazy osób uprawnionych do kierowania pojazdami oraz osób nieposiadających takich uprawnień. 	
13	Urząd Miasta Rzeszowa	<ul style="list-style-type: none"> - niepoprawnie została przeprowadzona migracja danych do systemu CEPIK 2 0. Blokady, czyli statusy na pojeździe pomimo tego, że zostały zakończone w CEPIK 1.0 pojawiały się na pojazdach jako aktywne. Z poziomu pracownika, nie można było tych blokad zakończyć. W sprawach takich, za każdym razem trzeba było wysłać fax lub e-mail z prośbą o administracyjne zakończenie zajęcia, np. komorniczego; - nieprawidłowa migracja dotyczyła również zgłoszenia sprzedaży pojazdu. W systemie widoczna była jedynie data wprowadzenia zbycia do systemu i data sprzedaży. Brak było natomiast danych nabywcy pojazdu; - program nie był dostosowywany na czas do zmieniających się przepisów. Wprowadzona zmiana przepisów umożliwiła wydania zmniejszonej tablicy dla pojazdu zabytkowego, została wprowadzona do systemu dopiero po upływie dwóch miesięcy, po upływie których Urząd miał możliwość wydać taką tablicę klientowi. Innym przykładem niedostosowania na czas systemu do zmieniających się przepisów był przypadek pozostawienia tablic rejestracyjnych oraz dotychczasowych numerów rejestracyjnych przy przerejestrowaniu pojazdu. Jeżeli pojazd był przykładowo zarejestrowany w urzędzie A, a następnie przerejestrowany w urzędzie B z zachowaniem numerów rejestracyjnych, to ponownie przy przerejestrowaniu w urzędzie A pojawiał się błąd i bez pomocy administratora nie było możliwości dokonać rejestracji; - brak możliwości wydania decyzji odmowy wydania karty kwalifikacji kierowcy; - brak możliwości pełnego korzystania z aplikacji „Edytor” ze względu na jej zawieszanie; - brak możliwości zamówienia prawa jazdy w przypadku cofnięcia uprawnień na stałe „młodym kierowcom” - system wymagał zamówienia na funkcji „przywrócenie po cofnięciu” zamiast funkcji „wydanie prawa jazdy”; - przy wydawaniu prawa jazdy po raz pierwszy, przy wprowadzaniu badań lekarskich i psychologicznych system wymagał zaznaczenia funkcji „badanie kontrolne” zamiast „badanie kwalifikacyjne”, gdyż w przeciwnym razie nie były one widoczne. 	<ul style="list-style-type: none"> - jedną z funkcjonalności, która usprawniłaby pracę, byłoby umożliwienie pracownikowi wydziału komunikacji weryfikacji dokonania odprawy celnej na dany pojazd (była taka możliwość w przypadku potwierdzenia opłaty podatku akcyzowego). - usprawnieniem byłoby ponadto umożliwienie przekazywania drogą elektroniczną błędnie skierowanych e-wniosek zgodnie z art. 65 § 1 k.p.a. do organu właściwego z poinformowaniem właściciela, gdzie wniosek został przekazany.
14	Urząd Miejski w Przemysłu	<ul style="list-style-type: none"> - brak możliwości stwierdzenia „od ręki” figurowania pojazdu w Systemie Informatycznym Schengen (SIS) – z uwagi na brak jego połączenia online z systemem SIS. Rodzi to konieczność wysyłania zapytania do kraju pochodzenia pojazdu, w celu sprawdzenia, po zarejestrowaniu czasowym pojazdu, jego statusu w SIS; możliwości natychmiastowej weryfikacji historii pojazdu, czego konsekwencją może być np. używanie przez klienta pojazdu skradzionego. Urząd nie ma obowiązku 	

		<p>każdorazowego sprawdzenia statusu pojazdu sprowadzonego z zagranicy w SIS i jedynie w sytuacjach wątpliwych Urząd może dokonywać takiego sprawdzenia;</p> <ul style="list-style-type: none"> - SI POJAZD nie umożliwia, przy rejestracji pojazdu, pobierania opłaty za pomocą terminala płatniczego; - w SI CEPIK jest możliwość generowania i drukowania raportów odnośnie do braku zgłoszenia zbycia/nabycia pojazdu powyżej 30 dni i braku zgłoszenia sprowadzenia z zagranicy. Do 12 marca 2023 r. system nie umożliwiał generowania raportów w wyznaczonym przez pracownika okresie (cykliczność nie mogła być dłuższa niż dwa tygodnie wstecz). Od 13 marca 2023 r. udostępniona została nowa wersja funkcjonalności generowania raportów z SI CEPIK wspierających realizację postępowań w związku z niedopełnieniem obowiązku zbycia lub nabycia pojazdu lub rejestracji w przypadku pojazdu sprowadzonego z innego państwa członkowskiego UE. - brak w SI KIEROWCA możliwości podglądu kierowców z całej Polski, jak również potwierdzania autentyczności zagranicznych dokumentów praw jazdy spoza Unii Europejskiej. Aby to sprawdzić należy pisemnie występować do konsulatów poszczególnych Państw w celu potwierdzenia danych kierowców; - nie wszystkie decyzje administracyjne dotyczące ograniczeń do kierowania pojazdami (jak np. w sprawie zatrzymania prawa jazdy dłużnikowi alimentacyjnemu), są edytowalne. Z poziomu Urzędu pracownik nie może wykonać aktualizacji statusu dokumentu uprawniającego do kierowania pojazdami. Urzędnik ma dostępne aktualne dane dotyczące kierowcy na podstawie zgromadzonej dokumentacji, np. zwrot zatrzymanych uprawnień za jazdę pod wpływem alkoholu. W SI KIEROWCA (z poziomu Urzędu) osoba nie figuruje, jako karana, inaczej niż w bazie danych m-obywatel i bazie SI CEPIK przeznaczonej dla Policji. 	
15	Starostwo Powiatowe w Krośnie	<p>W SI CEPIK pojawiają się różne braki oraz dane dotyczące uprawnień kierowców, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - braki danych odnośnie do posiadanych uprawnień kierowcy, - przypadki zatrzymania prawa jazdy przez inne organy (Policja, Prokuratura, Sąd) są niewidoczne dla Starostwa, co powoduje brak możliwości jego zwrotu, - pomimo zwrotu zatrzymanego prawa jazdy, w systemie nadal widnieje ono jako dokument zatrzymany, - prawo jazdy wymienione na zagraniczny dokument często posiada status „wydany” powodując, że organy kontroli zatrzymują już uwieczniony dokument, - brak możliwości zweryfikowania danych kierowcy będących we właściwości innego urzędu (Starosta posiada dostęp tylko do ewidencji kierowców prowadzonej przez tutejszy Urząd), - znajdujące się w systemie dane dotyczące badań lekarskich nie są przenoszone i widoczne w kolejnych sprawach (konieczność kolejnego wprowadzania tego samego badania). 	-

6.3. Dane dotyczące spraw cudzoziemców realizowanych w kontrolowanych jednostkach

Lp	Wyszczególnienie	Urząd					Kujawsko-Pomorski UW					Śląska UW					Łódzka UW										
		2020	2020	2020	2021	2022	2020	2020	2020	2021	2022	2020	2020	2020	2021	2022	2020	2020	2020	2021	2022	2020	2020	2020	2021	2022	
		Liczba złożonych wniosków *)		Liczba wydanych decyzji (bądź innych rozstrzygnięć lub dokumentów **)		Liczba złożonych wniosków *)		Liczba wydanych decyzji (bądź innych rozstrzygnięć lub dokumentów **)		Liczba złożonych wniosków *)		Liczba wydanych decyzji (bądź innych rozstrzygnięć lub dokumentów **)		Liczba złożonych wniosków *)		Liczba wydanych decyzji (bądź innych rozstrzygnięć lub dokumentów **)		Liczba złożonych wniosków *)		Liczba wydanych decyzji (bądź innych rozstrzygnięć lub dokumentów **)		Liczba złożonych wniosków *)		Liczba wydanych decyzji (bądź innych rozstrzygnięć lub dokumentów **)			
		pozytywnych	odmownych	pozytywnych	odmownych	pozytywnych	odmownych	pozytywnych	odmownych	pozytywnych	odmownych	pozytywnych	odmownych	pozytywnych	odmownych	pozytywnych	odmownych	pozytywnych	odmownych	pozytywnych	odmownych	pozytywnych	odmownych	pozytywnych	odmownych	pozytywnych	odmownych
1.1	Wybrane zezwolenia na pobyt czasowy (suma 1.1.1-1.1.13)	1 725	1 720	1 720	1 720	1 720	1 720	1 720	1 720	1 720	1 720	1 720	1 720	1 720	1 720	1 720	1 720	1 720	1 720	1 720	1 720	1 720	1 720	1 720	1 720	1 720	1 720
1.1.1	zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa (mobilności długoterminowej)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.1.2	zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji	14	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
1.1.4	zezwolenie na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach w celu wykształcenia się na studiach w celu wykształcenia się na studiach w celu wykształcenia się na studiach	9	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
1.1.5	zezwolenie na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej	35	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18
1.1.6	zezwolenie na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach w celu wykształcenia się na studiach w celu wykształcenia się na studiach w celu wykształcenia się na studiach	427	257	257	257	257	257	257	257	257	257	257	257	257	257	257	257	257	257	257	257	257	257	257	257	257	257
1.1.7	zezwolenie na pobyt czasowy w celu prowadzenia badań naukowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.1.8	zezwolenie na pobyt czasowy dla stażysty	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.1.9	zezwolenie na pobyt czasowy dla wolontariusza	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.1.10	zezwolenie na pobyt czasowy dla członków rodzin obywateli RP oraz członków rodzin cudzoziemców	622	441	441	441	441	441	441	441	441	441	441	441	441	441	441	441	441	441	441	441	441	441	441	441	441	441
1.1.11	zezwolenie na pobyt czasowy ze względu na okoliczności wymagające krótkoterminowego pobytu	10	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
1.1.12	zezwolenie na pobyt czasowy ze względu na pracę	12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1.1.13	zezwolenie na pobyt czasowy ze względu na linie lotnicze	587	481	481	481	481	481	481	481	481	481	481	481	481	481	481	481	481	481	481	481	481	481	481	481	481	481
1.2	zezwolenie na pobyt stały	268	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151	151
1.3	zezwolenie na pobyt czasowy długoterminowego UE	132	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38
1.4	wpisanie zaproszenia do ewidencji zaproszeń (wpisanie decyzji w przypadku odmowy)	375	344	344	344	344	344	344	344	344	344	344	344	344	344	344	344	344	344	344	344	344	344	344	344	344	344
1.5	przechwycenie wizy	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.6	zezwolenie na pracę	29 542	29 156	29 156	29 156	29 156	29 156	29 156	29 156	29 156	29 156	29 156	29 156	29 156	29 156	29 156	29 156	29 156	29 156	29 156	29 156	29 156	29 156	29 156	29 156	29 156	29 156
1.7	przyznanie Karty Polaka	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)
1.8	przedłużenie ważności Karty Polaka	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)	***)
1.9	przyznanie świadczenia pieniężnego na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w RP	54	53	53	53	53	53	53	53	53	53	53	53	53	53	53	53	53	53	53	53	53	53	53	53	53	
1.10	przedłużenie okresu pobytu w ramach ruchu bezwizowego na terytorium RP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

*) w wyłączeniu wniosków pozostawionych bez rozpatrzenia; **) np. wpis do ewidencji zaproszeń; ***) nie dotyczy (zadanie przekazane do ww. w lipcu 2022 r.)

Lp.	Wyszczególnienie	Urząd		Opolski UW				Podkarpacki UW				liczba wydanych decyzji (badz innych dokumentow**)		liczba złożonych wnioskow *		liczba wydanych decyzji (badz innych dokumentow**)		liczba złożonych wnioskow *	
		2020	2020	2021	2021	2022	2022	2020	2020	2021	2021	2022	2022	2020	2020	2021	2021	2022	2022
		6 249	3 361	2 38	9 581	6 484	2 607	809	1 902	988	2 759	2 155	148	3 834	2 909	201	5 103	3 202	46
	Rok	6 249	3 361	2 38	9 581	6 484	2 607	809	1 902	988	2 759	2 155	148	3 834	2 909	201	5 103	3 202	46
	zewolenie na pobyt czasowy (wszystkie)	5 006	3 667	b.d.	6 484	2 607	809	1 902	988	2 759	2 155	148	3 834	2 909	201	5 103	3 202	46	
	art. 14 ust.1, art. 126 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach, art. 8 ust. ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 91)	1 256	1 257	b.d.	2 607	809	1 902	988	2 759	2 155	148	3 834	2 909	201	5 103	3 202	46		
1.1	wybranie zewolenie na pobyt czasowy (suma 1.1.1-1.1.13)	0	0	b.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1.1.1	zewolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w ramach przemieszczenia wewnatrz przedsiębiorstwa	0	0	b.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1.1.2	zewolenie na pobyt czasowy w celu korzystania z mobilności długoterminowej	0	0	b.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1.1.3	zewolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji	1	1	b.d.	0	0	0	0	0	0	93	2	0	10	10	0	7	6	1
1.1.4	zewolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy przez cudzoziemca delegowanego przez pracodawcę zagranicznego na terytorium RP	7	1	b.d.	14	2	b.d.	3	1	b.d.	4	3	0	6	4	2	87	12	0
1.1.5	zewolenie na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej	24	8	b.d.	67	9	b.d.	75	15	b.d.	127	76	15	131	87	14	112	34	2
1.1.6	zewolenie na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach	349	379	b.d.	309	170	b.d.	328	116	b.d.	656	563	36	539	452	30	513	299	10
1.1.7	zewolenie na pobyt czasowy w celu prowadzenia badań naukowych	0	0	b.d.	0	0	b.d.	1	0	b.d.	0	0	0	1	1	0	1	0	0
1.1.8	zewolenie na pobyt czasowy dla stażysty	0	0	b.d.	0	0	b.d.	0	0	b.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.1.9	zewolenie na pobyt czasowy dla wolontariusza	0	0	b.d.	0	0	b.d.	0	0	b.d.	2	1	0	0	0	0	6	0	2
1.1.10	zewolenie na pobyt czasowy dla członków rodzin obywateli RP oraz członków rodzin cudzoziemców	470	366	b.d.	1 496	369	b.d.	1 015	574	b.d.	608	568	8	780	696	10	676	344	2
1.1.11	zewolenie na pobyt czasowy ze względu na okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu	9	0	b.d.	1	0	b.d.	0	0	b.d.	4	0	0	0	0	0	4	1	0
1.1.12	zewolenie na pobyt czasowy ze względu na pracę sezonową.	0	0	b.d.	0	0	b.d.	0	0	b.d.	36	32	3	21	9	0	3	1	0
1.1.13	zewolenie na pobyt czasowy ze względu na inne okoliczności	396	502	b.d.	720	259	b.d.	474	282	b.d.	208	155	9	176	132	19	205	78	5
1.2	zewolenie na pobyt stały	257	91	6	298	153	0	457	148	1	352	303	21	331	267	15	632	360	8
1.3	zewolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE	122	40	0	221	86	0	279	66	0	93	67	3	148	114	4	218	63	1
1.4	wpisanie zaproszenia do ewidencji zaproszeń (wpisanie decyzja w przypadku odmowy)	169	152	0	135	108	0	220	205	0	396	390	0	232	184	2	391	372	7
1.5	przedłużenie wizy	7	0	0	2	0	1	82	63	0	19	0	0	0	0	0	81	61	7
1.6	zewolenie na pracę	10 077	11 353	1 38	14 917	13 886	11	8 087	9 245	103	6 963	6 656	65	8 866	8 067	201	4 695	3 891	72
1.7	przyznanie Karty Polaka	***	***	***	***	***	***	169	59	0	***	***	***	***	***	***	166	27	10
1.8	przedłużenie ważności Karty Polaka	***	***	***	***	***	***	41	21	0	***	***	***	***	***	***	24	8	0
1.9	przyznanie świadczenia pieniężnego na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w RP	75	76	1	105	80	3	149	4	0	173	148	23	159	115	17	359	0	0
1.10	przedłużenie okresu pobytu w ramach ruchu bezwizowego na terytorium RP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	2	0	0	1	1	0

*) z wyłączeniem wniosków pozostawionych bez rozpatrzenia; **) np. wpis do ewidencji zaproszeń; ***) nie dotyczy (zadanie przekazane do ww. w lipcu 2022 r.)

6.4. Dane dotyczące spraw paszportowych realizowanych w kontrolowanych jednostkach

Lp.	wyszczególnienie	Kujawsko-Pomorski UW												Śląski UW												Łódzki UW																				
		2020 r.	2020 r.	2021 r.	2021 r.	2022 r.	2022 r.	2020 r.	2020 r.	2021 r.	2021 r.	2022 r.	2022 r.	2020 r.	2020 r.	2021 r.	2021 r.	2022 r.	2022 r.	2020 r.	2020 r.	2021 r.	2021 r.	2022 r.	2022 r.	2020 r.	2020 r.	2021 r.	2021 r.	2022 r.	2022 r.															
1.	Sprawy związane z obsługą paszportową, w tym:	30 660	31 060	45 807	44 089	98 072	94 903	68 075	b.d.	85 830	141 356	137 999	264 591	185 789	181 031	257 121	35 210	41 236	59 415	59 415	59 415	112 471	112 470	23 170	23 430	34 784	33 573	70 060	68 075	b.d.	b.d.	104 949	102 717	185 789	264 591	181 031	257 121	35 210	41 236	59 415	59 415	59 415	112 471	112 470		
1.1	wydanie paszportu dla osoby dorosłej	0	0	1	1	3	2	0	b.d.	b.d.	b.d.	3	6	6	5	0	0	0	0	0	0	3	3	0	0	1	1	3	3	0	0	3	3	6	6	44	44	64	64	64	64	97	97			
1.2	wydanie drugiego paszportu osobie dorosłej	80	70	79	78	152	145	145	b.d.	325	316	316	442	442	430	430	40	40	40	40	40	64	64	80	70	79	78	152	145	145	b.d.	325	316	316	442	442	430	40	40	40	40	64	64	97	97	
1.3	wydanie paszportu tymczas. dla osoby dorosłej	7 390	7 540	10 911	10 405	27 784	26 610	b.d.	b.d.	35 898	34 863	78 190	75 496	75 496	75 496	75 496	9 060	15 063	15 063	15 063	15 063	15 063	15 063	7 390	7 540	10 911	10 405	27 784	26 610	b.d.	b.d.	35 898	34 863	78 190	75 496	75 496	75 496	9 060	15 063	15 063	15 063	15 063	15 063	32 622	32 622	
1.4	wydanie paszportu dla osoby małoletniej	0	0	0	0	0	0	0	b.d.	b.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1.5	wydanie drugiego paszportu osobie małoletniej	20	20	32	32	73	71	71	b.d.	180	100	100	164	159	159	159	30	30	30	30	30	57	57	20	20	32	32	73	71	71	b.d.	180	100	100	164	159	159	30	30	30	30	57	57	57	59	59
1.6	wydanie paszportu tymczas. dla osoby małoletniej	0	0	0	0	0	0	0	b.d.	b.d.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Lp.	wyszczególnienie	Opolski UW												Podkarpacki UW																																	
		2020 r.	2020 r.	2021 r.	2021 r.	2022 r.	2022 r.	2020 r.	2020 r.	2021 r.	2021 r.	2022 r.	2022 r.	2020 r.	2020 r.	2021 r.	2021 r.	2022 r.	2022 r.	2020 r.	2020 r.	2021 r.	2021 r.	2022 r.	2022 r.																						
1.	Sprawy związane z obsługą paszportową, w tym:	14 440	14 580	20 231	19 703	39 637	38 139	27 108	29 860	29 860	29 860	29 860	29 860	29 860	29 860	29 860	29 860	29 860	29 860	29 860	29 860	29 860	29 860	14 440	14 580	20 231	19 703	39 637	38 139	27 108	29 860	29 860	29 860	29 860	29 860	29 860	29 860	29 860	29 860	29 860	29 860	29 860	29 860	29 860	29 860	29 860	
1.1	wydanie paszportu dla osoby dorosłej	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1.2	wydanie drugiego paszportu osobie dorosłej	0	0	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	0	0	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	
1.3	wydanie paszportu tymczas. dla osoby dorosłej	3 780	3 910	4 919	4 690	11 768	10 979	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	3 780	3 910	4 919	4 690	11 768	10 979	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100
1.4	wydanie paszportu dla osoby małoletniej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.5	wydanie drugiego paszportu osobie małoletniej	20	20	27	26	15	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	20	20	27	26	15	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
1.6	wydanie paszportu tymczas. dla osoby małoletniej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

6.5. Dane dotyczące spraw realizowanych w kontrolowanych wydziałach komunikacji

Rodzaj sprawy (wniosek/ zawiadomienie)	UM Bydgoszcz		UM Włocławek		SP w Świecie		UM Czestochowa		SP w Cieszyźnie		UM Łódź		UM Piotrków T.												
	2020 r.	2021 r.	2020 r.	2021 r.	2020 r.	2021 r.	2020 r.	2021 r.	2020 r.	2021 r.	2020 r.	2021 r.	2020 r.	2021 r.											
	2020 r.	2021 r.	2020 r.	2021 r.	2020 r.	2021 r.	2020 r.	2021 r.	2020 r.	2021 r.	2020 r.	2021 r.	2020 r.	2021 r.											
1. Sprawy związane z rejestracją pojazdów	409	520	6 885	5 132	6 876	5 370	4 937	5 777	4 835	14 089	17 193	15 443	8 329	14 748	10 620	7 690	9 217	7 808	29 689	37 179	31 155	3 467	3 357		
1.1 Przejściowanie pojazdu (zmiana właściciela)	7 911	8 620	7 207	1 283	1 557	1 290	230	673	678	14 966	17 989	16 553	4 557	4 755	4 629	1 227	1 374	1 383	9 324	12 819	12 687	1 167	978	896	
1.2 Rejestracja pojazdu nowego	5 985	6 316	4 848	2 377	2 752	1 918	2 707	3 082	2 481	4 405	5 107	4 156	4 587	5 773	4 604	5 017	4 604	5 017	4 117	7 332	8 789	7 968	1 680	1 547	
1.3 Rejestracja pojazdu sprowadzonego z zagranicy	1 018	1 084	1 551	1 174	261	349	119	137	138	963	1 245	1 653	566	489	950	609	541	844	1 342	1 701	3 803	134	199	422	
1.4 Rejestracja czasowa pojazdu na wniosek właściciela	507	692	632	93	146	132	82	136	132	1 263	1 787	1 871	378	661	638	442	699	729	980	1 552	1 489	111	137	141	
1.5 Wydanie dodatkowej tablicy rejestracyjnej	934	1 002	798	36	22	7	bd	bd	bd	1 116	1 308	1 096	188	233	273	365	386	403	1 079	1 181	2 296	283	264	313	
1.6 Wymiana tablic rejestracyjnych, wydanie wtórnika tablicy	562	603	558	185	232	208	148	153	174	658	769	786	287	351	354	326	346	397	0	0	0	133	125	337	
1.7 Wymiana tablic rejestracyjnych, wydanie wtórnika tablicy	2 753	3 235	3 953	6 612	17 400	14 922	6 842	8 234	7 558	31 645	59 461	53 282	34 322	32 642	20 178	7 072	17 300	15 400	69 333	83 398	70 451	bd	16 403	11 403	
1.8 Wyrejestrowanie pojazdu	27 947	43 235	35 953	6 612	17 400	14 922	6 842	8 234	7 558	31 645	59 461	53 282	34 322	32 642	20 178	7 072	17 300	15 400	69 333	83 398	70 451	bd	16 403	11 403	
1.9 Zawiadomienie o zbyciu/ nabyciu pojazdu	1 159	1 549	4 749	4 749	3 357	5 942	4 770	3 796	14 362	13 574	11 663	277	344	478	12 822	10 018	9 115	0	0	0	0	0	10 487	0	
1.10 Zmiana danych w dowodzie i rejestracyjnym	bd	bd	bd	10 048	11 854	9 230	12 609	13 049	11 405	43 517	50 959	45 326	21 610	27 408	23 680	22 133	22 235	21 074	59 615	68 883	59 372	8 886	8 704	8 039	
1.11 Wymiana pozwolenia czas. lub dojazd. dowodu na dowód rejestr. pojazdu	4 101	4 540	3 722	1 305	1 555	1 634	1 609	2 058	2 645	2 789	3 234	2 975	2 775	3 180	2 845	2 563	2 897	2 663	7 680	8 696	7 781	831	941	1 252	
2. Sprawy związane z wydziałami uprawnień do kierowania pojazdami	1 090	1 401	389	388	581	527	1 420	2 295	594	658	746	411	2 461	3 735	16 225	403	694	355	0	1 822	1 861	191	358	326	
2.1 Generowanie profilu kandydata na kierownika	89	100	222	24	25	45	24	18	25	113	121	380	80	64	173	54	68	126	4 853	290	705	12	17	39	
2.2 Wpis do prawa jazdy potwierdzający posiadanie kwalifikacji kierowcy zawodowego uzyskanego przed 6 kwietnia 2022 r.	3 941	4 284	3 636	1 058	1 171	1 040	983	1 255	1 398	1 640	2 634	2 176	2 472	3 335	2 061	3 512	4 425	3 404	84	6 408	5 786	748	852	819	
2.3 Wydanie międzynarodowego prawa jazdy	480	359	451	168	152	176	161	112	140	386	368	445	274	221	336	256	225	284	0	944	0	944	1 122	127	127
2.4 Wydanie wtórnika prawa jazdy po egzaminie państwowym	195	190	207	42	56	55	31	47	86	116	194	178	70	690	542	101	114	142	5 655	616	865	37	58	86	
2.5 Wymiana prawa jazdy wydanego za granicą	588	693	855	313	351	384	260	255	324	1 548	1 702	1 929	370	380	380	525	822	836	0	3 332	4 019	266	315	353	
2.7 Zmiana danych, przedłużenie terminu ważności prawa jazdy																									
Rodzaj sprawy (wniosek/ zawiadomienie)	SP w Żgierzu		SP w Olesnie		SP w Głubczycach		SP w Brzegu		UM Rzeszów		UM w Przemysławiu		SP w Krośnie												
	2020 r.	2021 r.	2020 r.	2021 r.	2020 r.	2021 r.	2020 r.	2021 r.	2020 r.	2021 r.	2020 r.	2021 r.	2020 r.	2021 r.											
1. Sprawy związane z rejestracją pojazdów	16 030	19 744	16 497	2 666	3 141	2 725	1 627	2 024	1 727	3 933	4 579	3 915	9 501	9 501	11 664	9 758	6 629	3 401	3 401	6 629	7 145	6 802			
1.1 Przejściowanie pojazdu (zmiana właściciela)	1 432	1 458	1 319	565	662	528	284	284	308	577	535	555	6 601	6 601	7 161	6 339	247	273	204	574	419	477			
1.2 Rejestracja pojazdu nowego	3 993	4 317	3 590	1 976	2 128	1 875	1 069	1 114	901	2 042	2 206	1 701	5 825	5 825	5 779	6 895	1 727	2 054	2 114	3 102	4 690	2 893			
1.3 Rejestracja pojazdu sprowadzonego z zagranicy	647	631	837	285	398	394	164	151	202	176	198	351	1 024	1 024	1 029	1 871	352	742	1 149	149	226	388			
1.4 Rejestracja czasowa pojazdu na wniosek właściciela	169	250	327	89	119	120	36	49	69	12	187	184	546	546	778	722	63	80	64	99	125	162			
1.5 Wydanie dodatkowej tablicy rejestracyjnej	384	454	374	195	225	153	171	165	191	126	154	257	676	676	797	573	124	148	113	192	149	143			
1.6 Wydanie wtórnika dokumentu komunikacyjnego	231	298	283	99	102	98	57	65	77	126	118	121	391	391	422	432	60	68	63	6	142	136			
1.7 Wymiana tablic rejestracyjnych, wydanie wtórnika tablicy	2 179	2 818	2 521	1 027	1 178	969	736	1 157	938	756	896	797	2 646	2 646	3 208	2 645	830	1 331	754	1 971	2 514	2 239			
1.8 Wyrejestrowanie pojazdu	6 455	8 868	8 411	7 829	7 545	7 155	1 584	2 304	2 445	6 428	10 620	10 165	27 057	27 057	40 056	49 244	1 742	2 366	2 141	14 232	15 046	10 087			
1.9 Zawiadomienie o zbyciu/ nabyciu pojazdu	2 073	1 938	1 921	4 665	3 344	3 031	2 399	3 031	1 891	1 827	3 826	3 371	2 965	12 305	9 772	7 918	2 719	2 131	1 663	4 992	3 526	3 026			
1.10 Zmiana danych w dowodzie i rejestracyjnym	16 554	19 644	16 438	8 300	8 011	7 206	5 059	4 998	4 519	9 582	9 746	8 686	29 198	29 198	31 804	27 829	5 946	6 096	6 062	12 980	12 939	11 278			
1.11 Wymiana pozwolenia czas. lub dojazd. dowodu na dowód rejestr. pojazdów																									
2. Sprawy związane z wydawaniem uprawnień do kierowania pojazdami	2 603	2 751	2 600	1 105	1 143	1 177	593	751	799	1 266	1 475	1 318	2 688	2 688	2 911	2 680	873	975	841	2 104	2 060	1 938			
2.1 Generowanie profilu kandydata na kierowcę	2 032	3 837	3 759	879	1 701	491	244	320	180	1 615	1 360	108	352	454	402	402	203	179	239	511	749	295			
2.2 Wpis do prawa jazdy potwierdzający posiadanie kwalifikacji kierowcy zawodowego uzyskanego przed 6 kwietnia 2022 r.	50	31	89	9	11	36	8	13	15	17	24	44	89	76	237	11	11	29	20	8	8	38			
2.3 Wydanie międzynarodowego prawa jazdy	1 625	1 846	1 789	659	817	759	531	587	527	2 377	3 027	2 969	1 489	1 489	2 205	2 067	1 136	914	593	1 280	1 578	1 462			
2.4 Wydanie międzynarodowego prawa jazdy po egzaminie państwowym	3 98	252	150	104	87	82	82	82	58	63	150	123	323	323	317	90	80	107	110	100	124				
2.5 Wydanie wtórnika prawa jazdy z powodu utraty lub zniszczenia posiadanego dokumentu	46	109	100	27	31	40	15	27	21	33	33	40	218	218	155	65	63	48	27	52	33				
2.6 Wymiana prawa jazdy wydanego za granicą	524	423	433	372	341	339	120	123	129	226	270	269	1 124	1 124	1 234	1 411	100	136	226	316	353	381			
2.7 Zmiana danych, przedłużenie terminu ważności prawa jazdy																									

6.6. Analiza stanu prawnego i uwarunkowań organizacyjno- -ekonomicznych

Uwaga! Analiza stanu prawnego aktualna na okres prowadzenia kontroli.

Ustawa o cudzoziemcach

Zasady i warunki wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ich przejazdu przez to terytorium, pobytu na nim i wyjazdu z niego, tryb postępowania oraz organy właściwe w tych sprawach określone zostały w przepisach ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o cudzoziemcach²¹⁸. Cudzoziemcem w rozumieniu wskazanej ustawy jest przy tym każdy kto nie posiada obywatelstwa polskiego (art. 3 pkt 2 ustawy).

W przepisach wskazanej ustawy określono ogólne zasady prowadzenia postępowań określonych w jej przepisach. I tak zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 lit. c tej ustawy organ prowadzący postępowanie w sprawach o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, obowiązany jest pouczyć cudzoziemca pisemnie w języku dla niego zrozumiałym o zasadach i trybie postępowania oraz o przysługujących mu prawach i ciężących na nim obowiązkach. Z dniem 29 stycznia 2022 r. do przepisów ustawy dodany został przepis art. 7 ust. 3, zgodnie z którym obowiązek pouczenia uważa się za spełniony także wówczas, gdy organ wyśle cudzoziemcowi pouczenie pisemne utrwalone w postaci elektronicznej na wskazany przez cudzoziemca adres poczty elektronicznej lub wskaże cudzoziemcowi adres strony internetowej, na której znajduje się pouczenie pisemne utrwalone w postaci elektronicznej, a cudzoziemiec wyrazi pisemną zgodę na to, aby zostać pouczonym w jednej z takich form. Oświadczenie cudzoziemca o wyrażeniu zgody może zostać złożone jednocześnie z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE.

Zezwolenie na pobyt czasowy

Zgodnie z art. 98 ustawy zezwolenia na pobyt czasowy cudzoziemcowi udziela się albo – w przypadkach, o których mowa w art. 160 (udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy dla członka rodziny obywatela RP lub obywatela państwa członkowskiego UE), art. 181 (zezwolenie na pobyt krótkoterwały), art. 187 (zezwolenie na pobyt czasowy ze względu na inne okoliczności) – można udzielić na jego wniosek, jeżeli spełnia wymogi określone ze względu na deklarowany cel pobytu, a okoliczności, które są podstawą ubiegania się o to zezwolenie, uzasadniają jego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż 3 miesiące. Zezwolenia, o których mowa w art. 139a ust. 1 (pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa) i art. 139o ust. 1 (zezwolenie na pobyt czasowy w celu mobilności długoterminowej), udziela się na wniosek jednostki przyjmującej.

Zezwolenia na pobyt czasowy udziela się na okres niezbędny do realizacji celu pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nie dłuższy jednak niż 3 lata.

Zezwolenia na pobyt czasowy, z wyjątkiem zezwoleń, o których mowa w art. 139a ust. 1 i art. 139o ust. 1, udziela lub odmawia jego udzielenia wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca, w drodze decyzji (art. 104 ust. 1 ustawy).

Cudzoziemiec, celem uzyskania takiego zezwolenia, co do zasady składa w tym wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy osobiście, nie później niż w ostatnim dniu jego legalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jeżeli wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy nie został złożony przez cudzoziemca osobiście, wojewoda wzywa go do osobistego stawiennictwa w terminie nie krótszym niż 7 dni pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania. W przypadku cudzoziemca będącego: osobą małoletnią – wniosek

²¹⁸ Dz. U. z 2023 r. 519, ze zm.

o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy składają rodzice lub ustanowieni przez sąd opiekunowie albo jedno z rodziców lub jeden z ustanowionych przez sąd opiekunów; osobą ubezwłasnowolnioną całkowicie – wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy składa opiekun ustanowiony przez sąd; osobą małoletnią bez opieki - wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy składa kurator.

Przy składaniu wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy cudzoziemcowi będącemu osobą małoletnią, która do dnia złożenia wniosku ukończyła 6 rok życia, jest wymagana jego obecność. Wymogu osobistego stawiennictwa nie stosuje się w przypadkach, o których mowa w art. 168 ust. 1 lub art. 168a ust. 1. W takich przypadkach przepisów art. 106 ust. 4 i 5 nie stosuje się [(nie pobiera się odcisków linii papilarnych oraz nie wyznacza się terminu na ich złożenie (art. 105 ustawy)].

Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, co do zasady, składa się na formularzu, zawierającym dane i informacje określone w art. 106 oraz 106a ustawy.

Składając wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, cudzoziemiec przedstawia ważny dokument podróży i dołącza do wniosku aktualne fotografie oraz dokumenty niezbędne do potwierdzenia danych zawartych we wniosku i okoliczności uzasadniających ubieganie się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy (art. 106 ust. 2). W wypadku wniosku, o którym mowa w art. 106a ustawy jednostka przyjmując przedkłada aktualne fotografie cudzoziemca oraz dokumenty niezbędne do potwierdzenia danych zawartych we wniosku i okoliczności uzasadniających ubieganie się o udzielenie zezwolenia, o którym mowa w art. 139a ust. 1 lub art. 139o ust. 1 (art. 106a ust. 2).

Jeśli dokumenty nie zostały złożone, wojewoda wzywa cudzoziemca lub jednostkę przyjmującą do ich przedłożenia w terminie nie krótszym niż 14 dni. Określając termin, wojewoda ocenia czas niezbędny do uzyskania przez cudzoziemca określonego dokumentu (art. 106 ust. 2, art. 106a ust. 3). Ww. wezwania mogą być połączone z wezwaniem do złożenia odcisków linii papilarnych lub wezwaniem do uzupełnienia braków formalnych złożonych wniosków (art. 106 ust. 2b, art. 106a ust. 4).

Z wyjątkiem cudzoziemców, którzy w dniu złożenia wniosku nie ukończyli 13. roku życia, przed wydaniem decyzji o udzieleniu cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy wojewoda zwraca się do komendanta oddziału Straży Granicznej, komendanta wojewódzkiego Policji, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, a w razie potrzeby także do konsula właściwego ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania cudzoziemca za granicą lub do innych organów z wnioskiem o przekazanie informacji, czy wjazd cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i jego pobyt na tym terytorium mogą stanowić zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego (art. 109 ust. 1 i 5 ustawy).

W art. 112a ustawy zostały określone terminy na załatwienie sprawy, wywołanej wnioskiem o pozwolenie na pobyt czasowy. Zgodnie z tym przepisem decyzję w sprawie udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy wydaje się w terminie 60 dni, który biegnie od dnia, w którym nastąpiło ostatnie z następujących zdarzeń:

- 1) cudzoziemiec złożył wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy osobiście lub nastąpiło jego osobiste stawiennictwo w urzędzie wojewódzkim po złożeniu tego wniosku, chyba że wobec cudzoziemca nie stosuje się wymogu osobistego stawiennictwa, lub
- 2) cudzoziemiec złożył wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, który nie zawiera braków formalnych lub zostały one uzupełnione, lub
- 3) cudzoziemiec przedłożył dokumenty, o których mowa w art. 106 ust. 2 pkt 2, lub wyznaczony przez wojewodę termin, o którym mowa w art. 106 ust. 2a, upłynął bezskutecznie.

W przypadku postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 139a ust. 1 lub art. 139o ust. 1, termin 60 dni, biegnie od dnia, w którym nastąpiło ostatnie z następujących zdarzeń:

- 1) jednostka przyjmująca złożyła wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 139a ust. 1 lub art. 139o ust. 1, który nie zawiera braków formalnych lub zostały one uzupełnione, lub
- 2) jednostka przyjmująca przedłożyła dokumenty, o których mowa w art. 106a ust. 2 pkt 2, lub wyznaczony przez wojewodę termin, o którym mowa w art. 106a ust. 3, upłynął bezskutecznie.

W art. 99 ustawy określone zostały negatywne przesłanki do prowadzenia postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy. Zgodnie z ww. przepisem cudzoziemcowi odmawia się wszczęcia postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy, gdy w dniu złożenia wniosku o udzielenie tego zezwolenia:

- 1) posiada zezwolenie na pobyt stały lub zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE lub
- 2) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy Schengen upoważniającej tylko do wjazdu na to terytorium wydanej w celu, o którym mowa w art. 60 ust. 1 pkt 23, lub
- 3) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, udzielonego w przypadkach, o których mowa w art. 181 ust. 1, lub
- 4) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zgody na pobyt tolerowany lub zgody na pobyt ze względów humanitarnych albo w związku z udzieleniem mu azylu, ochrony uzupełniającej lub ochrony czasowej lub nadaniem mu statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej, lub
- 5) ubiega się o udzielenie ochrony międzynarodowej lub o udzielenie azylu, lub
- 6) jest zatrzymany, umieszczony w strzeżonym ośrodku lub w areszcie dla cudzoziemców lub stosuje się wobec niego środek zapobiegawczy w postaci zakazu opuszczania kraju, lub
- 7) odbywa karę pozbawienia wolności lub jest tymczasowo aresztowany, lub
- 8) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po tym, jak został zobowiązany do powrotu i nie upłynął jeszcze termin dobrowolnego powrotu określony w decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, także w przypadku przedłużenia tego terminu, lub
- 9) jest obowiązany opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadkach, o których mowa w art. 299 ust. 6, lub
- 10) przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (przepisu tego nie stosuje się w przypadkach, o których mowa w art. 168 ust. 1 lub art. 168a ust. 1 ustawy).

Poza ww. przypadkami, cudzoziemcowi odmawia się wszczęcia postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy, gdy przy składaniu wniosku o udzielenie mu tego zezwolenia albo w terminie, o którym mowa w art. 106 ust. 5, nie złożył odcisków linii papilarnych w celu wydania karty pobytu.

W art. 100 ustawy określone zostały przypadki, w których odmawia się cudzoziemcowi udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy. Ma to miejsce wówczas, gdy:

- 1) nie spełnia on wymogów udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na deklarowany cel pobytu lub okoliczności, które są podstawą ubiegania się o to zezwolenie, nie uzasadniają jego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż 3 miesiące lub
- 2) obowiązuje wpis danych cudzoziemca do wykazu cudzoziemców, których pobyt jest na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej niepożądany, lub
- 3) jego dane znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu, lub
- 4) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub zobowiązania wynikające

- z postanowień ratyfikowanych umów międzynarodowych obowiązujących Rzeczpospolitą Polską, lub
- 5) w postępowaniu w sprawie udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy:
    - a) złożył on wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje, lub
    - b) zeznał on nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu użycia go jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego, lub
  - 6) zalega z uiszczeniem podatków, z wyjątkiem przypadków, gdy uzyskał przewidziane prawem zwolnienie, odroczenie, rozłożenie na raty zaległych płatności lub wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu, lub
  - 7) nie zwrócił kosztów związanych z wydaniem i wykonaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, które zostały pokryte z budżetu państwa, lub
  - 8) podlegając obowiązkowi leczenia na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, nie wyraża zgody na to leczenie, lub
  - 9) złożył wniosek podczas nielegalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przebywa na tym terytorium nielegalnie.

**Zezwolenie
na pobyt czasowy
i pracę**

W art. 114 zostały uregulowane warunki udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę cudzoziemca.

Zezwolenia na pobyt czasowy i pracę udziela się, gdy celem pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest wykonywanie pracy oraz spełnione są łącznie warunki wskazane w ww. przepisie (art. 114 ust. 1).

W dniu 29 stycznia 2022 r. weszła w życie nowelizacja ww. regulacji²¹⁹ m.in. w zakresie warunków jakie winny być spełnione przez cudzoziemca. Obecnie, zezwolenia na pobyt czasowy i pracę udziela się, gdy cudzoziemiec posiada ubezpieczenie zdrowotne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub potwierdzenie pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 114 ust. 1 pkt 1).

Ponadto, konieczne jest wykazanie przez cudzoziemca, że podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi, nie ma możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych na lokalnym rynku pracy. Ww. informację wydaje starosta właściwy ze względu na główne miejsce wykonywania pracy przez cudzoziemca, na wniosek podmiotu powierzającego wykonywanie pracy (pkt 3).

Co więcej, cudzoziemiec uzyska ww. zezwolenie w sytuacji, gdy wynagrodzenie, które jest wskazane przez podmiot powierzający wykonywanie pracy w załączniku do wniosku o udzielenie zezwolenia, nie jest niższe niż wynagrodzenie pracowników wykonujących w tym samym wymiarze czasu pracy pracę porównywalnego rodzaju lub na porównywalnym stanowisku (art. 114 ust. 1 pkt 4). Wymogu tego nie stosuje się, gdy cudzoziemiec spełnia warunki zwolnienia z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę, określone odrębnymi przepisami (art. 114 ust. 4).

Obecnie warunkiem uzyskania zezwolenia jest to, aby wysokość miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 4, nie była niższa niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę niezależnie od wymiaru czasu pracy i rodzaju stosunku prawnego stanowiącego podstawę wykonywania pracy przez cudzoziemca. Na mocy ww. nowelizacji został wprowadzony warunek zapewnienia przez pracodawcę cudzoziemcowi wynagrodzenie w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę niezależnie od wymiaru czasu pracy i rodzaju stosunku prawnego stanowiącego podstawę wykonywania pracy (art. 114 ust. 1 pkt 5).

²¹⁹ Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2022, poz. 91)

Zezwolenia na pobyt czasowy i pracę udziela się również, gdy celem pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest wykonywanie pracy w zawodzie pożądanym dla polskiej gospodarki określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 5, cudzoziemiec posiada kwalifikacje zawodowe wymagane do wykonywania pracy w tym zawodzie i spełnione są łącznie warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 4 i 5 (art. 114 ust. 1a).

W art. 116 zostały określone, dodatkowe oprócz tych wymienionych w art. 99 ustawy, przypadki, obligujące organ do odmowy wszczęcia postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy.

W art. 117, zostały z kolei określone dodatkowe, oprócz wymienionych w art. 100 ust. 1 ustawy, przypadki, w których właściwy organ zobligowany jest odmowy udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę. W uzupełnieniu regulacji z art. 117 pkt 1 w art. 117a została określona dodatkowa przesłanka odmowy udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, która dot. sytuacji, w której podmiot powierzający pracę cudzoziemcowi w rzeczywistości nie jest w stanie tego zrobić ze względu na swoją sytuację materialną nie ma możliwości pokrycia kosztów zatrudnienia lub nie prowadzi deklarowanej działalności

W art. 118 zostały określone obligatoryjne elementy decyzji o udzieleniu zezwolenia na pobyt czasowy i pracę. Zgodnie z ww. przepisem decyzja w tym przedmiocie winna określać m.in. okres legalnego pobytu cudzoziemca w Polsce, podmiot legalnie zatrudniający cudzoziemca oraz wskazywać warunki wykonywania pracy przez cudzoziemca w Polsce. Z dniem 29 stycznia 2022 r. został wprowadzony obowiązek zamieszczenia w ww. decyzji pouczenia cudzoziemca o obowiązku, o którym mowa w art. 121 ust. 1, tj. o obowiązku pisemnego zawiadomienia wojewody, który udzielił mu zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, o utracie pracy u któregośkolwiek z podmiotów powierzających wykonywanie pracy, wymienionych w zezwoleniu, w terminie 15 dni roboczych.

Zezwolenie na pobyt stały

Zgodnie z art. 195 ust. 1 ustawy zezwolenia na pobyt stały udziela się cudzoziemcowi na czas nieoznaczony, na jego wniosek, jeżeli:

- 1) jest dzieckiem cudzoziemca, któremu udzielono zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE pozostającym pod jego władzą rodzicielską:
  - a) urodzonym po udzieleniu temu cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE lub
  - b) urodzonym w okresie ważności zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego temu cudzoziemcowi lub w okresie pobytu tego cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany albo w związku z nadaniem mu statusu uchodźcy lub udzieleniem ochrony uzupełniającej, lub
- 2) jest dzieckiem obywatela polskiego pozostającym pod jego władzą rodzicielską, lub
- 3) jest osobą o polskim pochodzeniu i zamierza osiedlić się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na stałe (do ustalenia polskiego pochodzenia osoby stosuje się przepisy art. 5 ust. 1 oraz odpowiednio przepisy art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2022 r. poz.1105), lub
- 4) pozostaje w uznawanym przez prawo Rzeczypospolitej Polskiej związku małżeńskim z obywatelem polskim i pozostawał w tym związku małżeńskim przez co najmniej 3 lata przed dniem, w którym złożył wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały, i bezpośrednio przed złożeniem tego wniosku przebywał nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres nie krótszy niż 2 lata na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z pozostawaniem w związku małżeńskim z tym obywatelem polskim lub w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy, ochrony uzupełniającej lub zgody na pobyt ze względów humanitarnych, lub
- 5) jest ofiarą handlu ludźmi w rozumieniu art. 115 § 22 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny²²⁰ i:

²²⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, ze zm.

- a) przebywał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio przed złożeniem wniosku o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały przez okres nie krótszy niż 1 rok na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy dla ofiar handlu ludźmi,
  - b) współpracował z organami ścigania w postępowaniu karnym w sprawie o przestępstwo, o którym mowa w art. 189a § 1 Kodeksu karnego,
  - c) ma uzasadnione obawy przed powrotem do państwa pochodzenia, lub
- 6) bezpośrednio przed złożeniem wniosku o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały przebywał nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres nie krótszy niż:
- a) 5 lat w związku z nadaniem mu statusu uchodźcy, udzieleniem ochrony uzupełniającej lub na podstawie zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub
  - b) 10 lat na podstawie zgody na pobyt tolerowany udzielonej na podstawie art. 351 pkt 1 lub 3, lub
  - c) 4 lata na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę udzielonego ze względu na cel, o którym mowa w art. 114 ust. 1a, i posiada źródło stabilnego i regularnego dochodu wystarczającego na pokrycie kosztów utrzymania siebie i członków rodziny pozostających na jego utrzymaniu, lub
- 7) udzielono mu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej azylu, lub
- 8) posiada ważną Kartę Polaka i zamierza osiedlić się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na stałe, lub
- 9) jest obywatelem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. b i d Umowy Wystąpienia, który do dnia 31 grudnia 2020 r. wykonywał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pracę jako pracownik delegowany przez pracodawcę zagranicznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i spełnia łącznie następujące warunki:
- a) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej legalnie i nieprzerwanie co najmniej przez 5 lat bezpośrednio przed złożeniem wniosku, w tym na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 186 ust. 1 pkt 8,
  - b) posiada źródło stabilnego i regularnego dochodu wystarczającego na pokrycie kosztów utrzymania siebie i członków rodziny pozostających na jego utrzymaniu,
  - c) posiada ubezpieczenie zdrowotne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub potwierdzenie pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Do ustalenia, czy cudzoziemiec ubiegający się o udzielenie zezwolenia posiada dochód wystarczający na pokrycie kosztów utrzymania siebie i członków rodziny, stosuje się przepis art. 140 ust. 2.

Do okresów, o których mowa w ust. 1 pkt 6 lit. a lub b, cudzoziemcowi przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie nadanego statusu uchodźcy lub udzielonej ochrony uzupełniającej wlicza się okres jego pobytu na tym terytorium w toku postępowania w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej, nawet jeżeli przebywał w tym okresie w strzeżonym ośrodku lub w areszcie dla cudzoziemców.

Zgodnie z art. 201 ustawy, organem właściwym do udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt stały jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca, w drodze decyzji. W myśl art. 207a ustawy w postępowaniu w sprawie udzielenia albo cofnięcia zezwolenia na pobyt stały stroną postępowania jest wyłącznie cudzoziemiec, o którym mowa odpowiednio w art. 195 albo art. 199.

Cudzoziemiec, ubiegający się o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały, zgodnie z art. 202 ustawy, obowiązany jest złożyć wniosek w tym przedmiocie osobiście,

nie później niż w ostatnim dniu jego legalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Stosownie do art. 203 ustawy, cudzoziemiec składa wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt stały na formularzu zawierającym dane i informacje określone w art. 203 ust. 1 ustawy, a także wzór podpisu cudzoziemca. Składając wniosek, cudzoziemiec uzasadnia go, składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń pisemne oświadczenie, że dane zawarte we wniosku są prawdziwe, oraz przedstawia ważny dokument podróży i dołącza do niego: aktualną fotografię i dokumenty niezbędne do potwierdzenia danych zawartych we wniosku i okoliczności uzasadniających ubieganie się o udzielenie zezwolenia na pobyt stały.

Jeżeli do wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt stały nie zostały dołączone ww. dokumenty, wojewoda wzywa cudzoziemca do ich przedłożenia w terminie nie krótszym niż 14 dni. Wezwanie, o którym mowa powyżej może nastąpić jednocześnie z wezwaniem do osobistego stawiennictwa na podstawie art. 202 ust. 2, wezwaniem do złożenia odcisków linii papilarnych lub wezwaniem do uzupełnienia braków formalnych wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt stały na podstawie art. 64 § 2 k.p.a. W tym przypadku termin wyznaczony przez wojewodę na podstawie ust. 2a nie może być krótszy od najdłuższego z terminów określonych w tych wezwaniach.

W szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy cudzoziemiec nie posiada ważnego dokumentu podróży i nie ma możliwości jego uzyskania, może przedstawić inny dokument potwierdzający tożsamość. Od cudzoziemca ubiegającego się o udzielenie zezwolenia na pobyt stały pobiera się odciski linii papilarnych. W przypadku gdy z przyczyn zależnych od wojewody nie jest możliwe pobranie odcisków linii papilarnych od cudzoziemca w dniu, w którym nastąpiło jego osobiste stawiennictwo, wojewoda wyznacza termin na ich złożenie, nie krótszy niż 7 dni.

Stosownie do treści art. 206 ustawy, jeżeli wniosek o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt stały został złożony w czasie jego legalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie zawiera braków formalnych lub braki formalne zostały uzupełnione w terminie: wojewoda umieszcza w dokumencie podróży cudzoziemca odcisk stempla, który potwierdza złożenie wniosku o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały; pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się za legalny od dnia złożenia wniosku do dnia, w którym decyzja w sprawie udzielenia mu zezwolenia na pobyt stały stanie się ostateczna, przy czym, ww. przepisu stosuje się w razie zawieszenia postępowania w sprawie udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt stały na wniosek strony.

Przed wydaniem decyzji o udzieleniu cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt stały wojewoda, zgodnie z art. 207 ustawy, zasięga informacji, czy wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i pobyt na tym terytorium stanowią zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego. Wniosek ten składa się do: komendanta oddziału Straży Granicznej; komendanta wojewódzkiego Policji; Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zaś w szczególnie uzasadnionych przypadkach można złożyć również do innych organów. Ww. procedura nie ma zastosowania się do cudzoziemca, który do dnia złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt stały nie ukończył 13. roku życia.

W art. 196 ustawy określone zostały przesłanki do odmowy wszczęcia postępowania o udzielenie zezwolenia na pobyt stały. Zgodnie z tym przepisem odmawia się wszczęcia takiego postępowania, gdy cudzoziemiec w dniu złożenia wniosku o udzielenie tego zezwolenia:

- 1) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
  - a) nielegalnie lub
  - b) na podstawie wizy Schengen upoważniającej tylko do wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i pobytu na tym terytorium wydanej w celu, o którym mowa w art. 60 ust. 1 pkt 23, lub

- c) na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 181 ust. 1, lub
- d) na podstawie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE, lub
- 2) jest zatrzymany, umieszczony w strzeżonym ośrodku lub w areszcie dla cudzoziemców lub stosuje się wobec niego środek zapobiegawczy w postaci zakazu opuszczania kraju, lub
- 3) odbywa karę pozbawienia wolności lub jest tymczasowo aresztowany, lub
- 4) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po tym, jak został zobowiązany do powrotu i nie upłynął jeszcze termin dobrowolnego powrotu określony w decyzji w tej sprawie, także w przypadku przedłużenia tego terminu, lub
- 5) jest obowiązany opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadkach, o których mowa w art. 299 ust. 6, lub
- 6) przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Poza przypadkami określonymi powyżej cudzoziemcovi odmawia się wszczęcia postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt stały, gdy przy składaniu wniosku o udzielenie mu tego zezwolenia albo w terminie, o którym mowa w art. 203 ust. 5, nie złożył odcisków linii papilarnych w celu wydania karty pobytu.

W art. 197 określono przesłanki do odmowy udzielenia zezwolenia cudzoziemcovi na pobyt stały.

W art. 210 ustawy określono czas trwania postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt stały oraz terminy załatwienia sprawy wywołanej takim wnioskiem. Zgodnie z tym przepisem decyzję w sprawie udzielenia cudzoziemcovi zezwolenia na pobyt stały wydaje się w terminie 6 miesięcy, przy czym termin ten biegnie od dnia, w którym nastąpiło ostatnie z następujących zdarzeń:

- 1) cudzoziemiec złożył wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt stały osobiście lub nastąpiło jego osobiste stawiennictwo w urzędzie wojewódzkim po złożeniu tego wniosku, chyba że wobec cudzoziemca nie stosuje się wymogu osobistego stawiennictwa, lub
- 2) cudzoziemiec złożył wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt stały, który nie zawiera braków formalnych lub zostały one uzupełnione, lub
- 3) cudzoziemiec przedłożył dokumenty, o których mowa w art. 203 ust. 2 pkt 2, lub upłynął bezskutecznie wyznaczony przez wojewodę termin, o którym mowa w art. 203 ust. 2a.

Zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE

Warunki udzielenia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE określono w art. 211 ustawy. Zezwolenia takiego udziela się cudzoziemcovi na czas nieoznaczony, na jego wniosek, jeżeli przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej legalnie i nieprzerwanie co najmniej przez 5 lat bezpośrednio przed złożeniem wniosku i spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiada źródło stabilnego i regularnego dochodu wystarczającego na pokrycie kosztów utrzymania siebie i członków rodziny pozostających na jego utrzymaniu;
- 2) posiada ubezpieczenie zdrowotne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub potwierdzenie pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) posiada potwierdzoną znajomość języka polskiego.

Organem właściwym w sprawach o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE, jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca, który udziela cudzoziemcovi lub odmawia mu jego udzielenia, w drodze decyzji (art. 218 ustawy).

Zgodnie z art. 223 ustawy, do udzielenia lub cofnięcia cudzoziemcovi zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE stosuje się przepisy: art. 202, regulującego zasady złożenia wniosku (osobiście lub przez przedstawiciela ustawowego), art. 203 ust. 2a i 2b, regulującego zasady wezwania do uzupełnienia wniosku o brakujące dokumenty, wezwania

do osobistego stawiennictwa, do złożenia odcisków linii papilarnych lub do uzupełnienia braków formalnych wniosku oraz art. 206-210, regulujących konsekwencje złożenia wniosku, zasady pozyskiwania informacji o zagrożeniu dla obronności lub bezpieczeństwa państwa, określających strony w postępowaniu o udzielenie zezwolenia, regulujących zasady informowania innego państwa obszaru Schengen o istnieniu przesłanek do cofnięcia zezwolenia na pobyt stały, a także określających czas trwania postępowania o udzielenie zezwolenia.

Od cudzoziemca ubiegającego się o udzielenie mu zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE pobiera się odciski linii papilarnych. W przypadku gdy z przyczyn zależnych od wojewody nie jest możliwe pobranie odcisków linii papilarnych od cudzoziemca w dniu, w którym nastąpiło jego osobiste stawiennictwo, wojewoda wyznacza termin na ich złożenie, nie krótszy niż 7 dni.

W art. 213 ustawy określono przesłanki do odmowa wszczęcia postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE.

Zaproszenia

W art. 49 ustawy o cudzoziemcach została uregulowana kwestia dot. zaproszeń osób zapraszających cudzoziemców. Zaproszenie jest dokumentem potwierdzającym zapewnienie przez zapraszającego dla cudzoziemca środków na utrzymanie się w czasie pobytu w Polsce, zakwaterowania i wyżywienia, a także na pokrycie kosztów powrotu do kraju pochodzenia lub tranzytu. Zapraszającym może być m.in. obywatel UE, tj. obywatel polski, obywatel innego kraju członkowskiego UE, każdy cudzoziemiec, który przebywa w Polsce legalnie i nieprzerwanie od 5 lat, w tym przede wszystkim cudzoziemcy, którzy posiadają zezwolenie na pobyt stały i zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, pod warunkiem, że ma siedzibę w Polsce (art. 49 ust. 2).

Dokument zaproszenia podlega wpisowi do ewidencji zaproszeń. Wpisanie zaproszenia do ewidencji zaproszeń dokonuje wojewoda właściwy ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę zapraszającego, na wniosek zapraszającego, który przed wpisaniem zaproszenia do rejestru dokonuje analizy przedstawionego we wniosku zapraszającego stanu faktycznego i weryfikuje, czy nie zachodzą przesłanki do odmowy wpisu. Wpisanie zaproszenia do ww. rejestru ma charakter techniczny i nie wymaga wydania decyzji administracyjnej. Zaproszenie wpisane do ewidencji zaproszeń jest ważne przez czas w nim wskazany, nie dłuższy jednak niż 1 rok (art. 51 ust. 1 i 3). W ust. 2 zostały z kolei wymienione wszystkie wymagane elementy/dane jakie winien zawierać wniosek zapraszającego, złożony na formularzu. Postępowanie, które zakończyło się wpisaniem zaproszenia do rejestru, jak i które zostało zakończone decyzją o odmowie wpisu jest postępowaniem administracyjnym i toczą się zgodnie z przepisami k.p.a.

W art. 50 ust. 1 zostały wymienione przesłanki odmowy wpisu lub unieważnienia wpisu zaproszenia do rejestru zaproszeń. W sytuacji potwierdzenia w ramach prowadzonego postępowania wystąpienia którejkolwiek przesłanki z art. 50, wojewoda właściwy ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę zapraszającego, w drodze decyzji odmawia wpisania zaproszenia do ewidencji zaproszeń.

Dokumenty, wymagane przy ubieganiu się o wpis zaproszenia do ewidencji określone zostały w art. 53 ww. ustawy. Wymagane dane i informacje jakie winny zostać zamieszczone w zaproszeniu zostały określone w art. 54 ustawy. Z dniem 10 listopada 2022 r.²²¹ do przepisów ustawy został dodany art. 55b zawierający odesłanie do stosowania do postępowania w sprawie wpisania zaproszenia do ewidencji zaproszeń przepisów k.p.a. o postępowaniu uproszczonym tj. przepisów działu II rozdziału 14 k.p.a. W ww. przepisie zastrzeżono jednocześnie, iż do ww. postępowania nie stosuje się przepisów działu II rozdziału 8a k.p.a.

²²¹ Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz.U. poz. 2185).

Przedłużanie wiz

Możliwość przedłużenia okresu ważności wydanej wizy lub okresu pobytu objętego tą wizą cudzoziemcowi przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, może nastąpić tylko w przypadku łącznego spełnienia warunków wymienionych w art. 82 ustawy. Warunki określone w tym przepisie nie mogą być przy tym interpretowane rozszerzająco.

Jeżeli dane cudzoziemca ubiegającego się o przedłużenie wizy krajowej znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu, wiza może być przedłużona tylko z poważnych przyczyn, zwłaszcza ze względów humanitarnych lub z powodu zobowiązań międzynarodowych, z uwzględnieniem interesu państwa, które dokonało wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen. Możliwość przedłużenia wizy krajowej, w ww. sytuacji, jest uwarunkowana przeprowadzeniem przez wojewodę rozpatrującego wniosek o przedłużenie wizy krajowej konsultacji. Zgodnie z art. 83 ustawy wojewoda obowiązany jest w takim wypadku zasięgnąć opinii, o której mowa w art. 25 ust. 1 Konwencji Wykonawczej Schengen, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji i informuje, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, o przedłużeniu wizy krajowej właściwy organ innego państwa obszaru Schengen.

Wizę Schengen lub wizę krajową przedłuża lub odmawia jej przedłużenia wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca, w drodze decyzji. Wizę krajową można przedłużyć jednokrotnie, przy czym okres pobytu na podstawie przedłużonej wizy krajowej nie może przekraczać okresu pobytu przewidzianego dla wizy krajowej. Przepisu tego nie stosuje się do cudzoziemca przebywającego w szpitalu, którego stan zdrowia uniemożliwia opuszczenie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W tym przypadku, cudzoziemcowi przedłuża się okres ważności wydanej wizy krajowej lub okres pobytu objęty tą wizą do dnia, w którym stan jego zdrowia pozwoli na opuszczenie przez niego terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W ww. przypadku, wojewoda może powołać biegłego lekarza w celu wydania opinii, czy stan zdrowia cudzoziemca uniemożliwia opuszczenie przez niego terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 84).

W art. 85 uregulowane zostały zasady przedłużenia wizy. Zgodnie z ww. przepisem cudzoziemiec, który zamierza przedłużyć okres swojego pobytu na podstawie wizy Schengen lub wizy krajowej, obowiązany jest złożyć, nie później niż w dniu upływu okresu jego legalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wypełniony formularz wniosku o przedłużenie wizy, zawierający dane i informacje określone ust. 2 ww. przepisu.

Jeżeli cudzoziemiec złożył wniosek o przedłużenie wizy Schengen lub wizy krajowej po terminie (tj. po dniu, w którym upłynął okres jego legalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej), odmawia się wszczęcia postępowania w sprawie przedłużenia tej wizy (art. 86).

W art. 87 ust. 1 ustawy uregulowany tryb przedłużenia okresu legalnego przebywania cudzoziemca na terytorium RP po złożeniu wniosku o przedłużenie wizy.

**Ustawa
o Karcie Polaka**

Szczególne rozwiązania prawne w zakresie udzielania pomocy Polakom zamieszkałym za granicą, którzy utracili obywatelstwo polskie, przewidziane zostały w przepisach ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka²²². Ww. ustawa określa uprawnienia osoby, której przyznano Kartę Polaka, zasady przyznawania, utraty ważności i unieważniania Karty Polaka oraz właściwość i tryb postępowania organów w tych sprawach (art. 1). Charakter prawny i znaczenie karty Polaka określone zostały w art. 3 oraz 7 wskazanej ustawy. Jest ona dokumentem potwierdzającym przynależność do Narodu Polskiego a ponadto poświadcza uprawnienia wynikające z przepisów ustawy. Jednocześnie przyznanie Karty Polaka nie oznacza nabycia polskiego obywatelstwa ani stwierdzenia polskiego pochodzenia w rozumieniu odrębnych przepisów, nie jest to również dokument uprawniający do przekraczania granicy ani do osiedlenia się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

²²² Dz. U. z 2023 r. poz. 192.

Warunki przyznania Karty Polaka określone zostały w art. 2 ustawy, natomiast uprawnienia posiadaczy Karty Polaka określono w art. 6 ustawy.

Zasady przyznawanie i unieważnianie Karty Polaka opisane zostały w rozdziale 4 ustawy.

Co do zasady organem właściwym w sprawie przyznania Karty Polaka lub przedłużenia jej ważności jest konsul właściwy ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy. Na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 października 2017 r. w sprawie wyznaczenia wojewody właściwego w zakresie prowadzenia postępowań o przyznanie lub przedłużenie ważności Karty Polaka²²³ z dniem 30 lipca 2022 r. wyznaczono wojewodów dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, lubuskiego, łódzkiego, małopolskiego, mazowieckiego, opolskiego, podkarpackiego, podlaskiego, pomorskiego, śląskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego, wielkopolskiego oraz zachodniopomorskiego jako organy właściwe w zakresie przyjmowania wniosków o przyznanie lub przedłużenie ważności Karty Polaka i wydawania decyzji w tych sprawach. W okresie wcześniejszym organem właściwym w tym zakresie był wyłacznie wojewoda podlaski (§ 1 rozporządzenia). Z tym samym dniem (30 lipca 2022 r.) rozszerzono również krąg obywateli Państw trzecich, którzy mogą skorzystać z tej właściwości o obywateli Ukrainy, Federacji Rosyjskiej oraz osoby posiadające w tych państwach status bezpaństwowca (w okresie wcześniejszym zastosowanie ww. przepisu ograniczono wyłącznie do obywateli Republiki Białorusi albo osób posiadających status bezpaństwowca w tym Państwie).

Wykaz danych, które należy zamieścić we wniosku o przyznanie Karty Polaka, a także dokumentów i innych dowodów potwierdzających spełnienie warunków określonych w art. 2 ust. 1 i 2 ustawy określony został w art. 13 ustawy.

Do wniosku o przyznanie Karty Polaka wnioskodawca dołącza kopię ważnego dokumentu potwierdzającego tożsamość (art. 14 ustawy).

W art. 16 ustawy opisana została procedura przyznania Karty Polaka osobie małoletniej.

Kartę Polaka osobie, której ją przyznano, wydaje konsul a w przypadku, o którym mowa w art. 12 ust. 4 – wojewoda, albo inna wyznaczona przez niego osoba, przy czym wręczenie Karty Polaka, jeżeli jest to możliwe, następuje w sposób uroczysty (art. 18 ust. 1 ustawy).

Okres ważności Karty Polaka określono w art. 17 ustawy.

W art. 19 ustawy określono przesłanki do odmowy wydania Karty Polaka. W art. 20 określono przesłanki do unieważnienia Karty Polaka.

W ww. przypadku posiadacz Karty Polaka niezwłocznie zwraca Kartę Polaka konsulowi albo wojewodzie, który ją wydał (art. 20 ust. 2).

Jeżeli posiadacz Karty Polaka nabył obywatelstwo polskie albo uzyskał zezwolenie na pobyt stały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiadana przez niego Karta Polaka traci ważność z mocy prawa z dniem wydania dokumentu potwierdzającego nabycie obywatelstwa polskiego albo uzyskania zezwolenia na pobyt stały (art. 20 ust. 1a). Do postępowania w sprawie o przyznanie Karty Polaka stosuje się przepisy k.p.a. (art. 4 ustawy). Organem odwoławczym od decyzji, o których mowa w art. 12, art. 19 i art. 20, jest Rada do spraw Polaków poza granicami kraju. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem konsula, a w przypadku, o którym mowa w art. 12 ust. 4 – wojewody, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 21 ustawy).

Ustawa o dokumentach paszportowych

W okresie czasu objętym kontrolą zagadnienia związane z wydawaniem dokumentów paszportowych regulowane były m.in. w przepisach ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych²²⁴. Zgodnie z przepisami tej

²²³ Dz. U. z 2022 r. poz. 2522.

²²⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 197, ze zm.

ustawy dokumentem paszportowym jest paszport, paszport tymczasowy, paszport dyplomatyczny, paszport służbowy Ministerstwa Spraw Zagranicznych, przy czym dokument ten uprawnia do przekraczania granicy i pobytu za granicą oraz poświadcza obywatelstwo polskie, a także tożsamość osoby w nim wskazanej w zakresie danych, jakie ten dokument zawiera (art. 2 pkt 2, art. 4 ustawy). W myśl przy tym art. 3 wskazanej ustawy, co do zasady obywatel polski ma prawo do otrzymania paszportu.

Dokument paszportowy wydaje się na wniosek osoby pełnoletniej złożony na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym podpisem własnoręcznym, po przedłożeniu wymaganych dokumentów, pobraniu danych biometrycznych i uiszczeniu należnej opłaty, z tym zastrzeżeniem, iż w paszportach tymczasowych nie zamieszcza się danych biometrycznych. Wniosek ten składany jest do organu paszportowego, przez którego zgodnie z art. 2 pkt 3 ustawy należy rozumieć ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra właściwego do spraw zagranicznych, wojewodę i konsula. Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy paszporty i paszporty tymczasowe w Rzeczypospolitej Polskiej wydaje i odmawia ich wydania wojewoda, do którego wpłynął wniosek o wydanie dokumentu paszportowego, a za granicą – konsul. Zgodnie natomiast z art. 44 ust. 1 w uzasadnionych przypadkach, gdy przemawia za tym ważny interes państwa, paszport może wydać minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Wniosek o wydanie dokumentu paszportowego składa się osobiście, z wyjątkiem wniosku o wydanie dokumentu paszportowego osobie małoletniej, który składają rodzice lub ustanowieni przez sąd opiekunowie albo jeden z rodziców lub ustanowionych przez sąd opiekunów, a także wniosku o wydanie dokumentu paszportowego osobie ubezwłasnowolnionej całkowicie pozostającej pod władzą rodzicielską, który składają rodzice, a w wypadku osoby niepozostającej pod władzą rodzicielską, składa go opiekun ustanowiony przez sąd (art. 13 ust. 1). Przy składaniu wniosku o wydanie dokumentu paszportowego osobom, o których mowa powyżej jest wymagana obecność osoby małoletniej, która ukończyła 5 lat, oraz osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie (art. 13 ust. 2 ustawy). W art. 13 ust. 5 przewidziano odstępstwo od obowiązku osobistego złożenia wniosku o wydanie paszportu, a także osobistego odbioru tego dokumentu. Może to nastąpić w uzasadnionych przypadkach, gdy w danym państwie nie ma polskiego urzędu konsularnego lub warunki uniemożliwiają lub znacznie utrudniają osobiste złożenie wniosku o wydanie paszportu tymczasowego w urzędzie konsularnym. Wówczas na wniosek osoby ubiegającej się o wydanie paszportu tymczasowego, konsul może odstąpić od wymogu osobistego złożenia wniosku i osobistego odbioru tego dokumentu, gdy wniosek dotyczy wydania paszportu tymczasowego.

Elementy wniosku o wydanie dokumentu paszportowego zostały określone w art. 13a ustawy.

Odbiór dokumentu paszportowego następuje osobiście, z wyjątkiem osoby małoletniej i ubezwłasnowolnionej całkowicie, dla których odbioru dokumentu paszportowego może dokonać jeden z rodziców lub ustanowionych przez sąd opiekunów. W uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza w warunkach szczególnie utrudnionego dojazdu do urzędu konsularnego, na wniosek osoby ubiegającej się o wydanie dokumentu paszportowego, konsul może odstąpić od wymogu osobistego odbioru dokumentu paszportowego (art. 15 ustawy). W tym drugim wypadku nie weryfikuje się za pomocą czytnika elektronicznego przy wydaniu paszportu, czy dane osobowe i biometryczne zamieszczone w tym dokumencie są zgodne ze stanem faktycznym, w sposób określony w art. 16 ustawy.

Pomimo wniosku o wydanie paszportu, pochodzącego od osoby uprawnionej, organ paszportowy odmówi wydania paszportu na wniosek uprawnionych podmiotów, tj.:

1. sądu prowadzącego przeciwko osobie ubiegającej się o dokument paszportowy postępowanie w sprawie karnej lub postępowanie w sprawie

- o przestępstwo skarbowe, postępowanie w sprawie nieletniego lub prowadzącego postępowanie cywilne;
2. organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze, organu postępowania wykonawczego w sprawie karnej, w tym o przestępstwo skarbowe, przeciwko osobie ubiegającej się o wydanie dokumentu paszportowego.

Dane podlegające zamieszczeniu w dokumencie paszportowym zostały określone w art. 18 ustawy.

W art. 23 ustawy określone zostały przesłanki do wydania paszportu tymczasowego. Wydaje się go: osobom przebywającym za granicą, na czas oczekiwania przez nie na doręczenie paszportu sporządzonego w Rzeczypospolitej Polskiej; osobom przebywającym czasowo w Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą, na powrót do miejsca stałego pobytu; osobom przebywającym w Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą, w udokumentowanych nagłych przypadkach związanych z chorobą lub pogrzebem członka rodziny; osobom przebywającym w Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą, w udokumentowanych nagłych przypadkach związanych z prowadzoną działalnością zawodową; osobom, od których pobranie odcisków palców jest fizycznie niemożliwe, a przeszkoda ta ma charakter czasowy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, innych niż wymienione powyżej wojewoda i konsul mogą wydać paszport tymczasowy.

W ustawie przewidziano również możliwość wydania paszportu tymczasowego z urzędu osobom przebywającym za granicą, które nie posiadają dokumentu paszportowego, jeżeli przemawiają za tym ważne okoliczności.

**Ustawa z dnia
27 stycznia 2022 r.
o dokumentach
paszportowych**

Zgodnie z art. 108 ustawy z dnia 27 stycznia 2022 r. o dokumentach paszportowych²²⁵ sprawy wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia jej w życie prowadzi się na podstawie przepisów nowej ustawy, z wyjątkiem spraw, o których mowa w art. 38 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych (sprawy o unieważnienie dokumentu paszportowego małoletniego, w stosunku do którego ma zostać wydane orzeczenie w przedmiocie wykonywania władzy rodzicielskiej, prowadzone na wniosek sądu prowadzącego postępowanie w sprawie o wykonywanie władzy rodzicielskiej), oraz spraw związanych z udostępnianiem dokumentacji zgromadzonej w organach paszportowych przed dniem wejścia w życie ustawy, do których stosuje się przepisy dotychczasowe.

Na gruncie ww. ustawy dokument paszportowy wydaje się na wniosek, przy czym wojewoda, konsul i minister właściwy do spraw wewnętrznych mogą z urzędu wydać paszport tymczasowy, jeżeli przemawiają za tym ważne okoliczności (art. 27 ustawy). Wniosek o wydanie dokumentu paszportowego składa osoba posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych, zaś w imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych wniosek o wydanie dokumentu paszportowego składa matka, ojciec, opiekun prawny lub kurator (art. 28 ustawy). Wniosek o wydanie paszportu albo paszportu tymczasowego składa się do dowolnego wojewody lub konsula. W wyjątkowych przypadkach, jeżeli przemawia za tym ważny interes państwa, wniosek o wydanie paszportu albo paszportu tymczasowego może zostać złożony do ministra właściwego do spraw wewnętrznych (art. 29 ust. 1 i 4 ustawy). Ww. organy są właściwe do wydawania dokumentów paszportowych (art. 6 ustawy).

Złożenie wniosku o wydanie dokumentu paszportowego wymaga osobistego stawiennictwa wnioskodawcy w organie paszportowym, przy czym przy składaniu wniosku o wydanie dokumentu paszportowego osobie nieposiadającej zdolności do czynności prawnych, która ukończyła 5 lat, lub osobie posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych jest wymagana obecność tej osoby.

²²⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 1302.

Wniosek o wydanie dokumentu paszportowego składa się w formie dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej, przy użyciu formularza utrwalonego w postaci elektronicznej wypełnianego przez organ paszportowy na podstawie danych podanych przez wnioskodawcę i danych zawartych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych lub w rejestrze PESEL, podpisanego przez wnioskodawcę za pomocą urządzenia umożliwiającego elektroniczne złożenie podpisu (art. 31 ust. 1 ustawy), a w przypadku wniosku o wydanie paszportu lub paszportu tymczasowego osobie do 12. roku życia złożenie wniosku może nastąpić przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji (art. 31 ust. 3). W przypadku odstąpienia przez konsula od wymogu osobistego stawiennictwa w celu złożenia wniosku o wydanie paszportu tymczasowego, wnioskodawca przekazuje konsulowi wniosek o wydanie paszportu tymczasowego utrwalony w postaci papierowej, z podpisem, którego własnoręczność potwierdził notariusz lub organ paszportowy, albo na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Organ paszportowy niezwłocznie po otrzymaniu wniosku wprowadza dane z wniosku do formularza utrwalonego w postaci elektronicznej (art. 31 ust. 4).

Podpis pod wnioskiem o wydanie dokumentu paszportowego oraz odwzorowanie własnoręcznego podpisu zamieszczane w dokumencie paszportowym, składa się przy użyciu urządzenia umożliwiającego odwzorowanie podpisu własnoręcznego. W przypadku braku możliwości złożenia podpisu w ww. sposób, podpis składa się na wydruku dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej, o którym mowa w art. 31 ust. 1, natomiast w przypadku braku możliwości złożenia podpisu przez wnioskodawcę wniosek opatruje się adnotacją o przyczynie braku tego podpisu (art. 32 ustawy).

Elementy wniosku o wydanie dokumentu paszportowego zostały określone w art. 33 ustawy, natomiast dane zamieszczane we wniosku o wydanie paszportu tymczasowego osobie nieposiadającej numeru PESEL, określono w art. 35 ustawy. Wykaz dokumentów wymaganych przy składaniu wniosku paszportowego zamieszczono w art. 36 ustawy. Wymogi dotyczące fotografii, stanowiącej element wniosku, określone zostały w art. 41 ustawy.

Wniosek o wydanie dokumentu paszportowego, dokument paszportowy, dokumenty związane z ograniczeniem prawa do posiadania dokumentu paszportowego są odwzorowywane przez organ paszportowy w postaci cyfrowej, zaś odwzorowanie to wprowadzane jest do Rejestru Dokumentów Paszportowych. Dokumenty te, po odwzorowaniu, zwracane są następnie wnioskodawcy (art. 37 ustawy).

Po otrzymaniu wniosku organ paszportowy ma obowiązek zweryfikować tożsamość i obywatelstwo osoby, która złożyła wniosek (art. 38), dokonać porównania danych z rejestrów publicznych z danymi zawartymi we wniosku o wydanie dokumentu paszportowego oraz w przedkładanej dokumentacji i ewentualnie podjęcia działań w celu usunięcia niezgodności (art. 39), w przypadku uzasadnionej wątpliwości co do tożsamości osoby, której ma być wydany dokument paszportowy, jej obywatelstwa lub innych danych niezbędnych do złożenia wniosku o wydanie dokumentu paszportowego, może potwierdzić te dane w rejestrze stanu cywilnego, o którym mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1378), w centralnym rejestrze danych o nabyciu i utracie obywatelstwa polskiego, o którym mowa w art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim (Dz. U. z 2023 r. poz. 1989), lub może żądać przedłożenia dokumentu potwierdzającego posiadanie obywatelstwa polskiego przez osobę, której ma być wydany dokument paszportowy, wydanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim (art. 40 ustawy).

Podczas składania wniosku o wydanie paszportu, paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego pobiera się odciski palców od osoby, której ma być

wydany paszport, z wyłączeniem osób, które nie ukończyły 12. roku życia lub od których pobranie odcisków palców jest fizycznie niemożliwe (art. 42 ustawy).

Na wydanie dokumentu paszportowego osobie nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych, która nie ukończyła 18. roku życia, co do zasady jest wymagana zgoda matki i ojca tej osoby, o ile przysługuje im pełna władza rodzicielska w tym zakresie, a w przypadku braku zgodności stanowisk rodziców, orzeczenie sądu rodzinnego.

Organ paszportowy, przyjmując wniosek o wydanie paszportu lub paszportu tymczasowego, wydaje wnioskodawcy potwierdzenie złożenia wniosku (art. 44), natomiast w wypadku gdy nie przedłożono fotografii spełniającej wymogi, o których mowa w art. 41 ustawy; nie przedłożono dokumentów, o których mowa w art. 36 pkt 5 (wydane przez sąd dokumenty potwierdzające uprawnienie do złożenia wniosku w imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych – w przypadku wniosku składanego przez opiekuna prawnego lub kuratora); osoba, której ma być wydany dokument paszportowy, odmówiła złożenia odcisków palców, jeżeli złożenie odcisków palców jest wymagane; osoba, której ma być wydany dokument paszportowy, odmówiła złożenia podpisu, jeżeli podpis jest wymagany, organ paszportowy informuje wnioskodawcę na piśmie utrwalonym w postaci papierowej o nieprzyjęciu wniosku o wydanie dokumentu paszportowego (art. 45).

W ustawie określono przypadki, w których organ paszportowy, do którego wpłynął wniosek o wydanie dokumentu paszportowego, odmawia wydania dokumentu paszportowego (art. 54).

Odmowa wydania dokumentu paszportowego następuje w drodze decyzji, od której przysługuje odwołanie – za wyjątkiem decyzji wydanej w przypadkach, o których mowa w pkt 1 i 2 (art. 54 ustawy). We wskazanych przypadkach mimo istnienia przesłanek uzasadniających odmowę wydania dokumentu paszportowego, konsul może wydać paszport tymczasowy ze względu na ważny interes osoby ubiegającej się o dokument paszportowy. O wydaniu paszportu tymczasowego konsul informuje organ, który wystąpił z wnioskiem o odmowę wydania dokumentu paszportowego (art. 55 ustawy).

Dokument paszportowy, co do zasady, podobnie jak na gruncie poprzednio obowiązującej ustawy, odbiera się osobiście w organie paszportowym, w którym został złożony wniosek o jego wydanie, z tym zastrzeżeniem, iż dokument paszportowy osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych odbiera matka, ojciec, opiekun prawny lub kurator. Odbiór dokumentu paszportowego wydanego osobie nieposiadającej zdolności do czynności prawnych wymaga obecności tej osoby, z wyjątkiem sytuacji, w której osoba ta nie ukończyła 5. roku życia albo była obecna przy składaniu wniosku (art. 56 ustawy).

Przy odbiorze paszportu organ paszportowy ma obowiązek zweryfikowania tożsamości osoby odbierającej dokument paszportowy, które następuje na podstawie ważnego dokumentu paszportowego, ważnego dowodu osobistego, innego dokumentu tożsamości lub danych zawartych w Rejestrze Dokumentów Paszportowych (art. 57 ustawy).

Przy odbiorze dokumentu paszportowego przekazuje się dotychczas posiadany dokument paszportowy, który na podstawie ustawy podlega unieważnieniu, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 46 i art. 59 ust. 1 ustawy.

Odbiór dokumentu paszportowego wymaga potwierdzenia, które następuje poprzez złożenie podpisu w sposób, o którym mowa w art. 32 (własnoręczny podpis składany przy użyciu urządzenia umożliwiającego odwzorowanie podpisu własnoręcznego), na formularzu odbioru dokumentu paszportowego, który ma formę dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej lub poprzez potwierdzenie, o którym mowa w art. 59 ust. 2 pkt 2 (potwierdzenie przy użyciu usługi

elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji lub u konsula). W przypadku braku możliwości złożenia podpisu w sposób określony w art. 32, podpis składa się na wydruku dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 (art. 61 ustawy).

W art. 48 ustawy określone zostały przesłanki wydania osobie uprawnionej paszportu tymczasowego. Zgodnie z ww. przepisem wydaje się go:

- 1) osobom przebywającym poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej na czas oczekiwania na odbiór paszportu;
- 2) osobom, od których pobranie odcisków palców jest fizycznie niemożliwe, a przeszkoda ta ma charakter czasowy;
- 3) w nagłych przypadkach:
  - b) na powrót do miejsca stałego pobytu,
  - c) związanych z chorobą,
  - d) związanych z chorobą lub pogrzebem członka rodziny,
  - e) związanych z prowadzoną działalnością zawodową,
  - f) związanych z realizacją obowiązku nauki przez osoby nieposiadające zdolności do czynności prawnych lub posiadające ograniczoną zdolność do czynności prawnych, które nie ukończyły 18. roku życia, z rozwojem ich indywidualnych umiejętności lub w razie konieczności zapewnienia tym osobom opieki w sytuacji, o której mowa w lit. d;
- 4) osobom przebywającym poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, którym nie nadano numeru PESEL, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, jeżeli okoliczności uniemożliwiają lub znacznie utrudniają nadanie numeru PESEL, a wydanie paszportu tymczasowego jest niezbędne ze względu na ochronę istotnych praw i interesów osoby, której ma być wydany paszport tymczasowy.

Organ paszportowy może żądać przedłożenia dokumentów potwierdzających wystąpienie okoliczności, o których mowa w pkt 3 i 4 powyżej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach paszport tymczasowy może być wydany osobie, która posiada paszport, paszport dyplomatyczny lub paszport służbowy.

Ustawa o kierujących pojazdami

Zasady dotyczące wydawania uprawnień do kierowania pojazdami zostały uregulowane w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami²²⁶.

Organem wydającym prawo jazdy w drodze decyzji administracyjnej oraz międzynarodowe prawo jazdy jest starosta (art. 10 ust. 1 i 2 ustawy). Co do zasady, organem właściwym miejscowo jest organ, którego obszar działania jest miejscem stałego pobytu osoby ubiegającej się o określone uprawnienia. Z kolei, np. odnośnie do cudzoziemców, w sytuacji braku zamieszkania w kraju, organem właściwym, jest organ według miejsca pobytu strony, zgodnie z art. 21 § 1 pkt 3 k.p.a.

Prawo jazdy i międzynarodowe prawo jazdy są wydawane na wniosek osoby zainteresowanej, po dokonaniu opłaty, która stanowi dochód powiatu oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej, która z kolei stanowi przychód Funduszu – Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców (art. 2 pkt 2, art. 10 ust. 1 i 6 ustawy).

W art. 11 ustawy o kierujących zostały określone pozytywne przesłanki, których łączne spełnienie przez osobę ubiegającą się o prawo jazdy jest konieczne do uzyskania tego dokumentu. Niespełnienie bądź brak wykazania którejkolwiek z nich wyklucza otrzymanie prawa jazdy lub pozwolenia. W art. 12 ustawy z kolei zostały wymienione przesłanki negatywne tj. przesłanki, które uniemożliwiają wydanie prawa jazdy. Wystąpienie którejkolwiek z tych przesłanek wyłącza możliwość uzyskania ww. dokumentu.

Zgodnie z art. 12 ust. 2a ustawy w celu wydania prawa jazdy właściwy organ wydający prawo jazdy zwraca się do odpowiednich organów państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państw

²²⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 622, ze zm.

członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, o potwierdzenie, że osoba ubiegająca się o uprawnienie nie posiada prawa jazdy wydanego w jednym z tych państw ani nie rozpoczęła procedury wymiany prawa jazdy na krajowe prawo jazdy lub procedury wydania wtórnika polskiego krajowego prawa jazdy. Zapytanie i potwierdzenie następują wyłącznie w drodze teletransmisji przy użyciu Europejskiej Sieci Praw Jazdy (art. 12 ust 2b).

Prawo jazdy wydaje się na czas określony, zależny od kategorii prawa jazdy

Prawo jazdy może zawierać wymagania lub ograniczenia wynikające ze stanu zdrowia kierowcy lub z możliwości prowadzenia określonego pojazdu. Wskazane wymagania lub ograniczenia mogą dotyczyć stosowania korekty lub ochrony wzroku, korekty słuchu, protezy lub szyny ortopedycznej; możliwości ograniczonego korzystania z pojazdu; konieczności modyfikacji lub dostosowania pojazdu; ograniczenia uprawnienia do kierowania wskazanymi pojazdami; dodatkowego oznakowania pojazdu; terminu ważności prawa jazdy; ograniczenia uprawnienia do kierowania wyłącznie pojazdem wyposażonym w blokadę alkoholową, o której mowa w art. 2 pkt 84 ustawy PRD (art. 13 ust. 4 i 5).

Ustawa Prawo o ruchu drogowym

Zasady rejestracji pojazdów oraz prowadzenia ewidencji pojazdów określone zostały w przepisach ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym²²⁷.

Realizacja zadań z zakresu rejestracji pojazdów na wniosek ich właścicieli, a także obsługa i informowanie właścicieli pojazdów o przysługujących im prawach i obowiązkach w tym zakresie należy do właściwości starostów.

Stosownie do treści art. 73 ust. 1 ww. ustawy, rejestracji pojazdu dokonuje, na wniosek właściciela pojazdu, starosta właściwy ze względu na miejsce jego stałego zamieszkania (siedzibę) lub czasowego zamieszkania, wydając decyzję o rejestracji pojazdu, dowód rejestracyjny i zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne (do dnia 4 września 2022 r. wydawano również nalepkę kontrolną, jeśli była wymagana).

W wypadku, w którym właścicielem jest przedsiębiorstwo wielozakładowe lub inny podmiot, w skład którego wchodzi wydzielone jednostki organizacyjne, rejestracji pojazdu, może dokonać starosta właściwy ze względu na siedzibę zakładu lub jednostki, na wniosek kierownika zakładu lub wydzielonej jednostki organizacyjnej upoważnionego przez właściciela (art. 73 ust. 2 ustawy).

Właściciel samochodu powinien zgłosić jego sprzedaż staroście w ciągu 30 dni stosownie do art. 78 ust. 2 ustawy PRD. Podobnie właściciel pojazdu, zgodnie z art. 71 ust. 7 ustawy PRD niebędącego nowym pojazdem, sprowadzonego z terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej jest obowiązany zarejestrować pojazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w terminie 30 dni od dnia jego sprowadzenia.

Zgodnie natomiast z art. 31i ust. 1 pkt 1 ustawy COVID-19, w okresie od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, ze zm.), tj. od dnia 31 marca 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. wyżej określone terminy wydłuża się do 180 dni.

Ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw weszła w życie co do zasady z dniem ogłoszenia. W konsekwencji powyższego, jeżeli nabycie lub zbycie pojazdu nastąpiło

²²⁷ Dz. U. z 2023 r., poz. 1047, ze zm.

w okresie od dnia 31 marca 2020 r. (a także w okresie do 30 dni przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 31 marca 2020 r.) do dnia 31 grudnia 2020 r., należy przyjmować, iż obowiązuje w tym zakresie termin 180 dni do zgłoszenia nabycia lub zbycia tego pojazdu.

Zgodnie przy tym z art. 15zrr ust. 1 pkt 2 ustawy COVID-19 w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 bieg przewidzianych przepisami prawa administracyjnego terminów do dokonania przez stronę czynności kształtujących jej prawa i obowiązki – nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres.

Stan zagrożenia epidemicznego został wprowadzony od dnia 14.03.2020 r., natomiast stan epidemii od dnia 20 marca 2020 r. i obowiązywał na terenie RP do dnia 16 maja 2022 r. Przepis art. 15zrr ustawy COVID-19 został przy tym uchylony przez art. 46 pkt 20 ustawy z 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U. z 2020 r. poz. 875, ze zm.). Zgodnie z art. 68 ust. 1 i 2 ww. ustawy, terminy, o których mowa w art. 15zrr ust. 1 ustawy COVID-19, których bieg nie rozpoczął się lub uległ zawieszeniu na podstawie art. 15zrr ust. 1 ustawy COVID-19, odpowiednio rozpoczynają się lub będą dalej po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 14 maja 2020 r. (ustawa weszła w życie 16.05.2020 r.). W związku z powyższym okres zawieszenia terminów prawa administracyjnego miał miejsce od 14 marca 2020 r. do 23 maja 2020 r.

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2021 r., nie obowiązywały żadne przepisy, które regulowałyby w odmienny sposób terminy do zgłoszenia nabycia lub zbycia pojazdu, więc należy stosować w tym zakresie ogólnych 30 dniowy termin na dokonanie zgłoszenia liczony od daty nabycia /zbycia, zgodnie z art. 78a ust. 2 pkt 1 ustawy PRD. Reguła ta nie znajdzie zastosowania jedynie w tych przypadkach, w których termin 30 dniowy rozpoczął swój bieg w ww. okresie i nie upłynął w terminie do dnia ogłoszenia przepisów ustawy, o której mowa w art. 31ia ustawy COVID-19

W myśl art. 31ia w okresie od dnia ogłoszenia ustawy z dnia 24 czerwca 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, do dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19:

- 1) wydłuża się do 60 dni terminy określone w art. 71 ust. 7 i art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy PRD;
- 2) art. 140mb ustawy, o której mowa w pkt 1, stosuje się z uwzględnieniem terminu określonego w pkt 1.

Tym samym, w myśl art. 31ia, obowiązującego od dnia 1 lipca 2021 r., dodanego do tej ustawy przez art. 1 pkt 29 ustawy z dnia 24 czerwca 2021 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1192, ogłoszonej dnia 1 lipca 2021 r.), termin do zgłoszenia staroście zbycia lub nabycia pojazdu ulega wydłużeniu do 60 dni w przypadku, gdy termin na zgłoszenie staroście zbycia lub nabycia pojazdu rozpoczął swój bieg w dniu 1 lipca 2021 r. lub biegnie w dniu 1 lipca 2021 r. Ww. regulacja ma przy tym zastosowanie do chwili obecnej ze względu na obowiązywanie stanu zagrożenia epidemicznego.

W przepisie art. 15zzzzzn2 ustawy COVID-19 została uregulowana instytucja przywrócenia terminu. Zgodnie z art. 15zzzzzn2 ust. 1 pkt 5 ustawy COVID-19 w przypadku stwierdzenia uchybienia przez stronę w okresie obowiązywania stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 przewidzianych przepisami prawa administracyjnego terminów zawitych, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony – organ administracji publicznej zawiadamia stronę o uchybieniu terminu.

Z kolei, zgodnie z przepisem art. 15zzzzzn² ust. 2 ustawy COVID-19 w zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, organ administracji publicznej

wyznacza stronie termin 30 dni na złożenie wniosku o przywrócenie terminu. W myśl natomiast art. 15zzzzzn² ust. 3 ustawy COVID-19 w przypadku, o którym mowa w art. 58 § 2 k.p.a. prośbę o przywrócenie terminu należy wnieść w terminie 30 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu.

W świetle utrwalonego już stanowiska sądów administracyjnych powołany przepis art. 15zzzzzn² ww. ustawy znajduje zastosowanie również w przypadku uchybienia terminowi przewidzianemu w art. 78 ust. 2 pkt 1 oraz art. 71 ust. 7 ustawy PRD, które są terminami zawitymi, w przypadku niezachowania którego, następują ujemne skutki dla strony, w postaci nałożenia w drodze decyzji kary pieniężnej przewidzianej w art. 140mb pkt 2 ustawy PRD (art. 140n).

Tym samym organ administracji publicznej winien wyznaczyć stronie termin 30 dni na złożenie wniosku o przywrócenie terminu, zaś prośba o przywrócenie terminu winna być wniesiona w terminie 30 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu.

Powyższa regulacja obejmuje zdarzenia, które miały miejsce w okresie obowiązywania stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19. Stan epidemii został ogłoszony od dnia 20 marca 2020 r. na mocy rozporządzenia Ministra Zdrowia z 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r. poz. 491 ze zm.) i trwał do dnia 16 maja 2022 r. w związku z jego odwołaniem na mocy rozporządzenia Ministra Zdrowia z 12 maja 2022 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. z 2022 r. poz. 1027).

Stwierdzając zatem uchybienie przez stronę rzeczzonego terminu – organ powinien w pierwszej kolejności zawiadomić stronę o tym uchybieniu wyznaczając jej termin 30 dni na złożenie wniosku o przywrócenie terminu.

Rejestracji dokonuje się na podstawie dokumentów wskazanych w treści art. 72 ustawy, tj. na podstawie:

- 1) dowodu własności pojazdu lub dokumentu potwierdzającego powierzenie pojazdu, o którym mowa w art. 73 ust. 5, przez zagraniczną osobę fizyczną lub prawną podmiotowi polskiemu. Wymogu przedstawienia dowodu własności pojazdu nie stosuje się w przypadku rejestracji pojazdu, który był już zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i od ostatniej rejestracji nie nastąpiła zmiana właściciela tego pojazdu, w przypadku, gdy przerejestrowanie pojazdu jest dokonywane na wniosek właściciela tego pojazdu w związku ze zmianą jego miejsca zamieszkania [siedziby] (art. 72 ust. 2 pkt 1a);
- 2) świadectwa zgodności WE albo świadectwa zgodności wraz z oświadczeniem zawierającym dane i informacje o pojeździe niezbędne do rejestracji i ewidencji pojazdu, dopuszczenia jednostkowego pojazdu, decyzji o uznaniu dopuszczenia jednostkowego pojazdu albo świadectwa dopuszczenia indywidualnego WE pojazdu - jeżeli są wymagane. Ww. wymóg nie ma zastosowania do pojazdu, który był już zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72 ust. 2 pkt 1);
- 3) zaświadczenia o pozytywnym wyniku badania technicznego pojazdu, jeżeli jest wymagane albo dowodu rejestracyjnego pojazdu lub innego dokumentu wydanego przez właściwy organ państwa członkowskiego, potwierdzającego wykonanie oraz termin ważności badania technicznego. Ww. wymóg nie ma zastosowania do pojazdu, o którym mowa w art. 81 ust. 4 pkt 1, tj. do nowego pojazdu, dla którego wydano świadectwo zgodności WE, świadectwo zgodności, dopuszczenie jednostkowe pojazdu, decyzję o uznaniu dopuszczenia jednostkowego pojazdu albo świadectwo dopuszczenia indywidualnego WE pojazdu; (art. 72 ust. 2 pkt 8);
- 4) dowodu rejestracyjnego, jeżeli pojazd był zarejestrowany. Ww. wymóg nie ma zastosowania do rejestracji pojazdu zakupionego po przepadku na rzecz Skarbu Państwa lub na rzecz jednostki samorządu terytorialnego (art. 72 ust. 2 pkt 2), pojazdu zakupionego od Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży

- Granicznej, Krajowej Administracji Skarbowej lub Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72 ust. 2 pkt 3), pojazdu wyrejestrowanego, o którym mowa w art. 79 ust. 4 pkt 3 (pojazd mający co najmniej 25 lat uznany przez rzeczoznawcę samochodowego za unikatowy lub mający szczególne znaczenie dla udokumentowania historii motoryzacji), w przypadku powtórnej rejestracji (art. 72 ust. 2 pkt 7), a także rejestracji pojazdu wycofanego czasowo z ruchu. W tym przypadku zamiast dowodu rejestracyjnego wymaga się przedstawienia decyzji o czasowym wycofaniu pojazdu z ruchu (art. 72 ust. 2 pkt 5);
- 5) dowodu odprawy celnej przywozowej, jeżeli pojazd został sprowadzony z terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim Unii Europejskiej i jest rejestrowany po raz pierwszy;
  - 6) dokumentu potwierdzającego zapłatę akcyzy na terytorium kraju albo dokumentu potwierdzającego brak obowiązku zapłaty akcyzy na terytorium kraju albo zaświadczenia stwierdzającego zwolnienie od akcyzy, w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym, jeżeli samochód osobowy, pojazd rodzaju "samochodowy inny", podrodzaj "czterokołowiec" (kategoria homologacyjna L7e) lub podrodzaj "czterokołowiec lekki" (kategoria homologacyjna L6e), samochód ciężarowy (kategoria homologacyjna N1), podrodzaj "furgon", "furgon/podest", "ciężarowo-osobowy", "terenowy", "wielozadaniowy" lub "van" lub samochód specjalny (kategoria homologacyjna M1 i N1), został sprowadzony z terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej i jest rejestrowany po raz pierwszy;

W ustawie przewidziano również możliwość rejestracji pojazdu pomimo braku lub utracenia niektórych dokumentów, stanowiących podstawę do dokonania rejestracji. I tak, w przypadku pojazdu sprowadzanego z terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim zamiast dowodu rejestracyjnego, dopuszcza się przedstawienie innego dokumentu stwierdzającego rejestrację pojazdu, wydanego przez organ właściwy do rejestracji pojazdów w tym państwie (art. 72 ust. 2a). W przypadku pojazdu zabytkowego, zamiast dowodu rejestracyjnego, dopuszcza się natomiast przedstawienie oświadczenia właściciela pojazdu, złożonego pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, że nie posiada dowodu rejestracyjnego (art. 72 ust. 2b), przy czym w stosunku do pojazdów zabytkowych wymaga się dokumentu potwierdzającego spełnienie wymagań, o których mowa w art. 2 pkt 39, tj. dokumentów potwierdzających wpisanie takiego pojazdu do rejestru zabytków, do wojewódzkiej

W przypadku utraty dowodu rejestracyjnego albo pozwolenia czasowego pojazdu zarejestrowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej organ rejestrujący dokonuje weryfikacji danych zawartych w utraconym dokumencie w CEP i pobiera z tej ewidencji dane niezbędne do rejestracji pojazdu (art. 72 ust. 4). W przypadku utraty dowodu rejestracyjnego pojazdu zarejestrowanego za granicą zamiast tego dokumentu należy przedstawić jego wtórnik albo dokument wystawiony przez organ rejestrujący właściwy ze względu na miejsce ostatniej rejestracji pojazdu, potwierdzający dane zawarte w utraconym dokumencie niezbędne do rejestracji pojazdu. Jeżeli organ rejestrujący właściwy ze względu na miejsce ostatniej rejestracji pojazdu za granicą odmówił wydania wtórnika dowodu rejestracyjnego albo dokumentu potwierdzającego dane zawarte w utraconym dokumencie, starosta może wystąpić do tego organu o potwierdzenie tych danych. Uzyskane potwierdzenie tych danych, w postaci papierowej albo elektronicznej, zastępuje dokument potwierdzający dane zawarte w utraconym dokumencie niezbędne do rejestracji pojazdu (art. 72 ust. 5).

W wyniku zbycia lub nabycia samochodu oraz zawiadomienia o tym fakcie organu, po stronie starosty materializuje się obowiązek wprowadzenia danych do CEP.

Starosta, stosownie do art. 80ba ust. 3 ustawy PRD, jako organ właściwy w sprawach rejestracji pojazdów, wprowadza dane do ewidencji w czasie wykonania czynności skutkującej koniecznością przekazania danych do ewidencji, za pomocą systemu

teleinformatycznego obsługującego ewidencję lub za pomocą systemów teleinformatycznych obsługujących zadania realizowane przez te podmioty.

Wskazać należy, iż z dniem 4 września 2022 r. zniesiono wymóg posiadania karty pojazdu, jeżeli była wydana, przewidziany uprzednio w art. 72 ust. 2 pkt 2 ustawy.²²⁸

Decyzję o rejestracji pojazdu i dowód rejestracyjny właściciel pojazdu odbiera w urzędzie obsługującym organ rejestrujący albo organ rejestrujący przesyła te dokumenty na adres do doręczeń wskazany we wniosku o rejestrację pojazdu za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy – Prawo pocztowe na koszt odbiorcy (art. 73c ust. 10).

Procedura czasowej rejestracji pojazdu została określona w przepisach art. 74 ustawy. Dokonuje się jej z urzędu - po złożeniu wniosku o rejestrację pojazdu lub na wniosek właściciela pojazdu - w celu umożliwienia wywozu pojazdu za granicę, przejazdu pojazdu z miejsca jego zakupu lub odbioru na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przejazdu pojazdu związanego z koniecznością dokonania jego badania technicznego lub naprawy (art. 74 ust. 2 ustawy). Czasowej rejestracji pojazdu dokonuje organ rejestrujący właściwy ze względu na miejsce stałego zamieszkania (siedzibę) lub czasowego zamieszkania właściciela pojazdu, wydając decyzję o czasowej rejestracji pojazdu, pozwolenie czasowe i zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne. W przypadku rejestracji dokonywanej w celu przejazdu pojazdu z miejsca jego zakupu lub odbioru na terytorium Rzeczypospolitej Polski, czasowej rejestracji może dokonać również organ rejestrujący właściwy ze względu na miejsce zakupu pojazdu lub jego odbioru na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 74 ust. 1a).

W art. 74 ust. 2d ustawy wskazano, przypadki w których czasowa rejestracja z urzędu, po złożeniu wniosku o rejestrację pojazdu, nie jest dokonywana. W ww. wypadku organ rejestrujący dokonuje legalizacji dotychczasowych tablic (tablicy) rejestracyjnych oraz wydaje decyzję o rejestracji pojazdu i dowód rejestracyjny (art. 74 ust. 2e). Właściciel pojazdu albo podmiot, o którym mowa w art. 73 ust. 2 i 5, są obowiązani odebrać decyzję o rejestracji pojazdu i dowód rejestracyjny w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o rejestrację pojazdu (art. 74 ust. 2f).

Zgodnie z art. 74 ust. 2a czasowej rejestracji, dokonywanej na wniosek właściciela pojazdu - w celu umożliwienia wywozu pojazdu za granicę, można dokonać pomimo braku dołączonych do wniosku o rejestrację dokumentów, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 6 i 6a, przy czym dokumenty te powinny zostać złożone przed wydaniem dowodu rejestracyjnego. Czasowej rejestracji pojazdu dokonuje się warunkowo, jeżeli właściciel pojazdu złoży oświadczenie, że w okresie od tej rejestracji do wydania dowodu rejestracyjnego nie nastąpi zmiana w zakresie własności pojazdu (art. 74 ust. 2b).

**Szczególne
rozwiązania
związane
z zapobieganiem,
przeciwdziałaniem
i zwalczaniem
COVID-19**

W związku z epidemią COVID-19, na terenie RP z dniem 14 marca 2020 r., na mocy § 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego, został ogłoszony stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. Stan ten następnie został odwołany na mocy § 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego z dniem 20 marca 2020 r. Tym samym stan zagrożenia epidemicznego obowiązywał na terenie RP od dnia 14 marca 2020 r. do dnia 20 marca 2020 r.

Z kolei, od dnia 20 marca 2020 r. na obszarze RP obowiązywał stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, ogłoszony na mocy § 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii). Stan ten, został następnie odwołany z dniem 16 maja 2022 r., na mocy § 1 rozporządzenia

²²⁸ Ustawa z dnia 14 sierpnia 2020 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1517).

Ministra Zdrowia z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii. Tym samym stan epidemii obowiązywał na terenie RP od 20 marca 2020 r. do dnia 16 maja 2022 r.

Następnie, z dniem 16 maja 2022 r. ogłoszono stan zagrożenia epidemicznego, na mocy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz.U. poz. 1028).

Ww. zmiany mają doniosłe znaczenie dla postępowań administracyjnych, w szczególności w zakresie biegu terminu załatwienia sprawy a także w kwestii związanej m.in. z możliwością zapewnienia stronom uprawnień procesowych wynikających z k.p.a., w tym m.in. w zakresie dostępu do akt sprawy administracyjnej.

Na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r., do przepisów ustawy COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, został dodany przepis art. 15zzzzzn²²⁹ (przepis obowiązuje od dnia 18 kwietnia 2020 r.), regulujący kwestię odstąpienia od zasady czynnego udziału stron w postępowaniach administracyjnych, udostępnianie akt sprawy i dokumentów za pomocą środków komunikacji elektronicznej, zdalne uczestnictwo w czynności w toku postępowania wymagającego osobistego stawiennictwa.

W myśl ww. przepisu w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, w szczególności, gdy urząd administracji obsługujący organ administracji publicznej wykonuje zadania w sposób wyłączający bezpośrednią obsługę interesantów, organ administracji publicznej:

- 1) może odstąpić od zasady określonej w art. 10 § 1 k.p.a. także w przypadku, gdy wszystkie strony zrzekły się swego prawa;
- 2) może zapewnić stronie udostępnienie akt sprawy lub poszczególnych dokumentów stanowiących akta sprawy również za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną na adres wskazany w rejestrze danych kontaktowych, o którym mowa w art. 20j ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne lub inny adres elektroniczny wskazany przez stronę;
- 3) może przeprowadzić czynność w toku postępowania wymagającego zgodnie z przepisami prawa osobistego stawiennictwa, również przez udostępnienie przez stronę lub innego uczestnika postępowania swojego wizerunku w czasie rzeczywistym, za pośrednictwem transmisji audiowizualnej, o ile przemawia za tym interes strony, a organ prowadzący postępowanie wyraził na to zgodę.

W dniu 16 grudnia 2020 r., wszedł w życie art. 15zzzzzn¹ ustawy COVID-19²³⁰, regulujący kwestię wstrzymania biegu terminów załatwiania spraw przez organ administracji publicznej.

W art. 15zzzzzn¹ ust. 1 ustawodawca przewidział możliwość fakultatywnego wstrzymania terminów załatwiania sprawy. W myśl ww. przepisu w okresie obowiązywania stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 organ administracji publicznej może wstrzymać bieg terminów załatwiania spraw na okres nie dłuższy niż 30 dni, o czym zawiadamia strony. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, następuje poprzez umieszczenie go przez organ administracji publicznej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej, na stronie internetowej organu oraz w widocznym miejscu w jego siedzibie (art.15 zzzzzn¹ ust. 2).

Czynności dokonane przez organ administracji publicznej w okresie, o którym mowa w ust. 1, są skuteczne, pod warunkiem poinformowania o nich stron (art. 15zzzzzn¹ ust. 3). Ogłoszenie zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, wyłącza wywodzenie

²²⁹ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. z 2022 r. poz. 376, ze zm.).

²³⁰ Dodany przez art. 1 pkt 24 ustawy z dnia 9 grudnia 2020 r. (Dz.U. poz. 2255) zmieniającej nin. ustawę z dniem 16 grudnia 2020 r.

wobec organu administracji publicznej środków prawnych dotyczących beczynności, przewlekłości lub naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki (art. 15zzzzzn¹ ust. 4). Wartym podkreślenia jest to, że ponowne wstrzymanie biegu terminów załatwiania spraw, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić za zgodą organu wyższego stopnia.

Regulacje art. 15zzzzzn¹ ww. ustawy mają odpowiednie zastosowanie do spraw załatwianych milcząco (art. 15zzzzzn¹ ust. 7)

Z kolei art. 15zzzzzn² ust. 1, który wszedł w życie w dniu 16 grudnia 2020 r.²³¹ dotyczy przypadków uchybienia przez stronę terminów na administracyjne załatwienie sprawy – w okresie obowiązywania stanu epidemii koronawirusa. W myśl ww. przepisu, w przypadku stwierdzenia uchybienia przez stronę w okresie obowiązywania stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 przewidzianych przepisami prawa administracyjnego terminów:

- 1) od zachowania których jest uzależnione udzielenie ochrony prawnej przed organem administracji publicznej,
  - 2) do dokonania przez stronę czynności kształtujących jej prawa i obowiązki,
  - 3) przedawnienia,
  - 4) których niezachowanie powoduje wygaśnięcie lub zmianę praw rzeczowych oraz roszczeń i wierzytelności, a także popadnięcie w opóźnienie,
  - 5) zawitych, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony,
  - 6) do dokonania przez podmioty lub jednostki organizacyjne podlegające wpisowi do właściwego rejestru czynności, które powodują obowiązek zgłoszenia do tego rejestru, a także terminów na wykonanie przez te podmioty obowiązków wynikających z przepisów o ich ustroju
- organ administracji publicznej zawiadamia stronę o uchybieniu terminu.

W zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, organ administracji publicznej wyznacza stronie termin 30 dni na złożenie wniosku o przywrócenie terminu. Zgodnie natomiast z art. 15zzzzzn² ust. 3 ww. ustawy w przypadku, o którym mowa w art. 58 § 2 k.p.a., prośbę o przywrócenie terminu należy wnieść w terminie 30 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu. Tym samym ww. przepis umożliwia stronie skorzystanie z regulacji art. 58 ust. 2 k.p.a., w terminie dłuższym niż określony w tym przepisie.

Konkludując należy wskazać, że ww. przepisy tj. art. 15zzzzzn¹ jak i w art. 15zzzzzn² mają zastosowanie w okresie obowiązywania stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19. Wynika to wprost z ich treści oraz braku przepisów przejściowych dopuszczających stosowanie tych przepisów po uchyleniu stanu epidemii. Tym samym należy przyjmować, iż w konsekwencji odwołania ww. stanu epidemii jednocześnie zakończył się okresu wstrzymania biegu terminów załatwiania spraw, nawet gdyby okres wstrzymania biegu terminów określony w zawiadomieniu organu, o którym mowa w art. 15zzzzzn¹ ustawy COVID-19 obejmował datę końcową późniejszą niż 15 maja 2022 r. (ostatni dzień stanu epidemii).

Z kolei wypadku regulacji zamieszczonej w art. 15zzzzzn² ust. 1 ustawy COVID-19, nie powinni budzić wątpliwości, iż zakres zastosowania tego przepisu powinien być ograniczony wyłącznie do przypadku uchybienia terminowi, które miało miejsce w okresie stanu epidemii. Tym samym uchybienie terminowi, które nastąpiło w okresie od dnia 16 maja 2022 r., może uzasadniać jego przywrócenie wyłącznie na zasadach określonych w ogólnych przepisach k.p.a.

²³¹ Dodany przez art. 1 pkt 24 ustawy z dnia 9 grudnia 2020 r. (Dz.U. poz. 2255) zmieniającej nin. ustawę z dniem 16 grudnia 2020 r.

6.7. Wykaz aktów prawnych dotyczących kontrolowanej działalności

---

1. Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2022 r. poz. 623).
2. Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190).
3. Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2023 r. poz. 519, ze zm.).
4. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz. U. z 2023 r. poz. 192).
5. Ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 197, ze zm.)²³².
6. Ustawa z dnia 27 stycznia 2022 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1302, ze zm.).
7. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1047, ze zm.).
8. Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2023 r. poz. 622, ze zm.).
9. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.).
10. Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1634, ze zm.).
11. Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1327, ze zm.).
12. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. z 2023 r. poz. 201, ze zm.).
13. Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103, ze zm.).
14. Ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).
15. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. UE. L. z 27.04.2016 r. Nr 119, s. 1).
16. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 maja 2014 r. w sprawie przedłużania wiz dla cudzoziemców (Dz. U. poz. 593).
17. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 września 2022 r. w sprawie dokumentów paszportowych (Dz. U. poz. 2050).
18. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagrodzenia pracowników samorządowych (Dz. U. poz. 936, ze zm.)²³³.
19. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagrodzenia pracowników samorządowych (Dz. U. poz. 1960, ze zm.).

---

²³² Obowiązująca do dnia 12 listopada 2022 r.

²³³ Obowiązujące do dnia 31 października 2021 r.

20. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 października 2017 r. w sprawie wyznaczenia wojewody właściwego w zakresie prowadzenia postępowań o przyznanie lub przedłużenia ważności Karty Polaka (Dz. U. z 2022 r. poz. 2522).
21. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (Dz. U. poz. 231, ze zm.).
22. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie rejestracji i oznaczenia pojazdów oraz wymagań dla tablic rejestracyjnych (Dz. U. poz. 2355, ze zm.)²³⁴.
23. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie rejestracji i oznaczenia pojazdów, wymagań dla tablic rejestracyjnych oraz wzorów innych dokumentów związanych z rejestracją pojazdów (Dz. U. poz. 1847, ze zm.).
24. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowania (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225).
25. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2023 r. poz. 822).
26. Komunikat Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF Nr 15 poz. 84).

---

²³⁴ Obowiązujące do dnia 3 września 2022 r.

6.8. Wykaz podmiotów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

---

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
8. Minister Infrastruktury
9. Minister Cyfryzacji
10. Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców
11. Przewodniczący Rady do Spraw Polaków poza Granicami Kraju
12. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
13. Sejmowa Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych
14. Sejmowa Komisja Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii
15. Sejmowa Komisja Infrastruktury
16. Senacka Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej
17. Senacka Komisja Infrastruktury
18. Wojewodowie
19. Starostowie i Prezydenci miast na prawach powiatu